

ВЕЛИКОТО И КРАСИВОТО

ЛЕКЦИИ НА ОБЩИЯ ОКУЛТЕНЪ КЛАСЪ

НА УЧЕНИЦИТЪ
ОТЪ ВСЕМИРНОТО БЪЛО БРАТСТВО
VII ГОДИНА (1927—1928 г.)

ТОМЪ I.

ССФИЯ
1935 г.

ВЕЛИКОТО И КРАСИВОТО.

„Само Божията Любов носи пълния живот“.

Изпѣйте пѣсенъта: „Ще се развеселя“.

Великото, красивото въ живота е човѣшкото съзнание, което съвременнитѣ хора наричатъ човѣщина. Човѣщината е онова благородно чувство, което свързва хората въ едно цѣло, като имъ посочва общъ идеалъ, къмъ който всички, съзнателно или несъзнателно, се стремятъ. Въпрѣки всички разнsgласия, които повидимому изпжкватъ, въ живота сжществува вжтрешно единство, което никога не се нарушава. Хиляди и милиони листа на дърветата могатъ да окапятъ, но дърветата ще продължаватъ своето развитие, и клонищата — своето разклоняване. Това показва, че въ природата сжществува постояненъ вжтрешенъ растежъ. Този вжтрешенъ растежъ, този процесъ се забелязва и въ растителното, и въ животинското, и въ човѣшкото царства. Възъ основа на този процесъ ние говоримъ за развитие на обществото, за религия, за наука, за цивилизация, за култура и т. н.

Вънъ отъ всички противоречия, вънъ отъ всички теории, които човѣшкиятъ умъ може да създаде, въ духа на човѣка сжществува едно вжтрешно единство. Дали човѣкъ приема нѣкакъвъ смисълъ на живота, или не, това

остава на вторъ планъ. Това не прѣчи на из-
явлението на великитѣ закони, съ които ра-
боти живата разумна природа. Съ други ду-
ми казано: бащата нѣма да прекъсне своята
работа заради плача на детето. Той е чинов-
никъ, ще отиде на работа, а детето ще оста-
ви на майката, тя да го утешава. Отъ доброто
изпълнение на неговата служба зависи пре-
питанието на това дете. Ако детето настоява
бащата да остане въ къщи, това говори, че
то не разбира условията на живота. Много
отъ съвременнитѣ учени и писатели искатъ
да наложатъ своето вето на живата природа.
Тѣ искатъ да подчинятъ природата на чо-
въшката воля. Казано е въ Писанието: „И
благослови ги Богъ и рече имъ: Плодете се
и множете се; и напълнете земята, и обла-
дайте я; и владѣйте надъ рибитѣ морски, и
надъ птицитѣ небесни, и надъ всѣко живот-
но, което се движи по земята!“ Обаче, въ ни-
коя свещена книга, въ никоя окултна книга
не е казано, че човѣкъ трѣбва да подчини
природата. Тази мисълъ, именно, създаде въ
правилното развитие на науката отклонение,
което донесе редъ нещастия за съвременното
човѣчество. Невъзможно е човѣкъ да наложи
своитѣ възгледи на природата. Не е било и
нѣма да бжде времето, когато човѣкъ ще мо-
же да подчини природата на себе си. Да се
мисли противното, това е слабостъ на свѣт-
скитѣ хора.

У религиознитѣ хора срѣщаме друго
заблуждение. Тѣ вѣрватъ въ нѣкакъвъ Го-
сподъ, кланятъ Му се, молятъ се, но щомъ

ги сполети нещастие, мнозина отъ тѣхъ се разколебаватъ и казватъ: Защо дойдоха тѣзи нещастия до главата ни? Защо ни сполетѣха тия страдания? Нали Богъ е всемогъщъ, не можа ли да ни предпази отъ тѣхъ? — Тази е слабостъта на религиознитѣ хора. Щомъ се разколебае въ Бога, човѣкъ има възможность да се разколебае въ своитѣ ближни, въ своитѣ приятели, а най-после и въ себе си. И наистина, въ кого ще вѣрва човѣкъ, ако се разколебае въ Бога, въ ближния си и въ себе си? Докато човѣкъ живѣе въ свѣта на промѣнитѣ, въ преходния свѣтъ, не може да му се вѣрва. Какъ ще вѣрвате на човѣкъ, който мисли, че се е родилъ, за да умре? Какъ ще вѣрвате на човѣкъ, който представя тънко вѣже, съ което не можете да извадите нито една кофа вода отъ кладенеца? Ако се опитате съ това вѣже да извадите вода отъ кладенеца, то непременно ще се скжса. Колкото да настоява този човѣкъ да му вѣрвате, колкото да ви убеждава, вие не можете да му вѣрвате. На какво основание ще му вѣрвате, щомъ вѣжето се скжса? Това не е никаква наука. Ако разчитате на това вѣже да извадите вода отъ кладенеца и да полѣте съ нея цвѣтята и зеленчуцитѣ въ градината си, вашата работа е свършена. Всички цвѣтя, всички зеленчуци ще протестираатъ и ще искатъ водица, да се освежатъ, да се нахранятъ. Ама вѣжето настоявало да му се вѣрва. То обещавало, че единъ день ще стане силно, здраво, ще издържа голѣми тежести. — Възможно е, но

днесъ това вжже е слабо и не може да се разчита на него. Днесъ положението на съвременния човѣкъ е подобно на положението на тънкото вжже. Че ще стане нѣкога дебело, здраво вжже, това е въпросъ на времето.

Та когато се казва, че човѣкъ нѣкога ще стане добъръ, това е въпросъ на времето. Това трѣбва да се обоснове. Човѣкъ може да стане добъръ, но ако има за това условия въ себе си. Щомъ е разуменъ, той може да бжде добъръ. Значи, добротата се обусловя отъ самия човѣкъ. Щомъ добрата, трудолюбивата домакиня може да тъче тънки нишки, тя ще може отъ тѣхъ да направи, колкото дебело вжже иска. Следователно, разумната домакиня, или разумниятъ човѣкъ, изобщо, може да създаде въ себе си характеръ, може да си изработи такова вѣрую, което да почива на принципитѣ на великата Истина. Заблужденията на съвременнитѣ хора се дължатъ главно на три фактора. Единиятъ факторъ произтича отъ материалния погледъ на хората за живота. Тѣ разглеждатъ живота отъ гледището на стомаха. За стомаха, за чървата сж важни храната, соковетѣ и водата. Това, обаче, не представя проява на цѣлокупния човѣкъ. И при това положение човѣкъ е пакъ недоволенъ, търси нѣщо друго и казва: Има нѣщо, което ми недостига. И той започва да търси приятелъ, когото да обича, съ когото да се разговаря, да общува. Този приятелъ ще задоволи неговитѣ чувства, неговото сърце. Така, именно, се създава дома. Следъ като създаде дома, като възпита

и изхрани своитѣ деца, човѣкъ пакъ усѣща една празнина, вижда, че още нѣщо му недостига. Той иска да даде духовна храна на своитѣ деца, да съдействува за развитието на тѣхнитѣ умове, да ги запознае съ законитѣ на великата природа. И да постигне това, човѣкъ пакъ усѣща известна празнина въ себе си, разбира, че още нѣщо му недостига. Следователно, тази празнина въ човѣка постоянно съществува: тъкмо постигне нѣщо, другъ стремежъ се създаде. Стремекътъ въ човѣка постепенно се усилва и разширява, както се усилва въ него желанието за по-голѣма, за по-силна свѣтлина. Днесъ повечето хора си служатъ съ електрическа свѣтлина; ако ги върнете години назадъ, когато сж си служили съ газово освѣтление, тѣ нѣма да бждатъ доволни. Сега и вие се радвате на приятната електрическа свѣтлина.

Съществува единъ законъ, който опредѣля действието на живитѣ сили въ природата. Възъ основа на този законъ, всѣка мисль, всѣко чувство и всѣко действие се опредѣлятъ отъ степенъта на живата свѣтлина въ човѣка. Подъ думата жива свѣтлина разбирамъ свѣтлина безъ прекжсване. Свѣтлина, която се прекжсва, показва, че е отъ физически произходъ. Тази свѣтлина ту се явява, ту изчезва. Тя има две фази, две страни: външна, т. е. обективенъ, външенъ свѣтъ и вътрешна, т. е. субективенъ, вътрешенъ свѣтъ. Тѣй щото, тритѣ фактора, които могатъ да поставятъ човѣка въ заблуждения, това сж тритѣ свѣта: физически, сърдеченъ и умственъ. Ако

разглежда нѣщата само отъ гледището на физическия свѣтъ, човѣкъ ще се натъкне на единъ родъ заблуждения; ако ги разглежда само отъ гледището на сърдечния свѣтъ, той ще се натъкне на другъ родъ заблуждения; и най-после, ако ги разглежда само отъ гледището на умствения свѣтъ, той ще се натъкне на трети родъ заблуждения. За да не изпадне нито въ една отъ тия категории заблуждения, човѣкъ трѣбва да разглежда нѣщата едновременно и отъ тритѣ свѣта.

Всички велики хора, които сж живѣли въ миналото, които живѣятъ и сега, сж познавали живота отъ тритѣ гледища, познавали сж законитѣ, които го управляватъ, и затова сж могли да изкажатъ велики истини. Въ материалистичнитѣ епохи на живота, хората сж подържали и подържатъ, че всичко е материя. — Материята сжществува, но всичко не произтича отъ материята. Материята е само единъ отъ факторитѣ, едно отъ условията да се прояви живота. За да се прояви каква да е форма въ свѣта, необходима е материя, субстанция, съ която да се облѣкатъ живитѣ сили. Тѣлото, както и външнитѣ и вътрешнитѣ му органи, представя материалната страна на силитѣ на човѣшкия мозъкъ. Следователно, дробоветѣ, стомахътъ, мускулитѣ, костната, нервната и всички останали системи представятъ величествена инсталация, чрезъ която се проявява човѣшката интелигентностъ. Благодарение на интелигентността, която сжществува въ природата, ставатъ постоянни корекции и подобрения въ

човѣшкия организъмъ. Мозъцитѣ на различнитѣ хора сж различно инсталирани: едни отъ тѣхъ иматъ повече гънки, а други — по-малко; мозъцитѣ се различаватъ и въ качествено, и въ количествено отношение. Вследствие на това и различнитѣ центрове въ човѣшкия мозъкъ не сж еднакво развити. У едни хора е силно развито въображението, у други — по-слабо. У едни хора е по-силно развитъ центъра за причинността, у други — по-слабо. За да се дойде до развитието на съвременния човѣкъ, всичко това се дължи на ония труженици въ миналото и сега, които постоянно и непрекъснато сж работили и работятъ като клонове и клончета на великото дърво на живота. Тѣхната работа е допринесла и допринася много нѣщо за повдигането на човѣшката душа. Велика е човѣшката душа! Тя носи въ себе си, въ своето развитие, постиженията на цѣлото човѣчество. Ученитѣ, както и Учителитѣ, наричатъ тази душа „майка на човѣчеството“.

Трѣбва ли следъ всичко това човѣкъ да не оценява великитѣ блага, които му се даватъ? Ако посетите нѣкой културенъ градъ, или даже най-организираното общество, ще забележите сжществуването на вътрешенъ анахронизъмъ, вътрешно различие между хората. Това се дължи на отсъствие на съзнание между тѣхъ, че сж братя, че принадлежатъ на единъ голѣмъ, великъ родъ. Макаръ че днесъ се говори за братство между хората, но тази идея още не е пуснала дълбоки корени въ човѣшкитѣ души. Тя повърх-

ностно, отчасти само занимава умоветъ на хората. И богати, и сиромаси не вѣрватъ още, че сж братя. И религиозни, и свѣтски сжщо не вѣрватъ още въ братството. Като вѣрва въ Бога, религиозниятъ мисли, че ще отиде на небето, а свѣтскиятъ, невѣрващиятъ — въ ада. Въ това отношение хората раздѣлятъ живота на полюси. Обаче, адътъ и раятъ не сж нищо друго, освенъ състояния на човѣшкия умъ, на човѣшкото сърце. Тѣ опредѣлятъ свободата на човѣшкия духъ. Значи, адътъ и раятъ сжществуватъ на земята. Когато кжщата на човѣка е добре и хигиенично построена, добре отоплена и наредена, той е въ рая; когато е добре облѣченъ, нахраненъ и задоволенъ, той е въ рая; когато сърцето му отъ нищо не се смущава, а умътъ му е просветенъ, той е въ рая; когато е здравъ и спокоенъ, човѣкъ е пакъ въ рая. Нѣма ли подслонъ, гладенъ ли е, боленъ ли е, сиромасъ ли е въ лишения ли е, човѣкъ е въ ада; смутено ли е сърцето му, помраченъ ли е умътъ му, човѣкъ е пакъ въ ада. Какъвъ по-грозенъ адъ, какъвъ по-страшенъ пѣкълъ отъ този? Може да има нѣкъде и другъ адъ, но човѣчеството е влѣзло вече въ ада на земята, и сега трѣбва да работи, да излѣзе оттамъ, да стѣпи на повърхността на земята. На умнитѣ, на добритѣ хора въ свѣта е дадена задача да изпждятъ всички хора отъ ада, да ги изпратятъ вѣнъ и да затворятъ следъ тѣхъ вратата на ада, да не може никой да влиза вжтре. Хората сами сж отворили вратата на ада и сами трѣбва да я затво-

рятъ. Ако изкопаете дупка на пжтя, въ нея може да падне и грѣшниятъ, и праведниятъ. Засипете дупката, никой да не пада въ нея.

Въ Америка нѣкжде експлоатирали една рудница. Около нея била изкопана голѣма дупка, дълбока 500 метра. Едно благородно американско семейство, мъжъ, жена, единствената имъ дъщеря и нейниятъ възлюбенъ, пжтували съ кабриолетъ, и трѣбвало да минатъ покрай този рудникъ. Безъ да забележи, кончияшътъ налетѣлъ право въ дупката. Така цѣлото семейство намѣрило нещастieto си въ тази дупка. Питамъ: кой е виновенъ за това нещастие? — Обществото. Онѣзи контрольсьри и надзиратели, които се грижатъ за пжтищата, да сж въ пълна изправностъ, трѣбвало е да следятъ, да не оставятъ такива дупки, които нѣматъ особено предназначение. Щомъ нѣкжде се отвори такава дупка, веднага трѣбва да се съобщи въ общината, да взематъ мѣрки за нейното затваряне. Като се отвори такава дупка нѣкжде, много отъ съвременнитѣ хора се смѣятъ и казватъ: Ето, такава нѣщо е адътъ. Който съгрѣши, той трѣбва да знае, че ще опита дълбочината на тази дупка. — Лесно се говори за ада, но мъчно се излиза оттамъ. Който влѣзе въ ада, той знае, какво нѣщо го чака. И следъ всичко това хората разискватъ върху въпроса, кой е създалъ ада, защо Господъ го е създалъ и т. н.

Съвременнитѣ хора трѣбва да мислятъ право, да разглеждатъ живота отъ гледището на разумността. Тѣ трѣбва да знаятъ, че 99% отъ всички нѣща зависятъ отъ вътреш-

ното разбиране на човѣка, а само едно на стотѣ зависи отъ природата. Отиватъ двама студенти при директора на едно отъ американскитѣ училища и казватъ: Господинъ директоре, двама отъ вашитѣ ученици се скараха, сбиха се и си пукнаха главитѣ. — Нѣма нищо, тѣ прибързали да свършатъ работата, която азъ трѣбваше да направя. Азъ трѣбваше да ги набия. Сега не остава нищо друго, освенъ да ги поздравите за голѣмото имъ геройство.

Значи, благодарение на своето невежество, хората сами се наказватъ. Нѣкой се наяде съ мжчносмилаема храна, или съ консервирана риба, и цѣла нощъ не може да спи, превива се отъ болки въ стомаха, върти се на една, на друга страна и после казва: Господи, защо ми даде такава храна? — Кой е виновенъ за това? Въ коя научна книга е писано, че вечеръ човѣкъ трѣбва да яде консервирана риба, или нѣкаква мжчносмилаема храна? Никой ученъ, никой лѣкаръ не препоръчва вечеръ да се яде консервирана риба, или каква да е трудносмилаема храна. Разумностъ се изисква отъ човѣка, за да изпръви своя животъ. Всички говорятъ, че свѣтътъ трѣбва да се изправи. — Кой ще го изправи? — Само разумнитѣ хора могатъ да оправятъ свѣта. Въ този смисълъ всички хора сж пратени на земята за велика работа. Всѣки човѣкъ трѣбва да вземе участие въ изправянето на свѣта. Какъ ще стане това? Когато кажатъ на малкитѣ клончета, че сж създадени, за да развиятъ голѣмото дърво, да му да-

датъ животъ, да покажатъ неговата бждеща слава, тѣ се очудватъ, не вѣрватъ въ тия думи. Тѣ не вѣрватъ, но фактъ е това. Листата и клончетата на дървото приематъ сокове отъ коренитѣ, задържатъ ги, преработватъ ги въ себе си и частъ отъ тѣхъ прашатъ пакъ къмъ коренитѣ. По този начинъ става двойно течение на соковетѣ отдолу-нагоре и отгоре-надолу, въ резултатъ на което се развива цѣлото дърво, докато даде най-последенъ своя плодъ. Щомъ изчезнатъ листата, клончетата и цвѣтоветѣ, съ тѣхъ заедно изчезва и цѣлото дърво. Следователно, цѣлото човѣчество представя великото дърво на живота, великата всемирна душа, а всѣки разуменъ човѣкъ е листъ, клонче или цвѣтъ отъ това дърво. Всѣки е поставенъ точно на своето мѣсто.

Тази е правата, истинската философия на живота. Ако приемемъ, че животътъ е непреривенъ, ние поддържаме идеята за безсмъртието. Безсмъртието съществува въ тази велика душа, въ това велико дърво на живота, както и въ неговитѣ удове: листа, корени и клончета. Листата на това велико дърво никога не окапватъ. Мнозина искатъ да видятъ това велико дърво, да се увѣрятъ въ неговото безсмъртие. — Ще дойде день, когато животътъ на земята ще мине въ по-висока фаза на развитие, и тогава ще имате не само едно такова дърво, но много екземпляри отъ него ще съществуватъ. Всѣки ще може да вземе въ ржцетѣ си единъ отъ тия екземпляри и самостоятелно да изучава него-

вото органическо развитие. При това ново развитие на земята, цѣлата растителность ще бѣде измѣнена. Ако проследите живота и развитието на растителното, животинското и човѣшкото царства, навсѣкжде ще видите една малка аномалия, едно малко отклонение. Тази аномалия, това отклонение съществува и въ самата природа. Никой не може да изправи това отклонение, освенъ природата. Само природата е въ състояние да изправи онѣя погрѣшки, които произтичатъ отъ нея. За да помогне на природата, човѣкъ трѣбва да върви въ съгласие съ нея; за тази цель той трѣбва да има въ себе си вътрешенъ идеалъ, вътрешенъ стимулъ за работа, за повдигане на своята душа. Този идеалъ може да бѣде личенъ, общественъ и най-после — общочовѣшки. Следователно, човѣкъ трѣбва да има най-малко три идеала: единъ на физическия свѣтъ, другъ — въ духовния свѣтъ, въ свѣта на сърцето, и трети — въ умствения свѣтъ. Това сж материални идеали. Никой не може да отрече съществуването на ума, на сърцето и на тѣлото. Що се отнася до другитѣ идеали — тия на духа и на душата, тѣхъ можемъ да оставимъ настрана. Чрезъ тѣзи три идеала човѣкъ развива ума и сърцето си, да схваща и разбира законитѣ на разумната природа. Така той придобива знания, да манипулира съ природнитѣ закони.

Всички хора се стремятъ къмъ знаніе. Тѣ не подозиратъ даже, че знанието е въ самитѣ тѣхъ. Ако наблюдавате животнитѣ, запримѣрь, ще видите, че когато нѣкое жи-

вотно заболѣе, то самò намира своя лѣкъ. Следъ дълго боледуване, у него се пробужда едно вътрешно чувство, нѣкакъвъ инстинктъ, съ помощта на който самò намира тревитѣ, съ които може да се лѣкува. Това се забелязва и въ месояднитѣ, и въ тревопаснитѣ животни, даже и въ насѣкомитѣ. Сжщото чувство се забелязва и въ човѣка. Оставете животното само на себе си, и то ще намѣри своя лѣкъ, ще намѣри методъ за своето лѣкуване. Едно куче счупило крака си. Това се случило нѣкъде въ България. За да не го смуцава никой, то се скрило въ хамбара на своя господарь, дето прекарало цѣла седмица безъ ядене. Отъ време на време само лизало счупеното мѣсто. Кой научи това куче да пости? — Неговото вътрешно чувство. Като не приемало никаква храна, стомашниятъ сокъ действувалъ добре върху крака и помагалъ за бързото му зарастване. Наистина, кучето отслабнало, но кракътъ му скоро зарасналъ. И съвременнитѣ лѣкари практикуватъ постъ ири различнитѣ болести. Когато се яви нѣкаква рана въ организъма на човѣка, лѣкаритѣ препоръчватъ абсолютенъ постъ. Отъ гладъ, отъ малко ядене хората не умиратъ; тѣ умиратъ отъ преяждане, отъ много ядене.

Сегашнитѣ хора се страхуватъ отъ мисълта, какъ ще прекаратъ живота си. Ако нѣкой гладува 24 часа, той се уплашва и казва: Гладенъ ще умра! — Да, има възможность човѣкъ да умре гладенъ, но малка е тази възможность. Най-малката възможность да умре човѣкъ е, именно тази, да умре отъ

гладъ. Защо? — Защото, докато между хората съществува вътрешна, съзнателна връзка на любовъ, никой не може да умре отъ гладъ. Затова, обаче, се изисква будностъ на съзнанието. Докато има будни души въ свѣта, тѣ винаги ще бждатъ отзивчиви къмъ страданията на хората. Тѣ всѣкога ще иматъ желание и готовностъ да имъ помагатъ. Този законъ работи по цѣлия свѣтъ. Човѣкъ трѣбва да развива въ себе си благородното чувство на вътрешно единение съ всички живи, разумни същества. Трѣбва да се създаде тѣсна вътрешна връзка между всички разумни същества въ свѣта. Тази връзка не трѣбва да бжде привидна само, но съзнателна, и то между души, които желаятъ повдигането на човѣчеството, които работятъ и се жертвуватъ за него. Само по този начинъ тѣ могатъ да прилагатъ ония закони, споредъ които благата на природата се разпредѣлятъ правилно, въ зависимостъ отъ степенъта на развитието на всѣко живо същество. Само така ще може всѣки да използва своя стремежъ къмъ свобода, къмъ развитие.

Като говоря за развитието на човѣка, имамъ предъ видъ неговата вѣра. Развитието на човѣка се обусловя отъ степенъта на неговата любовъ, отъ неговото умствено развитие. Ако е съ слабо развитъ умъ, той ще си създаде и съответенъ животъ. Какъвъ ще бжде онзи човѣкъ, въ сърцето на когото отсъствува любовта? — Той ще бжде жестокъ — нищо повече. Какъ ще убедите змията да пусне жабата, която здраво хванала

за крака? Какъ ще накарате съвременнитѣ хора да не ексекутиратъ човѣка, щомъ тѣ сж убедени, че той напълно заслужава това? Каквото да правите, както да ги убеждавате, тѣ ще изпратятъ виновния на онзи свѣтъ. Де е културата на съвременнитѣ хора? Днесъ, по всички краища на свѣта, има хора, които протестиратъ противъ ексекуцията, но не е дошло още времето на великитѣ държавници, на хората съ велики и широки умове, съ благородни и възвишени сърца, които да разрешаватъ въпроситѣ по свобода, по велико съзнание. На много отъ съвременнитѣ държавници съзнанието е въ тъмнина, въ мракъ. Сърцата имъ сж като това на Бисмарка, който създаде величието на Германия, но сжщевременно — и нейното нещастие. Бисмаркъ не разбираше закона, че насилието ражда насилие, че злото ражда зло, че смъртта ражда смъртъ. И съвременнитѣ хора не разбиратъ още този законъ.

И тъй, когато се говори за Бога, ние разбираме онзи дълбокъ вътрешенъ принципъ — на дълбоко вътрешно единение: да желашъ доброто на другитѣ хора, както на себе си; да желашъ успѣха на ближнитѣ си, както на себе си. Това значи да сжществува между хората вътрешна разумна връзка. Само при сжществуването на тази връзка, вие ще съзнаете, че въ много отношения всички хора по цѣлия свѣтъ мислятъ, чувствуватъ и действуватъ еднакво. Щомъ съзнаете тази връзка между хората, ако сте пжтникъ и

останете безъ хлѣбъ, който да ви срещне, ще бжде готовъ да раздѣли хлѣба си съ васъ. Ако сте ученикъ и нѣмате книги, той ще ви послужи съ своитѣ. Той нѣма да учи заради васъ, но ще ви помага. Ето защо, по силата на единството, което сѣществува между хората, всички общества и народи трѣбва да се обединяватъ, но не да се раздѣлятъ. Въ природата дѣление не сѣществува. Дѣленieto е разцѣпление, отклонение отъ цѣлото.

Мисълта, която сега искамъ да оставя, е не само да слушате, но и да прилагате. Каквото приложите презъ годината, това е важно за васъ. То е вашиятъ капиталъ. Търговецътъ се ползува само отъ онзи капиталъ, който се пуца въ обръщение. Земедѣлецътъ се ползува само отъ онази земя, която се обработва и дава плодове. Човѣкъ може да има много енергии, но само онази ще го ползува, която се прилага въ работа. Само онази мисълъ, само онова чувство и само онази постѣпка опредѣлятъ сѣществуването на човѣка, които иматъ приложение въ живота му. Силитѣ, които човѣкъ съзнателно прилага въ живота си, го опредѣлятъ като човѣкъ, като разумно сѣщество. Следователно, желая ви да приложите въ живота си поне частъ отъ всичко това, което сте чули и разбрали сега. То съставя истинската наука.

Сега, отъ всички хора се изисква работа. Мнозина мислятъ, че могатъ да отложатъ работата си за въ бждеще. — Да отлагате нѣщата въ бждеще, то е все едно да казвате, както нѣкои казватъ, че свѣтътъ ще се подо-

бри въ бждеще. — Ако очаквате човѣчеството да се подобри въ бждеще, това е въпросъ на друга иерархия. Вие предоставяте тази работа на сжщества по-разумни отъ васъ. И това е добро, но всѣки човѣкъ трѣбва да приложи нѣщо отъ себе си за подобрене на човѣчеството. Богъ самъ може да оправи човѣчеството, да подобри свѣта, за което има свой планъ, но въ тази работа Той оставя дѣлъ и за човѣка. Щомъ започне да работи чрезъ своя умъ, чрезъ своето сърце и чрезъ своята воля, човѣкъ се свързва съ по-велики отъ себе си сжщества, повдига се на тѣхния уровень, а съ това заедно и съзнанието му се разширява. Сжщото нѣщо става и между културнитѣ хора въ Франция, Германия, Англия, Америка и т. н. Тѣ се намиратъ помежду си въ тѣсна вътрешна връзка: кореспондиратъ си, разговарятъ се — поддържатъ известни отношения. Единъ день всички хора ще се свържатъ и взаимно ще си помагатъ. Било е време, когато отдѣлнитѣ хора, общества и народи не сж били свързани помежду си, но сега вече всички чувствуватъ, че сж членове на едно Велико цѣло. Това Велико цѣло наричаме Всемирна душа, Козмическо съзнание, което е важенъ факторъ въ свѣта. Къмъ това съзнание се стреми днесъ цѣлото човѣчество. Това съзнание не е нито само-съзнанието, нито съзнанието, нито подсъзнанието на човѣка, но тѣй нареченото Велико Козмическо съзнание, което се стреми да направи всички хора приятели, братя на

единъ домъ, да работятъ заедно и да се разбиратъ. Това не е утопия, не е химера, но е нѣщо реално. Съ какво се занимава човѣкъ, какъвъ занаятъ има, това не може да го спъва въ реализирането на неговитѣ стремежи. Каквото изкуство или занятие да има човѣкъ, това не може да го спъва въ неговия великъ идеалъ. Великиятъ идеалъ включва всички науки и занаяти. Той ги осветява и осмисля. Ако земеделецътъ носи великъ идеалъ въ душата си, трудътъ му ще бѣде достоенъ и благословенъ. И тогава, ако той засѣе само десетъ декара земя, ще има плодетѣ на сто декара. Той ще употребява малко трудъ, но ще има голѣмо изобилие и свободно време за почивка и за духовна работа.

Съвременнитѣ хора казватъ, че трѣбва да работятъ много, за да изкарватъ повече храна. — Споредъ мене, човѣкъ не трѣбва да яде много. Той се нуждае отъ малко храна, която трѣбва добре да се смели, да не оставатъ никакви излишъци въ стомаха. Храната трѣбва да се смила напълно, да не оставатъ излишъци; така сжщо и горенето на тѣлата трѣбва да става пълно, да не се отдѣлятъ излишни, вредни газове. И наистина, ако човѣкъ може да извади всичката енергия отъ житото, съ сто грама жито той би могълъ да поддържа живота си цѣла седмица. А колко пжти по сто грама жито консумира днесъ човѣкъ въ продължение на цѣла седмица! При това, колко малко енергия консумира човѣкъ отъ храната, която възприема

въ себе си! Като погледнете съвременния човѣкъ, ще видите, че той има изобилно венозна кръвъ, поритѣ му сж запушени, вследствие на което се раждатъ редъ болести, страдания и нещастия. Всичко това се дължи на голѣмото неразбиране между хората, на голѣмото лакомство. Като ядатъ, всички бързатъ, вследствие на което храната имъ не може правилно да се смила. Въпрѣки това, слушалъ съмъ да казватъ: Като ядешъ, ушитѣ ти трѣбва да пукатъ.—Не зная, какъвъ смисълъ има въ пукането на ушитѣ. Напротивъ, когато яде, човѣкъ трѣбва да бжде разположенъ, да седне предъ трапезата тихъ и спокоенъ и да яде бавно, да дѣвче храната си добре. Това може да продължава 40 минути, а може и цѣлъ часъ — нѣма защо да бърза. Нѣкой отива на гостилница, бърза да се нахрани, че еди кой си го чакалъ отвънъ. Питамъ: може ли човѣкъ да бжде здравъ при такова бързане? Не само това, но следъ като се наяде съ топла, гореща пражола, ще си заржча студено вино, току що извадено отъ леда. Който постъпва така, той ще се намѣри въ положението на нѣкой си дѣдо Георги отъ Южна България, който ялъ топли, печени агнета и пилъ студено, ледено вино, докато единъ день заболѣлъ тежко отъ стомахъ. Лѣкаритѣ констатирали ракъ въ стомаха. Пъшкалъ, мжчилъ се дѣдо Георги и си казвалъ: Ще ядешъ ли пакъ топло агнешко печено и отгоре вино студено? Боледувалъ дѣдо Георги 40-50 деня, и презъ това време употребявалъ само чисто

дървено масло. Като оздравѣлъ, не повторилъ вече сжщата погрѣшка.

Следователно, ще знаете, че нещастията въ живота ви се дължатъ на рѣзките промѣни, на които се подавате, съзнателно или несъзнателно. Тъкмо се намирате въ голѣмо изобилие на живота, докато внезапно дойде страхътъ, че ще осиромашеете. Едва се зарадвате за нѣщо, и страхътъ дойде да ви напомни, че скръбта ще ви посети. И вие се движите отъ изобилие въ недоимъкъ, отъ радостъ въ скръбъ, отъ свѣтлина въ тъмнина. Тия смѣни се дължатъ на страха, който постепенно, бавно, но сигурно трови човѣка. Днесъ се страхувате, утре се страхувате, докато започнете да се плашите и отъ сѣнката си. Ето защо, пазете се отъ страха, пазете се отъ умразата, пазете се отъ отрицателните мисли и чувства, които създаватъ известни утайки, известни отрови въ организъма на човѣка. Отъ най-старо време и до днесъ още на хората се препоръчва добъръ, чистъ животъ. Защо? — Да избегнатъ отровитѣ на живота. Казано е: „Да възлюбишъ Господа съ всичкото си сърце, съ всичкия си умъ, съ всичката си душа и сила; да възлюбишъ ближния си като себе си!“ Значи, на всички хора се препоръчва любовъ. Защо? — Защото любовта носи елексира на живота. Любовта носи свѣтли мисли въ живота на човѣка и постоянно му нашепва: Не бой се, ще победишъ! Изгубишъ сто хиляди лева, тя казва: Не бой се, тия пари ще дойдатъ отъ друго мѣсто! Нѣкой вземе хлѣба ти, тя пакъ казва:

Не бой се, отдругаде ще дойде новъ, прѣсенъ хлѣбъ! Който е взелъ твоя хлѣбъ, нека сладко го яде. Да ти даде Богъ здраве и животъ, всичко ще дойде на мѣстото си.

Азъ съмъ виждалъ, какъ селяни постъпватъ съ кучетата си на нивата. Вземе той торба съ хлѣбъ отъ дома си и тръгне на нивата. Започва да оре, и туря торбата на земята. Кучето подушва хлѣба, задига го и бѣга. Добриятъ селянинъ поглежда къмъ хлѣба и казва: Нѣма нищо, отъ мене да замине! Азъ не трѣбваше да оставямъ торбата на земята. Кучето не е толкова умно да знае, че този хлѣбъ е мой. То мисли, че като е на земята, има право да го вземе. Ами азъ какъ ще покажа своята човѣщина? Да е жива жена ми, да ме поживи Богъ, ще работя, и хлѣбътъ пакъ ще дойде. — Това наричамъ права философия на живота. Има селяни, които се сърдятъ, биятъ, гонятъ кучето, ако си позволи да грабне хлѣба отъ торбата. Питамъ: какво ще правите тогава, като дойдатъ нещастията въ живота? Има действителни, има и фиктивни страдания. И на еднитѣ, и на другитѣ човѣкъ трѣбва да гледа съ трезвъ умъ, съ свѣтълъ погледъ. Истинскиятъ човѣкъ се познава при неблагоприятнитѣ условия на живота, а не при благоприятнитѣ. Вѣрата на човѣка се изпитва при най-големитѣ противоречия. Здравиятъ параходъ не се изпитва на брѣга на океана, на пристанището, но всрѣдъ голѣмитѣ вълни, всрѣдъ буритѣ и ураганитѣ, при блѣскане, при удряне, при огъване на една и на друга страна, при

траскане. И най-после, когато този параходъ премине отъ единия до другия край на океана и се върне отново на пристанището, безъ да е загубилъ нито единъ матросъ, нито единъ пътникъ, той заслужава похвала. Голѣмъ юнакъ е този параходъ.

Казвамъ: такъвъ параходъ представя и всѣки човѣкъ отдѣлно. Той е пуснатъ въ великия океанъ — живота, всрѣдъ буритѣ и вълнитѣ да се изпита, да се кали. И ако той, като този параходъ, съ своитѣ велики мисли, чувства и постѣпки, може да извърви своя пътъ, отъ единия до другия край на океана, и здравъ се върне на пристанището си, той заслужава похвала като великъ герой, като голѣмъ юнакъ. Когато дойдатъ голѣмитѣ изпитания и мъчнотии въ живота, човѣкъ трѣбва да има поне единъ добъръ приятелъ, който да му каже: Дръжъ се! Не се плаши, ти ще устоишъ. Затова отъ всички се изисква едно солидно вѣрую, а не суевѣрие. Всички трѣбва да имате такова вѣрую, което да почива на основата на свѣтълъ умъ, на благородно сърце, на вътрешни и красиви стремежи. При това положение само човѣкъ може да направи връзка, контактъ между ума, сърцето и волята си, да влѣзе въ общение съ всички добри, разумни хора, които да образуватъ помежду си общество, основано на братство, на хармониченъ редъ и порядъкъ.

Какво правятъ сегашнитѣ хора? — Тѣ постоянно запитватъ, защо свѣтътъ е създаденъ така, защо животътъ се проявява по тоя начинъ и т. н. На тѣзи въпроси можемъ

да дадемъ отговоритѣ на великитѣ хора. Тѣ казватъ: За да си отговорите на тѣзи въпроси, първо трѣбва да намѣрите пжтя, начина, по който животътъ може да се изправи. — Каквото сж говорили въ миналото, каквото говорятъ въ бждеще, всичко това произтича отъ единъ и сжщъ източникъ. Защо? — Защото свѣтлината произтича отъ единъ и сжщъ източникъ. Дали свѣтлината иде отъ газена лампа, отъ огнь, или отъ електрическа крушка, тя иде все отъ единъ и сжщъ източникъ — отъ слънцето. Ако слънцето изчезне, никаква свѣтлина не би сжществувала, никакъвъ животъ не би имало на земята. Значи, щомъ сжществува свѣтлина въ нашия умъ, сжществува свѣтлина и въ свѣта. Сжществува мисль въ нашия умъ, сжществува Богъ и въ свѣта. Ние правимъ заключение отъ себе си, като излизаме отъ частното къмъ общото, а понѣкога вървимъ и по обратенъ пжтъ — отъ общото къмъ частното. Тѣзи методи виждаме навсѣкжде въ природата. Когато слънцето, т. е. цѣлото залѣзе, веднага се запалватъ безброй огньове и свѣтлини. Щомъ слънцето, или цѣлото изгрѣе, всички огньове и свѣтлини загасватъ. Значи, когато общото говори, частното мълчи; когато частното говори, общото мълчи.

Казано е въ Господнята молитва: „Отче нашъ, Който си на небето“. — Защо е казано „който си на небето“, а не — „който си на земята“? — Защото Отецъ, Баща има само на небето. На земята нѣма никакъвъ Отецъ, никакъвъ Баща. Ако имаше такъвъ Баща на

земята, хората нѣмаше да се биятъ помежду си. Кога се биятъ децата? — Когато бащата не е въ кѣщи. Щомъ бащата е въ кѣщи, децата сѣ мирни, кротки. Сѣщиятъ законъ се отнася и до човѣка. Кога хората сѣ лоши? — Когато баща имъ не е у тѣхъ. — Кога хората сѣ добри? — Когато баща имъ е у тѣхъ. — Кога ученицитѣ мислятъ? — Когато учителътъ имъ е между тѣхъ. Той предава своята лекция, а ученицитѣ слушатъ, мислятъ. Когато учителътъ не е между ученицитѣ си, тѣ нищо не знаятъ. Когато учителътъ влѣзе въ класъ, ученицитѣ научаватъ всичко. Следователно, когато казваме, че сѣществува религия въ свѣта, тази религия трѣбва да се обоснове на велика идея, която да хвърля свѣтлина въ умоветѣ на хората. Религията не трѣбва да хвърля сѣнка въ умоветѣ на хората, нито да имъ туря юларъ. Религията има за цель да създаде връзка между умоветѣ и сърцата на хората, да имъ даде новъ потикъ, нови стремежи. Христосъ е изразилъ тази идея въ стиха: „Ако ме любите, ще упазите моя законъ“. На друго мѣсто Той казва: „Както ме Отецъ възлюби, така и азъ ви възлюбихъ“. Апостолъ Павелъ пъкъ казва: „Ако говоря съ ангелски езици, а любовъ нѣмамъ, нищо не съмъ“.

Сега, желая ви, отъ всичко онова, което чухте, да се постараете, отъ дълбочината на вашия умъ и на вашето сърце, да изразите доброто и възвишеното у васъ и да го впрегнете на работа презъ годината. Поздравявамъ ви сега съ работата, която ще започне-

те и която нѣма край. Ние сме се събрали на съборъ, не както хората обикновено се събиратъ, но за работа, която ще трае не дни или месеци, но години, десетки и стотици години — работа, която има начало, нѣма край. Тази работа има велико бждеще, и затова се изискватъ общи усилия на човѣшкитѣ души.

И тъй, пожелавамъ ви тази година да свършите поне една частъ отъ предвидената ви работа, като извадите нѣщо отъ скритото съкровище на вашия умъ, на вашето сърце, на вашата душа и го приложите въ живота си. Само така ще придобиете вътрешна опитностъ, ценна за презъ цѣлия ви животъ.

Изпѣйте сега пѣсенъта: „Братство единство ние искаме“.

Само Божията Любовь носи пълния животъ.

*

1. Лекция отъ Учителя, държана на
25 августъ, 1927 г. — VII. день на събора.
София. — Изгрѣвъ.

МАЛКИТЪ РЕЗУЛТАТИ.

„Само Божията Любовь носи пълния животъ“.

Размишление.

Кажете ми сега, колко години следвате въ класа? (— Шестъ години). — Значи, тази година е седма. Щомъ е седма, тя трѣбва да бжде година на почивка. Казано е въ Писанието: „Богъ работи шестъ деня, а въ седмия день си почива. Какъ ще прекарате почивката? Които отъ васъ искате, можете да повторите материала, който сте минали презъ шестътъ години.

Когато посадите една ябълчна семка и отъ нея изникне ябълка, каква е нейната задача? Когато въ природата нѣкъде се яви изворъ, каква е неговата задача? На сжщото основание, може да се запитате, каква е задачата на вѣтъра, който вѣе? Каква е задачата на слънчевитѣ лъчи? Каква е задачата на воднитѣ капки? Сжщевременно могатъ да ви запитатъ, коя е причината, дето воднитѣ капки се съединяватъ, а после — разединяватъ? Този е единъ отъ най-проститѣ въпроси, но малцина могатъ да отговорятъ правилно. Представете си единъ високъ, остъръ планински връхъ. Какво ще стане съ водната капка, ако падне на този остъръ връхъ? — Тази водна капка непременно ще се раздвои, ще се раздѣли на две капки, едната отъ които ще

падне отъ едната страна на върха, а другата капка — отъ другата страна. Възъ основа на този законъ, всички капки, които падатъ върху острия връхъ, ще се раздвоятъ. Обаче, ако воднитѣ капки падатъ въ долината, тѣ ще се съединятъ една съ друга и ще образуватъ нѣщо подобно на езеро. Оттукъ вадимъ заключението: когато воднитѣ капки падатъ върху високи, остри планински върхове, тѣ се раздѣлятъ, разединяватъ. Когато падатъ въ долини, воднитѣ капки се съединяватъ, обединяватъ се въ едно цѣло. Върхътъ, който дѣли, който разединява хората, това е човѣшката гордостъ, това сж личнитѣ чувства на човѣка. Отъ този остъръ връхъ произтичатъ всички спорове, всички недоразумения въ свѣта. Постоянно слушате да се говори, защо единъ човѣкъ е предпочетенъ предъ другъ, защо единъ е по-богатъ, по-силенъ, по-уменъ, по-ученъ, по-добъръ, по-праведенъ отъ други?

Навсѣкжде въ свѣта се проявява азътъ, личността, и всѣки казва: Азъ, азъ.. Бащата, майката, детето, учителятъ, свещеникътъ, държавникътъ — всички казватъ „азъ“. Нѣма нищо лошо въ това, но азътъ създава всички спорове, противоречия и недоразумения между хората. Отъ това се зараждатъ всички разединения въ свѣта. Който поставя азътъ на първо мѣсто въ своя животъ, той се отдѣля отъ цѣлото, той се отдѣля отъ Бога. Въпрѣки това, много отъ съвременнитѣ учени подържатъ, че безъ лични чувства човѣкъ не може да сжществува.

Тѣ казватъ: За да си пробие пѣтъ въ живота, човѣкъ трѣбва да бжде личностъ, т. е. да има силно развити лични чувства. Споредъ мене, силно развититѣ лични чувства излагатъ човѣка на голѣми опасности. За да дойде до това положение, той се е отклонилъ отъ правия пѣтъ. Проявата на личнитѣ чувства, на аз'а представя анормалностъ въ живота. Индивидуалността пѣкъ е друго отклонение на човѣка отъ правия пѣтъ, въ противоположна посока на това на личността. Човѣкътъ на личността представя само външната страна на самия човѣкъ. На физическия свѣтъ истинскиятъ човѣкъ е скритъ и се вижда само неговото външно богатство, останало отъ дѣдо му и отъ баба му. Въ онова, което той е придобилъ, се крие силата на личността. Дето ходи, той навсѣкжде се хвали съ паритѣ, съ книгитѣ, придобити отъ дѣди и прадѣди. Но има нѣщо, което човѣкъ не може да придобие по външенъ начинъ. Какво е това, което по външенъ начинъ не се придобива? — То е знанието. И доброто не се придобива по външенъ начинъ. Материалнитѣ работи се приематъ отвънъ-навътре, а духовнитѣ — отвътре-навънъ. Казвате, че еди-кой си наследилъ доброто отъ баща си. — Не, доброто не се наследява. Ако се наследяваше, то щѣше да бжде нѣщо физическо, материално. Въ този смисълъ, доброто нито се създава, нито се наследява, но само се проявява, като нѣщо присжщо на човѣшката душа.

Като ученици, малцина отъ васъ знаятъ,

какво представятъ като хора, съ какви способности разполагатъ, какво могатъ да направятъ. Нѣкои мислятъ, че могатъ да направятъ много работи. Тѣ сж подобни на онѣзи деца, които се мислятъ за много силни, които мислятъ, че могатъ да дигнатъ земята на ржцетѣ си. — Не е лошо да мисли човѣкъ, че е силенъ, но той трѣбва да направи опитъ да изпита силата си. Детето, което казва, че може да дигне земята и да я носи, като се опита, вижда, че нищо не може да направи, и затова казва: Едно време дигахъ земята, но тогава тя бѣше малка, като житно зърно. — Да, едно време, когато Богъ създалъ свѣта, земята е била малка, но съ течение на вѣкове, на милиарди години, тя постепенно е расла, развивала се е, уголѣмявала се е, докато днесъ я виждаме толкова голѣма, че обикновениятъ човѣкъ не може да я дигне съ ржцетѣ си. — Това сж разсждения, които не трѣбва да се взиматъ по буква. Тѣ иматъ дълбокъ вжтрешенъ смисълъ, който трѣбва да се разбира.

Нѣкои хора мислятъ, че кой каквото имъ каже, отвънъ или отвжтре, това е Господъ, Който имъ говори. — Не, Богъ направо не говори на хората, нито отвжтре, нито отвънъ, но посрѣдствомъ, чрезъ други: отвънъ Той говори чрезъ хората, а отвжтре — чрезъ духоветѣ. Когато гърми, когато се свѣтка, казватъ, че небето говори. — Това е поетически езикъ. Небето не може да говори. Често казвате, че Русия така казвала, че Англия, Америка така казвали, или че подържали из-

вестно становище по даденъ въпросъ. — Могатъ ли Русия, Англия, или Америка да говорятъ? Единъ човѣкъ, или много хора могатъ да говорятъ, и по такъвъ начинъ да изказватъ мнението на цѣлия американски народъ, но Америка сама не може да говори. Следователно, когато се казва, че Богъ говори, трѣбва да знаете, че говори или човѣкъ, или духъ, но пакъ чрезъ човѣка. Обаче, на право Богъ никога не говори. Понеже е приятно да ни се каже нѣщо отъ името Божие, ние считаме, че Той ни говори. Но трѣбва да се знае, какъ седи истината по всѣки даденъ въпросъ. За тази целъ всѣки трѣбва да изучава себе си, да изучава своитѣ прояви, да изучава своитѣ отличителни чѣрти като човѣкъ.

Защо е необходимо да изучавате себе си? — Като се изучавате, вие ще различавате проявитѣ на личността отъ Божественитѣ, и ще можете лесно да се справяте. Ако не дойдете до това различаване, вие ще се обиждате, ще страдате, че на едного давали предпочитание предъ васъ и т. н. Когато ви поканятъ на царската трапеза, единъ ще седне отдѣсно на царя, а другъ — отлѣво. Останалитѣ ще се наредятъ отъ дѣсната и отъ лѣвата страна на царя, докато изпълнятъ всичкитѣ мѣста. Следъ това ще започне борбата, защо едни сж повече предпочетени, защо сж турени на почетнитѣ мѣста. Всички ще кажатъ, че тия, които сж отдѣсно на царя, иматъ по-голъмо почитание отъ ония, които сж отлѣво. Тѣ сж довѣренитѣ лица на царя. Тия, които сж отлѣво, сж записани въ червената книга на

царя, тѣ иматъ да изправятъ по единъ грѣхъ. — Доколко това е вѣрно, то е въпросъ.

Двама души ми подаряватъ по едно златно перо. И дветѣ пера сж красиви, скжпи, но за мене е важно онова перо, което пише хубаво, гладко, не драци върху хартията. Опитвамъ едното, опитвамъ другото и започвамъ да работя съ това, което пише гладко, красиво. Веднага другото перо казва: Мене не ме зачитатъ, оставятъ ме настрана. Първото пъкъ е доволно, че се ползува съ моето предпочитание. Питамъ: какво отношение имамъ къмъ тия две пера? — Азъ нѣмамъ никакво лично отношение, но перата характеризиратъ двамата души, които сж ми ги подарили. Който ми е подарилъ по-хубавото перо, той има по-добро разбиране, по-добъръ вкусъ. Вториятъ пъкъ е по-немарливъ, по-нехаенъ, по-малко разбира отъ хубави пера. Затова, питамъ: коя е причината, че нѣщо куца, скърца въ вашия животъ? — Не сте избрали хубавото перо. Следователно, когато отидете нѣкжде и нѣщата не се нареждатъ, както трѣбва, ще знаете, че или не сте избрали часа, момента, който е билъ предвиденъ за това посещение, или сте казали нѣщо не на мѣсто, или не сте постжпили, както трѣбва. Тази е причината, поради която се създаватъ неприятни чувства и разположения, които спъватъ развитието ви.

Когато идвате въ класъ, виждамъ, че нѣкои отъ васъ заспиватъ. Коя е причината за това? — Причината за заспиването се дъл-

жи на натрупването на излишна енергия въ организъма на човѣка. Това натрупване пѣкъ се дължи на непълното обработване на физическата, сърдечната или умствена материя. Вследствие натрупването на тази материя, организъмътъ се уморява, и човѣкъ започва да заспива. За да се справи съ тази умора, човѣкъ трѣбва или да заспи, да си почине, или по нѣкакъвъ начинъ да трансформира енергиитѣ си. Ако единъ предметъ не го интересува, да го замѣсти съ такъвъ, който го интересува. Ако едно чувство го измъчва, уморява, да го замѣсти съ друго, приятно чувство. Сжщиятъ законъ се отнася и до храната: ако една храна не се приема отъ стомаха, да се замѣсти съ друга. Еднообразната храна, еднообразнитѣ чувства и мисли уморяватъ човѣка. Дойде ли до еднообразие въ мисълта си, той непременно трѣбва да потърси нѣкаква смѣна. Нѣкой иска да се концентрира, да промѣни мисълта си и започва да мисли за Бога, но скоро заспива. Това показва, че той се е уморилъ. Нѣма защо да мисли за Бога. Богъ не е материаленъ обектъ. Щомъ искате да се концентрирате, изберете такъвъ обектъ, който Богъ е създалъ, и размишлявайте върху него. Той може да бжде растение, животно, човѣкъ, или пѣкъ отдѣлни части, удове на човѣка, като, запримѣръ, носътъ, прѣститѣ му и т. н. Линиитѣ на ржцетѣ, на прѣститѣ, на лицето представятъ цѣлия човѣшки животъ. Има какво да се учи по тѣхъ. Обектъ за размишление могатъ да бждатъ слънцето, звездитѣ и т. н.

Хиромантицитѣ пѣкъ, като погледнатѣ линиитѣ на ржката, веднага се произнасятѣ, какви сѣ сърцето и умѣтъ на човѣка, какѣвъ е животѣтъ му. По линията на сѣдбата опредѣлятѣ щастieto на човѣка. Не само това, но тѣ могатѣ да опредѣлятѣ, какѣ сѣ живѣли неговитѣ дѣди и прадѣди, какви капитали сѣ вложили въ Божествената _ банка, а оттамѣ и кредита, съ който днесѣ той разполага. Колкото по-развита е линията на сѣдбата въ човѣка, толкова повече приятели ще има той въ живота си. Когато линията на сѣдбата липсва, това показва, че дѣдитѣ и прадѣдитѣ ви сѣ яли и пили безѣ да плащатѣ, но вие, като тѣхни наследници, ще работите, за да платите дълговетѣ имѣ. Понеже вашитѣ дѣди не сѣ работили, не сѣ ви оставили никакѣвъ капиталѣ, сега вие ще работите, ще търсите добри и щастливи хора и ще се подслоните подѣ тѣхнитѣ сѣнки. Когато нѣкоя жена търси добърѣ мжжѣ, по този начинѣ тя иска да се подслони подѣ неговата сѣнка. Сѣщото може да се каже и за мжжа. Това особено се забелязва, когато мжжѣтъ или жената иматѣ голѣми грѣхове. Добриятѣ, щастливиятѣ човѣкъ е ликвидиралѣ съ кармата си, затова всѣки го търси, иска да се скрие подѣ неговата сѣнка. Какво по-хубаво отѣ това, да седнете подѣ сѣнката на една круша, отрупана съ сладки, хубави плодове? Седнете подѣ сѣнката ѣ, позаспите малко, починете си, а като дойде вѣтърѣтъ, разлюлѣ клонищата ѣ и наготово, безѣ трудѣ и усилие, пусне

една-две круши направо въ ржцетѣ ви. Подъ такава круша всѣки би седѣлъ, но подъ круша безъ листа и плодове, никой не би потърсилъ подслонъ.

Тъй щото, ученикътъ може да мисли за себе си, каквото иска, но той трѣбва да знае, че въ природата всѣко същество има своя опредѣлена цена и свое опредѣлено мѣсто. Не мислете, обаче, че каквото да правите, можете да задържите мѣстото си. Ако вършите глупости, природата ще изгуби довѣрие въ васъ. Мислите ли, че ако отидете при нѣкой вашъ приятелъ и му наговорите редъ глупости, или извършите глупави постѣпки, той ще запази довѣрието си къмъ васъ? Външно може да каже, че се радва, защото сте дошли, но вътрешно той запазва особено мнение за васъ. Това е несъответствие, а животътъ е пълненъ съ такива несъответствия. Запримѣръ, лѣкарьтъ казва на болния да не говори, да пази строга диета, по тъкмо тогава ще се изредятъ всички негови близки да му говорятъ, да го разпитватъ за здравето, да му носятъ различни яденета: кокошка агънце и т. н. Докато е здравъ и може да яде, никой не се сѣща за него; щомъ се разболѣе и не може да яде, тогава се изреждатъ единъ следъ другъ да му носятъ ядене. Защо е така? Запитали Сократа: Защо богатитѣ хора даватъ милостиня на беднитѣ, а на философитѣ нищо не даватъ? Сократъ отговорилъ: „Богатитѣ даватъ на беднитѣ, защото знаятъ, че единъ день могатъ да станатъ като тѣхъ; на философитѣ нищо не даватъ, защото знаятъ,

че никога философи нѣма да станатъ. И българинътъ мисли така.

Сега, всѣки отъ васъ иска да стане добъръ по механически начинъ. Сжщевременно всѣки иска да бжде самостоятеленъ, отъ никого да не зависи, отъ никого да не се влияе. — Това е невъзможно. Нѣма човѣкъ въ свѣта, който да не се влияе отъ дѣжда, отъ вѣтъра, отъ слънчевитѣ лъчи. Нѣма човѣкъ, който да не се влияе отъ паритѣ. Нѣма човѣкъ, който да не се влияе отъ огъня. Достатъчно е да видите, че гори нѣкоя къща, за да извикате всички: Пожаръ! Моментално хората се разбѣгватъ, прѣскаатъ се на различни страни. Казвамъ: Нищо лошо нѣма въ влиянието. Всички хора сж подъ влиянието на нѣщо, никой не е свободенъ. Като четете нѣкоя книга, или като свирите нѣщо, или като спите, вие все-таки ще бждете подъ нѣчие влияние. Колкото да се пазятъ, хората пакъ изпадатъ подъ влияние на нѣщо. Ето, запримѣръ, тѣ се пазятъ отъ грѣха, и пакъ се намиратъ подъ негово влияние. Кой не грѣши днесъ? Смъртниятъ всѣкога е изложенъ на грѣха. Ако можеше да се избави отъ влиянието, човѣкъ нѣмаше да грѣши, щѣше да бжде спасенъ, но понеже не е свободенъ отъ влияние, той грѣши. Кой не се влияе отъ храната? Казвате: Да не ядемъ тогава! — Злото не е въ яденето, но въ избирането на храната. Благословение е да яде човѣкъ! Но той трѣбва да избира за себе си такава храна, която съответствува на неговия организъмъ. Благо е да яде човѣкъ! — Какво да

яде? — Онова, което природата е опредѣлила за него.

Благословение е човѣкъ да чете! — Въ какво седи това благословение? — Въ избора на книгитѣ, въ избора на мислитѣ, които той употребява за храна на своя умъ. Всѣки писателъ не може да достави нужната храна за даденъ индивидъ. За всѣки индивидъ има строго опредѣлена храна. Запримѣрь, храната на вълка не е подходяща за овцата. И обратно: храната на овцата не е подходяща за вълка. Сжщо така трѣбва да се прави изборъ и въ начина, по който се извършва едно добро. Не е безразлично, по какъвъ начинъ ще направите доброто. И когато се молите, пакъ трѣбва да знаете, по какъвъ начинъ да се молите. Често въ ума на човѣка се натрупва излишна енергия, и ако той знае да се моли, ще се справи съ тази енергия. Ако не знае, ще каже: Не струва човѣкъ да се моли! — Не, струва човѣкъ да се моли. При молитвата, именно, човѣкъ ще се освободи отъ излишната енергия въ своя умъ. Като се моли, той отваря онзи кранъ въ себе си, презъ който ще изтече натрупалата се излишна енергия.

Що е молитвата? — Общение съ Бога, съ Първата Причина на нѣщата. Молитвата е дълбокъ вътрешенъ процесъ. При този процесъ може едва да се чува изговаряне на нѣкакви думи. Колко време трѣбва да се молите, това не е опредѣлено. Нѣкой мисли, че колкото повече се моли на Господа и цитира стихове отъ Евангелието, толкова по-скоро

ще получи отговоръ. Молитвата на нѣкой човѣкъ е дълга, почти колкото отъ Битието до Откровението. Другъ пъкъ се моли и напомня на Господа, какво е обещалъ, какво трѣбва да направи. — Това не е молитва. Истинската молитва е извънъ времето, но тя седи въ момента на общение, на връзка съ Великото Начало на живота. Какъ ще познаете, че сте получили отговоръ на молитвата си? — По онази вътрешна тиха радостъ, по онази малка вътрешна свѣтлина, която ще ви помогне при разрешаване на известни въпроси. Нѣкой получава моментално отговоръ на молитвата си; другъ чака дни, седмици, месеци, а трети чака съ години — това зависи отъ интензивността на молитвата. Апостолъ Павелъ казва: „Молите се, но отговоръ не получавате“. — Защо? — Защото молитвите на мнозина излизатъ само отъ устата, а не отъ сърцето. Нарезждането на красиви думи въ стройни, правилни редове не представя молитва. Ако е въпросъ за красивъ езикъ, нѣма по-красивъ езикъ отъ Божия. Ако е въпросъ за красива мисълъ, нѣма по-красива мисълъ отъ Божията. Ако е въпросъ за добро, по-велико добро отъ Неговото нѣма. Ако е въпросъ за свѣтлина, коя свѣтлина може да се сравни съ Божията? Тогава, за какво можемъ да очакваме отговоръ на нашата молитва? — Дали за силата ни, дали за знанието ни, дали за обичта ни? За какво Богъ може да ни обича? — За истината, която е вложена въ насъ. Казано е въ единъ стихъ: „Възлюбилъ Си истината въ ду-

шата ни“. Въ това отношение нашата душа е съкровищница, въ която е вложена истината. Докато истината е въ душата ни, ние имаме цена. Щомъ изгубимъ истината, съ нея заедно изгубваме и своята цена. Обезценяването на човѣка въ този случай е изразено въ поговорката: „Този човѣкъ не струва лула тютюнъ“. — Кой е този човѣкъ? — Който е изгубилъ истината.

Като ученици, вие се стремите къмъ знание. — Право е това. Но за да придобиете знание, трѣбва да имате Божието съдействие на своя страна. Това пъкъ е възможно само при силенъ стремежъ къмъ истината. Тогава и Любовта Божия ще се прояви въ васъ. Дето е истината, тамъ е и любовта. Най-реалното нѣщо въ свѣта е истината. Тя е обектъ на Божията Любов. Доколкото човѣкъ проявява истината, дотолкова и Божията Любов ще се прояви въ него. Истината въ човѣка опредѣля неговото здраве, неговата красота, неговата интелигентностъ и чистота. Тя е центъръ, тя е единство, тя е цѣлото въ свѣта. Ако нѣмате истината въ себе си, и на другия свѣтъ да отидете, пакъ ще се намѣрите въ сѣщото положение. Мнозина мислятъ, че като отидатъ въ другия свѣтъ, прочитъ имъ ще се отворятъ и ще виждатъ всичко. — Страшно е да се отворятъ прочитъ на човѣка, ако той нѣма истината въ себе си. Да влѣзешъ неподготвенъ въ онзи свѣтъ, това значи да мислишъ, че си добъръ цигуларъ и да излѣзешъ да свиришъ съ гениални цигулари. Щомъ чуешъ тѣхното свирене, веднага очичи

тѣ ти се отварятъ, захвърляшъ цигулката и казвашъ: Повече не пипамъ цигулка, тя не е за мене. Нѣкога мислишъ, че говоришъ добре, но като чуешъ нѣкой великъ ораторъ, съ дълбока и силна мисълъ, казвашъ: Азъ нищо не струвамъ. Нѣкога мислишъ, че си силенъ човѣкъ, но срѣщашъ такъвъ, който съ една ржка дига десеть души. Ти веднага отстѣпвашъ, обезсърдчавашъ се. — Такова нѣщо е истината за неподготвения човѣкъ. Който е подготвенъ, който има любовь къмъ истината, като я намѣри, той се радва, има импулсъ за работа.

Казвате, че Богъ е Любовь и съ това искате да разрешите въпроса. — Не, по този начинъ въпроситѣ не се разрешаватъ. То е все едно да казвате, че царътъ е силенъ, богатъ, всичко може да направи. — Да, за себе си царътъ всичко може да направи, но не и за васъ. Ако отидете при него, можете да изпросите нѣщо, но това не може да осигури вашия животъ. Има милиардери въ свѣта, при които сж ходили мнозина да просятъ, но тѣ не даватъ. Защо? Тѣ казватъ: Който работи, само той ще получи. Който не работи, той ще седи гладенъ. Въ това отношение богатитѣ сж каси, пълни съ пари, но затворени. — Нѣма ли богати, но щедри хора въ свѣта? — Да питате така това значи: нѣма ли щедри каси въ свѣта? — Сами по себе си, каситѣ не могатъ да бждатъ щедри. Щедъръ е само господарътъ на касата. Богатиятъ е каса, която казва: Който може да ме отключи, той ще получи нѣщо отъ мене. Рокфелеръ и Фордъ

сж американски каси, които не даватъ нищо, докато господарьтъ имъ не заповѣда. Ако искате нѣщо отъ тази каса, трѣбва да се обърнете къмъ господаря ѝ. Докато е сиромахъ, човѣкъ казва: Да имамъ голѣмо богатство, щедро бихъ раздавалъ. Обаче, като за богатѣе, и той нищо не дава.

Какво представятъ богатитѣ хора? — Тѣ сж високи планински върхове, покрити и зиме, и лѣте съ снѣгъ и ледъ. Кой живѣе на Хималаитѣ? Кой живѣе на Мусала? Кой живѣе на Черния връхъ? Ако се качите на нѣкой планински връхъ, ще поседите най-много часъ-два и ще бързате да слѣзете въ долината. Всички хора искатъ да бждатъ богати. — Добре е човѣкъ да бжде богатъ, но богатството подразбира знание, сила, опитности. Рокфелеръ е богатъ човѣкъ, милиардеръ, но той има знания, опитности. — Да имаме тогава знания. — Знание, здраве, добри чувства, това сж условия за живота. Който има тѣзи три нѣща въ себе си, той има човѣщина. Лесно е човѣкъ да желае нѣщо, но за това желание се иска сила, издържливостъ, постоянство. Рокфелеръ е богатъ, но като богатъ, получава много писма на день за помощъ. Като американецъ, той е точенъ, на всички отговаря. Съ това той изказва уважение къмъ личността. Ако нѣкой иска пари отъ богати хора, тѣ ще му отговорятъ: Трѣбва да знаете, че ние, богатитѣ хора, не сме щедри. Отваряме каситѣ си, само когато Богъ ни заповѣда. Вие сте върващи, знаете, че всичко е подъ Божия власть; следователно,

ще се молите на Бога, Той да ни заповѣда да отворимъ каситѣ си за васъ. Особено сж точни американскитѣ богаташи: тѣ отговарятъ на всѣко писмо. Питамъ: вие отговаряте ли на всѣко получено писмо?

Човѣкъ трѣбва да бжде внимателенъ не само къмъ човѣка, но и къмъ всѣко живо сжщество. Излизате отъ дома си, заминавате за нѣколко деня за провинцията, запримѣръ. Заключвате стаята си, безъ да забележите, че вжтре има пчела. Връщате се дома си, отваряте стаята и виждате една умрѣла пчела. Като нѣмала какво да яде, тя умрѣла отъ гладъ. Вие трѣбваше да бждете внимателни. Преди да заключите стаята си, трѣбваше да прегледате, какво оставяте вжтре. И като забележихте пчелата, трѣбваше да ѝ кажете: Понеже ще отсжтствувамъ за нѣколко деня, бжди тѣй добра да си отидешъ въ кошера. Пчелата щѣше да излѣзе вънъ и да продължи работата си.

Отива една жена на извора да си налѣе вода. Въ това време на сжщия изворъ дохожда единъ жаденъ волъ. Жената го побутва от-тукъ-оттамъ, да не ѝ прѣчи. Какво струва на тази жена да тури кофата предъ вола да го напои? Човѣкъ трѣбва да бжде справедливъ! Ако е готовъ да услужва на човѣка, защо да не послужи и на едно животно? Ученикътъ трѣбва да обръща внимание и на най-малкитѣ нѣща. Малкитѣ постжпки повдигатъ човѣка. Той може да направи такива малки услуги, които никой да не вижда. Обаче, той ще бжде

доволенъ отъ себе си. Великиятъ човѣкъ се познава въ малкитѣ работи.

Единъ нашъ приятелъ ми разправяше следната своя опитностъ. Единъ день, като пжтувалъ, видѣлъ единъ конь падналъ на земята; спрѣлъ се за малко, погледналъ го и разбралъ, че коньтъ е на умирање. Веднага коньтъ дигналъ главата си къмъ него, погледналъ го и казалъ, че е жаденъ. Нашиятъ приятелъ разбралъ езика на коня. Веднага му донесълъ една кофа вода да пие. Коньтъ повдигналъ малко главата си, пилъ вода, отпусналъ се пакъ на земята и заминалъ за онзи свѣтъ. Като умиралъ, той отправилъ последенъ погледъ къмъ нашия приятелъ, съ което изказалъ благодарността си, задето му донесълъ вода да разхлади гърлото си.

Казвамъ: Не пренебрегвайте малкитѣ работи! Само чрезъ тѣхъ човѣкъ може да създаде въ себе си характеръ. Вървите по пжтя, ударите се въ нѣкой камъкъ и започвате да се сърдите. Кой оставилъ този камъкъ всрѣдъ пжтя? Защо никой не го е отиѣстилъ и т. н.? —Нѣма защо да се сърдите. Наведете се, дигнете камъка, турете го настрана, никой да не се спъва. По този начинъ вие ще въздействувате върху съзнанието си така, че ще бждете будни и къмъ най-малкитѣ външни и вътрешни препятствия въ живота си. Човѣкъ трѣбва да работи върху себе си, правилно да разпредѣля енергиитѣ на своя мозъкъ и тогава, дето отиде, ще бжде добре приетъ. Днесъ хората се чувствуватъ чужди помежду си.

Отивате при нѣкой земеделецъ и не знаете, какво да му говорите. Той иска да му говорите по земеделски въпроси, защото тѣ го интересуватъ. Отивате при нѣкой банкеръ, той иска да му говорите върху положението на паритѣ. Отивате при нѣкой ученъ, той иска да му говорите по неговата специалностъ. Щомъ не говорите на хората по въпроси, които засѣгатъ тѣхнитѣ интереси, вие сте чужди едни за други.

Има единъ начинъ, който може да съедини хората въ едно цѣло, да ги направи близки. Този начинъ е яденето. Сложете трапеза на хората и ще видите, че всички ще се наредятъ около нея, били тѣ учители, свещеници, търговци, банкери, земеделци, учени, и ще се разбиратъ. Всички хора ядатъ по единъ и сжщъ начинъ. Като ядатъ, всички сж доволни, разположени и могатъ да се разговарятъ разумно. Яденето обединява хората. Ако отидете въ дома на нѣкой философъ, той ще ви каже, че е заетъ, че нѣма време да се разговаря съ васъ. Обаче, поканите ли го въ вашата гостилница, той ще дойде веднага, и тогава ще има време да се разговаря съ васъ, ще ви занимава съ своята нова теория. Тѣй щото, ако искате да влѣзете въ връзка съ учения, не го търсете въ кабинета му; отворете гостилница, той самъ ще ви посети. Ако искате да направите връзка съ банкера, не го търсете въ кантората; отворете гостилница, той самъ ще дойде при васъ. Следователно, гостилницата е срѣдство, условие, чрезъ което хората могатъ да създадатъ помежду си приятелски отноше-

ния. Но за да отворите гостилница, вие трѣбва да имате капиталъ.

Като ученици, вие трѣбва да работите върху себе си, да трансформирате излишнитѣ енергии въ мозъка си, особено тази въ задната частъ на мозъка. Тази енергия е причина почти за всички болести, за всички отрицателни състояния. Понѣкога тази излишна енергия се натрупва задъ ушитѣ, както и около слѣпитѣ очи на човѣка и го прави нервнъ, раздразнителенъ, готовъ да се сърди, да се обижда за най-малкото нѣщо. Като срещне камъкъ на пътя си, ритие го недоволенъ, че му препятствувалъ. Като иска да отвори прозореца, дърпа го нервно; ако се запъне малко, той блѣска, удря, готовъ е да го счупи. Отива къмъ вратата, но тя се затегнала, не може да я отвори. Дърпа я, сърди се, вика, като че вратата му е виновна. Какво трѣбва да направи? — Да вземе малко масло и да намаже вратата. Щомъ я намаже, тя нѣма да се запъва. Ръждата е причина за запъването на вратата.

И тъй, ключътъ за отварянето на всѣка врата е знанието. Но за да може този ключъ свободно да влиза и да излиза отъ вратата, нужно е масло. За да се домогне до тѣзи знания, човѣкъ трѣбва да се изучава, да намѣри методъ, чрезъ който да въздействува на своитѣ чувства. Днесъ чувствата иматъ надмощие надъ мисълта въ човѣка, а той трѣбва да работи, да уравни сили въ себе си. Когато хората искатъ да бждатъ уче-

ни, добри, праведни, това се диктува отъ тѣхнитѣ чувства, вследствие на което тѣ се разколебаватъ, разочароватъ, докато най-после започнатъ да се страхуватъ отъ всичко. Тогава тѣ казватъ. Човѣкъ трѣбва да бжде самостоятеленъ, да не зависи отъ никого. — За да бжде самостоятеленъ, човѣкъ трѣбва да бжде свързанъ съ Първата Причина. Вънъ отъ тази връзка, той не може да бжде самостоятеленъ, не може да има свобода. Защо слугитѣ обикалятъ царския синъ и му услужватъ? Нима тѣ мислятъ неговото добро? — Не, тѣ обикалятъ царския синъ заради баща му, понеже само той може да имъ даде свобода, да ги направи самостоятелни. Като знаете това, всички трѣбва да мислите, да чувствувате и да постѣпвате като Бога. Той всичко обединява. Той обединява и най-разединенитѣ мисли, свързва ги въ едно цѣло и създава отъ тѣхъ нѣщо стройно, хармонично. Всичко, което става въ Бога, е добро. Когато започне да разбира Божията мисль, човѣкъ придобива здраве, знание, сила, свобода. Той носи истината въ себе си; щомъ придобие истината, въ него настава миръ, спокойствие. Стремете се къмъ този миръ, защото само при това положение ще дадете възможность на Бога да се прояви чрезъ сърцето ви. Бога отвънъ не можете да намѣрите. Въ Писанието е казано: „Богъ живѣе въ сърцата на смиренитѣ“. Това не значи, че сърцето е жилище на Бога, но чрезъ него само Той се проявява. Въ сжщность, де живѣе Богъ? — Навсѣкжде. Сжщиятъ въпросъ може да се за-

даде и по отношение на човѣка. Де живѣе човѣкъ? — Навсѣкжде. Човѣкъ не е нито въ главата си, нито въ сърцето си, нито въ краката си, нито въ ржцетѣ си. Той е извънъ своитѣ удове, извънъ своето тѣло. Чрезъ тѣлото, чрезъ удоветѣ си, той само се проявява, но е извънъ тѣхъ. Когато се качи на кола, човѣкъ направлява колата, но той е извънъ нея. Той може да се качи и на автомобилъ, но е извънъ автомобила. Докато е на колата, или на автомобила, човѣкъ е въ почивка; щомъ слѣзе отъ тѣхъ, той е въ движение. Кой заставя човѣка да кара кола, да ходи пешъ? — Има единъ вжтрешенъ законъ, който регулира всички нѣща. Кое заставя селянина да впрѣга колата си пазаренъ день, да я товари съ стока и да отива въ града? — Пазарътъ го заставя. Пазарътъ пѣкъ се подчинява на специаленъ законъ. Значи, всѣко нѣщо става на своето мѣсто и се урежда отъ специални закони.

Тѣй щото, трѣбва да се заемете сериозно да обработвате излишната енергия въ себе си. Като я обработите, тя ще се превърне въ живъ капиталъ. За тази цель необходимо е да повторите материала, който сте минали презъ шестътъ години. Казва се, че повторението е майка на знанието. Днесъ всички хора повтарятъ нѣщата, повтарятъ службитѣ си: точиларътъ всѣки день повтаря своята работа; домакинята всѣки день повтаря една и сжца работа: готви, чисти, нарежда, и все ненаредено остава. И вие все учите, и ненаучени оставате. Не, когато дойде до края на своя животъ, ко-

гато се готви да заmine за другия свѣтъ, човѣкъ трѣбва да е намѣрилъ вече Бога въ себе си, да се е обновилъ, да е станалъ новъ човѣкъ, нова душа, въ която е проникнала истината. За такъвъ човѣкъ се казва въ Писанието: „Възлюбилъ е Богъ истината въ човѣка.“ Казвате: Какво нѣщо е истината? — Съ думи истината не може да се опредѣли. Казватъ, че истината носи свѣтлина въ живота. Ученитѣ пъкъ казватъ, че свѣтлината представя особенъ родъ вибрации, особенъ родъ трептения. — Свѣтлината се проявява чрезъ вибрации, но самитѣ вибрации не сж свѣтли-на. Тѣ сж носители, проводници на свѣтлината. И мисълъта се проявява чрезъ мозъка, но мозъкътъ не създава мисълъта.

Следователно, не оставайте да се натрупва излишна енергия въ мозъцитѣ ви. Това значи: не носете съ себе си излишно богатство, защото апашитѣ ще тръгнатъ следъ васъ. Не дръжте меда си отворенъ, защото пчелитѣ ще тръгнатъ следъ васъ. Не давайте хлѣбъ даромъ на всички хора, защото ще тръгнатъ следъ васъ. Не лѣкувайте всички хора даромъ, защото ще тръгнатъ следъ васъ. Не е лесно човѣкъ да се справи съ апашитѣ, съ гладнитѣ, съ болнитѣ хора. Ако оставите всѣки свободно да взима, колкото и каквото иска, ще има кражби, надпревария, пукнати глави. Колко струва тогава едно добро? Не само това, но като задигне кой колкото хлѣбъ може, ще се хвали предъ другитѣ, колко самуна взелъ, отъ какво качество и т. н. Така по-

стѣпватъ днесъ и ученитѣ, и окултнитѣ ученици, вследствие на което между тѣхъ се зараждатъ голѣми спорове, недоразумения. Единъ ученъ ще каже, че неговата теория е повѣрна, другъ ще каже, че неговата е понова и т. н. Тѣ разискватъ върху въпроса, защо Богъ е вложилъ живота въ малката клетка и следъ това е започналъ да я организира, да създава отъ нея все по-голѣми форми — растение, риба, птица, млѣкопитаеще, докато най-после е дошълъ до човѣка? Защо е трѣбвало животътъ да мине презъ толкова много и разнообразни форми? — На този въпросъ не може да се отговори. То е все едно да питате, защо хората пишатъ върху бѣла хартия. — Бѣлиятъ цвѣтъ създава здравословно състояние въ човѣка. Бѣлиятъ цвѣтъ носи здраве. Черниятъ цвѣтъ предизвиква лоши, отрицателни състояния въ човѣка. Когато е боленъ, човѣкъ трѣбва да се облича въ бѣли дрехи. Обаче, ако постоянно носи бѣли дрехи, въ него ще стане обратна реакция. И наистина, виждате нѣкой младъ човѣкъ, който постоянно носи бѣли дрехи. Изведнѣжъ въ него се събужда желание да се облѣче въ черно, контрастенъ цвѣтъ на бѣлия. Човѣкъ трѣбва постоянно да смѣня цвѣтоветѣ. Цвѣтоветѣ предизвикватъ движение, животъ. Тѣ сѣ енергии, които указватъ различно влияние върху човѣка. Човѣкъ трѣбва да мине презъ всички цвѣтове, презъ всички тонове на цвѣтната гама. При това, опредѣлено е, по колко време трѣбва да прекара въ всѣки цвѣтъ, въ всѣки тонъ

на гамата. Ако въ даденъ цвѣтъ прекара повече отъ опредѣленото време, въ него ще стане известно втръсване.

Казвамъ: това, което знаете за приложението на цвѣтоветъ по отношение облѣклото на хората, се отнася и до тѣхнитѣ мисли и чувства. Всѣка мисълъ, всѣко чувство, всѣко действие е облѣчено въ известенъ цвѣтъ, като въ дреха. И ако човѣкъ живѣе съ едни и сѣщи мисли, чувства или действия, най-после тѣ ще предизвикатъ въ него втръсване, отврѣщение. Запримѣръ, когато нѣкой постоянно говори за моралъ, най-после той дотяга и на себе си, и на околнитѣ, които го слушатъ. Когато войникътъ влѣзе нѣколко пѣти наредъ въ сражение, най-после се втръсва, отврѣщава се отъ своитѣ действия и категорически се отказва по-нататѣкъ да воюва. Еднообразието въ нѣщата предизвиква еднообразие въ цвѣтоветѣ. Затова всички се стремятъ къмъ разнообразие. Когато говорите за любовта, като носителка на живота, вие обличате думитѣ си съ червенъ цвѣтъ. Червениятъ цвѣтъ символизира живота. Но любовта не носи само животъ. Тя носи и растене за човѣшката душа. Значи, тя обхваща и зеления цвѣтъ. Въ любовта има и разумность, и вѣрность, и чистота. Затова, именно, когато говори за любовта, или когато живѣе въ нея, човѣкъ ще я прекара презъ всичкитѣ цвѣтове, съответни на нейнитѣ качества, и по тѣхъ ще познава, въ коя степенъ на любовта се намира. Така той ще знае, дали неговата любов е червена, жълта, зелена, синя,

портокалена или виолетова. Както любовта минава презъ всички тонове, презъ всички цвѣтове на гамата, така сжщо мислитѣ, чувствата и постжпкитѣ на човѣка минаватъ презъ всичкитѣ цвѣтове на спектъра. Това разнообразие е необходимо. Безъ него нѣма животъ, нѣма движение, нѣма растене.

Следователно, за да мисли, човѣкъ трѣбва да е миналъ презъ всички тонове на цвѣтната гама и да знае, какъ да минава презъ тѣхъ. Всички центрове на човѣшката мисль трѣбва да сж събудени! Нѣкои хора сж много миролюбиви, че дохождатъ почти до пасивность. За да излѣзатъ отъ това положение, тѣ трѣбва да развиятъ въ себе си смѣлость. За тази цель тѣ трѣбва да взематъ чукъ въ ржка и да започнатъ да трошатъ камъни, или да взематъ мотика и да отидатъ нѣкжде да копаятъ. — Ама ржцетѣ имъ щѣли да се развалятъ, да огрубѣятъ. — Ще копаете по малко, постепенно ще привиквате на тази работа. Ако чувството на приятелство не е развито у нѣкого, той трѣбва да потърси човѣкъ, у когото този центъръ е добре развитъ, и да дружи съ него. По този начинъ човѣкъ ще посещава всички центрове на мозъка си, ще ги изучава, ще ги развива. Знаете ли, запримѣръ, кой центъръ сте посетили тази вечеръ? — Не знаете. Както виждамъ, всички сте на различни мѣста въ мозъка си. Между всички мозъчни центрове има вътрешна връзка, тѣ взаимно се допълватъ. Има единъ центъръ въ мозъка, къмъ който всички останали се съсрѣдочаватъ. Ако този центъръ въ човѣка не е

развитъ, да привлече останалитѣ центрове къмъ себе си, всичкитѣ мисли и чувства въ човѣка ще бждатъ разхвърляни, разсѣяни, вследствие на което той нѣма да има резултати. Когато не се спазва това, въ мозъка на човѣка се натрупва излишна енергия, и той започва да обезсмисля нѣщата.

Много ученици, студенти, следъ като свършатъ училище, казватъ: Защо ми е това знание? — Щомъ не знаятъ, какво да правятъ съ знанието, което сж придобили, нека отидатъ при Господа и поискатъ отъ Него работа. Богъ знае, какъ да впрегне тѣхнитѣ сили, знае, каква работа да имъ даде, да осмисли знанието. И четири факултета да сте свършили, Богъ ще ви каже да вземете мотика въ ржка и да отидете въ еди-кое си село при единъ благочестивъ човѣкъ и да му предложите да ви научи да копаете. Този човѣкъ ще ви посрещне радостно, весело, ще ви нагости добре, ще си поприказвате и следъ това ще каже: Хайде, сега на работа! Като ви гледа, какъ копаете, ще ви се посмѣе малко, че при четири диплома сте толкова невежа въ копането, но ще започне да ви учи. Като свършите работата си, ще тръгнете за дома си. Тогава вие ще започнете да му говорите работи, които той не знае, и ще се чудите, че освенъ копането, нищо друго не знае. Щомъ стигнете въ дома на селянина, той ще ви покани да се нахраните. Ще ядете и ще се разговаряте приятелски. Той ще каже: Едно време и азъ имахъ четири диплома, но откакъ

дойдохъ на лозето, научихъ много сжществени нѣща, които по-рано не знаехъ.

Сега и на васъ казвамъ: Следъ като сте учили шестъ години въ школата и сте придобили много знания, ще вземете мотиката и ще отидете на лозето да се научите да копаете, да видите, какъ зрѣ гроздето, какъ превръща киселитѣ, горчивитѣ сокове въ сладки. Много нѣща знаете, но това, именно, не знаете: какъ гроздето превръща, преработва въ фабрицитѣ си киселитѣ сокове въ захаръ, която ние употребяваме. Христосъ взима лозата като символъ и казва: „Азъ съмъ истината лоза, а вие — пржкитѣ. Който яде и пие отъ мене, той има животъ въ себе си“. — Мжчнотиитѣ въ живота на хората се дължатъ на това, че тѣ не търсятъ живота си отъ тази Лоза, но го търсятъ единъ отъ другъ. Вънъ отъ истината, вънъ отъ любовта нѣма животъ. Казано е: „Богъ е Любовь, Богъ е Истина“. — Какъ да намѣримъ тази любовъ, тази истина? Какъ да ги проявимъ въ себе си? — Докато Богъ не се прояви у васъ, вие никога не можете да проявите Неговата Любовь, Неговата Истина. Щомъ търсите тази любовъ, пригответе мѣсто въ себе си, дето Богъ да обитава. — Какъ може да стане това? — Чрезъ добрия животъ. Живѣй добре, прави добро, ако искашъ Богъ да не ти стане врагъ. Българитѣ казватъ: „Направи добро, да намѣришъ зло.“ — Тази пословица не е права. Не е било случай да направи човѣкъ добро, и да не е получилъ признателность. Това е въпросъ само на времето. Тѣй щото, не можете да придобиете зна-

ние, добродетели, здраве, ако Богъ не се проявява въ васъ. Човѣкъ не може да има добри чувства и свѣтли мисли, ако Богъ не се проявява въ него. Човѣкъ не може да бжде свободенъ, ако не е намѣрилъ истината. Казано е въ Писанието: „Възлюбилъ Си истината въ човѣка.“

Сега, въпросътъ е за личния животъ. Съвременнитѣ хора мислятъ, че всѣки трѣбва да живѣе за себе си, да се осигури, да се нареди, той да бжде щастливъ и доволенъ. — Не е така. Вие трѣбва да знаете, че страданията на едного сж страдания на всички; страданията на всички, на множеството сж страдания на едного, на единицата. Следователно, не мислете, че лесно можете да придобиете свободата. Докато Богъ не започне да живѣе въ сърцата на всички хора, свѣтътъ никога нѣма да се поправи. Когато се казва, че нѣкой човѣкъ е изоставенъ отъ Бога, това подразбира, че той върви по свой пжтъ. Щомъ се обърне къмъ Бога, Той нѣма да го остави. Затова е казано въ Писанието: „Не ходете по-своитѣ пжтища!“

Какво се изисква отъ човѣка, а специално отъ ученика? — Да бжде здравъ на физическия свѣтъ. Да бжде чистъ въ духовния свѣтъ. Да бжде справедливъ въ Божествения свѣтъ. Това сж три положения, тѣсно свързани помежду си. Каквото е здравето за физическия свѣтъ, такова нѣщо е чистотата за духовния свѣтъ и такова нѣщо е справедливостта за Божествения свѣтъ. Следователно, за да бждешъ здравъ въ Божествения свѣтъ,

за да те обичатъ тамъ, непременно трѣбва да бждешъ справедливъ. За да бждешъ справедливъ, трѣбва да имашъ истината въ себе си. Заради тази истина, именно, Богъ е възлюбилъ човѣка. Този е пжтьтъ, по който човѣкъ трѣбва да върви, за да го възлюби Богъ. Другъ пжть нѣма. По този пжть сж минали всички велики хора; по този пжть ще минете и вие. Нѣма по-великъ, по-обширенъ свѣтъ отъ свѣта на истината! Когато всичко въ свѣта изчезне, само истината остава вѣчно да сжествува. Нищо не може да засегне истината.

Единствениятъ свѣтъ, който никога не се разрушава, това е свѣтътъ на истината. Истината е Божественото начало въ насъ, което вѣчно живѣе. За да придобиете истината, вие трѣбва да пожертвувате своя личенъ животъ. Бждете благодарни на всичко, което имате, колкото малко да е то. Не се сравнявайте единъ съ другъ, но гледайте всѣки день да сте придобили нѣщо; всѣки день трѣбва да има малкъ придаткъ въ растенето ви. Щомъ всѣки день пораствате по малко, ще знаете, че Богъ работи върху васъ. Достатъчно е съ малкия си прѣстъ Богъ да бутне нѣкъде, за да започне тамъ процеса на растенето. Обаче, натрупването не е растене. Нѣкоя мома иска да напълнѣе, да стане като месечина въ лицето. — Тази пълнота не е полезна. Това сж мазнини, отлагания, които всѣки човѣкъ трѣбва да избѣгва. И въ придобиването на знания пакъ има натрупвания.

Сега, отъ всички се изисква работа — вътрешна и външна. Започнете да изучавате лекциитѣ отъ I-та година и стремете се да прилагате. Безъ приложение никакъвъ успѣхъ не можете да имате. Нека всѣки самъ работи, да види, какъвъ резултатъ ще има въ продължение на една година. Първата работа, съ която трѣбва да започнете, е чистенето. Отъ ученика се изисква външна и вътрешна чистота. Българинътъ пкъ специално трѣбва да бжде справедливъ. Това се изисква отъ цѣлия български народъ. Това се изисква и отъ ученицитѣ въ България. Много отъ ученицитѣ се съмняватъ, дали сж въ правия пжтъ, или не. — Това лесно може да се опита. Ако сте въ правия пжтъ, той ще ви изведе на спасителния брѣгъ. Ще знаете, че отъ всички се иска съзнателна работа върху себе си, за развиване на своя умъ, на своето сърце и на своята воля. Само при това положение вие можете да разчитате на малки придобивки, на малки резултати.

„Само Божиата Любовь носи пълния животъ!“

*

2. Лекция отъ Учителя, държана на 31 августъ,
1927 г. София. — Изгрѣвъ.

КОЗМИЧЕСКИ ВЪЗПРИЯТИЯ.

„Богъ царува на небето. Богъ царува въ живота. Да бжде благословено името Му!“

Размишление.

Изпѣйте нѣкоя пѣсень.—Изпѣхме пѣснитѣ:
„Духътъ Божий. Въ начало бѣ Словото.
Богъ е Любовь.“

Въ процеса на растенето и развиването си, растенията спазватъ следния законъ: тѣ денемъ събиратъ енергия, а вечеръ я обработватъ. Въ човѣшкия животъ е точно обратно: хората вечеръ събиратъ енергията, която денемъ обработватъ. Значи, хората вечеръ събиратъ енергията, денемъ я обработватъ. Кой е по-уменъ: растенията, или хората? Казано е въ Писанието: „Работете, докато е день!“ Подъ думата „день“ тукъ се разбиратъ деньтъ и нощта едновременно. Деньтъ и нощта заедно съставятъ день, защото, когато въ нашето полушарие е день, въ другото е нощъ. Деньтъ подразбира едно пълно завъртане на земята около нейната ось. Следователно, това, което ние наричаме нощъ, не е сжщинска нощъ, но сѣнка. Подъ „нощъ“, както Христосъ разбиралъ тази дума, се схваща отсъствие на всички условия за животъ. Когато всички условия за животъ сж изчезнали, настава пълень, абсолютенъ застой, т. е. нощъ, въ широкъ смисълъ на думата. Щомъ наста-

не тази нощъ, всичко запусътава: луната, звездитѣ, животътъ загасватъ. Страшно нѣщо е тази нощъ! Тѣй щото, когато се говори за нощъта, въ обикновенъ, въ тѣсенъ смисълъ на думата, разбираме обикновенитѣ сѣнки на живота. И когато страдате, това не е нищо друго, освенъ обикновенитѣ сѣнки на живота, въ които временно сте попаднали.

При сегашното състояние, въ което се намирате, вие трѣбва да знаете, въ какво направление се движи вашиятъ животъ, както и вашата душа. Ако живѣете само въ свѣта на чувствата, ще знаете, че плувате въ вода. Чувствениятъ, астралниятъ свѣтъ е воденъ. Ако живѣете въ свѣта на мислитѣ, вие сте повече въ въздуха, както птицитѣ, които хвъркатъ. Птицитѣ използватъ въздуха не само за дишане, но и като срѣда за работа. Въздухътъ представя обективния умъ на човѣка. Птицитѣ използватъ въздуха за по-лесно намиране на храната си. За сѣщото нѣщо рибитѣ използватъ водата. Млѣкопитаещитѣ пѣкъ използватъ твърдата почва. Тѣ казватъ: Нито въздухътъ, нито водата сѣ въ състояние да подкрепятъ живота. Твърдата почва само дава условия за животъ. Но и на земята тѣ се намиратъ въ затруднение. Въ своя пѣтъ на развитие, човѣчеството се раздѣли: една трета трѣгна по пѣтя на рибитѣ; втората трета — по пѣтя на птицитѣ. Последната трета, въ която влѣзоха благороднитѣ хора, трѣгна по пѣтя на млѣкопитаещитѣ, т. е. тѣ останаха да живѣятъ съ животнитѣ, на твърдата почва. Въ тази епоха, именно, животнитѣ се

привързаха за човѣка и тръгнаха следъ него.

Това е вътрешенъ психологически процесъ, презъ който минава цѣлото човѣчество. Презъ този процесъ минава отдѣлния човѣкъ и до днесъ още. Запримѣръ, въ човѣка се забелязватъ особенъ родъ желанія, които иматъ характера на рибитѣ. Както рибитѣ сж месоядни, съ изключение само на нѣколко вида, такъвъ характеръ иматъ и нѣкои човѣшки желанія. Споредъ окултната наука, известни сж само три вида малки рибки, които се хранятъ съ трева. И между птицитѣ е сжщото, само че тукъ броятъ на плодоядцитѣ, на вегетарианцитѣ е по-голѣмъ отъ този на рибитѣ. Това показва, че излѣзли на въздуха, птицитѣ още не сж се освободили отъ навика да ядатъ месо, какъвто сж имали като риби. Единственъ гължбѣтъ е останалъ вегетарианецъ. И до днесъ той се храни съ зрънца. Презъ каквито условия да е минавалъ, гължбѣтъ е останалъ вегетарианецъ. Между млѣкопитаещитѣ има повече вегетарианци, отколкото между рибитѣ и птицитѣ. И тѣ се раздѣлиха на две: едни се хранятъ съ растителна, а други — съ месна храна. Онази половина отъ млѣкопитаещитѣ, които решиха да употрѣбаватъ растителна храна, улесниха пжтя на човѣка въ това направление.

Сега, като говоря за рибитѣ, за птицитѣ, за млѣкопитаещитѣ и за човѣка, подразбирамъ специфични козмически течения. Въ какво седи историята на развитието на битието, въ какво седи философията на живота, нѣ-

ма да обяснявамъ, защото се изисква по-го-
лѣмо развитие, по-високъ интересъ. За об-
яснение на тѣзи истини, необходими сж редъ
доказателства, редъ факти. Сегашната наука,
съ която разполагате, не е въ състояние да
хвърли свѣтлина върху произхода на рибитѣ,
на птицитѣ и на млѣкопитаещитѣ. Интере-
сенъ е произходътъ на птицитѣ, на рибитѣ,
на животнитѣ. Интересно е, какъ човѣкъ е
създаденъ, какъ е вървѣло развитието на цѣ-
лото човѣчество. Не е въпросътъ до външ-
ната страна на развитието, но до вътрешна-
та страна, при която човѣкъ ще дойде до
положението да познава себе си, както на
времето си Сократъ е казалъ: „Познай себе си.“

Да познае себе си, човѣкъ трѣбва да
познава онѣзи условия на живота, при които
може да извоюва свободата на своята душа.
На български тази мисль бихъ изразилъ съ
думитѣ: „благо желание, блага мисль, бла-
го действие.“ Докато не се запознаете съ бла-
гото желание, съ благата мисль и съ благо-
то действие, вие никога не можете да разбе-
рете живота въ неговата цѣлокупность. Не е
достатъчно да познавате живота въ неговото
ограничено, преходно проявление. Вие трѣб-
ва да го познавате въ неговата цѣлокупность
и къмъ това да се стремите. Запримѣръ,
майка ви е учена, свършила е четири факул-
тета. Баща ви е още по-ученъ; той е свър-
шилъ осемъ факултета. Съ своитѣ четири фа-
култета, майка ви има известни познания за
живота, но тя се стреми да постигне знание-
то на мъжа си, да разбере живота отъ по-ши-

роко гледище. Съ други думи казано: Първият Адамъ вървѣше по мъжка линия и разполагаше съ повече знания. Вторият Адамъ се стреми да постигне първия. Той ще върви по женска линия. Като казвамъ, че новият Адамъ ще върви по женска линия, имамъ предъ видъ настѣпването на разумната, Божествената Любовь въ свѣта. Тази любовь ще се въплѣти въ човѣшка форма. Вследствие на това, всички напреднали души трѣбва да минатъ презъ тази нова форма, за да придобиятъ онѣзи качества, необходими за новия животъ. Докато сте въ старитѣ форми, каквото ново да ви се каже, ще го изгубите. Мога да ви говоря за вѣрата, за любовта, за търпението, но при най-малкото сътресение вие се спъвате и всичко изгубвате. Докато казвате, че сте търпеливи, смутите се отъ нѣщо, и търпението ви моментално изчезва. Де отиде търпението ви? Не е достатъчно само да говорите за търпението, но трѣбва да го запазите въ себе си.

Вие знаете примѣра за онзи великъ адептъ, на когото единъ ученикъ ударилъ две плесници. Адептътъ билъ тъй вгълбенъ въ мисълта си, че нищо не усѣтилъ. Питамъ: кой отъ васъ, като му ударятъ две плесници, нѣма да вдигне ржката си нагоре и да отговори по сѣщия начинъ? И да пише, и да чете нѣщо сериозно, той ще вдигне глава да види, отде иде ударътъ и ще отговори съ сѣщото. Плесницитѣ не трѣбва да бждатъ непременно физически. И психически плесници има. Запримѣръ, нѣкой пише: Лю-

бовъта е най-великата добродетелъ. Въ това време иде нѣкой отвѣнъ и му нананесе една психическа плесница. Той веднага прекъсва писането. Спира при думата добродетелъ, написва само думата „добро“... Като дойде до второто О, той мръдва ржката си, и буквата О се завъртва нагоре и налѣво. Това показва, че той е получилъ нѣкаквъ психически ударъ. вследствие на което е станало нѣкакво пресичане въ неговия животъ. Той казва: Едно време се въодушевявахъ отъ любовта, но нѣкой ми удари плесница, и азъ изгубихъ въодушевението си. Значи, този човѣкъ и въ движението си, и въ писането си е образувалъ крива линия. Той самъ трѣбва да разгледа, каква е посоката на тази крива линия.

Възъ основа на този законъ, когато нѣкои хора се подписватъ, правятъ голѣми завъртвания. Който не разбира закона, като види такъвъ подписъ, ще помисли, че така се подписва даденъ човѣкъ. — Не, всѣки подписъ на човѣка, съ завъртвания или безъ завъртвания, съответствува на известенъ психически моментъ, или на определено психическо състояние на човѣка. Често цѣло поколѣние е мислило, докато създаде единъ или другъ подписъ, който да отговаря на тѣхъ. Дѣди и баби сж работили върху създаването на почерка на човѣка. Не е лесна работа да се създаде единъ подписъ, съ неговитѣ специфични извъртвания. Който се подписва съ много завъртулки, съ това иска да подчертае, че като него другъ нѣма. Неговитѣ дѣ-

ди искатъ да покажатъ, че сж били голѣми хора. Другъ нѣкой се подписва просто, скромно, безъ никакви завъртвания. Отъ подписа му ще познаете, че той е скромень човѣкъ. Четете нѣкжде, нѣкой се подписалъ „Баронъ Ганди“ и завъртѣлъ буквата „и“ надолу. Думата „баръ“ на турски означава викане, а на английски — преграда, препятствие. Какъ мислите, защо една буква се завига надолу, друга — налѣво, а трета — надѣсно? — Това се дължи на различнитѣ психологически състояния, които човѣкъ преживява. Вследствие на промѣната въ тия състояния, става смѣна и въ настроенията на човѣка. Казвате, че човѣкъ трѣбва да бжде тихъ и мирень. — Но кой може да бжде тихъ и мирень? Ако живѣешъ на повърхността на морето, твоята лодка постоянно ще се люлѣе, блѣска на отъ вълнитѣ. Ако живѣешъ въ въздуха, твоятъ аеропланъ ще изпита влиянието на буритѣ и на вѣтроветѣ. Ако живѣешъ на земята, твоята кола ще бжде подложена на промѣнитѣ, които земята претърпява. Следователно, спасението на човѣка не е нито въ водата, нито въ въздуха, нито на земята. Спасението на човѣка не е нито между рибитѣ, нито между птицитѣ, нито между млѣкопитаещитѣ. Какво показва това? — Това показва, че човѣкъ трѣбва да влѣзе въ нова областъ и тамъ да намѣри спасението си.

Азъ бихъ опредѣлилъ новата областъ, въ която човѣкъ трѣбва да влѣзе, съ следнитѣ думи: Люби! Живъ бжди! — Какъ ще се постигне това? Чрезъ молитва ли? — Не,

да се молишъ е едно нѣщо. Да желаетъ спасението си е друго нѣщо. Да се примиришъ съ хората е трето нѣщо. Освенъ тѣзи нѣща, има още много, но нито едно отъ тѣхъ не може да спаси човѣка. Едно се иска отъ човѣка: Да люби и живъ да бжде! Люби, живъ бжди! При това състояние, есички противоречия въ живота на човѣка изчезватъ. Такова е било състоянието на онзи адептъ, на когото единъ отъ ученицитъ ударилъ една пленица. Противоречия за него не сжществували. Той билъ заетъ съ мисълта за възвишеното, за Божественото въ себе си. Нищо отрицателно не сжществувало за него. Какво показва това? — Че грѣхътъ, противоречието, недоразумението не сжществуватъ въ Божествения свѣтъ. Това, за което хората проливатъ сълзи, въ небето е непознато. Когато нѣкоя душа отъ земята отиде при Бога и се оплаква отъ страданията си, Той казва: Дайте нѣщо на тази душа! Богъ знае, че страданията на хората се дължатъ на нѣкакъвъ недоимъкъ. Понѣкога страданията на хората произтичатъ отъ изобилие, отъ излишъкъ. Човѣкъ страда и когато има, и когато нѣма. Повечето страдания се дължатъ на изобилие. Нѣкои хора иматъ толкова богатства, че не знаятъ, какъ да ги използватъ, вследствие на което страдатъ.

Съвременнитъ хора сж направили единъ голѣмъ бентъ на Божията Любовъ, заради което тя не може да се прояви чрезъ тѣхъ.

И днесъ, при такива голѣми богатства, тѣ минаватъ за сиромаси. Грѣхътъ, на който хората се натъкватъ, не е нищо друго, освенъ една голѣма преграда, която тѣ сж поставили, както въ себе си, така и помежду си. И мъжетѣ, и женитѣ сж турили по една голѣма преграда за Божественото въ себе си и казватъ на Господа: Ти нѣма да се месишъ въ нашия животъ. Ние сами ще уредимъ живота си, сами ще разрешимъ всички въпроси. Ти само гледай отдалечъ, да видишъ, какво ще направимъ. Щомъ искатъ сами да се оправятъ, Господъ ги оставя да правятъ, каквото знаятъ. Отъ хиляди години насамъ хората сами разрешаватъ всички въпроси. Какво направиха тѣ? Какви сж резултатитѣ на тѣхната работа? — Всичко изядоха и изпиха. Знанието, богатството, здравето имъ се изгуби, и днесъ вървятъ безпомощни, невежи, болни и сиромаси. Гредитѣ и мостоветѣ на кжщитѣ имъ изгниха, житото имъ мухляса — всичко, каквото имаха, развалиха. Нѣма учение, нѣма религия, нѣма добродетель, която тѣ да не опорочиха. Най-после се яви християнството, но тъй както хората го разбраха, и то остарѣ. Формата, въ която християнството се яви на времето си, представяше степенъта, до която бѣлата раса бѣше достигнала въ развитието си. По развитие, бѣлата раса не разполага съ възможности да разбере Божията Любовь въ нейната пълнота. Затова, когато говоримъ за бѣлата раса, разбираме начина и степенъта, до която най-много може да се прояви живота, външно

и вътрешно. Бѣлата раса не изразява още стремежитѣ на душата. Тя не е още раса на любовта. Въ нея повече преобладава обективния умъ, а отчасти само висшия умъ. Въ нея преобладава главно насилието и разрушението.

Съвременнитѣ хора не сж съединени още съ нишкитѣ на любовта. Тѣ сж съединени само посрѣдствомъ своитѣ чувства. Днесъ водата, въздухътъ, земята сближаватъ хората, а свѣтлината и топлината отчасти само. Въ бж-деще любовта ще се прояви като съединителна връзка между хората. Когато Мойсей далъ заповѣдта „да възлюбишъ Господа Бога твоего“ той ималъ предъ видъ външната страна на любовта. Невъзможно е човѣкъ да възлюби нѣкого, безъ той да му е направилъ нѣкакво голѣмо добро, което да привлѣче вниманието му. Невъзможно е човѣкъ да възлюби и Бога, ако Той не му е направилъ такова добро, което никой другъ не може да го направи. Това добро трѣбва да бжде такова, че да произведе превратъ въ душата на човѣка. За да познаемъ любовта, първо трѣбва да се събудятъ всички скрити чувства въ насъ. Първиятъ признакъ за идването на любовта е страданието. Колкото повече страданията се увеличаватъ, толкова по-близо е любовта.

Отъ две хиляди години насамъ страданията на хората се все повече увеличаватъ, понеже самата земя е влѣзла въ нова фаза. Днесъ всички хора се намиратъ подъ сѣнката на Божията Любовь. Когато се казва,

че сме подъ крилата на Бога, това значи, че сме подъ сѣнката на Неговата Любовь. Чрезъ своята Любовь, Богъ иска да освободи хората отъ тѣхнитѣ неестествени желанія, които ги държатъ въ робство. По този начинъ Той ще покаже, какво нѣщо е безкористната любовь, която осмисля живота. Засега хората не сж въ състояние още да разбератъ тази любовь. Тѣ не могатъ да си представятъ, каква е тази любовь, която нѣма предъ видъ нѣкакъвъ обектъ. Когато дойдатъ до нея, тогава само тѣ ще разбератъ, че сж готови всичко да пожертвуватъ за Бога, за любовьта Му, безъ да искатъ нѣщо отъ Него. Това значи безкористна любовь. Безкористието е онази връзка на любовьта, която поддържа живота на цѣлото битие. Никое живо същество на земята, отъ най-малкото до най-големото, до човѣка даже, не познава тази връзка. Единственъ Богъ проявява Любовьта си къмъ всички същества, безъ да очаква нѣщо отъ тѣхъ.

Защо се молятъ хората? Всѣка молитва е просене нѣщо отъ Бога. Като се моли, човѣкъ все иска нѣщо. Молитвитѣ на хората сж повече искания, а не изказване на нѣкаква благодарностъ. Колцина отъ васъ четатъ „Господнята молитва — Отче нашъ“, когато сж болни? Щомъ ви заболи нѣщо, вие веднага започвате да викаете „олеле, Божичко, моля Ти се, намали болката ми!“ И съ тѣзи думи на уста заспивате. Следъ това вече благодарите, че болката ви е малко отпуснала. Такива сж вашитѣ молитви, такива сж и

молитвитѣ на всички хора. Рѣдко ще срещнете човѣкъ, който при най-труднитѣ условия на своя животъ, да отправя чиста, благодарствена молитва къмъ Бога. Що е молитвата? — Молитвата е предговоръ, въведение въ любовта. Какъ се молятъ източнитѣ народи? Тѣ сѣдатъ на земята, кръстосватъ краката си: лѣвиятъ върху дѣсния, или дѣсниятъ върху лѣвия, кръстосватъ ръцетѣ си, съсрѣдоточаватъ се и мислено се молятъ. Западнитѣ народи пъкъ, като се молятъ, стоятъ прави, или колѣничатъ. Кой начинъ за молене е по-правъ? Сѣдането на земята е материалистическо молене.

Сѣдатъ двама души на земята съ кръстосани крака и се разговарятъ. Единиятъ казва на другия: Иване, я ми дай петъ крини жито на заемъ! — И това е молитва, молба за нѣщо материално. Когато нѣкой иска извинение, и той колѣничи. И това е молитва, молба, която засѣга ума. Когато се молятъ, християнитѣ колѣничатъ. Колѣнетѣ представятъ човѣшкия умъ, но не висшия. Споредъ мене, най-добриятъ начинъ за молене е човѣкъ да бжде правъ. Ще застанешъ правъ и нѣма да гледашъ нито къмъ земята, нито нагоре, но направо, въ посока перпендикулярна на челото. Тази е правата посока на нашето движение. Когато гледа нагоре, човѣкъ се увелича отъ слънцето, отъ звездитѣ, а това прѣчи на молитвата му. Следователно, молишъ ли се, направо ще гледашъ.

Съвременнитѣ хора обръщатъ погледа си нагоре, защото мислятъ, че тамъ живѣе

Богъ. — Не, Богъ живѣе тамъ, дето и ние живѣемъ. Това значи: дето живѣе нашата душа, тамъ и Богъ живѣе. Следователно, като се изправите на молитва, Богъ е вече предъ васъ. Давидъ казва: „Гледахъ Господа предъ лицето си.“ Щомъ Господъ е предъ лицето ви, ще знаете, че Той всичко вижда, знае всичкитѣ ви нужди и може да и помогне. Предъ васъ седи единъ образецъ на всички добродетели. Предъ васъ седи единъ образецъ на всички възможности и сили. Какво трѣбва да Му говорите тогава? Представете си, че вие имате достъпъ да седнете до Бога. Какъ ще почнете да се разговаряте съ Него?

Сега ще ви приведа единъ примѣръ, който се отнася и до васъ. Преди нѣколко дѣня дойдоха при мене три жени и единъ младъ момъкъ, били отъ хасковскитѣ села нѣкъде. Дветѣ жени бѣха на възраст около 40—42 годишни, третата бѣше около 30 годишна, а младиятъ момъкъ — на около 20—25 години. Тѣ казали на една сестра, че искали да се срещнатъ съ мене, че били наши хора, посещавали беседитѣ въ Хасково. Азъ казахъ на сестрата, че не мога да ги приема днесъ, но да дойдатъ на другия дѣнь следъ обѣдъ. Следъ малко сестрата пакъ се връща и ми казва, че тѣ молятъ да ги приема още сега, защото утре сутринята заминаватъ. При това положение азъ се съгласихъ да ги приема. Като влѣзоха въ стаята ми, обърнахъ се къмъ дветѣ по-възрастни жени и казахъ: Знаете ли, защо не искахъ днесъ да ви прие-

ма? — Вие дветѣ носите грамадни раници на гърба си, съ по петъ крини жито. Пжтували сте дълго време, уморени сте и не ще можете да вървите по моя пжтъ. — Какво да направимъ тогава? — Ако искате да следвате този пжтъ, трѣбва да си купите една голѣма лъжица и съ нея всѣки день да вадите жито отъ раницитѣ си и да раздавате на ближнитѣ си. Ще вадите всѣки день по една лъжица. Като усѣтите, че товарътъ ви е олекналъ и лесно го носите, ще можете свободно да вървите въ пжтя. Иначе, грѣбнакътъ ви ще се счупи отъ тежкия товаръ.

После се обърнахъ къмъ по-младата жена и младия момъкъ и имъ казахъ: Васъ пжкъ не приехъ, защото сте още въ гнѣздото на майка си. Трѣбва да поседите тамъ известно време, докато ви израснатъ крилца, да можете свободно да прелитате отъ едно мѣсто на друго. Вашата работа се заключава само въ това, да отваряте устата си и да приемате всичко, каквото майка ви носи. Съветвамъ ви, обаче, да се пазите отъ лакомство, да не преяждате много. — Кога ще ни израснатъ крилцата? — Отъ васъ зависи. Колкото повече слушате майка си, толкова по-скоро и крилцата ви ще израснатъ.

Физическиятъ животъ представя голѣми раници, които носимъ всѣки день на гърба си. Наистина, какви по-голѣми раници могатъ да сжществуватъ отъ желанията на хората да бждатъ обичани, да бждатъ богати, учени, щастливи, силни и т. н.? Въ желанието на

хората да бждатъ обичани се крие голѣмо користолюбие. Тѣ искатъ да взематъ нѣщо. Когато ги обикне нѣкой, тѣ веднага ще му поискатъ една-две крини жито на заемъ. Хората не подозиратъ даже, че въ който день взематъ нѣщо на заемъ, съ това заедно нарушаватъ и любовта. Любовта е изворъ, който постоянно тече и дава. Не е нужно да искате отъ извора вода. Достатъчно е само да отидете при него, за да ви даде отъ своето изобилие. Въ това отношение отъ хората се иска само да бждатъ отворени цвѣтове, отворени сждове, за да може любовта направо да се втича въ тѣхъ. Човѣкъ трѣбва да знае само, какъ да използва тази любовъ. Що се отнася до желанието на хората да иматъ вниманието на любовта, това трѣбва да остане на заденъ планъ. Идете при Божествения изворъ и чакайте редъ — нищо повече.

Съвременнитѣ хора трѣбва да учатъ, да се домогнатъ до великитѣ знания на живота. По какъвъ начинъ могатъ да придобиватъ знания? Много сж начинитѣ за придобиване на истинското знание. При Аврама, запримѣръ, дойдоха трима ангели въ будния му животъ, на физическия свѣтъ, и се разговаряха съ него, поучаваха го. Пророцитѣ пъкъ имаха видения. Значи, тѣ се поучаваха чрезъ въздуха, т. е. чрезъ мисълта. Апостолъ Павелъ бѣше сваленъ отъ коня си, изгуби зрѣнието си и така му се яви Христосъ. Дълъгъ разговоръ имаше Христосъ съ Павла и му обясни причинитѣ, защо той не може

да следва Божествения път. Павелъ запита: Кой си Ти, Господи? — Азъ съмъ Този, Когото ти гонишъ, но ще знаешъ, че не е лесно човѣкъ да рита срещу остенъ. Ти ще познаешъ, че Този, Когото гонишъ, е по-силенъ отъ ревността ти къмъ твоя Богъ. Азъ съмъ Този, Който те свалихъ отъ коня и ще те въздигна. Азъ затворихъ очитѣ ти, и азъ ще ги отворя. Азъ съмъ Този, Който свалямъ и въздигамъ, Който затварямъ и отварямъ! Следъ този дълъгъ разговоръ, Павелъ разбра своето заблуждение и се върна отъ пътя си. Като четете живота на апостолитѣ и пророцитѣ, ще видите, по колко различни начини Богъ се е изявявалъ на хората, говорилъ имъ е и ги е поучавалъ. Какъ ще говори днесъ на християнитѣ?—Тѣ ще бждатъ свидетели, ще видятъ, какъ Богъ се изявява. За апостолъ Петра се казва, че държи ключоветѣ на рая, а за Христа, че държи ключоветѣ на ада.

Какво представятъ адътъ и раятъ? — За ада и рая хората иматъ тѣсни, ограничени разбирания. Адътъ е пътъ въ живота, презъ който човѣшкитѣ души неизбежно трѣбва да минатъ. Той е пътъ, презъ който всѣка душа трѣбва да мине. Христосъ държи ключоветѣ за този пътъ, и затова казва: „Азъ свалямъ и въздигамъ, азъ отварямъ и затварямъ“. Адътъ е пътътъ, по който слизатъ човѣшкитѣ души, а раятъ е пътътъ, по който възлизатъ.

Съвременнитѣ християни минаватъ за правовѣрни. Тѣ мислятъ, че познаватъ Бога,

познаватъ Христа.—И Павелъ бѣше правовѣренъ, но като Савелъ гонѣше Христа. Той трѣбваше да изгуби зрението си, да падне отъ коня си, и тогава само да познае Христа. Ананий бѣше правовѣренъ, но когато Богъ го изпрати при единъ езичникъ да проповѣдва, той се усъмни, отказа се да послуша Бога. Защо? — Намираше, че този езичникъ е лошъ човѣкъ. — „Иди при него, този човѣкъ се моли, иска да се просвѣти“ каза Господъ. Едва тогава Ананий послуша Господа и се освободи отъ съмнението си. Много примѣри има още отъ живота на правовѣрнитѣ, отъ които се вижда, че тѣ не могатъ да разбератъ, какво нѣщо е Богъ. Мнозина могатъ да кажатъ, какво нѣщо е триизмѣрниятъ свѣтъ, но въ сжщностъ тѣ не го разбиратъ. Да мислишъ, че знаешъ нѣщо, е едно; да познавашъ нѣщата въ тѣхната сжщина, е друго нѣщо. Ученитѣ говорятъ за първо, за второ, за трето, за четвърто измѣрение. Какво е първото измѣрение? — Животътъ на първичната клетка. Тя се движи по права линия. Следователно, първото измѣрение се образува отъ движението на точката. Всички знаятъ, че при движението на точката се образува линия, която има едно измѣрение — дължина. Границитѣ на линията сж точкитѣ. Когато линията се движи, тя образува плоскостъ, която има две измѣрения — дължина и широчина. Границитѣ на плоскостта сж линиитѣ. Лесно може да се говори по-нататъкъ и за останалитѣ измѣрения, но тѣ иматъ смисълъ, когато се пред-

ставятъ въ органическия свѣтъ като живи свѣтове, като живи величини.

Желанията на хората могатъ да се отнесатъ къмъ единъ отъ тия свѣтове: тѣ могатъ да бждатъ или отъ едноизмѣрния, или отъ двуизмѣрния, или отъ триизмѣрния, или стъ четириизмѣрния свѣтъ и т. н. Първоначално човѣкъ е билъ скромненъ въ желанията си. Желанията му се движили само въ едноизмѣрния свѣтъ. Колкото повече се развивалъ, едновременно съ това и желанията му се разтинали, заемали по-голяма повърхнина, минавали въ двуизмѣрния свѣтъ, въ плоскостта. Следъ това желанията му придобивали обемъ, съдържание и минавали въ триизмѣрния свѣтъ. Но и тукъ желанията не спирани. Тѣ продължавали въ свѣта на многото измѣрения, съ които се занимава висшата математика. Докато узрѣе, докато не даде своитѣ плодове, желанието не прекъсва движението си въ все по-високи и по-високи свѣтове.

Кога, при какви условия и въ кои свѣтове узрѣватъ човѣшкитѣ желания? При сегашното развитие на човѣка нито едно отъ неговитѣ желания не е узрѣло, не е дало завършенъ плодъ. Желанията на съвременнитѣ хора цвѣтятъ, но не узрѣватъ. Тѣ окапватъ преждевременно. Защо? — Защото сегашнитѣ хора сж смъртни. За да узрѣе едно желание, човѣкъ трѣбва да бжде безсмъртенъ. Само при Божествената свѣтлина и топлина зрѣятъ човѣшкитѣ желания. Само при Божествената любовъ зрѣятъ плодетѣ на човѣшката душа. На земята хората започватъ добре, свърш-

ватъ зле. Това значи: желанията на хората цъвтятъ, нѣкои отъ тѣхъ вързватъ, но някои не могатъ да узрѣятъ. Въ края на краищата, хората се разочароватъ и казватъ, че не може да се живѣе на земята. — Не, може да се живѣе на земята. Има хора, плодетъ на които зрѣятъ на земята. Това сж хора, които живѣятъ на специални мѣста на земята, дето има висока култура, възвишенъ животъ. Тѣ представятъ високо културно общество, неизвестно за обикновенитѣ хора, но познато само на напредналитѣ души. За всички останали хора на земята, които сж около два милиарда, казваме, че плодетъ на тѣхнитѣ души не могатъ да узрѣятъ на земята. Днесъ условията на земята не сж благоприятни за това. Обаче, човѣчеството върви напредъ, развива се, подобрява условията на своя животъ, докато най-после дойде до положение да реализира своитѣ желания.

Мнозина искатъ да знаятъ, де живѣе това общество. — Мѣстото, дето живѣятъ тия хора, е по направление къмъ Хималаитѣ, но тѣ не живѣятъ на Хималаитѣ, както нѣкои мислятъ. Мѣстото, дето живѣятъ тѣ, е по-високо отъ Хималаитѣ. Какво ще кажатъ ученитѣ: Хималаитѣ ли сж по-високи, или северниятъ полюсъ? По-високо мѣсто отъ северния полюсъ нѣма. Следователно, мѣстото на изгубения рай, трѣбва да се предполага, е северниятъ полюсъ. Понеже хората не останаха да живѣятъ на северния полюсъ, това мѣсто днесъ е обиталище на истината. Като слѣзоха на другия край на земята, съ своитѣ мисли и

чувства, хората станаха причина за отклоняването, за изкривяването на земната ось. Днесъ земната ось е наклонена на 23^0 отъ първоначалното си положение. Единъ день, когато хората се изправятъ, и земната ось ще заеме първото си положение. Какво ще кажете на всичко това? Ще кажете, че вѣрвате на тази теория, но понеже не е научно доказана, тя трѣба да се подложи на критика. Като разсждавате така, и вие, отъ своя страна, можете да изнесете редъ причини за отклоняването на земната ось. Каквито причини да изнесете, ще знаете, че всички причини за промѣнитѣ въ природата сж разумни, а не механически. Всѣка физическа промѣна е въ връзка, въ зависимостъ отъ нѣкаква разумна причина.

Следователно, когато говоримъ за нѣкаква ~~материална~~ физическа, видима промѣна, ние всѣкога разбираме, че задъ нея се крие нѣкаква духовна, невидима причина. Щомъ се прояви на физическия свѣтъ, тази причина се оформява въ нѣкакво видимо явление, забележимо даже и отъ най-простия човѣкъ. Значи, физическиятъ свѣтъ, въ който живѣемъ, представя оформени, въплътени духовни, разумни причини. Съ други думи казано: физическиятъ свѣтъ е сборъ, съвокупностъ отъ последствия, а духовниятъ — сборъ отъ причини. Разумнитѣ същества сж създали земята. Ние наричаме живота на земята физически, ограниченъ животъ. Единъ день, когато хората завършатъ развитието си на земята, отъ тѣхнитѣ мисли и желания ще

се създаде другъ свѣтъ, въ който ще живѣятъ сжщества по-низки отъ хората. Тогава ще казваме, че хората сж причина за сжществуването на тѣхния физически животъ. Това показва, че различнитѣ свѣтове сж отъ различни иерархии, създадени отъ сжщества, които сж минали презъ известно развитие. Значи, разумнитѣ сжщества създаватъ различнитѣ свѣтове.

Сега всички трѣбва да работите, да постигнете своитѣ желанія, да реализирате своитѣ стремежи. Вие се стремите къмъ Бога, но какво нѣщо е стремежъ къмъ Бога? Да се стреми човѣкъ къмъ Бога, това не значи да отиде при Него по физически начинъ. Да се стреми човѣкъ къмъ Бога, това не значи, че той трѣбва да се моли, да вѣрва въ Бога. Стремежътъ къмъ Бога е вътрешенъ процесъ, пробуждане на съзнанието, пжтъ къмъ свѣтлината, къмъ истината и любовта. Люби, живъ бжди — това изречение, тази мисль освѣтява пжтя къмъ Великата Мждрость. Само по този начинъ ще познаете себе си, ще разберете своитѣ стремежи. Само по този начинъ ще намѣрите методи за реализиране на своитѣ стремежи. Вие се стремите къмъ Бога, а сжщевременно мислите, какъ да се осигурите отдѣлно отъ другитѣ хора. — Въ стремежа си къмъ Великото, къмъ Първата Причина, вие навлизате въ колективното съзнание, дето не сжществува никакво дѣление между хората. Тамъ успѣхитѣ, усилията на едного сж общи за всички. И обратно: успѣхитѣ, усилията на всички, на множеството се

отнасятъ и до единицата. Когато единъ говори, всички се радватъ, подкрепватъ го, защото той изразява общата мисълъ. Когато единъ човѣкъ отъ земята предава една възвишена мисълъ, всички разумни същества отъ небето го слушатъ, удобряватъ това, което говори, защото и тѣ мислятъ по сѣщия начинъ. Докато мисълта, която нѣкой изказва, било за любовта, или за мъдростта, не се удобри и отъ разумнитѣ същества на небето, тази мисълъ не спада въ кръга на Великото Козмическо съзнание.

Ние говоримъ за любовта като наука, която носи животъ. Този животъ, именно, представя предметъ за изучаване. Кой човѣкъ днесъ не се интересува отъ живота и неговитѣ най-разнообразни прояви? Най-красивото, най-великото нѣщо, което човѣкъ може да има при сегашното си положение, това е животътъ. Който е придобилъ живота въ себе си, той може да опита любовта, макаръ и въ най-слабитѣ ѝ прояви.

Чрезъ беседитѣ, които държахъ въ време на този съборъ, ви се даде много работа. Същевременно, опредѣли се посоката, направиенето, въ което трѣбва да работите. Ако изпълните поне частъ отъ зададената работа, вие ще придобиете достатъчно знания; сърцата ви ще се разширятъ и ще получатъ такова благословение, каквото не сте помисляли. Обаче, за това се изисква съзнание, готовностъ да изпълните поне частъ отъ това, което ви е казано. Много още има да ви се каже, но всѣко нѣщо чака своето вре-

ме. Въ приложението се изисква широта, да прилагате методитъ по духъ, по смисълъ, а не по буква. Дето е духътъ на нѣщата, тамъ е любовта. Ще започнете отъ живота, който произтича отъ любовта. Петъкътъ е день на любовта. Значи, ще започнете работата си отъ петъкъ. Щомъ дойдете до сѣбота, този день е день на почивка. Сѣбота или недѣля, безразлично кой отъ двата дня ще изберете, но въ този день ще почивате. Ще си вземете свободенъ билетъ и ще тръгнете на разходка: ще оставите баща, майка, жена, деца, братя, сестри — за нищо нѣма да мислите. Ще бъдете свободни, безгрижни като деца. Но дойдете ли до дня на любовта, тамъ има много работа. Ще впрегнете на работа всичкото си знание, всички благородни чувства и желанія, като внесете частъ отъ всичкото си богатство и въ свѣта. Който работи съ закона на любовта, той е изворъ, който постоянно дава отъ себе си. Ако нищо не давате отъ себе си, вие ще страдате, сами ще се подпушите. — Ама толкова години вече течемъ. — Радвайте се, че течете. Докато тече човѣкъ, дотогава той ще има животъ въ себе си. Престане ли да тече, и животътъ престава. Докато мисли човѣкъ, дотогава ще има свѣтлина въ съзнанието си. Престане ли да мисли, и съзнанието потъмнява.

Що е мисълта? — Мисълта е течение. Докато мислите, имате животъ. Работата е сѣщо така течение. Следователно, докато мислите, чувствувате и работите, имате животъ

въ себе си. Щомъ престанете да мислите, да чувствувате, да работите, и животътъ престава. Казвате: Какво представя страданието? — И страданието е течение. Колкото по-голѣмо е страданието, толкова по-голѣмо е течението у васъ. Когато дойде радостта, това показва, че разумниятъ свѣтъ е решилъ да регулира течението, което страданието ви е причинило. Когато дойдете до пълна индиферентностъ и къмъ страданията, и къмъ радоститѣ, това показва, че всѣкакво течение у васъ е престанало. Нѣкой започва да философствува и казва: Какво отъ това, че любовта е посетила човѣка? — Много нѣщо е любовта да посети човѣка. Най-малкото, което прави тя, е това, че внася разширяване. Да се разшири човѣкъ, това значи да се отпуснатъ всички канали на неговата инсталация, а съ това заедно да се увеличи и неговата възприемателна способностъ. Тогава можете да кажете: Защо е нужна философия на човѣка? Защо му е нуженъ духовенъ животъ? — Не, нѣщата не трѣбва да се отричатъ. Философия, наука, поезия, изкуство, духовенъ животъ — всичко това сж области отъ цѣлокупния животъ, къмъ който всѣки се стреми.

Едно е важно за човѣка: въ каквито състояния да изпадне, положителни или отрицателни, всѣкога да се стреми да намѣри душа, която да го разбира. Това е опитността на цѣлия животъ. Не само хората, но и животнитѣ, и растенията търсятъ нѣкой да ги разбира. Като намѣри такава душа, човѣкъ

се чувства радостенъ, щастливъ. Какво става впоследствие? — Понеже тази душа има свой опредѣленъ пжть на движение, тя напуска нашия свѣтъ и си заминава. Временно само тя се е докоснала до орбитата на вашия животъ и неотклонно продължава своя пжть. Вие започвате да страдате и казвате: Остави ме моятъ приятелъ! — Не, той не ви е оставилъ, нито е изчезналъ, но е преминалъ въ друга слънчева система на козмоса, вследствие на което временно се е отдалечилъ отъ васъ. Нѣкога пакъ ще се срещнете, следъ което отново ще се отдалечите. Като не разбирате този законъ, вие ще плачете, ще страдате, ще кажете на тази душа, че сте готови да умрете, да се жертвувате заради нея. — Каква полза отъ вашитѣ жертви? Нито смъртта, нито жертвата разрешава въпроса. Досега е имало само жертви и смъртъ, но важнитѣ въпроси пакъ сж останали неразрешени. Единственото разрешаване на въпроситѣ седи въ живота. Кажете: Азъ съмъ готовъ да живѣя за тебе—нищо повече! Въ това се заключава истинската философия на живота. Нито ще умирамъ, нито ще се жертвувамъ за тебе, но ще живѣя заради тебе.

Христосъ е изразилъ тази идея чрезъ стиха: „Азъ дойдохъ да дамъ животъ, и то преизобилно“. Той умръ, но за грѣшнитѣ. Той всичко пожертвува за грѣшнитѣ, за да ги повдигне. За праведнитѣ, обаче, Той живѣе и продължава да живѣе. Като хора, вие се намирате предъ три положения: или умирайте, или се жертвувате, или живѣете

едни за други. Когато дойдете до положение да живѣте едни за други, тогава ще започнете да се разбирате като души, като братя на единъ и сжщъ Баща. Въ това седи красотата и величието на Божествения животъ. Да живѣте за нѣкого, това значи да съдействувате за разцѣвяването на неговата душа. Щомъ цѣвне, тя ще завърже и ще даде сладки, вкусни плодове. Вие ще се радвате, ще се усмихвате на тѣзи плодове, защото тѣ ще бждатъ за васъ свещени. Тѣ ще бждатъ плодове, зрѣли на Божествената топлина и свѣтлина. Азъ не говоря за цвѣтове, които капятъ; не говоря за плодове, които гниятъ. Азъ говоря за плодове, които вѣчно траятъ и които никакъвъ червей не може да прояде.

Тази е новата мисълъ, която трѣбва да държите въ ума си, особено когато изучавате беседитѣ. Четете, изучавайте беседитѣ, безъ да се смущавате отъ това, че не разбирате всичко. Каквото да правите, вие не можете да разберете всичко. Не мислете, че ако разберете, какво представя смъртта, ще разберете смисъла на живота. Не мислете, че ако разберете закона на самопожертвуването, ще разберете и смисъла на живота. Следователно, първата ви задача е да се научите да живѣте правилно. Да живѣте правилно, това е една отъ великитѣ науки, къмъ които всѣка душа се стреми. Хората не сж опитали още, какво представя истинскиятъ животъ. Този животъ тече въ всички хора, безъ тѣ да подозиратъ това. Този животъ

представя идеалъ на цѣлото човѣчество. За да се дойде до този животъ, човѣчеството минава презъ страдания, презъ голѣми изпитания. Страданията сж приготвление за влизането на човѣчеството въ Божествения животъ. Като казвамъ, че съ страдания може да се влѣзе въ истинския животъ, имамъ предъ видъ разумнитѣ страдания.

Съвременнитѣ хора се натъкватъ на противоречия, на недоразумения, по единствената причина, че тѣ не живѣятъ още въ Божествения свѣтъ. Срѣщатъ се двама поети, или двама учени, философи, или двама проповѣдници. и първиятъ имъ разговоръ още започва съ споръ. Защо? — Защото всѣки има особено мнение, особени възгледи за живота. Обаче, противоречията не разрешаватъ въпроситѣ. Противоречията, спороветѣ не водятъ къмъ Царството Божие. Това означава стиха: „По-лесно камила ще мине презъ иглени уши, нежели богатиятъ — въ Царството Божие“. Богатиятъ е натоваренъ съ тежки раници, които не му позволяватъ да възлѣзе нагоре. Тежкитѣ раници представятъ кривитѣ разбирания на хората. Кривитѣ разбирания не водятъ къмъ Царството Божие. Кривитѣ, изопаченитѣ възгледи сж проказа, съ която никой не се допуска въ невидимия свѣтъ. Който се опита съ тази проказа да влѣзе въ невидимия свѣтъ, той още на първата станция ще бжде спрѣнъ като на карантина, докато се пречисти. Казвате, че не можете да търпите този — онзи. — Можете ли при това положение да влѣзете

безпрепятствено въ невидимия свѣтъ?—Какво трѣбва да правимъ, за да се освободимъ отъ тѣзи чувства?

Ще приведа единъ примѣръ, отъ който ще можете да извадите методъ за работа. Дохожда при васъ единъ познатъ и се оплаква отъ положението си, казва, че цѣла година вече страда отъ треска. Вие го изслушвате, влизате въ положението му, и му препоръчвате да пие пелинъ. Между треската и пелина се създава връзка. Щомъ треската и пелинътъ се свържатъ, човѣкъ оздравява, освобождава се. Въ дадения случай вие знаете, какъвъ методъ да употребите срещу треската. Защо не знаете тогава, какъ да лѣкувате вашитѣ неприязнени чувства? Азъ бихъ ви съветвалъ да употребите сжщия методъ и противъ неприязненитѣ чувства. Пийте пелинъ! Както двама млади се свързватъ, така и вие можете да свържете треската съ пелина, т. е. неприязненитѣ чувства съ пелина. Извикайте свещеникъ и го помолете да чете молитва на вашитѣ отрицателни чувства и пелина, да ги благослови. Тѣ ще се благословятъ, а вие ще се освободите отъ тѣхъ.

Това сж символи, които трѣбва да се преведатъ, да се използватъ въ практическия животъ. Въ това седи истинската философия на живота. Животътъ е пълненъ съ хиляди неразрешени задачи, които хлопатъ на вратитѣ ви, чакатъ своето разрешение. Седите замислени, решавате една задача. Тъкмо решите задачата си, дойде втора, трета и т. н. За да разрешите задачитѣ си, вие трѣб-

ва да се научите да пиете пелинъ. Много пелинъ трѣбва да пиете, докато се освободите отъ треската. Пелинътъ и треската трѣбва да вървятъ заедно. Едно е важно: да се научите правилно да пиете пелинъ. Пийте пелинъ безъ да го повръщате. Азъ нѣмамъ нищо противъ различията на хората. Въ сжщностъ, красотата на живота седи въ разнообразието, а не въ различието. Разнообразието подразбира единство на принципитѣ. Духовниятъ животъ е външно разнообразенъ, а вътрешно еднообразенъ. Откажете се отъ живота и философията на стария Адамъ. Главата на този Адамъ е пълна съ теории, съ философии, нищо ново не може да се вложи въ нея. Адамъ и до днесъ не може да забрави своето величие и казва: Синко, знаешъ ли, какъвъ животъ съмъ прекаралъ въ рая? Знаешъ ли, колко пжти съмъ се разговарялъ съ Господа? Знаешъ ли, каква другарка ми даде Господъ? Знаешъ ли, че азъ пръвъ построихъ моста между небето и земята? Знаешъ ли, че азъ пръвъ родихъ поета, учения, философа въ свѣта? Знаешъ ли, че азъ създадохъ свещеника, владиката? Голѣмо величие съмъ азъ! — Дълга е историята на Адама. тя нѣма край. Като го изслуша, синътъ казва: Татко, благодаря ти за тази наука, съ която ме запознавашъ. Сега и азъ желая да опитамъ този рай, отъ който ти излѣзе. Ти излѣзе отъ рая, обиколи свѣта; азъ пъкъ искамъ отъ широкия свѣтъ да влѣза въ рая, въ Божествения свѣтъ. Отъ тебе искамъ само да ми послужишъ съ пари, да

отида до онзи свѣтълъ свѣтъ, на блаженство и миръ. — Така се разговарятъ баща и синъ и взаимно се поучаватъ. Синътъ не споменава на баща си, че знае, какво той е изпжденъ отъ рая. Той слуша, какво баща му говори и се поучава отъ него. Бащата ще отговори: Радвамъ се, че онзи, който е излѣзълъ отъ мене, е готовъ да се върне въ рая — мѣстото на моето първо пребиваване.

Христосъ казва: „Не противи се на злото!“ Това значи: Не противи се на стария Адамъ, който живѣе въ тебе! Това е една отъ великитѣ тайни на живота. Започне ли стариятъ Адамъ да ви говори, слушайте го, нищо не му възразявайте. Той ще ви говори много умни работи. Слушайте го, какво ви говори, но по неговия пжтъ не вървете. Затова е казано въ Писанието: Побеждавайте злото чрезъ доброто! Само по този начинъ ще възпитате стария Адамъ, защото той е страхливъ, плаши се отъ собствената си сѣнка. Какъвъ смисълъ има въ това да сждите хората, или да се произнасяте за дѣлата имъ? Всѣки човѣкъ може да се произнася за другитѣ дотолкова, доколкото се простиратъ неговитѣ познания. Човѣкъ трѣбва да бжде разуменъ да се освободи отъ всички неправилни връзки. Стариятъ Адамъ още работи въ свѣта и служи като условие за вашето развитие. Когато преодолява спънкитѣ и мжчнотиитѣ въ живота си, човѣкъ расте и се развива. Докато не се освободите отъ всички връзки и останете само съ една, вие не мо-

жете да вървите напредъ. Можете да падате и да ставате, но вървете напредъ. Като вървите напредъ, ще растете, ще се движите отъ благодать въ благодать.

Сега, желая ви да започнете сериозно да изучавате беседитѣ, но не както сте правили досега. Мнозина сж започвали, малцина сж издържали до край. Нѣкои работятъ редовно, съ усърдие само единъ месецъ и после напушатъ. Други работятъ два месеца, трети—три месеца и т. н. Само нѣколко души сж издържали до края на годината. Направете този опитъ да видите, доколко можете да постоянствувате въ дадена работа. Каквото придобиете въ работата, вие ще се ползвате отъ резултатитѣ. Всичко, което е казано въ беседитѣ, се отнася пакъ за васъ. Когато чета беседитѣ, азъ изучавамъ въ тѣхъ това, което не съмъ казалъ. Отъ беседитѣ азъ изучавамъ и прилагамъ онава, което не съмъ казалъ, което съмъ заздържалъ за себе си. Ще кажете, може би, че Учителътъ трѣбва да знае всичко. — Който знае всичко, той учи повече отъ всички. Колкото повече курни има чешмата, толкова повече тя се движи. Колкото повече дава чешмата, толкова е по-голѣма вѣроятността движението ѝ да не спира. Следователно, колкото повече знае човѣкъ, толкова повече учи, понеже придобиването на знанието е безкрайно. Никога нѣма да дойде време, когато човѣкъ може спокойно да каже, че е свършилъ съ придобиване на знание, или че е свършилъ вече учението си. Да свърши човѣкъ

учението си, това значи да стане пресъхнала чешма. Знанието е радостта въ човѣшкия животъ, а живѣенето въ закона на любовта представя смисъла на живота. Като учите, това не значи, че съвършено ще отстраните мжнотиитѣ въ своя животъ, но ще можете поне 75% отъ мжнотиитѣ си да разрешите по естественъ начинъ. Само така ще разберете отчасти великата мждростъ, която съществува въ живота и въ природата.

И тъй, отъ всички се изисква работа, учение. Ако не изпълните това, което е казано въ беседитѣ, вие ще изгубите добритѣ условия, които ви сж дадени за тази година. Веднѣжъ изгубени, тѣзи условия не могатъ вече да се върнатъ. Дълго време трѣбва да чакате следъ това, за да се върнатъ сжщитѣ условия. Тѣ идватъ отъ време на време, периодически. Следъ две хиляди години вие ще се намѣрите предъ сжщия вжзелъ. Обаче, като работите съзнателно, ще подобрите не само духовното, но и физическото, и умственото, и сърдечното си състояние. Каквото напразите тази годнна за духовното си развитие, то ще засѣгне живота ви въ всички направления. Тази работа не само че нѣма да ви ограничи, но ще ви освободи отъ много заблуждения и противоречия. Отъ вашата работа зависи успѣхътъ ви. Не мислете, че съ единъ замахъ Богъ ще ви освободи отъ всички мжнотии и страдания. Не, има фази въ природата, които трѣбва да се преминатъ. Наистина, има и преповторение въ условията и въ явленията, но тѣ

се явяватъ въ различни гами, а човѣкъ трѣбва да мине презъ всички гами. Въ природата нѣма скокове, нѣма и празнини.

Когато става въпросъ за служене на Бога, млади и стари се натъкватъ на противоречие въ себе си и казватъ: Младиятъ трѣбва да си поживѣе, не му е дошло времето да служи на Бога. Стариятъ казва: Азъ съмъ старъ вече, трѣбва да си почивамъ, не мога да служа на Бога. Чудно нѣщо! Младиятъ трѣбвало да си поживѣе, стариятъ трѣбвало да си почине. Тогава кой ще служи на Бога? И младиятъ, и стариятъ трѣбва да служатъ на Бога! Въ който день се откажатъ отъ това служене, тѣ подписватъ своята присжда. Тѣ сами признаватъ своята старостъ. Щомъ признаятъ, че могатъ да изпълнятъ тази задача, тѣ признаватъ своята младостъ. Отъ служенето на Бога, отъ любовта имъ къмъ хората зависи тѣхната младостъ. Докато обичате всички живи същества, вие сте млади. Щомъ престанете да ги обичате, вие сте стари. Любовта осмисля живота. Такъвъ е Божествениятъ законъ. Когато Богъ похлопа на вашето сърце и ви покани да отидете съ Него да посетите нѣкоя бедна, страдаща сестра, или нѣкой отчаянъ братъ, вие трѣбва веднага да се отзовете на тази покана. Ако отидете съ Него, вие ще се ползувате. Ако всички хора отидатъ при Бога, още по-добре за тѣхъ. Обаче, откажете ли на този зовъ, вие губите условията, които скоро не се връщатъ. Бждете всѣкога будни, всѣкога готови да чуете и да се отзовете на този гласъ.

Дали сте свещеникъ, учителъ, или чиновникъ, временно напуснете работата си, но не пропусчайте случая. Помолете началника си да ви освободи за малко време да видите Баща си, Когото години не сте срѣщали. Началникътъ ще влѣзе въ положението ви и ще ви даде отпускъ. Ако сте болни, ще кажете на болестъта си: Ще бждешъ тъй добра да ми дадешъ отпускъ за малко време да посрещна Баща си. Щомъ види готовността ви да служите на Баща си, болестъта ще ви напусне.

Желая ви да имате поне една такава опитностъ презъ годината. Божественото ще похлопа на сърцето ви, но вие трѣбва да бждете готови да Му отворите. Тази опитностъ ще внесе въ ума ви свѣтли и възвишени мисли, въ сърцето ви — благородни чувства, въ резултатъ на което всички ще се измѣните, ще израстете и млади ще станете, т. е. ще се подмладите. Това не е насърчение, но една велика истина. Кои се насърдчаватъ? Страхливитѣ. — Де сж тия страхливци? — Тукъ поне ги нѣма. Ако предъ мене имаше страхливци, азъ не бихъ имъ говорилъ.

Помнете следното нѣщо: Всичко, което тази вечеръ ви говорихъ, е възможно за реализиране. Възможно е, но при какви условия? — Люби, живѣ бжди! Когато Богъ ви повика, веднага станете и идете при Него. Считайте, че отивате на сватба. Правете опити въ това направление да видите, какви резултати ще имате. Азъ съмъ правилъ много опити и наблюдения и съмъ дошълъ до за-

ключението, че който чуе Божия гласъ и Му се отзове, той всѣкога печели. Отивате въ нѣкое село, влизате въ единъ домъ, дето има млада мома, но тя седи настрана, не ѝ дохожда на умъ да ви посрещне. Майката и бащата излизатъ весели, засмѣни предъ васъ, поканватъ ви да седнете, угостятъ ви, разговарятъ се съ васъ. По едно време тѣ започватъ да се оплакватъ отъ дъщеря си, че била своенравна, никого не слушала, нищо не работила, била готова съ всички да се кара. — Нищо, ще се попрази вашата дъщеря. Следъ две-три години отивате въ сѣщото село, въ сѣщата кѣща и какво виждате? Сѣщата мома излиза, поканва ви да влѣзете, угощава ви. Тя сега е спретната, добре облѣчена, пѣргава — всичко работи. Майката и бащата сѣ доволни отъ нея, разправятъ, че ходила за вода, на нивата работила, въ кѣщи чистила. — Какъ стана тази промѣна съ момата? — Господъ я срещналъ на пѣтя и я поканилъ да трѣгне следъ Него. Тя веднага се съгласила и казала: Господи, готова съмъ всичко да направя за Тебе. Отъ кога чакамъ да дойдешъ да похлопашъ на сърцето ми!

Това, което ви говоря, е фактъ, който всѣки може да опита, да се увѣри въ истинността му. Когато Божественото проговори въ човѣка, той е въ сила всичко да направи. Въ него се разкриватъ сили, способности, възможности. Той става творецъ, чудеса може да направи. Желая ви всички да се пре-

образите като тази млада мома. Нищо друго не искамъ отъ васъ. Искамъ и вѣрвамъ, че това може да стане и съ васъ. Като ви срещна втори пжтъ, ще ви говоря други работи. Това, което днесъ ви говоря, не може да се повтори, защото е казано на особено мѣсто и при особена обстановка. Ако следната година минемъ презъ сжщото мѣсто, ще се повторятъ сжщитѣ впечатления.

Сега, като отивате дома си, ще си занесете нѣколко нѣща: ще знаете, че Господъ ви е срещналъ на пжтя. Дали вѣрвате въ това, или не, оставямъ на вашата добра воля. Дали ще го разберете, или не, зависи отъ вашата разумностъ. Дали ще изпълните волята Божия, това зависи отъ вашата готовностъ. Фактъ е, обаче, че Господъ ви е срещналъ на пжтя и ви е казалъ: Можете ли да дойдете тази вечеръ съ мене? — Защо, именно, вечеръ трѣбва да отидете съ Бога? — Защото тогава е тъмно, човѣкъ не получава много впечатления, както презъ деня. А многото впечатления сж въ състояние да го отклонятъ отъ правия пжтъ. Най-благоприятното време за съсрѣдоточаване, за вглѣбяване на човѣка въ себе си, това е тихата Божествена нощъ. Нощта въ човѣшкия животъ е день въ Божествения. Затова, именно, Богъ казва на човѣка: „Ела тази вечеръ съ мене, дето всичко е ново“. Който чуе този зовъ и го последва, той ще влѣзе въ новия животъ, въ новия пжтъ — въ пжтя на радостта и ве-

селието, на знанието и свѣтлината, на истината и свободата.

Т. м.

Изпѣйте пѣсеньта: „Благословенъ
Господъ Богъ нашъ“.

*

3. Лекция отъ Учителя, държана на 9 ноемврий,
1927 г. София.

ПРЕВРЪЩАНЕ НА КИСЕЛИНИТЪ

„Богъ царува на небето. Богъ царува въ живота. Да бжде името му благословено“!

Размишление.

На всички е известно, че при предаване и приемане на телеграмитъ, има предавателни и възприемателни станции. Такива станции съществуватъ и въ психическия животъ на човѣка. Представете си, че въ този животъ на човѣка има само предавателни станции, а нѣма възприемателни. Какъ мислите, какво ще бжде тогава положението на човѣчеството? Отъ две хиляди години насамъ християнството се сили да построи възприемателни станции, чрезъ които хората да възприематъ всичко онова, което небето имъ изпраща. Въ новата култура хората ще се снабдятъ вече и съ възприемателни и съ предавателни станции за небето. Който нѣма собственъ телефонъ, или телеграфъ, той ще бжде принуденъ да се ползува отъ тоя на своя ближень. За предпочитане е всѣки човѣкъ да има свой собственъ телефонъ, телеграфъ, или свое собствено радио, да си служи съ него, когато му потрѣбва. Голѣма привилегия е за човѣка да има свое собствено радио. Да има човѣкъ свое радио, това значи направо да възприема знанието отгоре и после да го асимилира въ себе си.

Какво виждаме днесъ? — Всички съвременни хора възприематъ истинитѣ посрѣдствено, отъ устата на светиитѣ, на пророцитѣ и ги предаватъ на другитѣ. Тѣ преповтарятъ, какво е казалъ еди-кой си пророкъ или светия, какво сж казали апостолъ Петъръ, апостолъ Павелъ, какво е казалъ Христосъ. Тѣ само възприематъ и повтарятъ. Ако ученицитѣ само повтарятъ, какво е казалъ учителятъ имъ, а не изучаватъ и прилагатъ казаното, какво ще ги ползува това знание? Стотици години да преподава, учителятъ пакъ не би могълъ да изкаже всичко онова, което знае. Предаването на знанието е непреривенъ процесъ, и като такъвъ, той е органически процесъ. Предаването отъ невидимия свѣтъ е приливъ къмъ физическия свѣтъ, а възприемането отъ физическия свѣтъ е отливъ.

Следователно, докато има отливъ, т. е. възприемане, всѣкога ще има и предаване на Божественото отъ невидимия свѣтъ. Понѣкога и въ Божественото става отливъ. Тогава хората започватъ да страдатъ. Страданията заставятъ човѣка насила да се моли. Ако нѣмаше страдания въ живота, хората никога не биха се молили доброволно. За да накаратъ човѣка да предаде една телеграма до небето, или да отправи нѣколко топли, сърдечни думи къмъ небето, непременно трѣбва да се натъкне на нѣкаква голѣма беда, или да преживѣе голѣмо страдание. Ако не преживѣе нѣщо тежко, нѣщо страшно, молитвата на човѣка е поврѣхностна, тя едва се издига надъ главата му, но по-далечъ отъ него не

може да отиде. Щомъ се натъкне на голѣми страдания, човѣкъ отправя гореща, дълбока молитва къмъ Бога. Само тази молитва може да отиде далечъ, да се предаде направо въ невидимия свѣтъ. Значи, практическото приложение на страданието е това, че прави молитвата на човѣка интензивна, а връзката му съ Бога — здрава и съзнателна. Ето защо, всѣки човѣкъ трѣбва да има собствено радио, чрезъ което да предава и да възприема телеграмитѣ. Станциитѣ днесъ сж евтини, и всѣки трѣбва да прекара въ себе си такава станция, чрезъ която да влѣзе въ контактъ съ Божествения свѣтъ. Щомъ имате контактъ съ този свѣтъ, ще ви се даде и съответенъ номеръ. Човѣкъ не може всѣкога, когато пожелае да говори съ една или съ друга станция. Той трѣбва да чака редъ, да избира благоприятни моменти. Въ духовния свѣтъ има строго установенъ редъ и порядъкъ за всѣко нѣщо. Възприемането и предаването чрезъ радиото представя вътрешната страна въ живота на ученика. Чрезъ радиото си той придобива главно вътрешни, провѣрени знания. Външно, чрезъ своя умъ и сърце, той придобива външни, теоретически знания, които служатъ за упражнение на неговия умъ и неговото сърце.

Запримѣръ, въ духовния свѣтъ човѣкъ изучава вътрешната, мистичната страна на химията. На физическия свѣтъ, обаче, той изучава пакъ химия, но отъ теоретическа и практическа страна. Като правите опити въ

областта на химията, вие знаете, че киселинитѣ могатъ лесно да се неутрализиратъ съ основи, и оттамъ, споредъ количеството на основата, дадена киселина може отчасти или напълно да се неутрализира. Като знаете това нѣщо въ практическата химия на земята, вие ще пренесете това знание и въ психическия животъ на човѣка. Ако се натъкнете на нѣкоя мисль, която съдържа повече киселина, отколкото основа, трѣбва да потърсите начинъ, какъ да неутрализирате излишното количество киселина въ тази мисль. Ако излишната киселина остане свободна, дето мине, тя ще изгаря, ще разяжда; съ една дума, тя ще причинява пакости. Сжщевременно трѣбва да знаете, по колко атома отъ всѣки елементъ трѣбва да извадите отъ дадена киселина. Имате, запримѣръ, формулата на киселината, която се състои отъ два атома завистъ, отъ четири атома умраза и отъ петъ атома съмнение: $Z_2 U_4 C_5$. Какво трѣбва да направите съ тази киселина, за да стане тя безвредна? Тази киселина е образувана отъ черната ложа, затова трѣбва да се пазите отъ нея. Тя е силна отрова. Тя се предава на мисълта чрезъ въздушнитѣ течения, вследствие на което човѣкъ мжчно може да се освободи отъ влиянието на тѣзи отрови върху организъма си.

Какъ се промѣква завистъта въ човѣка? Имате единъ слуга, когото не обичате. Обаче, единъ день той се издига материално надъ васъ и заема високо положение въ обществото. У васъ веднага се явява скрита, вжтрешна

завистъ къмъ него, имате желание даже да му напакостите по нѣкакъвъ начинъ. Ако го обичахте, вие щѣхте да се радвате на неговото повдигане. Но и той отъ своя страна не ви обича. Когато е билъ вашъ слуга, вие не сте се отнасяли добре съ него, вследствие на което и той крие тайна умраза къмъ васъ. При това положение и въ двамата се явява съмнение единъ къмъ другъ. И двамата се съмняватъ въ себе си, дали ще постигнатъ своитѣ цели. Тѣзи три елемента се съединяватъ и образуватъ психическа киселина. Единъ отъ елементитѣ на тази киселина действува върху ума, другиятъ—върху сърцето, а третиятъ—върху волята. Съмнението действува върху волята, вследствие на което човѣкъ се колебае, не знае, какъ да постъпи. Въ съмнението, макаръ и отрицателенъ елементъ, се крие духовна сила извънъ човѣшкия животъ. Понеже знаете материалната химия, кажете, съ кой елементъ можете да замѣстите, запримеръ, съмнението въ дадената киселина? Вие знаете при това, че въ всѣка киселина можете да замѣстите водорода ѝ съ металъ и да я превърнете въ соль, която има съвършено различни свойства отъ дадената киселина. Щомъ знаете това свойство на киселинитѣ, правете опити да замѣствате умразата, завистъта или съмнението съ такива елементи, че да се получи съвършено ново съединение, съ нови и безвредни свойства въ сравнение съ киселината.

Като ученици на окултна школа, вие трѣбва да изучавате окултната химия, да се

справите съ киселинитѣ. Химикътъ лесно се справя съ киселинитѣ. Щомъ види, че нѣкъде има излишъкъ отъ киселина, той взима известно количество основа и я неутрализира. Питате: Трѣбва ли да мразимъ? — Да задавате такъвъ въпросъ, то е все едно химикътъ да се запитва, трѣбва ли да има сѣрна, солна или азотна киселина въ лабораторията си? Химикътъ трѣбва да има и сѣрна, и солна, и азотна киселина въ лабораторията си, но всѣка киселина трѣбва да бжде поставена въ шишенце, добре запушено, и да си служи съ нея, само когато му потрѣбва. Той може да употреби тѣзи киселини за добро, или за зло. Следователно, злото не седи въ това, че химикътъ има киселини въ лабораторията си, но въ начина на употреблението имъ: ако не ги употребява на мѣсто, киселинитѣ ще причинятъ голѣми вреди. Ако ги употребява на мѣсто, тѣ ще бждатъ като медикаменти. И завистъта е киселина за психическия животъ, но тя става опасна, когато се придружава отъ умразата. Иначе, сама за себе си приложена, тя не е опасна. Въ български еикъ думата „завистъ“ не е лоша. Докато работи сама, завистъта не е вредна киселина, но щомъ дойде при нея умразата, тя става опасна. При това положение идатъ лошитѣ последствия: съмнението, отмъщението и т. н. Тогава се образува сложната формула: $Z_2Y_4C_5O_{10}$. Това е киселина, която е дошла до върха на своето развитие. Дето влѣзе, тя произвежда голѣми разрушения. Не мислете, че тази киселина е въображаема. Тя съществува въ

психическия животъ на хората и създава голѣми нещастия. Докато елементитѣ ѝ сж отдѣлени единъ отъ другъ, тѣ не указватъ разрушително действие върху човѣка. Съединятъ ли се въ едно цѣло и образуватъ киселина съ сложенъ съставъ, разрушителното ѝ действие е голѣмо. Като се изследватъ свойствата на отдѣлнитѣ елементи умраза, завистъ, съмнение, отмъщение и др., ще видите, че всѣки елементъ е съставенъ отъ специфична материя. Опитниятъ химикъ лесно ги различава. Всѣка материя е проводникъ на съответни сили. Въ този случай материята е формата, въ която дадена сила трѣбва да се облѣче. За всѣко нѣщо трѣбва да има съответенъ проводникъ. Какъ би се разпространила свѣтлината, ако не сжществуваше етера? Всички знаете, че етерътъ е проводникъ на свѣтлината, т. е. на свѣтлинната енергия. Въздухътъ, водата сжщо така играятъ известна роля, като проводници на нѣкакви енергии. Безъ проводници енергиитѣ въ природата не биха могли да се предаватъ и възприематъ.

Вие трѣбва да изучавате тия въпроси отъ научна гледна точка, за да познаете себе си, да познаете и другитѣ хора. Запримѣръ, вие често се подавате на афекции и мислите, че тѣ сж присжщи на вашето естество. Като ги изучавате внимателно, ще видите, че тѣ сж сили извънъ васъ, които не съставятъ нераздѣлна частъ отъ вашия вжтрешенъ животъ. Тѣ сж сили, енергии, които се проявяватъ въ различнитѣ възрасти на човѣка. Сжщото може да се каже и за отрицателнитѣ

елементи въ природата, които действуватъ като киселини въ човѣшкия организъмъ. Съмнението, запримѣръ, се явява повече въ старитѣ хора. То е образувано отъ по-фина материя, отколкото умразата. Вие трѣбва да изучавате силата на тѣзи елементи и киселини, да можете да се ползвате съ тѣхъ. Тѣ сж специални знаци и формули, съ които си служи бѣлата магия. Въ Писанието, въ Псалмитѣ на Давида има редъ формули, съ нѣкои отъ които си служи бѣлата магия, а съ нѣкои — черната. Въ нѣкои отъ Псалмитѣ си, Давидъ отправя заклинания къмъ неприятелитѣ си. Тѣзи заклинания сж магически формули, съ които той иска да обезсили неприятелитѣ си, да се освободи отъ тѣхъ.

Когато изучавате човѣка, съ неговитѣ положителни и отрицателни качества, добре е да разгледате произхода на всѣко негово качество. Запримѣръ, какъвъ е произходътъ на завистъта? — Завистъта се е явила съ първата проява на творческия умъ въ човѣка, и то главно въ областъта на неговото стяжелюбие, на желанието му да придобива повече богатства, повече знания. И всѣкога, когато поставятъ нѣкакво препятствие въ тази областъ, веднага въ човѣка се явява завистъта. Щомъ се противодействува на творческия умъ на човѣка, той започва да се страхува, да не би нѣкой да го изпревари, да излѣзе предъ него. Този страхъ събужда завистъ, а понѣкога и умраза. Следъ това се явява гнѣвътъ. Щомъ се разгнѣви човѣкъ, творческиятъ умъ започва да работи въ него, но въ разруши-

телнитѣ области. Тогава и въображението въ човѣка взима участие, и той започва да търси нѣкакъвъ начинъ за отмъщение. Въ това време религиозното чувство въ човѣка, съвѣстѣта, моралнитѣ чувства като че се парализиратъ, докато той даде ходъ на своето отмъщение. Като се извърши експлозията, човѣкъ утихва, прибира се въ себе си и започва да мисли. Но тукъ действието не спира. Всѣки актъ, или всѣка реакция има обратно действие. Нѣма да мине дълго време, този човѣкъ отъ друго мѣсто ще получи сжщия ударъ, какъвто самъ е нанесълъ на другитѣ. Вториятъ пѣкъ ще получи сжщия ударъ отъ трето мѣсто, и така ще се образува цѣла верига на отмъщения. До кога ще се продължава това нѣщо? — Докато най-после се намѣри единъ разуменъ човѣкъ, който ще даде друго разрешение на въпроса и ще спре тази верига на отмъщения. Хиляди хора могатъ да влѣзатъ въ тази верига, но една разумна душа е въ състояние да извади всички тия хора отъ кръга на престѣплението, въ което сж попаднали.

Отъ две хиляди години насамъ християнството се сили да освободи човѣчеството отъ тѣзи омотавания, да ликвидира съ своята карма. Човѣчеството ще ликвидира съ кармата си, когато всѣки по отдѣлно ликвидира съ своята карма, когато се освободи отъ всички връзки на миналото си. Мнозина мислятъ, че задачата на християнството е да спаси човѣка. — Въпросътъ не е въ спасението. Лесно е човѣкъ да се спаси. Вед-

нѣжъ имате обещание отъ Бога, че ще ви спаси, нѣма защо повече да се страхувате. Опасността е тамъ, че и спасениятъ пакъ може да грѣши, пакъ може да създава карма. Богъ никога нѣма да отмѣни думата си. Хилляди пѣти да грѣшите, Той пакъ ще ви прости, но за васъ е важно, като сте спасени веднѣжъ, да не повтаряте сѣщитѣ погрѣшки. За васъ е важно, като ликвидирате съ кармата си, да не се свързвате отново, да не създавате неправилни връзки.

Казано е, че Богъ ще изхвърли човѣка отъ лицето си. — При какви условия е възможно това? Това е възможно, когато човѣкъ съзнателно скѣса връзката си съ Бога. Иначе, веднѣжъ спасенъ, Богъ е вложилъ въ човѣка възможности и условия да поддържа своето състояние. Човѣкъ е спасенъ вече, нѣма защо да очаква ново спасяване. Евреитѣ криво разбраха стиха, че Богъ ще изхвърли човѣка отъ лицето си за вѣчни времена. Думата „вѣчни“ времена е относителна, тя подразбира единъ вѣкъ, два вѣка и повече, но не подразбира абсолютната вѣчност. Ето, евреитѣ прекараха въ робство подъ египтянитѣ четиристотинъ години, следъ което Мойсей ги освободи. Тѣ изправиха една погрѣшка, едно престѣпление, но направиха друго. Казано е въ Писанието, че тѣ нѣма да получатъ Божието благословение, докато не кажатъ: „Благословенъ Онзи, Който иде въ името Господне!“ Щомъ кажатъ така, тѣ ще разрешатъ въпроса.

Сега се проповѣдва на човѣчеството, че

цѣлата вѣчностъ не би била въ състояние да изкупи грѣховетѣ му. — Такова нѣщо не е казано въ Писанието. Въ Стария Заветъ се казва, че нѣкои хора и до девети родъ нѣма да влѣзатъ въ Царството Божие. — Кои сж тѣзи хора? — Това сж хората на безлюбието. Който люби, той нѣма защо да се страхува. Този стихъ не се отнася до любещия. Веднѣжъ спасенъ, веднѣжъ влѣзълъ въ Божиата Любовь, човѣкъ не трѣбва да се страхува, нито да се съмнява. Да бждешъ спасенъ, това значи и ти отъ своя страна да издържишъ на обещанието да живѣешъ въ Божиата Любовь. Въ Бога обратни решения нѣма. Веднѣжъ далъ обещание да ни спаси, Той вече го е изпълнилъ. Ние трѣбва да бждемъ внимателни, да не спремъ Божието благословение, да не запушимъ онѣзи мѣста, презъ които се втича. Щомъ затворимъ кепенцитѣ си за външната свѣтлина, ние мислимъ, че Богъ се е отдалечилъ отъ насъ. — Не, Божието благословение минава и заминава, но не може да проникне презъ затворенитѣ кепенци. И следъ всичко това ще кажете, че Богъ ви е забравилъ. — Вие сами себе си забравихте. — Какво да правимъ тогава? — Отворете широко кепенцитѣ на вашитѣ прозорци да може Божиата свѣтлина да мине презъ тѣхъ съ всичката си сила!

За да не изпаднете въ заблуждение, въ тъмнина, пазете се отъ отрицателнитѣ сили като завистъ, умраза, съмнение, подозрение и т. н. Тѣ сж киселини, които действуватъ разрушително върху ума, сърцето и волята.

Ако съмнението, запримеръ, попадне въ ума на човѣка, той престава да учи и казва: И безъ знания може. Не ми трѣбватъ толкова много знания. — Чудни сж съвременнитѣ хора, като се отказватъ отъ много знания! Колко знание е нужно на човѣка? Когато придобила изкуството да плава въ водата, жабата казала: Повече знание отъ това не ми трѣбва. — Но ето, жабата и до днесъ е останала въ много елементарно състояние на развитие. И до днесъ още жабитѣ крѣкатъ въ водата. Когато рибата си направила перки, съ които да плава въ водата, и тя казала: Повече наука не ми трѣбва. Нали мога да слизамъ дълбоко въ водата и да излизамъ на нейната повърхность, да си намирамъ храна, това ми е достатъчно. Нѣма защо да мисля за кжщи, за оране и за копане. Нѣма защо да мисля за готвене, за наредба на кжща и т. н. Културата, която имамъ, ме задоволява. — Да, но рибитѣ и до днесъ останаха въ водата, съ малки придобивки за развитието си. Следъ рибата дойде птицата. Тя развила изкуството да хвърчи въ въздуха и се задоволила съ това, което постигнала. — Да, но съ това изкуство птицитѣ останаха и до днесъ въ въздуха. Нѣкои птици можаха да се превърнатъ въ четвероноги и слѣзоха на земята да учатъ изкуството на ходене по твърдата почва. Четвероногитѣ не потърсиха повече знания, затова останаха и до днесъ четвероноги. Най-после дохождаме до човѣка, който казва: Достатъчно ми е това, което зная. Обаче, има хора напреднали въ своитѣ

стремежи, които не се задоволиха съ малко знание и работиха, станаха светии, ангели. Какво показва това? — Това показва, че човѣкъ се нуждае отъ здрава, отъ положителна наука.

Доде се простиратъ знаніята на съвременнитѣ хора? — Съвременнитѣ хора принаватъ за наука само онова, което може да се подложи на опитъ. Така е, но има още редъ науки, които откриватъ миналото, говорятъ за настоящето и предсказватъ бждещето. Истински учениятъ трѣбва да бжде астрологъ, физиогномистъ, хиромантикъ, френологъ и т. н. Като вземе ржката на човѣка, той трѣбва да чете по нея неговото минало, но и това още не е достатъчно. На ржката е написано миналото на човѣка, а по рефлексия, по отражение на това минало, хиромантикътъ трѣбва да прониква и въ бждещето. И тогава споредъ степенъта на неговото прозрение, нѣкои нѣща ще бждатъ вѣрни, а нѣкои нѣма да бждатъ вѣрни. Всички окултни науки, синтезирани въ едно, даватъ една обща наука, която всѣки окултенъ ученикъ трѣбва да придобие. Когато единъ ангелъ слѣзе на земята, той започва да изучава първо елементарнитѣ работи: той изучава състава на въздуха, на водата и на твърдата почва. После започва да изучава всички форми, които предшествуватъ човѣка — минералитѣ, растенията и животнитѣ. Най-после, като дойде до човѣка, той има вече достатъчни знания. Той не чете по ржката на човѣка, но чете по окржаващата срѣда. Срѣдата, усло-

вията, при които човѣкъ живѣе, опредѣлятъ, какъвъ е този човѣкъ. Наистина, ако хората се водятъ по рецепти, дадени отъ разумния свѣтъ, тѣ ще иматъ съвсемъ друга хигиена, другъ начинъ на животъ отъ този, по който днесъ се водятъ.

Адептитѣ, запримѣръ, не пиятъ водата, както обикновенитѣ хора. Като вземе чаша вода, адептътъ първо ще я прецеди, ще я дестилира и тогава ще пие. Той знае бързъ начинъ за пречистване на водата. Ако трѣбва да посади жито, той ще го посади и отгледа по начинъ, свършено различенъ отъ този, по който съвременнитѣ хора го отглеждатъ. Адептътъ не сѣе съ десетки и стотици декари, както правятъ нашитѣ земеделци. Той ще посѣе най-много половинъ до единъ декаръ земя, но ще изкара отъ нея голѣмо количество жито. Защо? — Защото той знае начини, по които внася частъ отъ своята енергия въ житото. Той самъ трѣбва да пипне житото. При това, презъ цѣлото време, отъ посаждането до ожънването на житото, той е въ молитва. Безъ съзнателна работа и молитва нищо не става.

Като ученици, вие трѣбва да изучавате съзнателно всѣки предметъ. И като го изучавате, трѣбва да се молите да ви се открие неговия вътрешенъ смисълъ и приложение. Великиятъ Учителъ разбира всички нѣща въ тѣхния вътрешенъ смисълъ, вследствие на което знае, какъ да постъпва. Ако при него дойде нѣкой невежа, безъ никакъвъ стремежъ, той даже нѣма да се докосне до ржката му.

Защо? — Знае той, че този човѣкъ нѣма разумно да използва дадената енергия. Великиятъ Учителъ се занимава съ души, които се стремятъ къмъ знание, къмъ свѣтлина. А за обикновенитѣ хора, за невежитѣ има обикновени учители. Великиятъ Учителъ не губи времето си за празни работи. Неговото време е скъпо, не може да се изразходва безъ полза. Той има прѣмо отношение къмъ Бога и служи на Неговата воля. Щомъ изпълнява тази Велика воля, той предава знанието си само на онѣзи души, които сж готови да следватъ Неговия пътъ. Що се отнася до останалитѣ, до обикновенитѣ хора, той оставя времето да ги събуди. Ако преждевременно имъ даде нѣкакво знание, тѣ не могатъ да го използватъ.

Като знаете това, не трѣбва да се обезсърдчавате. Обезсърдението ще дойде при васъ, ще ви посети, но приемоте го само като гостъ, да дойде и да си отиде, не го задържайте дълго време при себе си. Обезсърдението, страхътъ у човѣка показватъ, че той знае малко, не вѣрва въ Великитѣ закони на живота и на природата — съ една дума, вѣрата му е относителна, а не абсолютна. Единъ пророкъ, като Илия, и той се колеба въ своята вѣра. Като се намѣри въ трудно положение, той се обърна къмъ Господа: „Господи, защо си ме оставилъ самъ? Азъ мислѣхъ, че ще мога да помогна на израилския народъ, а видѣхъ, че нищо не направихъ“. И му се отговори: „Обърни се и вижъ, че като тебе такива има въ Израиль

още седемъ хиляди, които те подкрепватъ“. Илия, който бѣше виденъ пророкъ, който виждаше нѣщата, не знаеше това. Кога се разколеба Илия? — Когато изби пророцитѣ на Ваала. Тѣзи 400 пророци го обсебиха, като му казваха: Ти ни уби, защото сме служили на лъжливъ богъ. Покажи ни сега пжтя къмъ истинския Богъ. Кажи ни, какъ да се домогнемъ до огъня на любовта. Следъ това трѣбваше да дойдатъ сжщества отъ невидимия свѣтъ да му помогнатъ. Тѣ не го изобличиха, но му казаха: Ще отидешъ сега въ пустинята, дето ще прекарашъ въ постъ и молитва, докато ти покажатъ, по кой начинъ свѣтътъ може да се изправи. Въ това време се яви голѣма буря, вѣтръ, който къртъше камъни и дървета, но Богъ не бѣше въ бурята и вѣтъра. После дойде огънь отъ небето, който разпали, изгори всичко, но Богъ не бѣше и въ огъня. И най-после Илия чу тихъ гласъ отъ небето, който му говорѣше: Научи ли вече урока си? Разбра ли, какъ свѣтътъ ще се оправи? — Свѣтътъ нѣма да се оправи нито чрезъ бурята, нито чрезъ огъня, но чрезъ тихия гласъ, т. е. чрезъ разумното начало въ човѣка. Вмѣсто тебе ще дойде Елисей. Елисей се отличавалъ съ своя мекъ характеръ.

И тъй, бурята, огъньтъ, това сж методи, които се прилагатъ въ низшитѣ свѣтове. Обаче, когато е необходимо да познаемъ Божествениятъ свѣтъ, Божественото, тогава ще чуемъ тихия, мекия гласъ. Докато се интересувате отъ това, защо двама души се

каратъ помежду си, или изживяватъ нѣкакво съмнение, вие сте въ метода на бурята. Какво правѣше Илия, когато дойде бурята? — Той се молѣше, но сжщсврременно разбра, че Богъ не е въ бурята. Бурята е методъ, който се прилага отъ хората. Богъ не е въ бурята, не е въ огъня, не е въ умразата, въ съмнението, въ отмъщението, въ осжждането. Богъ е въ тихия гласъ у човѣка. Той е разумниятъ животъ. Той е въ тишината. Когато тихиятъ гласъ проговори на човѣка, той ще разбере, какво нѣщо е Божественото, и какво — човѣшкото и ще си каже: Едно време живѣхъ въ бурята, въ вѣтроветъ като птица, но сега разбрахъ Великото. Едно време живѣхъ въ умразата като риба, но сега разбрахъ Великото. Наистина, който живѣе въ умразата, той е студень като риба. За себе си е горещъ, но за другитъ е студень. Той има желанія въ себе си да унищожавя, да кжса, да руши. Тѣзи състояния сж въ човѣка вжтре, и той трѣбва да се освободи отъ тѣхъ. Тѣ се дължатъ на мислитъ и чувствата на падналитъ сжщества, които засѣгатъ изобщо цѣлото човѣчество. Тѣ изпращатъ своитѣ мисли и чувства въ пространството, вследствие на което хората се заразяватъ отъ тѣхъ като отъ епидемия. Въ това отношение любовта на сегашнитѣ хора служи като добъръ проводникъ за възприемане на тази епидемия. Защо? — Защото въ любовта душата се отваря като цвѣтъ, и тѣзи течения падатъ върху нея като слана и я попарватъ.

Ето защо, напредналитѣ сжщества отъ

най-стари времена сж давали методи на хората да се предпазватъ отъ тия течения. Тѣ неизбѣжно ще дойдатъ, но като знае методитѣ, човѣкъ ще се разклати външно само, а вътрешно ще остане неуязвимъ. За възприемане на отрицателнитѣ чувства и мисли, човѣкъ има радио въ себе си. Иначе не може да се обясни, какъ познава той, кой го мрази, кой му завижда и т. н. Какъ овцата познава вълка? И на голѣмо разстояние да е, овцата знае, че вълкътъ ще дойде, и започва да става неспокойна. Тя отдалечъ още възприема мислитѣ му. Дивитѣ кози сжщо познаватъ отдалечъ сще, че иде вълкъ и го избѣгватъ. Често овце и кози, които овчарътъ води, попадатъ въ устата на вълка. Защо? — Защото господарътъ имъ е неразуменъ. Овцетѣ предчувствуватъ приближаването на вълка, и започватъ неспокойно да обикалятъ овчаря, но той спи дълбоко, нищо не подозира. Вълкътъ влиза въ кошарата, грабва една овца и си заминава.

Сега, да направимъ преводъ на тази мисль. Душата на човѣка представя овчарска кошара. Ако овчарътъ е заспалъ дълбоко, ще дойде вълкътъ, лошиятъ духъ отвънъ, ще влѣзе въ кошарата и ще грабне една отъ добритѣ овце. Ще кажете, че нѣма лоши духове въ свѣта. — Желалъ бихъ да нѣма, но какъ ще си обясните причината на противоречията въ свѣта? Вършите нѣщо, а сами сте недоволни отъ него, казвате, че това, което сте извършили, е неразумно. Разумно ли е, когато човѣкъ пакости на себе си и на

другитѣ? Разумно ли е, когато човѣкъ губи вѣрата си въ Бога? Разумно ли е, когато губи любовта си? Разумно ли е, когато мрази, завижда, ѳтмѣщава и т. н.? — Разумно е, обаче, когато вѣрата на човѣка ѳтъ день на день се увеличава, когато любовта му постоянно се усилва. Любовта на човѣка къмъ ближния му и къмъ себе си постоянно трѣбва да се усилва. Подъ думата „себе си“ разбирамъ висшето начало въ човѣка. При това положение и науката, и изкуствата придобиватъ смисълъ.

За следния пжтъ всѣки да ѳтгогори, какво чувство, или какъвъ методъ трѣбва да употреби срещу завистѣта. Нѣкой ще каже, че срещу завистѣта може да се постави любовта. — Не, и най-добритѣ приятели могатъ да се скаратъ съ любовта. Тѣй както хората днесъ разбиратъ любовта, тази любовъ може да развали отношенията и на най-добритѣ приятели. Човѣшкитѣ прояви на любовта не разрешаватъ въпроситѣ. За да намѣрите методъ срещу завистѣта, трѣбва дълго време да мислите, да правите опити, да се самонаблюдавате. Който иска да работи съзнателно, като ученикъ, той ще влѣзе въ лабораторията. Тази лаборатория е невидима. Въ нея може да влѣзе само онзи ученикъ, който има искрено желание да работи, да се самовъзпитава. Той ще има на разположение всички химически реактиви за своитѣ опити. Както трескавиятъ взима хининъ и се лѣкува съ него, така и ученикътъ, когато стра-

да отъ треска, ще влѣзе въ своята невидима лаборатория, мислено ще вземе хининъ и ще оздравѣе. И въ двата случая резултатитѣ ще бждатъ еднакви. За това се изисква вѣра. Който има вѣра, той ще си служи съ алхимията, ще превръща елементитѣ.

Човѣкъ може да се лѣкува чрезъ лѣкарства, но може и мислено да се лѣкува. Имате хрема, запримѣръ. Какво трѣбва да направите? — Нѣкои препоръчватъ да седите въ топла стая, да правите промивки съ солена вода, или да изпиете нѣколко чаши гореща вода, докато се изпотите, и следъ това да се преоблѣчете. Но сжщото може да се направи мислено: седнете спокойно на единъ столъ и започнете мислено да пиете гореща вода. Като изпиете нѣколко чаши, ако опитътъ ви е сполучливъ, ще се изпотите. Следъ това ще се преоблѣчете, и ще видите, че на другия день още хремата ви ще мине. Това показва, че мисълта ви е силна. Силната мисль лѣкува всички болести. Ако мисълта ви не е силна, опитътъ ще излѣзе несполучливъ. Кабалистътъ изяснява научно лѣкуването чрезъ мисълта по следния начинъ. Той казва: Мисълта е въ състояние да видоизмѣни вибрациитѣ на човѣшкото тѣло. Когато човѣкъ заболѣе, вибрациитѣ на неговото тѣло се понижаватъ. Съ мисълта, обаче, той може да повдигне вибрациитѣ на тѣлото си и отъ низши да ги превърне въ висши. Щомъ постигне това, той вече се е излѣкувалъ. Въ този смисль хремата се предизвиква отъ особенъ родъ микро-

би, които попадат въ носа, и ако вибрациитѣ на организъма сж понижени, тѣ намиратъ условия за размножаване. Като се размножаватъ, тѣ дразнятъ слизестата ципа на носа. За да се освободятъ отъ това дразнене, отъ чуждитѣ вещества, носнитѣ жлези отдѣлятъ изобилно течностъ, която ги изхвърля навънъ. Щомъ вибрациитѣ на организъма се повишатъ, изхвърлянето на чуждитѣ вещества става лесно и бързо. Чрезъ мисълата си човѣкъ може да усили хремата, да я доведе до най-голѣмия предѣлъ на нейното развитие, следъ което тя започва да намалява, да отслабва. Най-дългиятъ периодъ на хремата е една седмица. Повече отъ това време тя не трѣбва да остава.

Хремата, треската, туберкулозата и редъ още болести се дължатъ на размножаването на известни бацили въ организъма. Това размножаване на бацилитѣ представя любовенъ процесъ, презъ който тѣ минаватъ. За тѣхъ е добре: тѣ пѣятъ, играятъ, веселятъ се, но човѣка опичатъ. Той става жертва на тѣхната любовъ. На всѣка сватба се дава поне по една жертва: все ще се заколи овца, овенъ, или крава. Може ли днесъ да стане сватба безъ ядене и пиене? Нѣкои хора издържатъ на тѣзи сватби, а нѣкои се опичатъ на общо основание. Охтиката, треската се лѣкуватъ чрезъ страхъ. Целъта при това лѣкуване е да се предизвика голѣмъ страхъ въ болния. Страхътъ ще го излѣкува. Ако болниятъ е туберкулозенъ, ето какво може да се направи. Както лежи и охка, изнесете болния на

чистъ въздухъ, въ проста дървена барака, и запалете бараката, като оставите вратата ѝ отворена, да може веднага да излѣзе вѣнъ. Като види, че стаята се запуши отъ димъ, че нѣщо гори, той ще се уплаши, и веднага ще бѣга вѣнъ, ще забрави, че е боленъ, че не може да се дигне отъ леглото. Като се види вѣнъ, спасенъ отъ пожара, въ него ще се събуди мисълъ, и ще благодари на Бога, че го избавилъ. Тази мисълъ ще събуди въ него потикъ за новъ животъ. Този опитъ може да се направи, когато болниятъ е въ първия периодъ на болестта си. Вие можете да направите опита лѣтно време, но така естествено, болниятъ да не разбере, че нарочно сте запалили бараката. Ако разбере намѣрението ви, методътъ нѣма да даде никакъвъ резултатъ.

И треската може да се лѣкува съ предизвикване страхъ въ болния. Като видите нѣкой трескавъ човѣкъ, бързо излѣйте върху него единъ котелъ студена вода, безъ той да знае това. И тогава, отъ една страна изненадата, отъ друга страна страхътъ, ще предизвикатъ въ трескавия силна реакция. Той ще се уплаши, и треската ще изчезне. Освенъ това, можете да бутнете трескавия отъ петъ-шестъ метра височина въ вода, дълбока три-четири метра, но съ условие да има човѣкъ, който веднага да го извади отъ водата. И този опитъ трѣбва да изненада болния. Който прави опита, той трѣбва да бжде много сръченъ. Това сж научни методи, които сж били употрѣбавани въ древнитѣ вре-

мена, и то въ краенъ случай, когато никакви други методи не сж дали резултати. Въ такъвъ случай, за предпочитане е да изгори една барака, отколкото да умре единъ човѣкъ. Следъ като употребите единъ, втори, трети методи за лѣкуване на нѣкой човѣкъ и не получите никакъвъ резултатъ, тогава невидимиятъ свѣтъ употребява единъ отъ силнитѣ методи. Ако болниятъ е билъ богатъ човѣкъ, отнематъ му богатството. Той изгубва богатството си, но заедно съ него и болестъта му изчезва. По този начинъ могатъ да заставятъ човѣка да влѣзе въ Царството Божие. Като взематъ всичкото богатство на нѣкой добъръ, но нерешителенъ човѣкъ, той най-после се примирява съ загубата си и казва: Нѣма какво, ще вървя вече въ правия пжтъ. Доброволно това не направихъ, но като ми отнеха на сила всичко, сега вече нѣма за какво да мисля. Готовъ съмъ да следвамъ Божия пжтъ. Крайнитѣ методи сж за неразумнитѣ хора, а не за разумнитѣ. За разумнитѣ хора не е нужно да се употребява насилие.

Често хората разправятъ за голѣмитѣ изпитания, които сж минали, и мислятъ, че всички ще минатъ по тѣхния пжтъ. — Не, по никой начинъ двама души не могатъ да минатъ по единъ и сжщъ пжтъ. Пжтищата, методитѣ, които се прилагатъ за развитието на човѣка, сж различни, специфични за всѣка душа, но опитноститѣ, които придобиватъ, сж еднакви за всички хора. Пжтьтъ, по който хората добиватъ знанието, е сжщо така различенъ за всѣка душа. Въ това раз-

нообразие, именно, седи красотата на живота. Едно е важно за човѣка: да придобие знания и опитности. По какъвъ методъ и по какъвъ пътъ ще ги добие, това не е важно. Опитноститѣ се добиватъ чрезъ голѣми изпитания. Въ това отношение изпитанията представятъ Божественъ методъ, чрезъ който хората се лѣкуватъ отъ своитѣ физически и психически болести. Запримѣръ, умразата, завистъта сж психически болести, отъ които човѣкъ съзнателно трѣбва да се лѣкува. Като ви посети умразата, напишете тази дума на единъ листъ красиво, отчетливо и като ставате сутринъ, погледнете листа и започнете научно да разглеждате, какво съдържа тази дума. Буквата „у“, съ която започва думата умраза, представя човѣкъ, обърнатъ съ главата надолу. Какво трѣбва да направи човѣкъ, за да се обърне въ правото си положение, съ главата нагоре? Ако е лекъ и ловъкъ, той лесно може да се обърне, но ако е тежъкъ, ще потърси външна помощъ. Като се огледа натукъ-натамъ, той все ще намѣри нѣкаква помощъ, която Провидението е опредѣлило за него. Близко до него има две дървета. Полека, съ люлѣене на ржцетѣ, на една и друга страна, той ще дойде до едното дърво. Ще се хване съ едната ржка за едното дързо, а после съ другата—за второто дърво и ще се изправи на краката си. Люлѣенето представя мисленето. Ако е падналъ, човѣкъ трѣбва да мисли, за да се изправи на краката си.

Буквата „м“, както въ български, така и въ всички западни езици, означава незаконни

желания, т. е. желания, които се развиват по незаконен път. Когато е слизал въ материята, човѣкъ е развилъ въ себе си чувството на лакомство, вследствие на което у него сж се събудили много материалистични желания. За да се освободи отъ тѣхъ, той трѣбва да живѣе въ закона на жертвата. Ако човѣкъ не пожертвува незаконнитѣ желания въ себе си преди да сж се оплодили, следъ като се оплодятъ, тѣ ще причинятъ голѣми препятствия и страдания въ живота му. Буквата „р“ ще бжде оржжието, което ще причини пакости и страдания на човѣка. Буквата „м“ означава още и процесъ на изпразване. Следователно, човѣкъ трѣбва да изхвърли вънъ отъ себе си онзи серумъ, чрезъ който се хранятъ незаконнитѣ желания. Само по този начинъ ще се спре тѣхното развитие. Като извадите отъ думата „умраза“ буквитѣ „м“ и „з“, ще остане думата „ура-а“. Като се освободишъ отъ умразата, ти си намѣрилъ начинъ да се обърнешъ съ главата нагоре, да заемешъ първото си положение, и тогава непременно ще извикашъ „ура-а“! Буквата „р“ показва, че волята и умътъ на човѣка сж започнали вече да работятъ.

Това сж редъ превръщания, редъ упражнения, които трѣбва да правите, за да се освободите отъ отрицателнитѣ мисли и чувства въ себе си. Така можете да превръщате енергиитѣ на всѣка отрицателна мисълъ въ положителна. За справяне съ всѣка мжнотия има различни методи, и то за всѣка мжнотия специфиченъ методъ. Всѣки

самъ може да се справи съ малкитѣ си мжчноти. Голѣмитѣ мжчноти, които прѣпятствуватъ на човѣшкото развитие, се даватъ като специални задачи. Когато може самостоятелно да реши една такава задача, свѣтлината въ съзнанието на човѣка се увеличава, и той става радостенъ и веселъ. Зато е казано, че следъ скръбта иде радостъ; следъ нощта иде день; следъ зноблчаването иде разсвѣтяване. Ето защо, всѣки човѣкъ трѣбва да прави опити, да преодолява малкитѣ спънки, а да разрешава голѣмитѣ задачи. Така той ще се кали и ще стане силенъ да носи изпитанията, които му се даватъ. Като четете окултни книги, ще видите, че тамъ, въ разни форми, е предсказано, че ученицитѣ на 19 и 20 в. ще бждатъ подложени на голѣми изпитания. За да издържатъ на тѣзи изпитания, тѣ трѣбва да иматъ силна воля. Волята се засилва съ редъ упражненія и опити. Мжчнотитѣ, изпитанията ще бждатъ повече вътрешни, отколкото външни.

Като четете и прилагате беседитѣ, ще се натѣкнете и на редъ методи вънъ отъ даденитѣ. Като прилагате различнитѣ методи, въ съзнанието ви ще се събудятъ спомени отъ миналото, но не случайно, а като резултатъ на усилията, които правите. Това е необходимо, за да можете да се освободите отъ наслояванията на миналото. Много отъ тия наслоявания сж отрицателни, вследствие на което създаватъ мжчноти въ живота ви, които непременно трѣбва да се разрешатъ! Отъ васъ се иска самообладание. Знайте, че

не сте сами. Разумни сжщества взиматъ участие въ вашия животъ и ви помагатъ. Разрешаването на вашитѣ задачи е въ връзка съ разрешаването на задачитѣ на тия разумни сжщества. Всички живи сжщества, били тѣ низши или висши, сж свързани помежду си. Следователно, вие не живѣте за себе си само, но сте свързани отъ една страна съ сжщества, които седатъ по-високо отъ васъ, а отъ друга—съ сжщества по-низкостоещи отъ васъ. Когато пророкъ Илия заминаваше за другия свѣтъ, приятелитѣ му дойдоха съ специална колесница да го взематъ. Никой не живѣе самъ, никой не умира самъ.

Като ученици на окултна школа, ще знаете, че има кой да се интересува отъ васъ, има кой да ви обича и да ви дава съвети въ най-труднитѣ моменти на живота ви. Тѣзи сжщества, които сж готови всѣкога да помагатъ на човѣчеството, сж наречени „невидими помагачи“. Въ миналото, когато не сж знаели това, хората сж чувствували помощта имъ, но сж мислили, че тѣзи сжщества сж нѣкакви божества, вследствие на което сж ги боготворили. Така се е създала идеята за многобожието, като сж дѣлили божествата на добри и лоши. Въ сжщностъ, невидимитѣ помагачи сж Божествени лжчи, изпратени отъ Бога да помагатъ на хората въ тѣхния труденъ пѣтъ. Благодарете на Бога за тѣзи лжчи, безъ да ги боготворите. Когато срѣщнете една круша, или единъ изворъ на пѣтя си, това не сж нищо друго, освенъ условия, които подпомагатъ вашето развитие. При изве-

стни случаи съществата отъ невидимия свѣтъ не помагатъ на хората, защото, ако въ едно отношение имъ помогнатъ, въ друго ще ги спънатъ. Запримѣръ, излѣкуватъ единъ човѣкъ, но като не знае, какъ да поддържа здравето си, той влошава положението си. Срѣщате човѣкъ, който ималъ нѣкакво хубаво видение. Какво прави този човѣкъ? Започва надѣсно-налѣво да разправя, какво видѣлъ. По този начинъ той самъ си пакости, вмѣсто да придобие нѣщо отъ това видение. Следъ това видение, този човѣкъ трѣбваше да започне да работи върху себе си, да използува енергията, която му е дадена чрезъ видението. Не е лошо, че нѣкой се похвалилъ съ опитността си, но като се хвали съ нѣщо, човѣкъ трѣбва да прецени въ себе си, дали тази похвала ще послужи за неговото повдигане, както и за повдигането на неговитѣ ближни. Ако опитността на единъ човѣкъ събуди завистъ, умраза въ другитѣ, по добре да мълчи. Отъ своитѣ опитности човѣкъ може да разправя само онова, което не събужда отрицателни чувства и мисли въ окръжаващитѣ.

Ето защо, отъ най-дълбока древность на ученицитѣ се е препоръчвало мълчание, докато развиятъ въ себе си деликатность, внимателность, да разбиратъ, де какво да говорятъ. Всѣки ученикъ, който е постъпвалъ въ школата на Питагора, е трѣбвало цѣли три години да мълчи. Мълчанието е било първото качество, което ученикътъ е трѣбвало да развива. Не е лесно човѣкъ съзна-

телно да си наложи мълчание. Египтянитѣ сж мълчали като риби. Силни хора сж били тѣ. Докато спазвали закона на мълчанието, египтянитѣ били силни хора. Щомъ нарушили този законъ, тѣ загубили силата си. Сжщото може да се каже и за евреитѣ. И съвременитѣ християни се намиратъ предъ сжщата опасностъ: тѣ повече говорятъ, по-малко действуватъ. Тѣ говорятъ, какво е направило християнството досега, а не мислятъ, какво трѣбва да направи днесъ. Когато се говори, че Англия, че Америка сж силни, силата имъ зависи отъ прилагането на великитѣ принципи въ живота. Когато се казва, че дадено общество седи високо, това зависи отъ прилагането на великитѣ принцити въ неговия животъ. Това не значи, че хората на това общество сж по-добри отъ другитѣ, но тия хора прилагатъ. Щомъ прилагатъ, тѣ ще иматъ резултати. Който прилага Божественитѣ принципи въ своя животъ, той има Божието благословение, той има добри резултати.

И тъй, започнете да работите съзнателно върху себе си. Вземете едно отъ своитѣ противоречия, най-малкото, и го подложете на анализа да видите, кое е сжщественото въ него, и кое — несжщественото. Сжщественото задръжте въ себе си, а несжщественото — турете настрана, или го превърнете. Ако можете да изкарате нѣщо отъ него, ще имате добри резултати. Въ това отношение ученикътъ трѣбва да бжде алхимикъ. Като вземе сложното тѣло, чрезъ алхимическа анализа, той трѣбва да го разложи на съставнитѣ

му елементи, при което опаснитѣ, вреднитѣ елементи да отдѣли настрана, а за себе си да запази само полезнитѣ, необходимитѣ за неговото развитие. Така ще намѣрите почвата, върху която се е развивала завистѣта, умразата и т. н. Съмнението, отмъщението, умразата, завистѣта се развиватъ на специфични за себе си основи, които трѣбва да се изучаватъ. Запримѣръ, завистѣта не може да се развива на всѣкаква почва — специална почва има за нея. Не я ли поставятъ на съответната за нея почва, тя изсѣхва.

Тѣзи нѣща, за които ви говоря, не сж ясни за васъ, но тѣ представятъ сили, съ специфични свойства, които проникватъ човѣшкото естество и му влияятъ. Тѣзи сили се промѣкватъ въ всички хора и се явяватъ като резултатъ на тѣхния вътрешенъ животъ. Борбата между боговетѣ, предадена въ митологическитѣ разкази, се дължи, именно, на тия отрицателни прояви въ човѣка, специално на завистѣта.

Сега, да направимъ едно упражнение. Прѣститѣ на дѣсната ржка се събиратъ на едно мѣсто, и въ това положение се поставятъ предъ устата, като че ще извадятъ нѣщо отъ нея. После сжщата ржка се изнася надѣсно, прѣститѣ се разтварятъ, а ржката се спуща надолу.

Сжщото нѣщо се прави и съ лѣвата ржка. Това упражненіе се повтаря още нѣколко пжти ту съ дѣсната, ту съ лѣвата ржка.

„Богъ царува на небето. Богъ царува въ живота. Да бжде името Му благословено!“

*

4. Лекция отъ Учителя, държана на 16 ноемврий,
1927 г. София.

СВЪЩЪ, КОЯТО НЕ ГАСНЕ

„Богъ царува на небето. Богъ царува въ живота. Да бжде името Му благословено!“

Размишление.

За следния път пишете върху темата: „Разлика между математическитѣ вѣроятности и душевнитѣ способности.“

Колкото по-дълго време се държи храната въ устата и колкото повече се дъвче, толкова по-добре се използва. Сжщото може да се каже и за мислитѣ. Колкото по-дълго време се държи една мисъл въ ума, толкова тя е по-полезна и по-хранителна. Следователно, дълго време трѣбва да се държи една мисъл въ ума, за да може разумно да се използва. Но както мисълта, така и храната не трѣбва само да се държат дълго време, но трѣбва и да се дъвчатъ, т. е. да се обработватъ. Иначе, ако се държи само въ устата, безъ да се дъвче, храната не би ползувала човѣка. Ако се дъвче дълго време, тя ще ползува човѣка. Много хора държатъ известни мисли въ ума си дълго време, безъ да мислятъ върху тѣхъ. Така и децата правятъ. Тѣ заучаватъ много нѣща на изустъ, дълго време ги помнятъ, но не мислятъ върху тѣхъ. И това е добро, но то има значение главно за усилване на паметта; обаче, човѣшкиятъ умъ разполага съ способността да издирва причинитѣ и последствията на нѣщата, а за

това той трѣбва да мисли. Ученикътъ трѣбва да се развива всестранно. Той трѣбва да работи едновременно и на физическия, и въ духовния свѣтъ, като не прави разлика между работата въ единия и въ другия свѣтъ. По този начинъ той ще засегне едновременно четиритѣ свѣта: физическия, астралния, умствения и причинния. Разрешаването на великитѣ задачи въ живота се крие въ причинния свѣтъ. Човѣкъ на може да разбере живота, докато съзнанието му не се повдигне до причинния свѣтъ. Всички трѣбва да повдигнете съзнанието си до причинния свѣтъ.

Въ свѣта има оглашени, вѣрващи и ученици. Истинскиятъ ученикъ ще познаете по духовния му животъ. Единъ отъ другъ ученицитѣ се различаватъ по степенъта на своята духовностъ. Влизате въ стаята на единъ ученикъ, и веднага вниманието ви се спира върху лампата му. Тя свѣти силно, има дзе хиляди свѣщи и освѣтява стаята добре. Излизате съ тази свѣщъ въ бурно време, но свѣщъта веднага изгасва. Какво показва това? — Че този ученикъ е силенъ само въ тихия животъ. Щомъ излѣзе вѣнъ, на открито, въ бурния животъ, свѣщъта му изгасва. Защо е така, не е важно; за васъ е важенъ фактътъ. Следъ това влизате въ стаята на другъ ученикъ. Виждате, че и неговата стая е освѣтена, но свѣщъта му е обикновена, не прави впечатление. Излизате съ тази свѣщъ вѣнъ, въ бурна нощъ, и виждате, че тя не изгасва. Вие казвате, че този ученикъ е силенъ въ бурния животъ. Коя отъ дветѣ свѣщи е по-

хубава? — Първата свѣщъ е по-хубава за вжтре, въ стаята; втората свѣщъ е по-хубава за вѣнъ, въ бурната нощъ. Всѣки отъ васъ трѣбва да има свѣщъ, която, като се изнесе вѣнъ, въ бурна нощъ, да не гасне. На мнозина свѣщитѣ изгасватъ въ буритѣ на живота. Свѣщъта представя човѣшкото съзнание, което често се помрачава. Казваме тогава, че свѣщъта на човѣка е изгаснала. При това положение той забърква пжтя, нѣма свѣтлина въ съзнанието си и е готовъ да спре, да чака спасение отвѣнъ. Това се отнася до съзнанието на ученика, а не до неговото вѣрую, или до неговото произхождение.

Нѣкои отъ васъ считатъ, че сж царски синове и мислятъ, че тѣхниятъ животъ трѣбва да бжде по-особенъ отъ този на другитѣ. — Че нѣкой билъ царски синъ, че царска кръвъ текла въ жилитѣ му, това не ни интересува. За насъ е важно, какво разбиране има този царски синъ, какво той носи въ съзнанието си. Царскиятъ синъ учи — това е важното за него. Че сте живѣли единъ день само добъръ животъ, а следъ това сте се впуснали въ широкия пжтъ, вие нищо не печелите. Единъ день добъръ животъ не може да изкупи сто деня лошъ животъ. Че днесъ вѣрвате въ Христа, а утре вѣрата ви се разколебава, вчерашниятъ день не може да ви спаси. Ако вѣруете ви всѣки день се закрепва, и ако свѣтлината на съзнанието ви всѣки день се увеличава и не гасне въ буритѣ на живота, вие се повдигате. Всѣки день трѣбва да

анализирате своето въру, своето знание и да отдѣляте същественото отъ несъщественото, да знаете, съ какво разполагате. Онова, което днесъ се явява въ съзнанието, а утре изчезва, не е съществено. Щомъ констатираме, че не е съществено, изнесете го вънъ отъ съзнанието си. Казвате, че нѣкаква велика мисълъ ви обладава. Потърсите на другия день тази мисълъ, но не можете да я намерите, — изчезнала. — На такава мисълъ не може да се разчита; върху нея не може да се гради.

Ние говоримъ за положителнитѣ мисли, които съграждатъ живота. А животътъ трѣбва да се гради разумно! Иначе, има опасности въ неправилното градене. Неправилното градене зависи отъ неразбиране на знанието и отъ неправилното му приложение. Не е лошо човѣкъ да има знание, но знанието трѣбва да се прилага, да стане органическо. Човѣкъ трѣбва да има материалъ, съ който да работи, да гради. Тогава той всѣки день ще прилага по нѣщо къмъ своя бъдещъ организъмъ, или къмъ своитѣ бъдещи способности. Често хората се подаватъ на свои атактистически желания, или на желанията на свѣта. А съ такива желания тѣ не могатъ да отидатъ далечъ. Като не знаете причинитѣ за проявитѣ на хората въ живота, вие се запитвате, защо нѣщата ставатъ по този, а не по другъ начинъ. — Всѣко явление въ живота, или въ природата има своя причина, която може да се обясни. Добре е нѣкога да се знаятъ причинитѣ, но по-добре е нѣкога да

не се знаятъ. — Защо не могатъ да се кажатъ причинитѣ за всѣко явление въ живота?

Ще приведа единъ примѣръ отъ живота на Буда, съ който ще сбясня, защо по-нѣкога не може и не трѣбва да се знаятъ причинитѣ на нѣщата. Нѣкога, въ далечното си минало, Буда изпълнявалъ длъжностъ на свещено лице. Тогава той не е билъ известенъ още като Буда, като Учителъ. Единъ день той трѣбвало да направи едно десетдневно пѣтешествие. По пѣтя той се изморилъ, отслабналъ, нѣмалъ сили да продължи пѣтуването си. За тази цель усърдно се молилъ, дано Богъ му помогне по нѣкакъвъ начинъ да се подкрепи, да не остане всрѣдъ пѣтя. Не следъ много единъ гълъбъ долетѣлъ при него. Буда го уловилъ и подкрепилъ силитѣ си съ него. По този начинъ той могълъ да завърши молитвата си, да продължи пѣтя си и да свърши опредѣлената си работа. Следъ време, когато Буда се изявилъ като Учителъ, въ последното си слизане на земята, единъ день, по нѣмане на свободно време, той трѣбвало да върне много отъ посетителитѣ си. Сжщиятъ день дошълъ при Буда единъ беденъ човѣкъ. Като го видѣлъ, Буда веднага скочилъ на крака, радостно го приелъ, угостилъ го и му услужилъ въ всичко, отъ което се нуждаелъ. Като видѣли това нѣщо, ученицитѣ му казали помежду си: Вижъ, какво пристрастие! Беднякътъ веднага прие, нагости го, послужи му, а толкова хора върна днесъ. Като разбралъ мисълта имъ, Буда ги извикалъ и имъ казалъ:

Едно време този беденъ човѣкъ бѣше гължбъ, и се пожертвува заради мене, когато умирахъ отъ гладъ, отъ умора и безсилие. Днесъ ми се представя случай да му благодаря, да го възнаградя за любовта и жертвата, която направи заради мене. Онѣзи хора, които върнахъ, не само че никаква услуга не сж ми направили, но сж ми причинили редъ пакости. — Ето, Буда е далъ обяснение за причината на една своя проява. Той даде обяснение на ученицитѣ си, които бѣха готови да го разбератъ. Обаче, това обяснение не може да се даде на всѣки човѣкъ. Малцина разбиратъ, затова и на малцина се даватъ обяснения.

Какво ще кажете вие, споредъ вашата философия? Вие ще кажете, може би, че тъкмо на лошитѣ хора трѣбва да се правятъ услуги, да се възпитаватъ. — Да, философски разгледанъ въпросътъ, така е; обаче, животътъ изисква друго нѣщо отъ човѣка: той първо трѣбва да се разплати къмъ онѣзи, които сж му направили услуга, или нѣкакво добро. Къмъ другитѣ хора той нѣма задължения, но доброволно може да имъ услужва, както и доколкото иска — това зависи вече отъ неговата любовъ. Ще знаете, че въ свѣта сжществуватъ причини и последствия. Следователно, ако вие, като гължба, не сте готови да пожертвувате живота си заради нѣкого, Буда не би ви приелъ въ своя домъ. И тогава, ако Господъ не отговаря на молитвитѣ ви, ще знаете, че има редъ причини за това. Хората се молятъ на Господа, но като не се от-

говаря на молитвите имъ, казватъ: Чудно нѣщо, защо Господъ не отговаря на молитвите ни? — Какво сте направили за Господа, че искате Той непременно да отговори на молитвите ви? — Ние се молимъ, обръщаме се къмъ Него. — Какво отъ това, че се молите? Молитвата е за васъ. Господъ не се нуждае отъ вашата молитва. Какво сте направили за славата Божия, за Неговото дѣло, за ближните си? Понѣкога Господъ слиза на земята, облѣченъ въ разни форми, да не Го познаете, и по този начинъ ви изпитва. Той ще влѣзе въ нѣкой страдащъ, нуждаещъ човѣкъ, и вие трѣбва да се пожертвувате, да направите нѣщо за този човѣкъ. Това, което направите за страдащия, направили сте го за Господа. Ако се пожертвувате за този човѣкъ, при другъ случай пъкъ той ще ви отговори по най-благоприятенъ за васъ начинъ. Ще кажете, че не знаете въ кой човѣкъ е влѣзълъ Богъ, за да му услужите. — Ако сте готови при това положение да услужвате, туй е користолюбие. Човѣкъ трѣбва да живѣе безкористно. Безкористието трѣбва да бжде неговиятъ идеалъ.

Съвременните хора сж повече материалисти, отколкото идеалисти. Тѣ много философствуватъ, но свѣтлината на тѣхната философия лесно изгасва при бурите на живота. За стаята тази свѣтлина е добра, силно свѣти, но като се изнесе вънъ, всрѣдъ бурите на живота, тамъ лесно изгасва и ви остава въ тъмнина. Какъ е наречена въ историята на философията свѣтлината, която свѣти

главно въ гостнитѣ стаи? Ние нѣмаме нищо противъ философията, но понѣкога сме противъ философскитѣ методи. Мнозина философствуватъ безъ да сж философи. Тамъ е злото. И като философствуватъ, изнасятъ редъ методи, които осакатяватъ хората. Мждрецътъ, истинскиятъ философъ не философствува; той е като дете, готовъ да слуша всички. Но когато ви каже нѣщо, то ще бжде толкова сжщественно, че презъ цѣлия си животъ ще го помните. Онзи, който не е философъ, той не може да слуша, не може да търпи чуждо мнение. Мждрецътъ еднакво изслушва и детето, и учения, и отъ всичко вади поука.

Хората често говорятъ за отрицателнитѣ чърти на човѣка. Тѣ говорятъ за умразата, за завистъта. Каква поука могатъ да извадятъ отъ умразата, запримѣръ? Само едно може да се каже за умразата. а именно, че тя е настойчива. Като наблюдава живота, човѣкъ ще види, че и доброто е сжщо така настойчиво, както умразата. Когато мразите нѣкого, вие го търсите да му отмъстите така, както, когато обичате нѣкого, търсите го да му направите добро. Както сте готови день и нощъ да не спите, отъ кюше на кюше да търсите онзи, когото мразите, да му отмъстите, така сте готови да постѣпвате и при любовта. Дето е любовта, тамъ има голѣма деятелностъ, голѣма активностъ.⁶ Човѣшкиятъ животъ се гради главно върху любовта. Вънъ отъ любовта никаква философия не сжществува. Върху тази философия е почивалъ животътъ на миналото; върху нея почива настоя-

щиятъ животъ; върху нея ще се съгради и бждещиятъ. Това изисква новото съзнание на човѣчеството.

При единъ милионеръ отиватъ двама души, старъ дѣдо и млада красива мома, да имъ даде нѣкаква сума въ помощъ. Дѣдото влиза при милионера, поглежда го накриво, недоволно и му поисква нѣкаква помощъ. Банкерътъ му подхвърля единъ левъ безъ да му каже нѣщо. Следъ дѣдото влиза младата мома весела, съ свѣтълъ, чистъ погледъ. Още съ влизането си, той я поглежда приветливо, поканва я да седне и започва да се разговаря съ нея. Той разбира, какво е положението ѝ, и веднага изважда отъ касата си хиляда лева и ги подава на момата. На излизане отъ кантората му, той я поканва, при случай на нужда, пакъ да се обърне къмъ него за услуга. Питамъ: Защо този милионеръ даде на момата хиляда лева, а на дѣдото само единъ левъ? — Защото чрезъ момата той получи потикъ къмъ Великото въ свѣта. Дѣдото нищо не можа да внесе въ душата на банкера. Той не можа да го предразположи, да отвори сърцето му, да започне съ него разговоръ. И наистина, нѣма по-неприятно нѣщо въ живота отъ старъ човѣкъ, който постоянно се гнѣви, отъ всичко е недоволенъ и по цѣлъ день мърмори. Ако срещнете старъ човѣкъ, но веселъ, засмѣнъ, доволенъ отъ живота, и той ще ви вдъхнови, както и младата мома.

Мнозина се оплакватъ отъ живота, че нѣмали успѣхъ, че не имъ вървѣло напредъ.

— Успѣхътъ на човѣка зависи отъ магнетичната сила, която той съдържа въ себе си. За да бжде силенъ на физическия свѣтъ, човѣкъ трѣбва да има характера на младата мома, да бжде пълненъ съ любовъ и вѣра. Дѣдото не вдъхва довѣрие въ хората, а младата мома, съ своята вѣра въ Бога, внушава довѣрие на хората. Привидно дѣдото минава за благочестивъ, за вѣрващъ човѣкъ, но хората не се нуждаятъ отъ привидни нѣща. Тѣ различаватъ истинските монети отъ фалшивитѣ. Хората се нуждаятъ отъ Божествената Любовъ, която човѣкъ може да прояви въ даденъ случай. Правилна обмѣна трѣбва да става между всички хора. Който дава, ще му даватъ. Като се намѣрятъ предъ нѣкаква мжнотия, хората се отказватъ да я разрешатъ и започватъ да разправятъ, че не могли да работятъ, че не могли да учатъ, че нищо нѣма да излѣзе отъ тѣхъ. — Не, въпроситѣ не се решаватъ по този начинъ. Ще работите, ще правите усилия, докато постигнете това, което сте предприели. Всѣки трѣбва да работи, за да реши правилно задачитѣ на своя животъ.

Въ единъ отъ стиховетѣ е казано: „Който изтърпи до край, който победи, той ще бжде спасенъ“. Какво означаватъ думитѣ „който победи“? — Кой може да побеждава? — Побеждава само онзи, който срѣща на пътя си препятствия. Хората често запитватъ: Защо сж нужни изпитания, препятствия въ живота? — Споредъ мене, този въпросъ може да се задава само отъ хора, които не учатъ. Който учи, той непременно ще бжде изпит-

ванъ. Комисията ще дойде и ще започне да изпитва ученицитѣ единъ следъ другъ. Привилегия е за ученика да бжде изпитванъ. Само добриятъ, способниятъ ученикъ се изпитва. Неспособниятъ ученикъ всѣкога ще намѣри причина да се извини предъ комисията да не го изпитватъ. Способниятъ ученикъ се поставя на изпитания, на мжноти, които той непременно трѣбва да реши. Живиятъ човѣкъ се поставя на изпитания, а не мъртвиятъ. Какъвъ смисълъ има да поставятъ мъртвитѣ хора предъ нѣкакви мжноти, или изпитания? — Не може ли да минемъ живота си безъ учение? — Не може. Ти си дошълъ на земята да учишъ. Ако не учишъ, невежа ще останешъ.

Хората искатъ да влѣзатъ въ рая безъ наука, безъ знание. — Това е невъзможно. Който мисли, че безъ наука може да влѣзе въ рая, той ще се намѣри въ положението на онова момиченце, което искало да влѣзе въ царската градина, дето имало много деца, добре, чисто облѣчени; децата били весели, доволни, и свободно отивали отъ дърво на дърво, кжсали сладки, зрѣли плодове. Момиченцето било бедно, окжсано, но искало да влѣзе при другитѣ деца, да се повесели заедно съ тѣхъ. То назъртало оттукъ-оттамъ, но отъ нийде не могло да влѣзе, никой не го пущаль. Най-после царьтъ разбралъ желанието на момиченцето и пратилъ единъ отъ слугитѣ си да го вземе и да се разпорежи да го окжпятъ, облѣкатъ съ нови дрехи и пратятъ на училище да учи. Следъ това само то ще

има право да влѣзе въ царската градина. Царската градина представя рая. Пжтьтъ за рая е презъ училището. Никой не може да влѣзе въ рая, ако не е миналъ презъ училището. Който мисли, че може да влѣзе въ рая безъ да е миналъ презъ училището, той е на кривъ пжтъ.

Една стара баба сънувала, че отишла въ рая, и първото нѣщо, което видѣла, били 24 старци, облѣчени съ бѣли дрехи; тѣ седѣли предъ една голѣма маса и пишели, правили изчисления. Като стигнала до масата, бабата започнала да се оглежда, не знаела, какво да прави и де да отиде. Единъ отъ старцитѣ я запиталъ: Бабо, защо си дошла тукъ? — Дотегна ми животътъ на земята. Дотегнаха ми теглата и мжчнотиитѣ, искамъ малко да си почина. — Знаешъ ли да четешъ и пишешъ? Знаешъ ли нѣкаква наука? — Нищо не зная, не мога нито да чета, нито да пиша—никаква наука не познавамъ. — Щомъ си невежа и неграмотна, вода ще носишъ. — И тукъ ли вода ще нося? Цѣлъ животъ носихъ вода на земята. И тукъ ли трѣбва вода да нося? — Така е, бабо; който не е училъ, той вода ще носи, дето да е, на земята, или на небето. Върни се пакъ на земята и започни да учишъ. Събудила се бабзта и започнала съзнателно да учи.

Мнозина си представятъ рая като мѣсто на блаженство. — Прави сж тѣ, раятъ е мѣсто на блаженство, но за онѣзи, които сж готови за това блаженство. Раятъ е Велика Школа, въ която се придобиватъ велики качества.

За да влѣзе въ рая, човѣкъ трѣбва да притежава такива качества, които могат да го допуснатъ вътре. Всѣка душа трѣбва да бѣде облѣчена съ дрехи, съответни на нейното развитие. Но всѣка дреха трѣбва да носи качества на нѣкои добродетели, а именно: красота, благоухание, чистота и т. н.

Казвате: Разбираме всичко това, но какъ ще прекараме земния си животъ? — Вие ще прекарате този животъ различно, споредъ това, какво представя всѣки отъ себе си. Ако нѣкой е гърне, той непременно ще се счупи; ако е ледъ, ще се стопи; ако е вѣтръ, ще се раздуха; ако е вода, ще изтече; ако е пила, ще се изтрие; ако е камѣкъ, ще се строши; ако е човѣкъ, ще умре. Какъвъ смисълъ иматъ всички тия нѣща? — Като временни положения, тѣ нѣматъ особено значение и смисълъ, но отъ временни тѣ трѣбва да минатъ въ вѣчни. Докато дойде до вѣчното, човѣкъ трѣбва да мине презъ промѣнчивитѣ, презъ временнитѣ положения въ живота. Следъ това само той ще разбере стиха, който Христосъ е казалъ: „Ако Словото ми пребѣдва въ васъ, и вие въ мене, Азъ и Отецъ ми ще дойдемъ и жилище ще направимъ у васъ. Тогава азъ ще ви се изявя“. — Кое се изявява на човѣка? — Науката и знанието. Въ единъ стихъ се опредѣля, какво трѣбва да придобие ученикътъ, за да постигне Вѣчния Животъ. Казано е: „Това е Животъ Вѣченъ да позная Тебе Единнаго Истиннаго Бога“. Познаването на Бога и Христа е условие да

се придобие Вѣчния Животъ. Придобивката на знанието е животътъ.

Тъй щото, когато се казва, че трѣбва да познаемъ Единнаго Истиннаго Бога, това се дава на ученика като методъ за придобиване на живота. Ако съ познанието, ако съ знанието не можете да придобиете живота, това знание остава безъ съдържание и смисълъ. Нѣкои ще възразятъ, че отъ толкова години насамъ работятъ, учатъ, още ли не сж придобили новото знание? — Само онзи може да придобие новото знание, който е дошълъ до изпълнение на двата стиха: „Това е Животъ Вѣченъ да позная Тебе Единнаго Истиннаго Бога. Ако думитѣ ми пребждватъ въ васъ, и вие въ мене, Азъ и Отецъ ми ще дойдемъ и жилище ще направимъ у васъ.“ На онѣзи отъ васъ, които сж изпълнили тѣзи два стиха, ще дамъ нѣкоя лека задача да видимъ, какъ ще я решатъ. Обаче, трѣбва да знаете, че законътъ на съвършенството е безграниченъ, вѣченъ. Сжщото може да се каже и за вѣрата. Тя има много степени, а не само една степенъ. И знанието е на степени. Степента на развитието на даденъ човѣкъ опредѣля неговото знание. Целта на знанието е да освободи човѣка отъ страданията.

Има страдания, които човѣкъ самъ си създава, тѣ не сж необходими; но има страдания необходими, неизбежни. Тѣ идатъ по причина на ограниченията, въ които човѣшкиятъ духъ изпада. Щомъ слѣзе въ материята, човѣшкиятъ духъ се ограничава. Щомъ се ограни-

чи, щомъ изгуби свободата си, духътъ започва да страда. Тѣзи страдания сж наречени „мирови страдания, мирова скръбъ“. Духътъ схваща живота на земята като скръбъ, като страдание, отъ което не може лесно да се освободи. Връщане назадъ нѣма. Какво му предстои? — Да работи, да учи, да мисли, докато намѣри начинъ да се освободи отъ ограничителнитѣ условия на материята. Ако рече да се противопостави на материята, духътъ ще си създаде ненужни страдания. Всѣки духъ, колкото подигнатъ и съвършенъ да е, щомъ слѣзе въ материята, непременно ще изпита „мировата скръбъ“.

Защо страдатъ хората? — Защото слѣзоха въ гжстата материя, облѣкоха се въ плътъ и се натъкнаха на ограничителнитѣ условия на живота. — Какво търси човѣкъ днесъ? — Той търси начинъ, какъ да се освободи отъ материята. За да се освободи отъ материята, той трѣбва да мине презъ редъ мъчниоти и страдания. Въпрѣки това, слизането на духа въ материята и обличането му въ плътъ е толкова необходимо, колкото е необходимо да купите хлѣбъ отъ фурнята. Хлѣбътъ е свършенъ, а непременно трѣбва да отиде нѣкой на фурнята да купи прѣсенъ хлѣбъ. Кой отъ дома ще отиде — майката, бащата, или нѣкое отъ децата, не е важно. Единъ отъ членоветѣ на семейството трѣбва да купи хлѣбъ. Ама времето вѣнъ било дъждовно, вѣтровито, кално — нищо не значи. Важното е, че хлѣбъ трѣбва да се купи. Не само това, но случавя се, че пари за хлѣбъ

не ви достигатъ. Какво трѣбва да правите? Ако хлѣбарьтъ е добъръ, благороденъ човѣкъ, той ще ви даде хлѣбъ, и колкото пари не достигатъ, после ще ги занесете. Ако хлѣбарьтъ е недовѣрчивъ човѣкъ, ще трѣбва да отидете нѣкжде да поработите малко, да изкарате пари за хлѣбъ. Като платите хлѣба, тогава ще го занесете дома си. Но и съ това въпросътъ не се изчерпва. Сега трѣбва да давате отчетъ у дома си, защо сте се забавили толкова време. Такова е положението на всѣки човѣкъ, който е слѣзълъ на земята. Следователно, веднѣжъ дошълъ на земята, първата работа на човѣка е да си изкара прехраната. Той трѣбва да се домогне до онази наука, посредствомъ която може да изкара необходимата храна за живота си. За да поддържа живота си, човѣкъ трѣбва да придобие живия хлѣбъ — сжщественото, къмъ което той се стреми.

И тъй, истинската наука се заключава въ придобиване на живота. Отъ най-стари времена досега всички хора се стремятъ къмъ придобиване на живота, защото само той може да ги освободи отъ ограничителнитѣ условия. За тази целъ се изискватъ ясни схващания за живота, безъ никаква критика, безъ никаква философия. Божествената наука позволява да се разсждава върху нея, но не да се критикува. Тя иска хората да бждатъ прѣми, справедливи и чисти. Ако трѣбва да дадете на приятеля си чаша вода, дайте му я по всички правила на тази наука. Чашата трѣбва да бжде съвършено чиста, а

водата — прѣсна, чиста, безъ никаква пра- шинка въ себе си. Внимателенъ трѣбва да бжде ученикътъ на Божествената наука. Немарливиятъ, небрежниятъ ученикъ ще подаде една чаша вода на приятеля си, въ която ще има не една, а безброй пращинки. Той ще се оправдава съ водата, ще каже, че водата е такава. — Не, стомната на този ученикъ е била отворена, и водата се е напращила. Всичкиѣ работи на този ученикъ сж като отворената му стомна. Сжщото може да се каже за мислитѣ и чувствата на човѣка. Каква мисль, или какво чувство е това, което е пълно съ прахъ?

Всѣка мисль, всѣко чувство, които от- правяте къмъ приятелитѣ си, трѣбва да бждатъ чисти, прецизни, да нѣма въ тѣхъ никаква двусмисленость. Ако не спазвате това, можете ли да искате приятелътъ ви да ви посрещне внимателно, съ разположение? Дойде приятелътъ ви при васъ, иска да му услужите, но вие отлагате, не сте готови да му помогнете. Той чака месецъ, два, три, вие все отлагате. Обаче, като отидете при Бога да се помолите за нѣщо, искате веднага да се отговори на молитвата ви. Както постѣпвате съ другитѣ, така ще постѣпватъ и съ васъ. Ако не можете да услужите на приятеля си, кажете му направо, безъ залѣгвания и обещания. Ако приятелътъ ви иска да му станете поржчителъ, запитайте го, за какво трѣбва да му поржчителствувате и кажете: Готовъ съмъ да стана поржчителъ на всѣки, който иска да влѣзе въ Царството Божие и да работи за него. Обаче, не съмъ

готовъ да поржчителствувамъ на онзи, който мечтае да си прави кжщи, да се нарежда на физическия свѣтъ. Готовъ съмъ да поржчителствувамъ на всѣки, който иска да учи; не съмъ готовъ да поржчителствувамъ на онзи, който иска да се нарежда въ живота, да заема високи служби. Последното той самъ може да направи. Той има знание, което самъ ще го препоржча. Който иска да работи въ свѣта, той трѣбва да започне отъ най-долното стѣпало и постепенно да се качва нагоре, безъ да прескача стѣпалата. Смирение се иска отъ човѣка! Добритѣ, силнитѣ хора не се нуждаятъ отъ препоржка. Само слабитѣ хора се нуждаятъ отъ препоржка. — Ами богатиятъ отъ какво се нуждае? — Богатиятъ се нуждае отъ музика, отъ пѣсень. Музиката, пѣсеньта ще отворятъ сърцето му, а сърцето — кесията му, и той ще си създаде отношения съ хората. Бедниятъ пъкъ се нуждае отъ прѣсень хлѣбъ. Като му дамъ единъ топълъ хлѣбъ, после мога да му изпѣя нѣкоя пѣсень. Щомъ се нахрани, той може да прецени, какво нѣщо е хубавата пѣсень и ще благодари.

Сега вие мислите, че това сж обикновени работи. — Не, това сж философски работи, които могатъ да се разбератъ само следъ като се преведатъ. Знаете ли, какво нѣщо е хлѣбътъ? Знаете ли, какво нѣщо е една чиста, свѣтла мисль, или едно възвишено чувство? Знаете ли, какво нѣщо е пѣсеньта? Това сж велики свѣтове, но за да се разбератъ трѣбва да се намѣрятъ тѣхнитѣ

еквивалентни стойности. Ще кажете, че сте чувствителни, досѣтливи, лесно възприемате нѣщата. Щомъ е тѣй, азъ ще се скрия нѣкъде въ гората, а вие ще ме намѣрите. Като направите опита, ще видите, каква е вашата чувствителностъ. Знание се иска отъ всички хора, а не само говорене. Всѣко нѣщо, което се говори, трѣбва да е изпитано, провѣрено. Говорите за търпение, безъ да сте изпитали търпението си. Често, по липса на търпение, вие изгубвате последното благо, което ви се готви. Чакате известно време, работите, но въ последния моментъ се отказвате. Въ този моментъ иде благото, но вие сте напуснали поста си. Мнозина се намиратъ въ тсва положение: работятъ, подвизаватъ се, докато единъ день се обезсърдчатъ и напуснатъ всичко. Нѣкои отъ васъ се намиратъ предъ стария си навикъ да започватъ и прекъсватъ, но въ края на краищата ще иматъ стари резултати. Ученикътъ трѣбва да има търпение да чака. За всѣко нѣщо той трѣбва да се яви на опредѣленото време и мѣсто съ завършена работа. Той трѣбва да чака, а не него да чакатъ. Каквато работа започне, ученикътъ трѣбва да знае, че може да я свърши на време. Никакво отлагане! — Половината работа да свърша. — Не, цѣлата работа ще свършишъ, и то — на опредѣленото за нея време.

Като ученици на окултна школа, отъ всички се изисква точностъ. Всѣко нѣщо трѣбва да става точно на време. Невидимиятъ свѣтъ е много точенъ. Освенъ това, отъ васъ се

изисква безстрашие. Презъ най-голѣмитѣ бури на живота да минавате, ще вървите напредъ. Космитѣ ви могатъ да настрѣхватъ отъ страхъ — важно е да не спирате по пѣтя, нито да се връщате назадъ. Напредъ трѣбва да вървите! Ще минавате презъ страдания, презъ мжнотиин; ще плачете, ще се смѣете, но при всички положения напредъ ще вървите. Като минете презъ всички изпитания, единъ день ще кажете: Плакахъ, страдахъ, сълзи проливахъ, смѣхъ се, радостенъ бѣхъ, но свършихъ най-после опредѣлената за мене работа. — Защо трѣбва да минемъ презъ тѣзи изпитания? — Оставете този въпросъ настрана. За васъ е важно да знаете, свършили ли сте си работата и какъ сте я свършили.

Мнозина търсятъ лесния, широкия пѣтъ. Тѣ не знаятъ, че широкиятъ пѣтъ е най-мжченъ. — Защо? — Защото той въ началото само е широкъ, а колкото повече навлизате, явяватъ се голѣми съпротивления, трѣскания, и вие не можете вече по никой начинъ да се върнете; трѣбва да го извървите до край. Този пѣтъ въ началото си е лекъ, приятенъ, но въ края става страшенъ, непоносимъ. Значи, въ широкия пѣтъ мжнотиитѣ сж въ края и отзадъ, а въ тѣсния пѣтъ мжнотиитѣ сж въ началото и отпредъ. Въ тѣсния пѣтъ тилтъ е всѣкога свободенъ. Тѣсниятъ пѣтъ е правиятъ пѣтъ въ живота. Въ правия пѣтъ мжнотиитѣ сж предъ лицето на човѣка; тѣ сж естествени мжнотиин, а сжщо така и необ-

ходими за човѣшкото развитие. Въ широкия пѣтъ има естествени мѣчнотии, но повечето сѣ кармически, създадени отъ самия човѣкъ, и той самъ трѣбва да се справя съ тѣхъ. Достатъчно е при това положение човѣкъ да се намѣри между две такива мѣчнотии, за да бжде смазанъ.

Друго положение, предъ което ученицитѣ се спиратъ, е въпросътъ: надѣсно, или налѣво да вървятъ. — Това зависи отъ пѣтя, въ който сѣ попаднали. Ако сѣ въ широкия пѣтъ, опасно е и налѣво, и надѣсно да вървятъ. Обаче, ако сѣ въ тѣсния пѣтъ, тѣ могатъ да вървятъ и надѣсно, и налѣво — важно е да се качватъ нагоре, къмъ опредѣлената целъ. Неизбѣжно е колебанието налѣво и надѣсно. Това да не ви смущава, то е въ реда на нѣщата. Щомъ е влѣзълъ вече въ правия, т. е. въ тѣсния пѣтъ, за ученика не представя никакво противоречие обстоятелството, дали е взелъ дѣсната, или лѣвата страна. Той има строго опредѣлена целъ — нагоре! Като върви нагоре, не е важно, дали ще вземе лѣвата, или дѣсната страна. Той трѣбва да бжде свободенъ, за всѣки даденъ случай да прави разуменъ изборъ.

Едно е важно за ученика: да има будно съзнание. Ако съзнанието му е будно, той малко ще учи, много ще разбира и повече ще прилага. Когато времето за реализиране на вашитѣ желания се удѣлжава, какво означава това? — Че тѣзи желания не узрѣватъ скоро. Следователно, ученикътъ трѣбва да се въоръжи съ търпение, да чака. Ако се без-

покои, това показва, че той не разбира характера на своите желания. Има желания, които скоро зрѣятъ; има желания, за узрѣването на които се изисква дълго време. Сжщото е и съ плодоветѣ. Всички желания сж постижими, но търпение се изисква. Търпеливиятъ ученикъ дава възможност на желанията си добре, спокойно да зрѣятъ. Той не се смущава отъ това, че времето се удължава.

Въ индуската философия има едно изречение, което казва: „Убий всѣко желание въ себе си!“ Въ християнската философия пъкъ е казано: „Убий плътта си!“—Споредъ мене, и едното, и другото изречения сж криво преведени. Защо? — Природата не търпи никакви убийства. Каквото има въ човѣка, природата го е вложила. Какъ може тогава тя да убива сама себе си? Когато се натъкнете на нѣкое низко желание въ себе си, не го убивайте, не го коренете, но върху него присадете едно добро желание. Веднѣжъ природата е вложила тѣзи желания въ човѣка, тя знае, защо е направила това. Всѣко явление, всѣка проява въ природата има свои дълбоки причини. Като знаете това, не се мжчете да корените низшитѣ желания, но присаждайте ги. Не е лесно човѣкъ да корени желанията си. Ако изкорените едно желание, ще израсте друго. Който има повече низши желания въ себе си, но пожелае да се развива духовно, той трѣбва да научи закона на присаждането. Кой отъ васъ е присаждалъ желанията си? Мжчно е да се присади едно желание. Като се присади едно желание, по-

нѣкога човѣкъ трѣбва да лежи цѣлъ месецъ на легло. И презъ време на боледуването си ще вика, ще охка, ще протестира, че не е очаквалъ такова нѣщо.

Природата си служи съ присаждането. Ако доброволно не прилагате присаждането въ живота си, тя сама ще ви се наложи, ще извърши присаждането върху васъ. Отъ невидимия свѣтъ е казано: Който има дръвчета въ градината си, той непременно трѣбва да ги присади. Ако изпълните това правило сами, толкова по-добре за васъ. Ако не го изпълните, нѣма да ви се каратъ, нѣма да ви наказватъ, но ще дойдатъ хора отъ невидимия свѣтъ, тѣ сами да извършатъ присаждането. Ще взематъ присадка, ще ви присадятъ и ще си заминатъ. Вие ще усѣтите болка, безъ да разберете, защо страдате. Онѣзи, които сж извършили присаждането, ще си заминатъ тихо и спокойно. Щомъ страдате, ще знаете, че страдате за добро, присадени сте съ цвѣтове и плодове на Божественитѣ дарби. Защо и за какво страдате, невидимиятъ свѣтъ не дава обяснения. Разумниятъ, способниятъ ученикъ се учи отъ малкитѣ нѣща. Достатъчно е да му нарисувате единъ тригълникъ, за да разбере, какво искате да му кажете. Той разбира отъ всѣкакви образи и фигури. Кръстъ съ точка, или безъ точка, за него е езикъ, по който чете и разбира. Като видятъ кръстъ върху нѣкоя буква, мнозина мислятъ, че тази буква е зачеркната. — Не, кръстътъ означава живота. Кръстътъ подразбира познаване на почвата: на елементитѣ, отъ които е

съставена; на условията, които благоприятствуватъ за посаждане въ нея на едни, или други семенца и т. н. Вие трѣбва да знаете, на каква почва можете да поставите вашата кжща. Кръстътъ, това е наука за почвата, за твърдата материя, върху която почива животътъ. Който не разбира кръста, той го носи за сила, чрезъ него той черпи сила отъ Бога. Върно е, че кръстътъ е сила Божия, но когато той се движи, а не когато стои на едно мѣсто. Нѣкои носятъ звезди, пентограми. Каква полза може да допринесе една звезда, или единъ пентограмъ на човѣка, ако тѣ не пушатъ искра, не издаватъ свѣтлина? Отъ всѣки връхъ на пентограма трѣбва да излиза свѣтлина; дето минавате, всѣки да се спира и да гледа.

Днесъ всички хора се кичатъ съ кръстове, съ звезди, съ пентограми, като символи, но тѣхнитѣ символи не свѣтятъ. Истински ученитъ, истински добродетелнитѣ хора се кичатъ съ символи, съ значки, които никой не вижда, но свѣтлината на тѣхнитѣ значки не може да се укрие. Тѣхнитѣ значки представятъ свѣщи, които вѣчно горятъ. Никаква буря не е въ състояние да ги изгаси.

И тъй, ученикътъ трѣбва да носи значки отъ никого незабелязани. Неговитѣ значки трѣбва да свѣтятъ вечеръ, въ тъмнитѣ нощи на неговия животъ. Ученикътъ трѣбва да има въ себе си свѣщъ, която не гасне. Това означава стиха, изказанъ отъ Христа: „Така да просвѣтнатъ дѣлата ви предъ чловѣцитѣ!“

Следователно, всѣки човѣкъ трѣбва да придобие безсмъртния огънь въ себе си, отъ който постоянно да гори безъ да изгаря, да свѣти безъ да изгасва. Когато ученикътъ е слабъ, невидимиятъ свѣтъ е снисходителенъ къмъ него. Въ какво се изразява това снисхождение?—Като изгасне свѣщъта му, тѣ отново я запалватъ. И наистина, щомъ свѣщъта на ученика изгасне, той започва да се моли, да плаче, докато свѣщъта му свѣтне.

Всѣко неразположение на духа е изгасване на свѣщъта. Много отъ ученицитѣ бързатъ, искатъ да иматъ голѣми постижения. Тѣ се страхуватъ, че животътъ имъ минава безъ да придобиятъ нѣщо. — Не, тѣ трѣбва да знаятъ, че придобивкитѣ не се виждатъ на земята. Тукъ ще се ползуватъ отъ послѣдствията на придобивкитѣ, а самитѣ придобивки сж въ невидимия свѣтъ. Отъ ученика се искава всѣки день да уяква духомъ. Щомъ духътъ му се засилва, той може повече да издържа и по-лесно да решава задачитѣ си. Бждете силни по духъ, и всичко, каквото желаете, ще постигнете.

Изпѣйте пѣсенъта: „Духътъ Божий“.

Т. м.

„Богъ царува на небето. Богъ царува въ живота. Да бжде името Му благословено!“

*

5. Лекция отъ Учителя, държана на 23 ноемврий, 1927 г. — София.

ВЪРОЯТНОСТИ И ВЪЗМОЖНОСТИ.

„Богъ царува на небето. Богъ царува въ живота. Да бжде името Му благословено!“

Размишление.

Четоха се работитѣ върху темата: „Разлика между математически вѣроятности и душевни възможности“.

Проявитѣ на човѣшкия духъ не зависятъ отъ вѣроятности. Вѣроятноститѣ представятъ условия за ума. Процеситѣ на душата сжщо не зависятъ отъ вѣроятности. Защо? — Защото известни вѣроятности сж възможности обаче, на физическия свѣтъ тѣзи възможности произлизатъ отъ дадени вѣроятности. Запримѣръ, имате известенъ планъ, или известенъ стремежъ, насоченъ къмъ нѣщо. Въ дадения случай вие можете да изчислите вѣроятността за постигане на този планъ. Тѣзи изчисления сж възможни на физическия свѣтъ, но въ духовния свѣтъ тази математика не работи. Въ духовния свѣтъ си служатъ съ висша математика.

Сега, като говоримъ за вѣроятноститѣ, ние имаме предъ видъ едно широко поле на работа. Тази работа е достояние само на свободнитѣ хора. Само свободнитѣ хора се спиратъ предъ вѣроятноститѣ и възможноститѣ въ живота. Хората, у които умътъ не е развитъ, не вѣрватъ въ никакви вѣроятности и

възможности. Тѣ казватъ: Ако има пари, ще върваме. Щомъ нѣма пари, въ нищо не върваме. Като погледне лицето на кого да е, умниятъ човѣкъ веднага познава, каква вѣроятностъ има въ дадено лице да изпълни известенъ планъ. Който не може да чете по лицата на хората, веднага казва: Дайте пари, ако искате да се реализира известенъ планъ. — Днесъ всичко става съ пари. Който разбира нѣщата, той първо разглежда условията, вѣроятноститѣ за реализиране на известна работа и тогава кредитира. Който не отпуска никакъвъ кредитъ, той вижда, че въ дадена работа нѣма никаква вѣроятностъ за успѣхъ. Нѣкои търговци работятъ съ закона на вѣроятността и затова даватъ на кредитъ. Още като погледнатъ човѣка въ лицето, тѣ веднага разбиратъ, може ли на този човѣкъ да се отпусне кредитъ, или не. Обаче, не мислете, че като си служите съ закона на вѣроятноститѣ, всичко ще се уреди лесно. Не мислете, че и като взимате предъ видъ възможноститѣ за реализиране на нѣщата, всичко ще върви по правъ, по гладъкъ пжтъ. Не, колкото да взимате въ съображение възможноститѣ и вѣроятноститѣ, животътъ пакъ нѣма да бжде увѣнчанъ съ рози и вѣнци. Възможноститѣ подразбиратъ всички най-възможни нѣща.

Като говоримъ за живота, вие разбирате само една отъ неговитѣ страни. Животътъ не е такъвъ, какъвто хората го прекарватъ на земята. Друго нѣщо е животътъ. Тѣй както вие си представяте живота, това е само нѣка-

ква вѣроятностъ, която съществува нѣкъде. Животътъ, който вие търсите, ще дойде въ бъдеще, но само за онѣзи, които сж завършили своето развитие. Какво показва това? Че вие търсите и очаквате такъвъ животъ, за който още не сте готови. И да ви дадатъ днесъ този животъ, вие ще го снемете на уровена, на който се намирате сега. Ако на малкото момченце дадете една книга отъ висша математика, то ще започне да я разгрѣща, да я прелиства, и въ края на краищата ще си направи отъ нея едно хубаво хвърчило, което ще пусне въ въздуха. Същото правятъ и нѣкои религиозни хора. Следъ като имъ се даде най-хубавия животъ, тѣ ще си направятъ отъ него хвърчила. Това е резултатъ на човѣшката дейностъ, проявена въ лѣвата страна на живота. Наистина, ако проследите живота на тѣзи хора, ще видите, че се молятъ или за пари, или за кѣщи — съ една дума тѣ се молятъ само за хвърчила. Животътъ не седи нито въ паритѣ, нито въ яденето, нито въ кѣшитѣ, нито въ науката. Науката е приятно развлѣчение за човѣшкия умъ. Ще кажете, че не се нуждаете отъ никакви развлѣчения. — Ако не се нуждаете отъ никакви развлѣчения, защо ядете, защо спите? Защо страдате като изгубите приятелитѣ си? Значи, яденето, спането, приятелитѣ ви, това сж развлѣчения въ живота. Когато обувката, дрехитѣ ви сж скжсани, вие пакъ страдате. Защо?—Защото хубавитѣ обувка и дрехи сж развлѣчение за васъ.

Ние изнасяме всички тия нѣща, за да си съставите ясна представа за живота, да

видите, че между вашия и Божествения животъ има голѣма разлика. Както да си представяте Божествения животъ, вие пакъ нѣма да го разберете, но поне ще се съобразявате съ закона на вѣроятноститѣ, ще знаете, въ колко и въ кои случаи презъ деня ще можете да изпълните волята Божия, и въ колко случаи не ще можете да я изпълните. Съ познаването на този законъ, човѣкъ би могълъ да опредѣли за себе си, дали ще свърши училището и съ какъвъ успѣхъ ще завърши. Ако е търговецъ, той ще може да опредѣли, дали ще спечели въ търговията си, или ще изгуби. Астролозитѣ, които добре познаватъ този законъ, правятъ изчисления и могатъ да предскажатъ на нѣкой търговецъ, доколко най-много може да се впусне въ търговия. Ще кажатъ на този търговецъ: Ти можешъ да спечелишъ най-много десетъ милиона лева. Щомъ спечелишъ тази сума, напусни търговията. Ако още продължавашъ да въртишъ търговия, всичко ще изгубишъ. На нѣкой писателъ ще кажатъ: Ти трѣбва да напишешъ едно хубаво съчинение, съ което да спечелишъ име предъ свѣта. Следъ това ще се предадешъ на служене на Бога. Така бѣше съ Толстоя, така бѣше и съ Буда. Буда живѣ като царски синъ, обиколень съ богатство и разкошъ, далечъ отъ страданията въ живота. Обаче, единъ день той видѣ една нещастна жена, единъ нещастень старецъ, и въ него се събуди състрадание къмъ човѣчеството. Отъ този моментъ спокойствието на неговия животъ се наруши, и той се свър-

за съ страданията на цѣлото човѣчество. Буда се зае съ разрешаване задачитѣ на живота. Коя е причината, задето той напусна царския палатъ?

Какъ ще отговорите съ вашата математика на този въпросъ? Ще кажете, че Буда не е разбралъ живота. Той е трѣбвало да остане при условията, при които се е родилъ, и като царъ да бжде полезенъ на окръжаващитѣ. Обаче, Буда не е разбиралъ така живота. Да бждешъ царъ, това е физическа страна на живота. Като царъ той нищо не би могълъ да направи. Откакъ свѣтътъ сжествува, нито единъ царъ не е билъ щастливъ. Ако царътъ внесе „петъ“ въ свѣта, „десетъ“ ще изгуби. И най-добритѣ царе сж били нещастни. Това не значи, че не сж имали желание да помогнатъ на своя народъ, но заобиколени отъ приятели и неприятели, тѣ често сж изпадали подъ тѣхно влияние и сж носили отговорноститѣ за всѣко добро, или престѣпно дѣло, извършено въ тѣхно име.

Питамя: каква е вѣроятността човѣкъ да влѣзе, или да не влѣзе въ Царството Божие? Каква е вѣроятността човѣкъ да бжде, или да не бжде спасенъ? Мнозина се съмняватъ, дали сж спасени, дали ще влѣзатъ въ Царството Божие. И като се съмняватъ, тѣ казватъ: Тази работа е празна, вѣтъръ работа е тя, нищо нѣма да излѣзе отъ нея. — Духането на вѣтъра е една вѣроятность. Горенето на огъня е една вѣроятность. Наистина, когато два предмета се търкатъ единъ въ другъ, произвежда се

топлина. Когато двама души съ противоположни идеи се търкатъ, между тѣхъ става известна реакция, известно химическо съединяване. Какъ мислите вие, вѣроятностъ ли е това, което става между тия двама души, или възможностъ? Търкането между хората дава възможностъ за широкъ замахъ на ума. Когато се говори върху различни въпроси, всичко е вѣроятно, но за всѣки даденъ случай, отъ тия вѣроятности само нѣкои могатъ да се реализиратъ. По време и пространство всичко е възможно, но за даденъ моментъ само едно нѣщо е възможно. Въ даденъ моментъ отъ времето, човѣкъ може да направи или добро, или зло; въ даденъ моментъ отъ времето, човѣкъ може или да обича, или да мрази. Въ най-краткия моментъ отъ времето, който човѣшкото съзнание може да схване, човѣкъ може да направи разлика между две душевни състояния. Така се образува права линия, или малка междина. Въ тази междина, именно, се явява възможността за реализиране на нѣщо.

И тъй, вѣроятността се заключава, именно, въ този малъкъ промежутъкъ, въ тази малка междина—да направишъ зло или добро, да проявишъ любовъ или умраза. За васъ е важно да знаете, каква е вѣроятността при дадени условия да постъпите по единъ, или по другъ начинъ. Когато нѣкой ангелъ слѣзе на земята и се оплете въ материята, може математически, чрезъ теорията на вѣроятноститѣ да се изчисли, каква възможностъ има човѣкъ да сгрѣши и колко грѣхо-

ве може да направи. Никой нищо нѣма да му каже, но ще слѣдятъ, като върви въ пѣтя, де ще се отклони и колко отклонения ще направи въ живота си. Животътъ е пѣленъ съ вѣроятности и възможности. Вѣроятноститѣ засѣгатъ умствения свѣтъ. Възможноститѣ засѣгатъ, отъ една страна, причинния свѣтъ, а отъ друга — низшитѣ области на астралния свѣтъ. Има два вида възможности въ свѣта: едни, които могатъ да се реализиратъ, и други, които не могатъ да се реализиратъ. Запримѣръ, има възможность всѣки човѣкъ да стане ясновидецъ, но колцина до сега сж станали ясновидци? Който отъ васъ е ясновидецъ, нека прочете отъ мѣстото си, какво е написано на нѣкой листъ, поставенъ на известно разстояние. Всички ще слушатъ съ приятность, какво се чете. Нѣкои ще се чудятъ, какъ става тази работа, че отъ толкова далечно разстояние може да се чете. — Наука е това! Вѣроятно и възможно е всѣки да стане ясновидецъ, но това постижение още не е реализирано за всички. Това, което днесъ не може да се реализира, въ бъдеще ще се реализира.

Много отъ ученицитѣ се спѣватъ въ своето минало. Тѣ не трѣбва да се спиратъ на миналото си, но да вървятъ напредъ. Противоречията, страданията на човѣка, това е неговото минало. Несгодитѣ, съмненията, завистъта, умразата въ живота, това е миналото на човѣка. Всичко онова, което спѣва хората въ развитието имъ, това е тѣхното минало. Щомъ се натъкнатъ на своето

минало, тѣ трѣбва да кажатъ: Това е отъ моето минало; не искамъ да се занимавамъ съ него. — Съ какво трѣбва да се занимавате? — Съ новото. — Кое е новото? — Любовта. Тя ще се реализира въ бждеще. Когато умразата похлопа на сърцето ви, вие ще отворите вратата си, ще я погледнете и ще ѝ кажете: Азъ отивамъ на работа, нѣмамъ време да се занимавамъ съ тебе. Ако не искашъ да се върнешъ, влѣзъ въ стаята на миналото и чакай, колкото искашъ. Споредъ закона на кармата, тя ще остане да чака докато се върнете. Въ това време вие ще се разговаряте съ любовта, ще правите свои изчисления върху възможноститѣ и вѣроятноститѣ въ живота. Вашата погрѣшка въ живота се заключава въ това, че като дойде любовта, туряте я въ стаята на миналото, а като дойде умразата, туряте я въ стаята на бждещето — размѣстятъ мѣстата имъ. Вие се оплаквате, че ви е тежко. — На когѣ не е тежко? Миналото е всѣкога тежко. Щомъ дойдете до миналото си, всички страдате, всички се оплаквате. Човѣкъ трѣбва да бжде герой, да се справи съ своето минало. Той самъ е създалъ миналото си, самъ ще се справи съ него. Нѣма защо да се страхува отъ него. Тѣкмо размишлявате върху любовта, дойде въ ума ви мисълта, че отъ васъ човѣкъ не може да стане. Щомъ тази мисълъ ви посети, веднага станете на крака и кажете: Добре дошла! Заповѣдай въ стаята на миналото и почакай, докато свърша работата си. Въ това време ще видите,

че новъ човѣкъ може да стане отъ васъ. Спокойно вършете работата си, а тази мисълъ, неканената гостенка, нека чака въ стаята на миналото. Не се тревожете, защо е дошла. Тази мисълъ е завистъта, която иска да ви спъне въ пжтя. Тя е ваша роднина отъ миналото, съ която лесно можете да се справите. Тя е дъщеря на чичо ви, или на брата ви — ще ви почака известно време, и като види, че не дохождате, ще се върне, отдето е дошла.

Казвате: Буквално ли да разберемъ това нѣщо, или символично? — Що е символъ? — Символитѣ сж математически знаци на висшата математика, и като такива, тѣ боразятъ само съ живи числа. Числата на духа сж живи: единицата, двѣйката и всички числа, произлѣзли отъ единицата, сж живи. Миналиятъ животъ на човѣка сжщо така е живъ. Миналото не е мъртво, то е реалность.

Задачата на ученика е да се стреми да разбира нѣщата правилно, за да може самъ да си помогне. Каквото мисли човѣкъ, това придобива. Какъвто предметъ поставите предъ свѣточувствителната плоча на фотографията, това ще се прояви. Колко пжти може да се фотографира върху една плоча? — Веднѣжъ само. Сжщото нѣщо се отнася и до човѣшката мисълъ. Върху ума на човѣка, като върху фотографическа плоча, могатъ да се отпечатватъ различни мисли. При това, всѣка мисълъ може да се отпечата само единъ пжтъ. Въ случая плочата представя апаратъ, върху който се отбелязватъ мислитѣ на чо-

вѣка. Понѣкога апаратътъ е отворенъ, а нѣкога — затворенъ. Това сж възможности за възприемане на мислитѣ. Щомъ имате апаратъ, явява се въпросъ, на кое мѣсто, при каква обстановка трѣбва да се постави апаратътъ. Обстановката, или мѣстото на апарата представя вѣроятността за човѣшкия духъ да се установи на едно, или на друго мѣсто. Щомъ се установи мѣстото, вие отваряте касетката, въ която се намира плочата, и фотографирате. Като снемете образа, бързо затваряте касетката и прибирате стъклото, т. е. плочата. За всѣко ново фотографиране употребявате нова плоча. За тази цель човѣкъ трѣбва да разполага съ безброй плочи, да ги употребява, когато му сж нужни. Обаче, отъ него зависи да избере мѣстото, обстановката, отдето ще снима изображението. Отъ него зависи да избере предмета за фотография. Човѣкъ трѣбва да бжде разуменъ, да се издигне надъ дребнавоститѣ въ живота. Дребнавоститѣ не правятъ човѣка гениаленъ. Тѣ не внасятъ нито миръ, нито радостъ въ човѣшката душа. Великото бждеще, което се открива предъ човѣка, носи радостъ и веселие въ неговия животъ. Това съзнаватъ не само духовнитѣ, но и свѣтскитѣ хора, затова всѣки работи, поставя здрава основа за великото бждеще на живота. Стремезътъ на хората да бждатъ добри, да обичатъ и да бждатъ обичани, да развиватъ вѣрата си и въ тѣхъ да вѣрватъ, се обусловя именно отъ този законъ — да създадатъ условия за бждещия животъ.

Първата работа на ученика е да развива своята вѣра. Вѣрата се занимава съ вѣроятноститѣ, а не съ възможноститѣ. Съ възможноститѣ пъкъ се занимава любовта. Следователно, който иска да развива вѣрата си, той трѣбва да работи съ вѣроятноститѣ. Любовта пъкъ се занимава съ възможноститѣ. Въ даденъ моментъ човѣкъ не може да обича повече отъ едно сжщество. Въ следния моментъ той може да обича второ сжщество. При това, човѣкъ не може да обича когото да е — опредѣлено е кого може да обича. Защо? — Защото любовта се опредѣля отъ вибрациитѣ. Запримѣръ, единъ ангелъ не може да обича единъ обикновенъ човѣкъ, защото неговиятъ умъ, неговото сърце, неговото тѣло не сж въ състояние да издържатъ на вибрациитѣ, на трептенията, които ангелътъ излъчва отъ себе си. Любовта на ангела ще разтопи този човѣкъ. Той не е въ състояние да издържи на тази голѣма любовъ. На обикновенитѣ хора се дава по малко любовъ, презъ едно чучурче. Следователно, любовта се опредѣля отъ степенъта на човѣшкото развитие. Въпрѣки това, човѣкъ иска много. Той се лакоми безъ да държи смѣтка, че не може да се справи съ силнитѣ течения въ природата. Лакомството е присжщо на малкитѣ деца. Малкото дете може да изяде най-много две ябълки, обаче, то плаче, иска отъ майка си да му напълни джобоветѣ съ ябълки. Давате парче хлѣбъ на нѣкой човѣкъ, той погледне хлѣба, погледне васъ, иска

да каже, че малко му е дадено. — Тази чърта у хората не е добра. Рече ли, че хлѣбътъ, който му е даденъ, не е достатъченъ, човѣкъ се връща въ миналото си. Малкото се благославя, а не многото. Приемайте съ благодарностъ всѣко нѣщо, което излиза отъ сърцето на човѣка, колкото малко да е то. Благодарете за него и не критикувайте онзи, който ви е далъ нѣщо. Малкото, прието съ благодарностъ, внася миръ въ душата на човѣка.

Слушате нѣкой говорителъ и казвате: Този човѣкъ не развива темата си добре. Той можа да каже много повече по дадения въпросъ.—Благодарете на малкото. Може би този говорителъ нарочно е казалъ по-малко нѣща, за да ви даде възможностъ вие да мислите, да разработите и развиете това, върху което той не се е спрѣлъ. Животътъ е пъленъ съ задачи: една ще разрешите, втора ще дойде на нейно мѣсто. Вие трѣбва да разполагате съ свѣтълъ. умъ, съ широко сърце, свободно да решавате задачитѣ си. Смутения, противоречия ще дойдатъ и за ума, и за сърцето — тѣ сж неизбѣжни, тѣ сж въ реда на нѣщата. Защото сегашниятъ животъ се намира на граница, въ срѣдата между миналия и бждещия животъ. Следователно, отъ една страна, вие носите последствията отъ миналото, а отъ друга страна, вие поставяте основа на бждещото.

Нѣкои се спиратъ предъ въпроса, какво ще придобиятъ, ако продължаватъ да следватъ пѣтя за новия животъ. — Голѣма е при-

добивката. Вие даже нѣмате представа, какво свѣтло бждеще ви очаква, ако живѣете съобразно законитѣ на великата природа. Вие вървите тжженъ, скърбенъ, навели сте глава надолу, никого не поглеждате: нито ближнитѣ си, нито времето. А денътъ вѣнъ е ясенъ, свѣтълъ! Слънцето хубаво грѣе. Небето е чисто, прозрачно, и птичкитѣ весело чуруликатъ. Казвате: Тжжно, скърбно е на душата ми. — Вѣрно е, че имате нѣкаква скръбъ, но тази скръбъ не е толкова голѣма, че да затъмни слънцето. Погледнете навѣнъ, вижте, какъ Богъ се весели! Помислете малко за Него, и скръбъта ви ще се превърне въ радостъ. За какво има да тжжите? Влѣзте въ радостъта на Господа! Ученикътъ трѣбва да се радва на всички условия, които му сж дадени за работа, за учене. По този начинъ той ще придобие търпение, кротостъ, въздържание, милосърдие, любовъ и т. н. Само така ученикътъ ще придобие истинското знание, къмъ което се стреми. Само така той ще развие въ себе си досѣтливостъ, вътрешно прозрение — качества, необходими за правилното разрешаване на задачитѣ си.

Пѣйте и като млади, и като стари, и като весели и скърбещи, понеже пѣнието е необходимо условие за трансформиране на вашитѣ състояния. На скоро дохожда при мене една госпожа, свършила по музика, която се оплаква, че не може вече да пѣе. Преди години пѣла и свирила, но вече престанала да пѣе, защото баща ѝ фалиралъ, всичко изгубилъ. Въ сжщото време единъ отъ нашитѣ братя заболѣ теж-

ко, по цѣли дни и нощи не можеше да спи: страдаше, мжчеше се отъ нѣкакво възпаление, но презъ всичкото време на боледуването си пѣеше. Като го слушали да пѣе, запитвали: Какъ можешъ да пѣешъ при тѣзи голѣми болки и страдания? — Пѣя на болестъта си. Казвамъ: Този човѣкъ е на правъ пжтъ. Всѣки може да плаче — това е най-лесно. Мжчно е, обаче, въ най-голѣмитѣ страдания да пѣешъ. Това значи силна воля. Това значи усилия. Наистина, мнозина плачатъ въ време на скръбъ, обаче, малцина пѣятъ въ скръбъта си. Следователно, изучавайте това, което малцина знаятъ. Кой не е плакалъ въ време на скръбъ? Отъ най-малкитѣ до най-голѣмитѣ сжщества — всички сж плакали и плачатъ. Ако погледнете подъ микроскопъ нѣкое малко сжщество, ще забележите, че и то плаче. Колкото малки да сж неговитѣ слъзни жлези, и то плаче. Всичко въ свѣта охка и пѣшка подъ влиянието на скръбъта. Изкуство е човѣкъ да дойде до положение да се радва при скръбъта.

Като се говори за закона на вѣроятноститѣ, вие трѣбва да го изучите добре, главно въ положителната му страна. Запримѣрь, вѣроятно е 100%, че на човѣка сж дадени всички възможности да просвѣти ума си. Човѣкъ има всички възможности да добие добродетелитѣ на душата. Най-голѣмото постижение за човѣка е да придобие Божията Любовь. Затова, обаче, се изискватъ усилия, геройство, познаване на законитѣ, съ които трѣбва да работи. Пжтътъ за постигане на добродетелитѣ

не е произволенъ. Не мислете, че като ученици, ще ви пуснатъ въ Царството Божие по благодатъ. Благодатъта се отнася само до пособията. На ученика ще се дадатъ пособия по благодатъ да учи, а усилията, трудътъ и работата се изискватъ отъ него. Дълго време ще теглятъ ученика, докато го пуснатъ въ Царството Божие. Щомъ дойде до предверието на Царството Божие, ще го претеглятъ съ най-чувствителни везни. И за най-малкия недостигъ, или излишъкъ въ теглото, веднага ще го върнатъ назадъ. Казано е въ Стария Заветъ: „Претегленъ си“. Всѣки день ученикътъ се тегли. Следователно, и вие, като ученици, ще бъдете теглени на най-точни везни, и споредъ теглото ще се опредѣли и мѣстото ви.

Първото нѣщо, което се изисква отъ ученика, е обичъ къмъ знанието. За тази целъ вие трѣбва да имате свободенъ умъ, да не се ограничавате. Свободенъ умъ подразбира умъ съ полетъ, съ стремежъ нагоре. Тъкмо дойде въ ума ви една свѣтла, красива мисълъ, и вие взимате перото да пишете. Веднага дойде противодействие и казвате: Не му е времето сега. Следъ това дойде нѣкаква възможность да проявите една добродетель, но пакъ се усъмните въ себе си и казвате: Не му е времето сега. И така, отлагате нѣщата отъ днесъ за утре, докато единъ день се намѣрите предъ нереализирани вѣроятности и възможности.

Математиката говори за теория на вѣроятноститѣ, и ние говоримъ за вѣроятности,

но теориитѣ на математицитѣ по този въпросъ коренно се различаватъ отъ нашитѣ. Ние ги разглеждаме по единъ начинъ, а тѣ — по другъ. Когато ученикътъ се яви предъ нѣкой професоръ по музика, последниятъ веднага познава, дали този ученикъ е даровитъ, или не. Той го познава по вибрациитѣ му. Щомъ вибрациитѣ на ученика съответствуватъ съ тия на учителя, последниятъ счита този ученикъ за даровитъ, за способенъ и намира, че отъ него може да излѣзе нѣщо. Изобщо, силата на човѣка се опредѣля въ всички отрасли на науката и изкуствата. Много хора едва сега започватъ да работятъ въ областта на науката и изкуствата. Добре е човѣкъ да пѣе хубаво, да завладява съ гласа си. Добриятъ пѣвецъ задоволява себе си, задоволява и слушателитѣ си. Истинско пѣние е, когато човѣкъ пѣе за себе си. Мнозина нѣматъ желание да пѣятъ, нѣматъ никакъвъ импулсъ, никакво вдъхновение. Обаче, всѣки ще пѣе, ако чуе, че се плаща по лесетъ английски лири на часъ на онзи, който пѣе. Тогава и бедни, и богати ще пѣятъ. И който знае, и който не знае ще пѣятъ. Пѣйте и се насърдчавайте едни други въ пѣнието! Истинскитѣ пѣеци сж дошли на земята съ опредѣлена задача — да утешаватъ и да повдигатъ скръбнитѣ, страдащитѣ и падналитѣ души.

Изпѣйте сега пѣсенъта: „Въ начало бѣ Словото“.

Съвременнитѣ хора се оплакватъ, че мислитѣ и желанията имъ не се реализиратъ,

—Защо не се реализиратъ?—Защото мислитѣ и желанията имъ сж лишени отъ музика и поезия. Ако въ мислитѣ и желанията на хората има музика и поезия, тѣ непременно щѣха да се реализиратъ. Всѣки човѣкъ не може да има музика. Човѣкъ не може лесно да стане пѣвецъ. Дълго време трѣбва да се упражнява, за да разработи своя ларинксъ. Обаче, вътрешно той може да бжде музикаленъ и да излива тази музика въ своитѣ мисли, чувства и желания. Не е лесно човѣкъ да пѣе правилно, чисто. Малко пѣвци взиматъ вѣрни, чисти тонове. За да познаете, дали единъ тонъ е вѣренъ, трѣбва да го поставите въ съгласие съ другъ тонъ. И въ природата има съгласуване на тоноветѣ. Когато човѣкъ е тжженъ, ритъмътъ на сърцето му се измѣня. Той може да превърне скръбта си въ радостъ само чрезъ пѣние, като съгласува тоноветѣ на своята душа. Достатъчно е да запѣе тоноветѣ do, mi, за да се измѣни състоянието му най-много въ продължение на десетъ минути.

Изпѣйте гамата do мажоръ, а следъ нея пѣсенъта: „Духътъ Божий“.

За да не се обезсърдчавате, когато пѣете, пазете следното правило: никога не се стремете да предадете съвършено чистъ тонъ. На физическия свѣтъ това е невъзможно. Сжщиятъ законъ се отнася и до мисълта. Невъзможно е човѣкъ да има съвършена мисълъ. Ако пѣнието и мисълта ви бждатъ съвършени, вие ще се обезсърдчите, ще мислите, че никой не може да ви разбере. До-

бриятъ пѣвецъ се обезсърдчава, ако нѣма хора, които да го разбиратъ. Великиятъ пѣвецъ, великиятъ поетъ трѣбва да бждатъ заобиколени отъ хора, които да ги разбиратъ.

Допуснете сега, че искате да изпѣете една нова пѣсенъ. Какво се изисква за това? — На първо мѣсто се изисква разбиране. Безъ разбиране всѣки ще изпѣе пѣсенъта по различенъ начинъ. Въ сжщностъ единъ е правилниятъ начинъ за изпѣване на дадена пѣсенъ. Тѣй както вие изпѣхте пѣсенъта „Духътъ Божий“, това е обикновено пѣние, вънъ отъ правилата на истинското пѣние. При такова пѣние пѣсенъта изгубва всѣкакво значение. Като изпѣете пѣсенъта така, тя става обикновена, и у васъ изчезва желание да я повторите, искате да минете на друга пѣсенъ.

Ако се дадатъ по-нататѣкъ думитѣ отъ Евангелието на Йоана, гл. 1., какъ бихте ги изпѣли? Тѣзи думи сж следнитѣ: „Синътъ Божий, родений въ свѣта. Той бѣше истинската виделина. Чрезъ Него свѣтътъ стана, и свѣтътъ Го не позна“. Тѣзи думи не могатъ да се изпѣятъ на сжщия гласъ, както пѣете „Въ начало бѣ Словото“. Когато човѣкъ се ражда на земята, всички се радватъ. Какъ се изразява тази радостъ? Като ви задавамъ тѣзи въпроси, всички се намирате въ напрегнато състояние. Колкото да се напръгате, нѣма да ги разрешите, но поне ще упражните мисълъта си. Положението, въ което се намирате, е подобно на това, когато се намирате предъ нѣкое цвѣте. Представете си, че ви покажа единъ хубавъ карамфилъ. Онѣзи отъ

васъ, които сж близо до карамфила, ще усѣ-
тятъ миризмата му и ще се разположатъ до-
бре. Значи, единъ малъкъ карамфилъ е въ
сѣстояние да внесе радостъ и хармония ме-
жду хората. Обаче, има цвѣтя, които могатъ
да внесатъ дисхармония между хората. Има
пѣсни, на които първиятъ тонъ още внася
дисхармония въ живота. Духовнитѣ мотиви
обикновено започватъ съ мажорна гама. Бъл-
гарскитѣ мотиви пъкъ повече сж въ миньор-
на гама.

Изпѣ се новата пѣсенъ: „Синътъ Божий“.
Тя започва съ думитѣ: „Имаше чловѣкъ...“
(текстъ отъ Евангелието на Йоана, 1 гл.) За-
сега ще оставимъ тази пѣсенъ, нѣма да я
пѣемъ известно време, за да потъне въ съзна-
нието на добритѣ пѣвци. Следъ време ще я
пѣемъ пакъ, ще направимъ въ нея малки
корекции. Вие трѣбва да се занимавате съ
сегашната музика, и отъ нея постепенно
да минавате къмъ свободната музика. За
тази целъ съзнанието на човѣка трѣбва
да бжде будно, лесно да възприема. Като
се упражнявате въ пѣнието, вие ще ста-
нете добри пѣвци. Какво става въ сжщностъ?
Като пѣете известно време, вие започвате да
отстъпвате на младитѣ, тѣ да пѣятъ, и
казвате, че сте стари вече. че пѣнието не е
за васъ. Мислите ли така, вие сте на кривъ
пътъ. На каквато възраст да сте, пѣйте и
не мислете за възрастта си. Докато не за-
минете за онзи свѣтъ, вие сте деца още, и
трѣбва да пѣете! Защо ще се лишите отъ
способността си да пѣете! Какво ще прави-

те, ако отидете на онзи свѣтъ и предъ вратата на рая ви спратъ, за да изпѣете една пѣсень? Ако изпѣете една пѣсень добре, ще ви пуснатъ въ рая; ако не я изпѣете добре, нѣма да ви пуснатъ. Или, представете си, че ви накаратъ да напишете едно хубаво стихотворение, или да направите едно добро. Невидимиятъ свѣтъ разполага съ много възможности и вѣроятности, чрезъ които ще провѣри всѣки човѣкъ, дали е готовъ да влѣзе въ рая, или не. Следователно, трѣбва да пѣете, за да бждете готови, защото, като се намѣрите предъ вратата на рая, ще ви накаратъ да изпѣете една пѣсень.

И тъй, като ученици, всички трѣбва да бждете свободни по умъ, по сърце, да схващате нѣщата правилно. Щомъ влѣзете въ класа, оставете вашитѣ стари схващания вънъ. Като излѣзете отъ класа, пакъ можете да ги вземете. Обаче, докато сте въ Школата, вие трѣбва да бждете свободни като банкери. Тази свобода ви е необходима, за да можете да възприемете Божественото благословение, Божественитѣ дарби. Тѣ се даватъ само на готовитѣ.

Пѣйте за Господа, а не за себе си! Работете за Господа, а не за себе си! Бждете готови, че като се намѣрите предъ вратата на рая и ви накаратъ да пѣете, да останатъ доволни отъ васъ.

„Богъ царува на небето. Богъ царува въ живота. Да бжде името Му благоловено!“

*

ВЪЧНО ОБНОВЯВАНЕ.

„Богъ царува на небето. Богъ царува въ живота. Да бжде името Му благословено!“

Размишление.

Чете се резюме на темата: „Разлика между математически вѣроятности и душевни възможности“.

За следния път пишете върху темата: „Време и вѣчност“.

„Време и вѣчност“ — това е една важна тема. Интересно е да видимъ, какво ще пишете върху тази тема. Споредъ гръцката митология времето е създадено отъ Хроносъ, богъ на времето. Споредъ астрологията, когато Сатурнъ падналъ, създалъ времето. Той е бирникъ на боговетѣ. Когато хване, иска нѣщо отъ него. Сега оставамъ вие да мислите, какво можете да напишете за времето.

Сега всички трѣбва да се стремите къмъ вътрешно опрѣсняване, къмъ вътрешно обновяване въ живота. Красотата на живота седи въ вѣчното опрѣсняване, или обновяване. И въ Писанието е казано: „Постоянно се обновявайте!“ Когато лошитѣ и добритѣ работи се преповтарятъ, тѣ произвеждатъ обратни резултати. Защо? — Отъ честото повтаряне на известни нѣща става втрѣсване въ човѣка, вследствие на което се произвежда вътреш-

на реакция. Дойде ли до тази реакция, човѣкъ непременно трѣбва да се опрѣсни, да се обнови. Като се обнови, той ще може разумно да си обясни причинитѣ за противоречията въ живота. Въ края на краищата, всѣки човѣкъ трѣбва да си изясни противоречията въ своя животъ. Когато дойдете до съзнание, че живѣете въ единъ разуменъ свѣтъ, вие ще видите, че всѣко живо същество е поставено точно на своето мѣсто. Следователно, и противоречията, на които се натъквате, сж на мѣстото си. Като вървя по улицитѣ, гледамъ, какъ сж наредени електрическитѣ стълбове и намирамъ, че всѣки отъ тѣхъ е поставенъ точно на мѣсто, съ строго опредѣлено предназначение. Ако покрай тия стълбове минава нѣкое дете, или единъ простъ човѣкъ, той нѣма да се спре върху тази мисль, какъ сж наредени електрическитѣ стълбове. Той ще мине—замине покрай тѣхъ безъ да имъ обърне внимание.

Като ученици на тази Велика Школа, и вие трѣбва да наблюдавате всѣко нѣщо, да видите, какви закони действуватъ въ природата. Влизате въ нѣкоя гора, минавате покрай дървета, покрай треви и цвѣтя безъ да наблюдавате, какъ сж наредени. Всѣко растение, всѣко дърво е стълбъ, подобенъ на електрическитѣ. Вижете, какъ е поставенъ този стълбъ. Какво правите вие? — Спирате се предъ дърветата и започвате да човъркате, да чоплите кората имъ, било съ ножче, или съ нѣкое острие. Така постѣпватъ неразумнитѣ ученици. Какво правятъ българитѣ

по селата? Като влѣзе въ нѣкоя гора, българинътъ вади брадвата си и започва да сѣче ту това, ту онова дърво. Следъ всичко това хората се чудятъ, защо работитѣ имъ не вървятъ. Докато между хората и разумната природа сжществува дисхармония, постоянна борба, никога работитѣ имъ нѣма да вървятъ напредъ. Хората постоянно сѣкатъ дърветата — стълбоветѣ на природата, но и тя сѣче. Когато разумността влѣзе въ човѣка, и природата ще измѣни отношенията си къмъ него. За да придобие разумностъ, човѣкъ трѣбва да бжде крайно внимателенъ къмъ всичко, което го заобикаля. Когато срещнете единъ човѣкъ, вие трѣбва да бждете внимателни не само къмъ неговото външно положение, но и къмъ службата, която той извършва въ природата. На всѣки човѣкъ е дадеца известна работа отъ природата, която той трѣбва да извърши. Когато не изпълнява службата си, както трѣбва, човѣкъ не се обновява. Когато не е вѣренъ на своя идеалъ, човѣкъ не се обнсвява. Когато не е постояненъ въ своитѣ възвишени мисли и чувства, човѣкъ не се обновява. Много отъ мислитѣ и чувствата, които вълнуватъ съвременнитѣ хора, сж минали презъ много умове и сърца, вследствие на което сж изгубили своята първоначална чистота. За човѣка сж важни ония мисли и чувства, които сега излизатъ отъ Бога, съ които Той сега твори. За да се обнови, човѣкъ трѣбва да пречисти въ себе си всички Божествени мисли и чувства, които отъ миналитѣ вѣкове още е изопачилъ. Много отъ

...
тия мисли и чувства сж така наслоени съ прахъ и нечистотии, че днесъ сж недостъпни, както за самия човѣкъ, така и за свѣта.

Представете си, че имате идеалъ да станете щастливи. Какво разбирате подъ думата „щастие“? Щастието е нѣщо невидимо. То се дължи на благоприятни духовни съчетания, а не на нѣкакви материални блага. Материалнитѣ блага сж външенъ изразъ на щастиято. Отъ това гледище красивитѣ дрехи могатъ да се уподобятъ на щастливъ човѣкъ. И наистина, само щастливиятъ човѣкъ може да се облича съ най-хубавитѣ си дрехи. Нещастниятъ не може и не трѣбва да се облича съ хубави дрехи, защото тѣ, освенъ че нѣма да му придадатъ нѣщо, но ще увеличатъ нещастиято му, понеже не може да ги оцени. Въ такъвъ случай, по-добре е този човѣкъ да бжде облѣченъ въ дрипели, съ скжсани дрехи, отколкото съ хубави, нови дрехи. Защо му сж тия хубави, скжпи дрехи, щомъ всѣки, който го срещне на улицата, може да го съблѣче и да му ги вземе? Щастливиятъ човѣкъ е сжщевременно и уменъ. Той разбира не само човѣшкия, но и Божествения свѣтъ.

И тъй, за да се обнови, човѣкъ трѣбва да избѣгва повторението на нѣщата, което води къмъ пресищане. На преситения трѣбва да се отнеме нѣщо, за да се обнови. Този процесъ се извършва непрекъснато въ природата и въ живота. Забележете, какво става съ хората. Тѣ очакватъ едно нѣщо, сполетява ги друго, вследствие на което постоянно

се намиратъ предъ изненади. Нѣма човѣкъ въ свѣта, на когото да не е отнето нѣщо. Това е необходимо, за да дойде обновяването. Този законъ се прилага, както по отношение на отдѣлния човѣкъ, така и по отношение на обществата и народитѣ. Когато нѣкое общество, или нѣкой народъ събере много енергия въ себе си и не знае, какъ и де да я пласира, той започва да се стреми къмъ нѣщо грандиозно, което, въ края на краищата, ще го разруши. За да не стане това, Провидението му създава нѣкаква изненада, отъ която той губи частъ отъ енергията си, но започва вътрешно да се обновява. Такова нѣщо преживѣ Германия въ общоевропейската война въ 1915? Нито Англия, нито Франция спечелиха това, което Германия спечели. Въ Германия започна процесъ на вътрешно обновяване. И Русия е подложена на такова обновяване.

Съвременнитѣ хора се заблуждаватъ отъ външнитѣ нѣща. Като дойдатъ страданията, тѣ мислятъ, че всичко сж изгубили. Не, страданията винаги обновяватъ човѣка. Човѣкъ може да изгуби богатството си безъ да е изгубилъ нѣщо сжществено. Придобиването и загубата на богатството е хазартна игра въ живота. Въ една минута само човѣкъ може да стане и беденъ, и богатъ. Ако нѣкой играе на борсата, той може да влѣзе последенъ беднякъ, а да излѣзе милионеръ. И обратното се случаватъ: влиза милионеръ, излиза последенъ беднякъ.

Като казвамъ, че за да се обнови човѣкъ, трѣбва да му се отнеме нѣщо, това е само външна страна на въпроса. Това не значи, че постоянно трѣбва да се отнима нѣщо отъ човѣка. Отнимането трѣбва да бжде като външно условие, а не като постояненъ вътрешенъ процесъ. Обновяването е вътрешенъ процесъ въ човѣка, който внася нѣщо ново въ неговата душа. Всѣки день, всѣки часъ, всѣки моментъ трѣбва да се внася нѣщо ново въ мислитѣ и чувствата на човѣка. Само новото обновява и повдига човѣка. Само любовта е въ състояние да внесе новото въ човѣшката душа. Много е говорено за любовта, но малцина я разбиратъ. Любовта е нѣщо велико, колкото понятно, толкова и непонятно за хората. Любовта изисква да обичашъ всички и да те обичатъ всички. Само Богъ, като Вѣчно Начало, като Абсолютна величина, безъ начало и безъ край, обича всички, и всички Го обичатъ. Той е неизмѣненъ, затова всички сжщества, отъ малки до голѣми, Го обичатъ. Помежду си тия сжщества спорятъ, биятъ се, примиряватъ се, но дойдатъ ли до Него, всичко това изчезва. — Защо? — Защото Той е идеалъ на всѣко живо сжщество. Следователно, идеалътъ на всѣко живо сжщество е да бжде обичано отъ всички. Да ви обичатъ всички — това е велика идея, която не може да се разбере въ нейната дълбочина. Бога всички обичатъ, защото Той може да отговаря на всички. Значи, само онзи е обичанъ отъ всички, който може разумно да отговаря. Който иска

да бжде обичанъ отъ всички, той не трѣбва да живѣе въ личността. Личността представя листа на дърветата. Листата траятъ временно — презъ пролѣтѣта, презъ лѣтото и презъ есенъта. На края на есенъта тѣ започватъ да капятъ, а на другата пролѣтъ израстватъ нови листа.

Като ученици на окултна школа, вие се стремите къмъ обновяване. Такъвъ е билъ стремежътъ на ученицитѣ въ всички окултни школи досега. На времето си и апостолъ Павелъ е говорилъ за обновяване. Красиво нѣщо е обновяването! То се постига чрезъ закона на любовта, на мъдростта и на истината. По какъвъ да е начинъ, човѣкъ трѣбва да се обнови! — Не мислете, че това обновяване ще ви наложи да влѣзете въ съгласие съ окръжаващитѣ. Не, щомъ искате да се обновите, не мислете за окръжаващата срѣда. Щомъ искате да се обновите, не мислете за времето: дали е облачно, дали вали снѣгъ, или дъждъ — за нищо друго не мислите, освенъ за обновяването. Нѣкой иска да направи добро. Щомъ иска да направи добро, не трѣбва да се ръководи отъ времето, дали снѣгъ, или дъждъ вали. Ще направи добро безъ никакви отлагания, безъ никакви коментарии. Обаче, като се натъкне на нѣкакво противоречие, този човѣкъ казва: Нѣма смисълъ да правя добро. — Защо нѣма смисълъ да прави добро? — Защото хората трѣбвало да живѣятъ въ хармония и взаимно да си помагатъ. Понеже не било така, той се обезсърд-

чилъ. Вѣрно е, че хората трѣбва да живѣятъ въ хармония помежду си, но вѣрно е и това, че тѣ трѣбва да минатъ презъ сегашния животъ, да се натъкнатъ на редъ мжчноти и противоречия. Преди да се внесе хармония въ живота, както и въ музиката, човѣкъ първо се натъква на дисхармония. Човѣкъ, трѣбва да мине презъ всички състояния поне по единъ пжтъ. Запримѣръ, нѣкой изживява тежко състояние, струва му се, че свѣтътъ се събаря върху него. Колкото да е тежко състоянието му, той трѣбва да знае, че само веднѣжъ ще го мине. Втори пжтъ по никой начинъ нѣма да мине презъ сжщото състояние.

Ще ви приведа единъ примѣръ. Снощи седа въ стаята си и чувамъ, че нѣкой пѣшка предъ вратата. Вслушвамъ се, чувамъ, че се намира на вратата, нѣкой иска да влѣзе вътре. Излѣзохъ отъ стаята си и видѣхъ на стълбата едно куче. То ме погледна, каза ми нѣщо. Разбрахъ, че не е добре, дошло е да иска помощъ: яло нѣкаква храна, която развалила стомаха му. Мисля си: какъ е дошло на ума на това куче да напусне топлатата кухня и да се качи горе да иска помощъ? Нѣкой му далъ варени, горещи картофи, безъ да знае, че кучетата не обичатъ горещо ядене. Следъ малко кучето слѣзе долу, но едва вървѣше, губѣше равновесие. Господарѣтъ на това куче ималъ добро желание, искалъ да му даде топла храна, но му напакостилъ.

Често и вашитѣ господари ви даватъ горещи картофи, съ които развалятъ стома-

ситъ ви. Следъ това вие мислите, че сте господари на положението си. — Не зная, доколко сте господари на себе си. Когато параходътъ влѣзе въ морето и започне да се движи на една и на друга страна, отъ него ли зависи това движение? Движението на парахода се управлява отъ единъ разумъ, повисокъ отъ този на самия параходъ, но люлѣнето му на една, или на друга страна, нагоре или надолу, се опредѣля отъ морските вълни. Разумътъ, който направлява движението на парахода, е вътре въ него. Тъй щото, когато видите, че нѣкой се криви на една, или на друга страна, не сждете, не го критикувайте. Казвате: Защо този човѣкъ криволичи въ пжтя си? Ако сте на негово мѣсто, и вие ще криволичите. Нищо лошо нѣма въ криволиченето. Колкото да криволичите, това е неизбежно. Гледайте, обаче, да пазите равновесие.

Докато параходътъ е въ пристанището, никакво криволичене нѣма да има. Щомъ влѣзе въ морето, въ великия океанъ на живота, криволиченето неизбежно ще дойде. Ако морето е тихо, параходътъ ще бжде спокоенъ. Започне ли параходътъ да криволичи, това е добъръ признакъ. Това показва, че има бури въ океана, които ще внесатъ опрѣсняяване въ живота. Природата обича постоянното опрѣсняяване. Ако въздухътъ и водата не се опрѣсняяха, щѣха да бждатъ въ постояненъ застой, който би се отразилъ неблагоприятно върху цѣлокупния животъ. Като знаете значението на закона за обновя-

ването, приложете го въ своя личенъ животъ, за да се ползвате отъ него.

И тъй, тази година ще работите за своето обновяване. Човѣкъ може да се обновява и при най-неблагоприятни условия. Обаче, за растенето не е така. Има условия въ живота, при които човѣкъ не може да расте. При обновяването на човѣка взиматъ участие същества извънъ него. Запримѣръ, когато детето трѣбва да се облѣче съ нови дрехи, това правятъ родителитѣ му. Тѣ го обличатъ, както искатъ, стига детето да не имъ пречатствува. Когато се разсърди, детето не иска да го обличатъ, не харесва дрехитѣ си, плаче, дърпа се назадъ — недоволено е нѣщо. И съвременнитѣ хора, като децата, не сж доволни отъ живота си. Тѣ се стремятъ къмъ другъ нѣкакѣвъ животъ, вследствие на което сегашниятъ не ги задоволява. Хората бързатъ много. Нека потърпятъ малко. Животътъ, който очакватъ, ще дойде. Той едва е започналъ да се проявява. Ако имате търпение, новиятъ животъ ще дойде и ще донесе всичко, каквото желаете. — Кога ще дойде? — Може тази вечеръ да дойде, може и утре вечеръ. Ако не дойде днесъ или утре, ще дойде следъ месеци, следъ години — следъ десетъ, следъ сто хиляди години, а може би и следъ милиони години — важно е да дойде. Ако сте умни, за единъ день ще дойде; ако сте глупави — следъ хиляди години ще дойде. — Какъ можемъ да поумнѣемъ? — Като вършите волята Божия. Ставате сутринъ рано, имате добро расположе-

ние на духа, искате да направите нѣщо за Бога, да извършите Неговата воля, да живѣете изключително за Бога. Това не значи, че ще занемарите вашия животъ и вашитѣ работи. — Не, първо ще свършите нѣщо за Бога, а после — за себе си. Въ това време ще дойде нѣкой отвънъ да свърши вашата работа. Речете ли първо да свършите своитѣ работи, а после Божиитѣ, нито вашитѣ ще свършите, както трѣбва, нито Божиитѣ.

Въ живота има две течения: въ едно отъ дветѣ течения попада човѣкъ и тамъ работи. То е ограниченото състояние. Другото е неограниченото състояние, въ което само Богъ работи. Тѣзи две течения се намиратъ въ постоянно съприкосновение помежду си. Първото течение обхваща времето и пространството, а второто е извънъ времето и пространството. Ето защо, човѣкъ трѣбва да изучава законитѣ на времето, да се освободи отъ Сатурна, отъ своята карма. Когато се говори за време, ние разбираме кармата. И наистина, когато нѣкой има да взима отъ васъ, той постоянно гледа, кога ще дойде времето, падежа на задължението. Щомъ получи, каквото има да взима, той повече не мисли за времето. Докато живѣе въ време и пространство, човѣкъ мисли и работи само за себе си. Не само това, но той счита, че и хората, и Богъ трѣбва да мислятъ и работятъ само за него. — Нѣма защо да се изисква това отъ Бога. Той всичко е направилъ, при това всичко е направено безпогрѣшно. Като знае това, апостолъ Павелъ

е казалъ: „Око не е видѣло, и ухо не е чуло това, което Богъ е опредѣлилъ за тѣзи, които Го любятъ“.

Най-важниятъ въпросъ за човѣка е въпросътъ за вътрешното обновяване. То седи въ връзка съ доволството. Щомъ станете сутринъ, започнете да работите съ най-малкиятъ условия, които ви сж дадени. Въ София има една книжарница, наречена книжарница „три лева“. — Защо е наречена така? — Защото този книжаръ е започналъ търговия само съ три лева. Работата му тръгнала добре, и въ скоро време той станалъ капиталистъ. Други търговци сж започвали съ голѣми капитали и въ скоро време всичко сж изгубвали. Следователно, който иска да стане човѣкъ, той трѣбва да започне работата си само съ три лева. По сжщия начинъ и ученикътъ трѣбва да започне своята работа съ капиталъ отъ три лева.

Сега, като четете и изучавате беседитѣ, вие не трѣбва да се спирате върху буквата на нѣщата, а трѣбва да ги изучавате по духъ, като се спирате главно върху ония методи, които помагатъ за вътрешно обновяване. За изучаване на всѣка наука има два начина: външенъ и вътрешенъ. Запримѣръ, едни изучаватъ математиката по време и пространство, а други изучаватъ математика на Битието. Другъ е въпросътъ, ако изучавате резултатитѣ. Като живо сжщество, самиятъ човѣкъ е цѣла математика и геометрия. Сжщото нѣщо може да се каже за всѣка наука. Следователно, ако изучавате естественитѣ

науки като резултатъ, е едно нѣщо; ако ги изучавате като битие е друго нѣщо. Ако изучавате астрологията като резултатъ е едно нѣщо; ако я изучавате като битие е друго нѣщо. Докато съзнавашъ, че живѣешъ, всички противоречия за тебе изчезватъ; щомъ дойдешъ до отношения съ хората, до кармата, до проява на явленията въ време и пространство, противоречията излизатъ на лице, и ти виждашъ, че имашъ да давашъ. Значи, докато изучаваме човѣка като същество, излѣзло отъ Бога, противоречията лесно се разрешаватъ. Това не значи, че нѣма да имаме никакви страдания и мъчности. И при това положение страданията и противоречията ще ни следватъ, но ще иматъ разрешение, макаръ и въ вѣчността. Тогава човѣкъ ще разрешава задачитѣ си, ще върви напредъ и ще намира причинитѣ за всѣко явление, което става въ живота и въ природата. Той ще вижда резултатитѣ на днешнитѣ противоречия въ далечното бъдеще. Ако отъ страданията на човечеството може да се изработи единъ голѣмъ, великолепенъ диамантъ, който да свѣти на главата на единъ ангелъ, тѣзи страдания иматъ смисълъ. Заслужава да се прекара една вѣчностъ въ страдания, за да свѣтишъ цѣли вѣчности върху главата на единъ ангелъ. Щомъ е така, заслужава човѣкъ да страда, за да се превърне въ диамантъ, който единъ день да стои върху главата на нѣкой ангелъ и да отразява неговата свѣтлина.

Обаче, това сж само начини на разсж-

ждения. Въ сжщностъ, душата на човѣка въ Божествения свѣтъ има съвсемъ друго предназначение, а не само да страда. Това, което ви говоря за страданията, е само за изяснение на нѣщата. Следователно, каквито отвлѣчени въпроси да се повдигатъ въ сегашния животъ, вие ще се спъвате въ тѣхъ, безъ да ги разрешите. — Защо? — Защото сегашниятъ ви животъ е опредѣлена величина. Сегашниятъ животъ на хората е преходенъ, той е даденъ само за опредѣлено време и пространство. Той е подобенъ на едно ядене, сложено въ чиния и валидно само за даденъ случай. Мине ли времето на тоза ядене, минава и значението му. Това ядене не разрешава въпроситѣ за цѣлъ день. То разрешава въпроситѣ само за една трета отъ деня. Като донесатъ сутринята ядене, нѣкаква закуска, ти се усмихнешъ, хапнешъ си, доволенъ си. Като донесатъ ядене на обѣдъ, пакъ се усмихнешъ, пакъ си доволенъ. Ще дойде време, когато нѣма да се задоволявашъ отъ това ядене; ще стане нужда да измѣнишъ яденето си, да стане идеално.

Когато се говори за обновяване, разбирамъ намаляване на тежестъта, която човѣкъ е турилъ върху себе си. Тази тежестъ се дължи на чрезмѣрно голѣми желания, къмъ които човѣкъ се стреми. Хроносъ, отъ една страна, и Сатурнъ — отъ друга, сж казвали и продължаватъ да казватъ на човѣка: Ние можемъ да ти дадемъ на заемъ, колкото пари искашъ. Колкото за плащане, не се безпокой има време, цѣлата вѣчностъ е предъ тебе,

ще се изплатишъ. Като се основава на тѣхнитѣ думи, човѣкъ взима и трупа, не мисли, но единъ день го изправятъ предъ дълговетѣ му: трѣбва да плаща, а паринѣма. Дойде ли до плащане, човѣкъ изпада въ положението на онзи българинъ отъ провадийскитѣ села, който далъ на заемъ осемъ крини жито на единъ турчинъ. Следъ като плащалъ десетъ години наредъ, турчинътъ останалъ да дължи на българина още 80 крини жито. Казвамъ: Вземешъ ли отъ Хроноса осемъ крини жито на заемъ, твоята работа е свършена вече. При такива случаи българинътъ си служи съ пословицата: „Не искамъ нито жилото му, нито меда“. Това е кармата.

Страшенъ е кармическиятъ законъ, съ който сж свързани всички хора. Докато сте свързани съ този законъ, вие не можете да се откажете отъ плащане на дълговетѣ си. Такъвъ законъ съществува и въ съвременнитѣ държави. Когато нѣкой има дългове, но не иска да ги плаща, турятъ го въ затворъ да лежи нѣколко години, да компенсира задълженията си. Кое е за предпочитане: да изплати човѣкъ дълговетѣ си, или да лежи въ затворъ? Изобщо, за предпочитане е човѣкъ да изплати дълговетѣ си, отколкото да лежи въ затворъ. Ако при излежаване наказанието си въ затвора му даватъ книги да чете, да се просвѣщава, това не е лошо.

Сега, турете въ ума си мисълта, че трѣбва постоянно да се обновявате. Каквито противоречия да срещнете въ живота си, старайте се разумно да ги разрешавате. Всѣки

трѣбва да се стреми разумно да разреши противоречията на своя животъ, но не да ги избѣгва. Не е въпросъ да се избѣгватъ противоречията — важно е разумно да се разрешаватъ. Щомъ ги разрешите правилно, ще преживѣете най-малката радостъ, като печалба въ живота си.

Нѣкой ще каже, че вмѣсто обновяване, по-добре е да има нѣколко стотици хиляди лева. Споредъ него по-добро обновяване отъ паритѣ нѣма. — И това е вѣрно. Има случаи въ живота, когато паритѣ сж необходими, но има случаи, когато паритѣ не сж необходими. Когато се ражда, човѣкъ се нуждае отъ пари; когато умира, не се нуждае отъ пари. Когато се ражда, човѣкъ се нуждае отъ ядене; когато умира, не се нуждае отъ ядене. Когато се ражда, човѣкъ се нуждае отъ знание; когато умира, никакво знание не му е нужно. Тази е истинската философия на живота. Когато човѣкъ се ражда, могатъ да му дадатъ, какъвто кредитъ иска, но трѣбва да чака известно време, докато редътъ му дойде. Отивате въ английската банка да извадите сто милиона английски лири. Лесно е да ви дадатъ тѣзи пари, но трѣбва да чакате редъ, да свършатъ работата си всички, които сж дошли преди васъ. Вие гледате часъ по-скоро да вземете тѣзи пари, но де ще ги турите, не държите смѣтка. Знаете ли, колко тежи това злато? Казвате: Да взема това злато, че повече не мисля. То ще бжде единъ сигуренъ запасъ въ живота ми.

По сжщия начинъ и вие искате голѣми блага отъ Бога, безъ да държите смѣтка, какво представятъ тия блага. Тѣзи блага сж стотѣ милиона, за които не държите смѣтка, де ще ги турите. Знаете ли, колко коли сж нужни за пренасяне на това злато? Следователно, когато човѣкъ иска да придобие всички блага изведнѣжъ, това значи да изтегли сто милиона английски лири отъ английската банка. — Да се искатъ по този начинъ блага, тоза е неразумно. Всѣки ще получи толкова блага, колкото е опредѣлено. Не е въпросъ само да придобива човѣкъ блага, но като ги придобива, да ги впрѣга на работа. Единъ господинъ казваше, че могълъ да впрегне на работа само два и половина милиона лева. Ако има повече отъ два и половина милиона лева, не би могълъ да ги впрегне на работа. Следователно, както паритѣ, така и благата, които има, човѣкъ трѣбва да ги впрегне на работа, а не да ги държи въ себе си безъ употребление.

Тази вечеръ ще ви дамъ следната пѣсень: „Тжги, скърби сж богатства за живота въ душа скрити; за бждни добрини, за благи плодове; за свѣтли дни — (3 пжти) дни, дни, дни“.

Щомъ имате нѣкаква скръбъ, изпѣйте тази пѣсень. Важно е да може човѣкъ да я изпѣе. Лесно е да се говори, но мжчно е да се изпълни. Нѣкой казва: Като видишъ мечка, цѣкни една клечка кибритъ и не се безпокой. — Лесно е да цѣкнешъ клечката, но мжчно е да ти дойде на ума, че трѣбва

да цъкнешъ. Когато пѣете тази пѣсень, имайте предъ видъ закона на контраститѣ. Затова, пѣйте я веднѣжъ по-слабо, после — по-силно. Ако я пѣете нѣколко пѣти по единъ и сжщъ начинъ, тя ще изгуби своята сила и значение. Въ ирационалната музика по никакой начинъ не можете да изпѣете единъ и сжщъ тонъ два пѣти. Тамъ нѣма повторение на тоноветѣ.

Съ нашитѣ пѣсни ние внасяме обновяване въ българската народна музика. Българскитѣ пѣсни сж крайно материалистични. Нѣма да намѣрите българска пѣсень, която да изразява молитвата на българина. Чрезъ своитѣ пѣсни българинътъ е изразилъ скръбта, веселието, но никжде не е представилъ молитвата на своята душа. Като запѣе, той удря калпака си и казва: Дай тукъ половинъ кило вино!

Думитѣ въ пѣснитѣ трѣбва да бждатъ така наредени, че да смекчаватъ тоноветѣ. Има известни енергии въ човѣка, които могатъ да се трансформиратъ само съ скачане, съ тропане, съ игра, съ викане. Следъ това въ него настава тишина, спокойствие. Такова е състоянието на човѣка, когато спечели много пари. Първо той е веселъ, скача, вика, играе, пѣе, докато се успокоеи и улегне въ себе си. Но веселието и скръбта не представятъ живота; тѣ водятъ само къмъ живота. Тѣ сж условия само за живота, но не и самиятъ животъ. Радостта не показва, че човѣкъ е придобилъ живота; скръбта не показва, че човѣкъ е изгубилъ живота. Радостта и скръбта сж

условия да се прояви живота въ човѣка.

Единъ старецъ отъ търновскитѣ села получилъ писмо отъ сина си, който следвалъ въ странство. Като неграмотенъ, бащата занесълъ писмото на касапина въ селото да го прочете. Касапинътъ отворилъ писмото и съ грубъ тонъ прочелъ: Татко, изпрати ми малко пари, защото имамъ нужда! — Вижъ го ти, синковецътъ! — казалъ бащата. Оттамъ чакъ ми заповѣдва. Нищо нѣма да му пратя. Петъ пари не давамъ за него! Върви старецътъ и мърмори, недоволенъ отъ сина си. — Чакай да се отбия при фурнаджията, и той да прочете писмото — казалъ огорчениятъ старецъ. Фурнаджията билъ добъръ човѣкъ, съ мекъ характеръ. Взелъ писмото и съ тихъ, кроткъ гласъ прочелъ: Татко, изпрати ми малко пари, защото имамъ нужда. — Вижъ, така разбирамъ. Да се помоли малко, да се обърне човѣшки къмъ баща си, а не да ми заповѣдва. Сега ще му изпратя пари, но въ първия случай не бѣхъ готовъ петъ пари да му дамъ. Успокоилъ се старецътъ и продължилъ пѣтя си.

Както виждате, интонацията има голѣмо значение въ живота на човѣка. Само душата е въ състояние да изрази онова меко, красиво чувство, което се крие въ човѣка. Всѣки човѣкъ трѣбва да се стреми да прояви мекото, топлото, красивото чувство въ себе си и да престане да се занимава съ външнитѣ работи, съ външния свѣтъ. Дойде ли до това състояние на душата, човѣкъ нито скърби, нито се радва. Докато скърби и до-

като се радва, той изразява общи състояния. Едновременно съ него скърбят и се радват всички живи същества на земята: и хора, и животни, и растения. Дръжте се за тихото, за великото въ себе си, въ което се крие живота. Що се отнася до скърбитъ и радоститъ, кажете: Такава е била волята Божия! Богъ е наредилъ всичко за добро.

„Богъ царува на небето. Богъ царува въ живота. Да бжде името Му благословено!“

*

7. Лекция отъ Учителя, държана на 7 декемврий, 1927 г. София.

ВРЕМЕ И ВЪЧНОСТЪ.

„Богъ царува на небето. Богъ царува въ живота. Да бжде името Му благословено!“

Размишление.

Чете се темата: „Време и вѣчностъ“.

За следния пжть прегледайте, какво сж писали философитѣ за времето и за вѣчността.

Единъ мъдрецъ опредѣлилъ времето и вѣчността по следния начинъ: Времето се движи около човѣка, а човѣкъ се движи въ вѣчността. Въ времето има две точки, които минаватъ предъ човѣка, и той ги наблюдава. Значи, времето парадиря предъ човѣка, и той го вижда. А човѣкъ парадиря предъ вѣчността, и тя го наблюдава. Това сж иносказателни думи. Ако преведете термина „парадиране“, какво ще разберете? „Парадиране“ значи движение, минаване предъ нѣщо. Кои сж подбудителнитѣ причини за движението? Какво значи да се движи нѣщо?

За следния пжть пишете върху темата: „Причини за движението“.

За да разберете вътрешната страна на въпроситѣ, поставяйте ума си въ възприемателно състояние. Ако иска да успѣва въ училището, ученикътъ първо трѣбва да се научи да слуша. Когато учителятъ открива буквитѣ на ученика, той трѣбва да внимава, да следи

всички обяснения, които му се даватъ. Докато не знаешъ нѣщата, ти си ученикъ. Щомъ знаешъ нѣщо и можешъ на други да го предадешъ, ти си учителъ. Когато изучавашъ нѣкой предметъ и се нуждаешъ отъ помощта на нѣкого, ти си ученикъ. Често ученикътъ минава презъ известни състояния, които отвлечатъ вниманието му и прѣчатъ на успѣха му. — Какви сж тѣзи състояния? — Разни болести, различни недъзи: или глава го боли, или коремъ, или ржка го боли, или нѣкакъвъ цирей му излѣзълъ и т. н. Значи, когато влѣзе въ училището, ученикътъ трѣба да бжде съвършено здравъ, да нѣма абсолютно никакви недъзи. Ако ученикътъ е боленъ и по нѣкакъвъ начинъ изкаже това, учителътъ веднага го изпраща въ дома му да се лѣкува. Щомъ оздравѣе, ученикътъ отново влиза въ училището.

Ученикътъ трѣба да разбира времето и вѣчността като две величинни въ живота си, въ които и около които се движи. Казвате, че настанало нещастно време. Другъ пътъ казвате, че е настанало щастливо време. Какво разбирате подъ думитѣ нещастно и щастливо време? Преди всичко, може ли времето да бжде нещастно или щастливо? Казвате, че времето ви е ограничено. Може ли времето да бжде ограничено, или неограничено? Мислете върху тия въпроси. Времето всѣкога разширява човѣка. То подразбира неограничено състояние, въ което човѣкъ живѣе и се движи. Интервалитѣ на времето, които ние различаваме, сж относителни. Тази

относителностъ, именно, ни дава понятие за ограничено и неограничено време. Ако поставятъ нѣкого да прекара сто години въ магнетически сънъ, като се събуди, той ще бжде толкова младъ, колкото преди заспиването. Обаче, ако прекара на земята сто години буденъ животъ, той ще бжде старъ. Значи, движението на човѣка хвърля отпечатъци върху неговото физическо тѣло, върху съзнанието му. Има случаи, когато времето не остава никакви следи върху човѣка.

Една пословица казва: „Времето е пари“. Какво означава тази пословица? Казано е още, че паритѣ, т. е. златото е знание. Оттукъ дохождаме до заключение, че времето е знание, т. е. знанието се придобива въ времето. Това означава пословицата „времето е пари“, а не че времето, въ букваленъ смисълъ, е пари. Въ времето човѣкъ придобива знание, опитности, мъдрости. Щомъ има тѣзи придобивки, човѣкъ лесно може да се домогне до външнитѣ блага на живота. Здравиятъ полесно изкарва прехраната си отъ болния. Учениятъ полесно може да си създаде приятелски отношения съ хората и да подобри положението си, отколкото невежия.

Въпросътъ за времето е свързанъ съ кармата. Дето има карма, тамъ има и време. Когато говоримъ за кармата, ние подразбираме времето, събрано не само отъ единъ, но отъ много животи. При кармата имаме положения, като че невидимиятъ свѣтъ е събралъ времето въ бутилка. Кармата носи времето

отъ миналото. Тя държи човѣка отговоренъ за дѣлата му отъ преди четири-петъ поколѣния насамъ. Като направи човѣкъ нѣкакъвъ грѣхъ, или нѣкакво престѣпление, кармата дебне да го улови. Въ който животъ го хване, тя го заставя да плати. Въ това отношение времето представя написана книга на живота. Когато говоримъ за времето, разбираме човѣшкитѣ преживявания. Всичко, каквото човѣкъ е написалъ въ съзнанието си, представя времето на миналитѣ животи. Въ този смисълъ времето може да бѣде или добро, или лошо. Всичко, което човѣкъ пише въ вѣчността, представя моменти отъ времето, т. е. ограничение. Като знае това, човѣкъ трѣбва да бѣде буденъ въ дѣлата си, защото всичко се пише въ времето. Безъ съзнанието времето не може да се прояви. Както се опредѣля времето, това е външната страна на живота. За да имате ясна представа за времето и пространството, тѣ трѣбва да се обяснятъ психологически. Вѣчността е безъ начало и безъ край. Въ нея нѣма никакво прекъсване. Въ нашия животъ, като частъ отъ времето, съществуватъ редъ прекъсвания.

Сега, каквото и колкото да се говори, времето не е толкова важно за васъ, колкото животътъ е важенъ. Като говоря за живота, азъ нѣмамъ предъ видъ вашия обикновенъ, ежедневенъ животъ, който е непотрѣбенъ товаръ на миналото. Ако нѣмаше идеалъ въ живота си, човѣкъ не би се задоволилъ съ сегашния си животъ, който минава на земята. Той търпи всичко, благодарение на своя ве-

ликъ идеалъ, къмъ който се стреми. Значи, докато имаме високъ идеалъ, докато търсимъ Бога, животътъ ни всѣкога ще има смисълъ. Идеалътъ, стремежътъ ни къмъ Великото, къмъ Абсолютното начало показва, че истинскиятъ животъ е извънъ обикновения, извънъ сегашния ни животъ. Както живѣте днесъ, ако нѣмате идеалъ въ живота си, всѣкога ще завършвате съ известни разочарования. Когато имаме приятели на земята, животътъ ни става красивъ. Когато имаме приятели въ невидимия свѣтъ, вѣчността е красива. Нѣма по-страшно нѣщо отъ това, човѣкъ да нѣма приятели на земята, да нѣма приятели и въ невидимия свѣтъ. Тогава той живѣе въ неблагоприятни, тежки условия на живота, които самъ трѣбва да преодолява.

Представете си, че се виждате увисналъ въ пространството безъ почва, безъ вода и въздухъ около васъ, безъ никаква свѣтлина. Поглеждате, не виждате тѣлото си, не виждате никакви органи, а живѣте само въ съзнанието си. Можете ли да си представите, какво ще бжде вашето състояние? Като почувствувате, че отъ васъ е останало само голо съзнание, вие ще се ужасите. Тогава ще разберете, каква привилегия е да имате органи, чрезъ които да изпълнявате всички функции на вашия умъ, на вашето сърце и на вашата воля. Щастието на човѣка се заключава въ това, да може чрезъ органитѣ си да изразява всички потници на душата и на духа си. И досега още хората не сж съзнали, какво благо е тѣлото, което имъ е дадено,

вследствие на което сами тѣ още нищо не сж направили. Дойде ли до положение самъ да извърши нѣщо, човѣкъ се натѣква на противоречия, на съмнения, дали има другъ животъ, сжществува ли Богъ, или не. Този е единъ отъ трудноразрешимитѣ въпроси: Всѣки счита, че не е живѣлъ още, както трѣбва; че времето му е отишло напразно. Наистина, човѣкъ трѣбва да мисли за времето, да го цени, но той трѣбва правилно да го използва за придобиване на положителни знания. Това знание е въ връзка съ времето. Въпрѣки това времето подразбира ограничения. Вѣчността пъкъ подразбира вътрешна свобода.

Следователно, свободенъ човѣкъ е само онзи, който живѣе въ вѣчността. Време безъ ограничение се нарича вѣчностъ. Времето пъкъ е вѣчностъ съ ограничение. — Така опредѣлятъ окултиститѣ времето и вѣчността. Нѣкои философи опредѣлятъ времето като интервали отъ вѣчността. — И това опредѣление е право. Споредъ васъ, кое опредѣление е най-добро: когато се раждате, когато сте въ зрѣла възраст, или когато умираете? Опредѣлете такова време, когато всички да сте доволни. Най-доброто време е, когато всички учатъ: майката и дѣщерята, бащата и синътъ, господарътъ и слугата. Ако бащата седи дома и нищо не върши, а синътъ учи, това е ограничение. Най-красиво време е, когато всички учатъ, когато всички работятъ, когато всички почиватъ, когато всички се радватъ, или скърбятъ. Хората философствуватъ върху живота, върху страданията и ра-

достигът, но щомъ имъ дойде нѣкаква болестъ, тѣ измѣнятъ своята философия. Страданията, болеститѣ сж условия, чрезъ които провѣрjаватъ, доде е достигнало съзнанието на хората. Какво съзнание е това, което при най-малкото страдание се прекжсва? Всѣко прекжсване показва, че съзнанието не е будно. Истинскиятъ адептъ, истинскиятъ ученикъ при никакви изпитания, при никакви болести не прекжсва съзнанието си.

Много отъ окултнитѣ ученици, отъ най-стари времена досега, продължаватъ да се съблазняватъ. Нѣкои отъ ученицитѣ на Христа не повѣрjаха въ възкресението и се усъмниха. Причината за съблазнитѣ, за съмненията се крие въ вжтрешнитѣ ограничения на човѣка. Вжтрешнитѣ ограничения пѣкъ представятъ предметъ на дълбоки изучвания. Човѣкъ трѣбва да дойде до положение да не се прекжсва съзнанието му и да седи надъ мжчнотиитѣ въ живота. Който е постигналъ това, той е силенъ човѣкъ. Онзи човѣкъ, на когото съзнанието се прекжсва, мяза на малки деца, които искатъ да прескачатъ голѣми трапове. Какво правятъ тѣ? — Засилятъ се, дойдатъ до трапа, уплашатъ се и се върнатъ назадъ. Ако нѣкой рече да имъ подаде ржка, тѣ не приематъ, страхуватъ се и не вѣрватъ на никого. Съвременнитѣ хора сж толкова наплашени, че сж изгубили довѣрие едни на други. Защо хората сж изгубили вѣра едни на други? — Защото турятъ за мостове сламки вмѣсто греди, и следъ това искатъ да убедятъ хората, че ако минатъ

по сламките, никаква опасност не ги чака. Всѣки, който е повѣрвалъ на тѣхнитѣ думи, той дълго време е носилъ последствията на своето лековѣрие. И днесъ, когато нѣкой човѣкъ не се подава на философиитѣ на хората, има право. Питатъ го после: Ами ти не вѣрвашъ ли въ Господа? — Въ Господа вѣрвамъ, но въ твоята философия, подобна на мостъ отъ сламки, не вѣрвамъ. — Ами нали Господъ е създалъ сламката, защо не вѣрвашъ въ нейната здравина? — По-скоро вѣрвамъ, че крила могатъ да ми израснатъ, отколкото да вѣрвамъ, че мога да мина презъ мостъ отъ сламки. Ако искаше да ме прекара презъ такъвъ мостъ, Богъ щѣше да ме направи лекъ като мравка. Щомъ Богъ ме е създалъ човѣкъ, Той е предвидилъ за мене другъ мостъ, а не отъ сламки.

Следователно, когато разисквате, когато философствувате, внимавайте въ изводитѣ си. Казвате: За Бога всичко е възможно. — Вѣрно, за Бога всичко е възможно, но какво трѣбва да се разбира подъ думата „всичко“? За Бога е възможно всичко разумно, но не и неразумното. Богъ никога нѣма да застави човѣка да мине презъ мостъ отъ сламки. Богъ никога нѣма да застави човѣка да краде, за да свърши училище. Кражбата не влиза въ методитѣ на правия пжтъ. Да краде човѣкъ, това значи да взима отъ благата, предвидени за другъ нѣкой. Крадецътъ нарушава установения редъ на нѣщата. Той не дочаква времето, за да получи благата, които сж опредѣлени за него, но прибързва да ги получи.

Въ това прибързване той ги взима отъ другиго, не чака да ги получи по естественъ пжтъ. Когато разбере това, човѣкъ никога не си служи съ кражба. За да дойде до това разбиране, съзнанието му трѣбва да се пробуди. Много окултисти и теософи сж писали за кражбата, но тѣ иматъ различни разбиракия по този въпросъ. Тѣ не сж разглеждали само въпроса за кражбата, но и много други въпроси, предъ които трѣбва съзнателно да се пристѣпва. Защо? — Защото, както сж разгледани, тѣ не представятъ обикновена захаръ за ядене и за приправки, но захаринъ, който трѣбва внимателно да се употребѣва. Захаринътъ е 500 пжти по-сладъкъ отъ обикновената захаръ, вследствие на което е необходимо да се разтвори въ много вода, за да се използва. По сжщия начинъ, когато нѣкой отъ тия окултисти говори за вѣчността, за да не се уплашите, вие трѣбва да разредите въ вода неговата философия.

Единъ виденъ астрономъ пожелалъ да проникне за моментъ само въ вѣчността, да види, какво нѣщо е вѣчностъ. Той дълго време се молилъ на Бога да му се даде тази възможностъ, докато най-после молитвата му била приета. Господъ казалъ на единъ ангелъ да извади отъ тѣлото на астронома човѣшкото съзнание и човѣшкото сърце, да остави тѣлото му на земята и като духъ да го разведе изъ вселената. Като разбралъ, че молитвата му била приета, астрономътъ се зарадвалъ и благодарилъ на Бога. Ангелътъ го взелъ и понесълъ изъ пространството. Та-

ка пжтували тѣ отъ една система на друга, отъ единъ свѣтъ на другъ, отъ едно слънце на друго и т. н. Най-после астрономътъ запиталъ ангела: Нѣма ли край това нѣщо?—Нѣма край. Ние едва сме започнали пжтуването си. — Я тогава ме върни на земята, не мога вече да издържамъ. Това не е за мене. Не ме интересува вече въпросътъ за вѣчността.

Казвамъ: това, което не е интересно за насъ, не значи, че не е интересно за други сжщества. Има сжщества, високо напреднали, които биха използвали тази разходка разумно. За да дойдатъ всички хора до високо съзнание, невидимиятъ свѣтъ работи усилено върху тѣхъ, приготвява ги. Едно се изисква отъ човѣка — да има любовъ къмъ Бога. При това положение, дето застане, човѣкъ всѣкога ще има близки, които ще го обичатъ. Нѣма по-страшно нѣщо въ свѣта отъ самотията. Представете си, че както сте сега непригответни, нѣкой ангелъ ви понесе и остави между земята и слънцето. Какво ще правите тамъ? Какво ще бжде положението ви? Вие мислите, че ще паднете. Нѣма да паднете, но ще останете въ пространството. Благодарете, че сте дошли на земята, че живѣете всички заедно, като пчели въ кошеритѣ си. Когато кошертъ се развали, пчелитѣ се разпрѣсватъ. Когато царицата на кошера умре, останалитѣ пчели постепенно умиратъ. Хората живѣятъ въ кошери, като пчели, но за да се развиватъ правилно, тѣ трѣбва да спазватъ законитѣ на своитѣ кошери. Една основна, свещена идея поддържа живота на

кошеритѣ, въ които хората живѣятъ. Щомъ тази идея изчезне, съ нея заедно и кошерътъ се разнебитва. Щомъ кошерътъ се разнебити, други пчели дохождатъ отвънъ и разграбватъ меда. Едни отъ пчелитѣ умиратъ, други се разпрѣсватъ и отиватъ въ чужди кошери, а трети се роятъ.

И тъй, кошерътъ трѣбва да се размножава, трѣбва да се рои. Въ Божествения свѣтъ кошерътъ не се раздѣля при рояването, но става все по-голѣмъ. Тази е една отъ задачитѣ, която съвременнитѣ хора, пъкъ и вие, като ученици, трѣбва да разрешите. Когато се отглеждатъ и възпитаватъ деца, между майката и децата трѣбва да сѣществува хармония. Иначе, при първа възможностъ въ кошера на семействата ще става рояване, което ще се разреши съ раздѣла на децата отъ майката. Ако въ семействата сѣществува хармония, майката ще влиза въ връзка съ разумни сѣщества отъ висока иерархия, които ще ѝ помагатъ при възпитанието на децата. Нѣма ли хармония въ семействата, майката ще влиза въ връзка съ сѣщества отъ низка иерархия, които ще я спѣватъ при възпитанието на децата. Сѣщиятъ законъ се забелязва и при избиране на приятели. Ако за приятел изберете човѣкъ, съ когото се сходядете по умъ и сърце, вие ще влѣзете въ връзка съ разумни сѣщества отъ висока иерархия. Ако приятелътъ ви е съ сърце и умъ отъ низкъ уровеньъ, вие ще се свържете съ сѣщества отъ низка иерархия. Като знаете този законъ,

ще бъдете внимателни, защото отъ връзките, които правите на физическия свѣтъ, вие или ще се понижите, или ще се повдигнете. Затова и въ Писанието е казано: „Лошитѣ общества развалятъ добритѣ нрави.“ Общението съ лоши хора разваля доброто въ човѣка. Ето защо, ученицитѣ на окултнитѣ школи, отъ древни времена досега, сж употребявали отъ половинъ до единъ часъ време за размишление, за медитиране, за да се свържатъ съ разумни същества отъ невидимия свѣтъ.

Какво нѣщо е медитация? — Размишление върху хубави, красиви нѣща, които повдигатъ ума и сърцето на човѣка, и по този начинъ го свързватъ съ по-високъ, повъзвишенъ свѣтъ отъ този, въ който се движи. Като медитира, човѣкъ първо трѣбва да се спре върху своитѣ добри страни, а после върху лошитѣ, съ цель самъ да ги изправи. Като работи съзнателно върху себе си, човѣкъ лесно може да се корегира, да изправи изопаченитѣ страни на своето съзнание. Като се изправяте, вие постепенно внасяте въ себе си веселъ духъ — духъ на свобода. Докато не се стабилизирате въ възгледитѣ си, вие всѣкога ще се подавате на хората, ще се колебаете, ще губите свободата си. Кой каквото ви каже, вие ще се чудите, какъ да разберете това. — Щомъ се колебаете за нѣщо, щомъ не можете да го разберете, това показва, че е станало прекжсване на съзнанието ви. Прекжсването на съзнанието може да се представи съ права линия, която

въ началото и на края е надебелена, а въ срѣдата — тънка. На това се основава графологията. Когато нѣкой се колебае, когато губи самостоятелността си, почеркътъ му се измѣня: линиитѣ ставатъ тънки, несигурни. Отъ почерка на човѣка може да се опредѣли характера, състоянието, професията му и т. н. Като разглеждате почерцитѣ, можете да кажете, дали даденъ човѣкъ е философъ, поетъ, музикантъ, художникъ или писателъ. Изкуството да се чете характера на човѣка по почерка се дължи на известенъ биологически законъ. Отъ вибрациитѣ на човѣшкия мозъкъ се опредѣлятъ състоянията и характера на човѣка. Когато е ситъ, задоволенъ въ живота си, човѣкъ пише по-дебело, линиитѣ сж надебелени. Когато човѣкъ е гладенъ, незадоволенъ въ нѣщо, линиитѣ на буквитѣ му сж тънки, изтънчени. Като правите различни опити въ това направление, ще видите, че гладътъ се отразява, не само върху почерка на човѣка, но и върху вкуса му къмъ музиката. Дръжте нѣкой разположенъ човѣкъ нѣколко дня гладенъ и следъ това идете да му посвирите малко. Ако го питате, какво желае да му изсвирите, той веднага ще каже: Щомъ си дошълъ да свиришъ, изсвири ми нѣкое парче съ материаленъ, съ физически характеръ. Не ми се слушатъ идеални работи. Дайте му следъ това да напише нѣщо, ще видите, че линиитѣ въ него сж тънки, слаби, безъ надебеляване.

Следователно, при сегашния животъ на земята, човѣкъ трѣбва да започне отъ види-

мото, отъ материалното и постепенно, крачка по крачка, да върви къмъ невидимото, къмъ идеалното, къмъ духовното. Да правите добро, да се жертвувате за другитѣ, да помагате на по-малкитѣ, да ги учите, това сж нѣща, които се отнасятъ къмъ идеалния свѣтъ. Всѣки има желание да прави добро, да помага на по-малкитѣ отъ себе си, да ги учи, но той трѣбва да знае, какъ да направи това. За тѣзи нѣща се изисква вътрешна подготовка, вътрешно знание. Мнозина искатъ да познаятъ Христа, но не знаятъ, какъ да се домогнатъ до това познаване. Чудно нѣщо! Отъ две хиляди години насамъ се говори за Христа, а хората още не Го познаватъ. Какъ може ученикътъ да се представи предъ учителя си? — Като учи. Достатъчно е ученикътъ да учи добре, за да го намѣри учителя му. Щомъ учителятъ намѣри ученика си, последниятъ започва постепенно да го познава. Тѣй щото, когато ученикътъ изучава предметитѣ, които учителятъ му преподава, той влиза, освенъ въ външна, още и въ вътрешна връзка съ учителя си. Следователно, когато искате да бждете обичани отъ Бога, вие трѣбва да живѣете споредъ законитѣ на Божествения животъ. Отъ васъ не се изисква да разберете работата и проявитѣ на Бога въ всички свѣтове и слънца. Достатъчно е да проникнете въ онзи малкъ кржгъ на дейността Божия, която можете да схванете съ своето съзнание. Въ това отношение вие трѣбва да бждете като децата, да сте доволни отъ малкото. Щомъ искате да познаете Бога и Хри-

ста, трѣбва да вземете участие въ тѣхната работа въ най-малѣкъ размѣръ, въ кръга на вашитѣ възможности. Ако нищо не правите за Бога, за Христа, по никой начинъ на можете да Го познаете. Мнозина искатъ първо да получатъ блага отъ Господа, а после да повѣрватъ въ Него. Въ сжщностъ, законътъ е обратенъ: първо трѣбва да повѣрвате, а после ще получите блага. Питамъ: какви блага можете да очаквате, когато предварително вече сте получили най-голѣмото благо — животътъ?

За следния пжтъ всѣки отъ васъ да напише единъ стихъ, или едно изречение съ най-красивъ почеркъ. Ако пишете азбуката внимателно, бавно, спокойно, ще видите, че всички букви не сж еднакво красиви. Буквитѣ а и б сж красиви, но буквитѣ в, г, д, ж не сж толкова красиви. Въ бждеще новитѣ краснописци ще обръщатъ внимание на движенията, които ржката прави при написване на буквитѣ. Движенията на ржката указватъ влияние върху мозъка, върху нервната система на човѣка. Ако движенията при написване на буквитѣ сж правилни, тѣ се отразяватъ благоприятно върху паметътъ, върху развиването на ума. Тѣ развиватъ мекота и стабилностъ на човѣшкия характеръ. Изобщо, всички движения, които човѣкъ прави, опредѣлятъ неговото състояние, както и характера му. Срѣщате единъ човѣкъ съ наведена глава, едва влачи краката си. По движенията на този човѣкъ сждите, че той е изгубилъ смисъла на своя животъ. Ако срещнете чо-

вѣкъ, за когото животътъ има смисълъ, ще видите, че той върви смѣло, съ изправена глава, съ сигурна стѣпка.

Сега ще ви дамъ едно упражнение за усилване на паметта. Които иматъ силна паметъ тѣ сж свободни, могатъ да не правятъ упражнението. Онѣзи, на които паметта е слаба, ще правятъ упражнението въ продължение на единъ месецъ. Упражнението е следното: ще турите рѣцетѣ си на кръста. Следъ това ще вдигнете дѣсния си кракъ и ще го допрете, колкото може по-нагоре на бедрото на сжщия кракъ. Презъ това време ще стоите само на лѣвия кракъ. После ще свалите крака си и ще направите сжщото упражнение съ лѣвия кракъ. Така ще правите ту съ дѣсния, ту съ лѣвия кракъ въ продължение на десетъ минути. Това упражнение развива стабилностъ, устойчивостъ на организма, а сжщо така указва влияние и върху паметта. Ако искате да имате резултати, правете упражнението редовно. Какво ви струва да отдѣляте всѣки день по десетъ минути отъ времето си за подобрене на своя организмъ? Ако доброволно не правите движения, природата насила ще ви застави. Тя разполага съ редъ негативни методи, чрезъ които възпитава хората. Тя имъ изпраща болести, и по необходимостъ тѣ правятъ движения, въртятъ се въ леглото на една и на друга страна. Резултатитѣ на тѣзи движения не сж толкова добри, колкото при движенията, които здравиятъ човѣкъ прави. Всѣко движение, което правите, трѣбва да

бжде разумно, да има смисълъ. Въ идейния животъ всѣко движение е разумно. Когато сте добре разположени, движенията излизатъ естествени. Щомъ изгубите разположението на духа си, движенията започватъ да ставатъ неестествени. Като правите движения, не се страхувайте, че ще направите повече, или по-малко, отколкото трѣбва. Броятъ на движенията е точно опредѣленъ. Движението на ржката означава волевъ импулсъ. Ако това движение е правилно, то събужда красивъ потикъ въ човѣка.

Баща има синъ, който следва въ странство. Единъ день синътъ пише на баща си писмо. Бащата отваря писмото, чете, вира се въ него, нищо не може да разбере. Писмото е писано на бързо, едни букви нагоре, други надолу, остри, жглести, като иероглифи. Това е неразбраното писмо въ живота. Когато обичате нѣкого, вие пишете красиво, отчетливо, чисто, не бързате. Вземате хубаво перо, чиста книга, хубаво мастило и тогава пишете — по всички правила на етикецията. На баща си пишете: Татко, искамъ да изпълня желанието ти, но . . . На възлюбения, или на възлюбената си пишете: Добриятъ животъ носи щастливи минути. Питамъ: какъ трѣбва да напишете писмото на баща си? На баща си ще напишете едно красиво писмо, да се чете добре, разбрано. Като го прочете, бащата трѣбва да остане доволенъ.

И ние всѣки моментъ пишемъ писма до небето. Всѣка наша мисълъ, добра или лоша,

е писмо, отправено до небето. Всѣко наше разсѣждане върху известенъ въпросъ не е нищо друго, освенъ писмо, изпратено до небето. Ако мисълта ни е красива и разсѣждението право, ние сме доволни отъ това писмо. Тогава затваряме писмото въ пликъ, подписваме се и го пращаме въ пространството. Вие написвате на баща си писмо съ следното съдържание: Любезни татко, намирамъ се при лоши условия. Работа нѣмамъ, гладенъ и босъ ходя. Важно е при това, че не зная, коя е причината за положението, въ което съмъ изпадналъ. Ако можешъ, пиши ми нѣщо по този въпросъ. Изпращате писмото и чакате отговоръ. Понеже нѣщата сж наредени разумно, невидимиятъ свѣтъ ви е поставилъ при тѣзи условия съ цель да ви възпита. По нѣкакъвъ начинъ той ще ви изпрати една мисълъ, чрезъ баща ви, или чрезъ другъ нѣкой, отъ която ще научите, защо сте поставени при неблагоприятни условия на живота. Щомъ се домогнете до причината на вашето положение, вие постепенно почвате да се корегирате, и положението ви се подобрява. Чрезъ изпитания и страдания, човѣкъ намира мѣстото, което му е опредѣлено въ живота. Днесъ последнитѣ сж заели първитѣ мѣста, а първитѣ — последни. Който иска да бжде пръвъ на небето, като слѣзе на земята, той трѣбва да вземе последно мѣсто. Ще се впрегне на работа, ще учи, и по този начинъ ще намѣри причинитѣ за противоречията въ своя животъ. Това е задача, която всѣки човѣкъ трѣбва да реши.

Като ученици, у васъ трѣбва да се събуди желание да разбирате живота. Щомъ разберете живота, тогава и науката, и изкуствата се осмислятъ. Въ науката, въ изкуствата, въ всички отрасли на живота участва човѣшката мисль. Щомъ е така, човѣкъ непременно трѣбва да се интересува отъ живота, разбирамъ отъ съзнателния, добрия животъ. Щомъ живѣемъ добре, ние изразяваме Божествения животъ въ себе си. Безъ този животъ нѣма мисль. Безъ този животъ не можемъ да влѣземъ въ общение съ разумнитѣ, съ напредналитѣ същества. За да влѣземъ въ връзка съ мисльта на нѣкой великъ писателъ, или ученъ, ние трѣбва да носимъ въ себе си Великия животъ—животътъ на Бога. При това положение само можемъ да разберемъ, каква е била интимната мисль на този великъ човѣкъ. Тази мисль не е негова само. Тя се е носила отъ вѣкове насамъ, минавала е презъ много умове, разработвала се е, докато най-после е излѣзла отъ перото на този ученъ въ стройна, красива форма, за да просвѣщава умоветѣ и сърцата на хората. За това се изисква още и любещо сърце, пълно съ любовъ, съ обичъ. Тогава ще ви се разкрие дълбокия смисль на всѣка прочетена отъ васъ дума. Ще разберете, при какви условия е работилъ този ученъ, и защо си е послужилъ съ една, или съ друга дума.

Когато писалъ своитѣ Послания, апостолъ Павелъ употребявалъ нѣкъде неопределена форма. Той е билъ ученъ човѣкъ,

което показва, че това е правилъ съзнателно, а не произволно. Много филолози и досега не могат да разбератъ, защо си е служилъ съ неопредѣлена форма. Щомъ си е служилъ съ тази форма, той ималъ нѣкаква идея. Затова, именно, всички трѣбва да работите, да влѣзете въ връзка съ великитѣ, съ ученитѣ хора на миналото, да разберете тѣхната интимна мисль, която ги е заставяла да пишатъ по единъ, или по другъ начинъ. Това се постига съ подобрене на живота, съ внасяне въ него елемента на любовта. Човѣкъ трѣбва да обича. — Какво трѣбва да обича? — Той трѣбва да обича красивото, великото въ свѣта и къмъ него да се стреми. И грозното може нѣкога да се обича, но само толкова, колкото е контрастъ на красивото. Злото може да се обича само като контрастъ на доброто. Умразата може да се обича само като контрастъ на любовта. Който има изобилна любовъ въ себе си, той може да обича и умразата, и злото, и грозотата. Какво означава това? — Когато обичате нѣкого, вие го обичате и съ неджзитѣ му, и съ погрѣшкитѣ му — всичко му обичате. Когато не обичате нѣкого, и най-малкиятъ неджгъ въ него, най-малката запетая е въ състояние да ви отдалечи отъ този човѣкъ. Това опорочава живота ви, нарушава чистотата на вашата любовъ. Затова и Писанието казва: „Да възлюбишъ Господа Бога твоего съ всичката си душа, съ всичкия си умъ, съ всичкото си сърце, съ всичката си сила. Да възлюбишъ ближния

си като себе си“. Значи, първо ще възлюбишъ Бога, следъ това ще възлюбишъ ближния си — човѣкътъ.

И тъй, когато Божествената Любовь се прояви у насъ, ние казваме, че Богъ е проява на тази любовь. Когато пъкъ ние проявяваме своята любовь въ Божествения животъ, тогава Богъ проявява къмъ насъ любовта си въ нашия животъ. Следователно, ние ще проявимъ своята любовь въ Божествения животъ, а Богъ ще прояви своята Любовь въ нашия животъ. Това е великото въ свѣта. Това е задача за разрешаване. Значи, ние трѣбва да разрешаваме Божествената Любовь, да проявяваме Бога въ себе си, а Той трѣбва да проявява насъ въ себе си. По този начинъ ще има допирни точки между Божествения и нашия животъ. Само така ще разберемъ разликата между Божията Любовь и нашата. — Така ще се създаде вътрешна връзка, вътрешна хармония между двата свѣта. Тази връзка ще осмисли живота на хората и ще ги сближи.

Следователно, ако искате да създадете връзка съ нѣкой човѣкъ, вие трѣбва да намѣрите въ него поне една добра чѣрта, която винаги да държите въ съзнанието си. По този начинъ и вие, и той ще проявите любовь единъ къмъ другъ. Това е приятелство, това е любовь къмъ ближния. Не е нужно човѣкъ много да говори, за да създаде приятелски отношения съ нѣкого. Много го говорене забулва истината. За да се домогне до любовта, човѣкъ трѣбва да постави за

основа на живота си такива максими, такива правила и закони, които да иматъ резултати. Всѣки Божественъ законъ, приложенъ въ живота на човѣка, произвежда буря, която или ще го повдигне, или ще го разруши. За да не пострада, човѣкъ трѣбва да върви въ съгласие съ този законъ, да не му противодействува. — Не може ли безъ бури? — Не може. — Защо? — Когато влиза въ гжста материя, каквато е човѣшкиятъ животъ, Божественото среща голѣмо съпротивление, вследствие на което частицитѣ на тази материя се раздвижватъ силно, сгорещаватъ се и се образува голѣма топлина, отъ която тѣлото или ще се стопи, или трѣбва да направи усилие да си пробие пжтъ.

Ето защо, когато трѣгне въ Божествения пжтъ, човѣкъ не трѣбва да спира, да се колебае, да се съмнява. Той трѣбва да върви напредъ съ бързина, която да преодолява всички препятствия. За последствията не мислете. Щомъ сте влѣзли въ Божествения свѣтъ, страхътъ трѣбва да отстъпи, да излѣзе навънъ. Така е било съ мъченицитѣ християни. Когато ги заковавали на кръста, когато ги туряли на кладата, тѣ пѣли и славили Бога. Идея сж имали тѣзи хора! Който носи въ себе си Божествени идеи, той не страда. Изобщо, въ човѣка страда низшето, но щомъ Божественото, висшето съзнание въ него се пробуди, той повече не страда. Докато е въ ада, човѣкъ страда; щомъ влѣзе въ рая, страданията му изчезватъ. Чо-

вѣшкото съзнание носи страдания. Божественното съзнание носи радости.

Когато работите върху себе си, правете наблюдения, коя е първата дума, съ която започвате деня. Записвайте всѣка сутринь, коя е първата дума на вашата речъ, съ която се обръщате къмъ другитѣ. Като се събуди отъ сънь, нѣкой казва: Донесете обущата ми! Или, донесете дърва и запалете печката! Другъ казва: Чакай да видя, какво имамъ въ кесията. Детето пъкъ казва: Мамо, хлѣбъ искамъ! Всѣки човѣкъ започва деня съ нѣкаква дума, или съ цѣло изречение, но интересно е да направи наблюдение върху себе си поне въ продължение на десетъ деня, съ какви думи ще започва своята речъ. Не само това, но правете наблюдения, каква ще бжде първата дума, съ която ще посрещнете нѣкой свой приятелъ, или своята жена, или дъщеря си Онѣзи отъ васъ, които сж по-свободни, нека направятъ това наблюдение върху себе си да видятъ, съ какви думи започватъ деня. Това упражнение ще държи съзнанието ви будно поне за десетъ деня. Като правите тия упражнения, не мислете, че ще влѣзете въ разрѣзъ съ своитѣ знания. Не, знанията, които сте придобили, могатъ само да ви радватъ. Обаче, вие трѣбва да знаете, че освенъ знанията, до които човѣчеството е дошло, има и други знания, за които човѣкъ трѣбва да се приготвява по умъ, по сърце и по воля. Упражненията, които се даватъ въ Школата, сж приготвление на вашитѣ органи за възприемане на бжде-

щето знание. Всѣки день носи ново знание съ себе си. Човѣкъ трѣбва да развива своята чувствителностъ, да възприема това знание.

Първото нѣщо, което се изисква отъ човѣка, е да бжде доволенъ отъ живота си. Ставашъ сутринъ, бжди доволенъ, че си станалъ. Боли те единиятъ кракъ — бжди доволенъ и благодари, че само единиятъ кракъ те боли, а не и двата. Ако те болятъ краката, благодари, че поне ржцетѣ не те болятъ. Ако те болятъ ржцетѣ и краката и не можешъ да станешъ отъ леглото, благодари, че можешъ да се молишъ. Като се молишъ четири—петъ часа, ще се развърже едната ти ржка. Като се молишъ още четири-петъ часа, ще се развърже другата ти ржка. Следъ това ще се развърже единиятъ ти кракъ, после — вториятъ и нѣма да забележишъ, какъ ще се развърже тѣлото ти, и ще станешъ отъ леглото си здравъ, доволенъ че можешъ да се молишъ на Бога така, както никога не си се молилъ. Не сж лесни тѣзи упражнения. Тѣ изискватъ воля, усилие. Мжчно е човѣкъ да бжде благодаренъ, доволенъ при всички условия на живота си, но трѣбва да работи въ това направление, да развие тази чѣрта въ себе си. Мнозина даватъ външенъ изразъ, че сж доволни отъ условията си. Тѣ се усмихватъ и казватъ, че сж благодарни, но това е привидно. Човѣкъ вътрешно трѣбва да бжде доволенъ, вътрешно трѣбва да се усмихва, самъ съ себе си да се разговаря, да раз-

сжждава и да се запитва: Защо не съмъ доволенъ и благодаренъ отъ положението си?

Толстой дава единъ разказъ, въ който представя разбирането на съвременнитъ хора за християнството. Двама братя се разговаряли помежду си по въпроса за Христовия законъ. Единиятъ отъ тѣхъ казалъ: Христовиятъ законъ — законътъ на любовта се изразява въ готовността на човѣка да приеме всичко въ живота си съ любовъ, съ търпение, безъ никаква критика, безъ никакво роптание. Представете си, че нѣкой благочестивъ човѣкъ е прекаралъ цѣли 20 години въ пустиня въ постъ и молитва, въ служене на Бога и следъ това слиза въ свѣта да помага на хората. Потропа на една врата, не го приематъ; потропа на втора врата, не го приематъ; потропа на трета, на четвърта, пакъ не го приематъ. Стотици врати обиколи, но никжде не го приематъ. Ако при това положение този човѣкъ се обърне къмъ Бога съ молба да го напжти тамъ, дето се нуждаятъ отъ него, и благодари на тѣзи изпитания, безъ да роптае, безъ да се огорчава, той е постъпилъ по Христовия законъ. Следъ това Богъ ще го напжти къмъ онази врата, дето ще го приематъ съ благодарностъ. Започне ли да роптае, да сжди, да критикува хората, че не сж внимателни, не сж добри, този човѣкъ е далечъ отъ Христовия законъ, той не може да се нарече християнинъ. Това е мъчение, а не страдание.

Съвременнитъ християни минаватъ презъ сжщия изпитъ, но като не сж готови за него,

тѣ се мжчатъ. Онѣзи християни, които сж минали този изпитъ, не се страхуватъ. Тѣ гледатъ на него като на книженъ ножъ. За тѣхъ изкушенията въ свѣта не сж нищо друго, освенъ миражи, които постепенно се разсѣйватъ. Затова душитѣ на тия хора сж свободни като птички въ висинитѣ.

На ученика е нужно и самообладание. Чрезъ самообладание ученикътъ развива своя умъ, своето сърце и своята воля; отъ друга страна, то помага за усилване на паметта, за подобрене на физическото му здраве, за подобрене отношенията между приятелитѣ му. Човѣкъ трѣбва да прави усилия, да работи съзнателно върху себе си, за да развива самообладание. Безъ това качество, той не може да прогресира.

За следния пжтъ напишете по едно изречение, или по единъ стихъ, но красиво, чисто и се подпишете на листа. Ще бждете смѣли, решителни, ще минете като автори. Тази работа ще бжде като конкурсъ, на който ще получите премия. Старитѣ гърци сж устройвали игри, надбѣгвания, на които само единъ е получавалъ награда — вѣнецъ. Считайте, че и на васъ ще се даде отъ невидимия свѣтъ такъвъ вѣнецъ, затова гледайте да напишете нѣщо хубаво, което да задоволи самитѣ васъ. Като напишете изречението, прочетете го нѣколко пжти. Ако не ви хареса, не го кжсайте, но турете този листъ настрана и като отидете на Витоша, изгорете го. Другъ пжтъ ще ви дойде по-хубава мисль. Докато не останете доволни отъ ми-

съльта, която сте написали, не се спирайте. Пишете една, втора, трета мисъл, докато се установите върху тази, която най-много ви хареса. Може би тази мисъл да ви е предадена отъ нѣкое възвишено същество. Вие трѣбва да зачитате всѣка мисъл, всѣка идея, която минава презъ ума ви, макаръ и да не ви харесва много. Често децата могатъ да изнесатъ по-хубави мисли отъ възрастнитѣ. Затова, стремете се да уважавате и почитате всичко хубаво, което човѣшката глава може да роди.

Ще ви дамъ единъ съветъ относно космитѣ, които падатъ отъ главитѣ ви при ресане. Когато се решите, не хвърляйте космитѣ си, но събирайте ги въ торбичка; като съберете повече, занесете ги на Витоша, и тамъ, на нѣкой чистъ камъкъ, ги изгорете. Нека пепелта отъ космитѣ се разнесе изъ въздуха, за да се оплодятъ идеитѣ, които сж минали презъ главитѣ ви.

Сега ще кажете: Защо трѣбва да горимъ космитѣ си, а да не ги хвърляме? Какво ли се крие въ това? — Не чоплете Божественото. Ако чоплите, ще го изгубите и после ще съжбялявате, защото не можете вече да го върнете. — Ами какво ще кажатъ хората? — За васъ е важно, какво Богъ ще каже, а Той никого не сжди. Казано е за Бога: „Отецъ никого не сжди“. — Кой сжди тогава? — Той е предоставилъ това на синоветѣ Божии. Значи, ние сами себе си сждимъ. Като сравняваме нашитѣ работи съ Божиитѣ, не ги харесваме и започваме да се сждимъ.

Обаче, Богъ лесно изправя нѣщата. Достатъчно е да духне веднѣжъ, за да изправи всичкитѣ ни погрѣшки. За Него всичко е възможно.

Сега, въ резюме ще кажа следното: Не чоплете Божественото въ себе си! Не се обезсърдчавайте! Изправяйте неджзитѣ си разумно! Не туряйте излишенъ товаръ на гърба си!

„Богъ царува на небето. Богъ царува въ живота. Да бжде името Му благословено!“

*

8. Лекция отъ Учителя, държана на 14 декемврий, 1927 г. София.

БЛАГОТО НА ЧОВЪКА.

„Богъ царува на небето. Богъ царува въ живота. Да бжде името Му благословено!“

Размишление.

Даде се пѣсенъта: „Имаше чловѣкъ изпратенъ отъ Бога“.

Четоха се темитѣ: „Подбудителната причина на движението“.

Сега ще се спра върху думата „благостъ, благо“. Питамъ: може ли благо на единъ човѣкъ да бжде благо за всички хора? Може ли благо на човѣка да бжде благо на животнитѣ? — Не може. — Може ли благо на висшитѣ същества да бжде благо на човѣка? — Не може. Наистина, благо на единъ ангелъ не може да бжде благо на човѣка. Това показва, че между всички същества сж поставени линии, които разпредѣлятъ благата имъ. Съзнанието на всички същества е строго разпредѣлено. То върви по свой пжтъ, съ опредѣлени входи. Съществуватъ три входа, презъ които съзнанието на човѣка минава. Тѣ сж сърцето, умътъ и волята. Това сж пжтиша, чрезъ които хората се съобщаватъ. Когато хората се обичатъ, тогава благата имъ могатъ да бждатъ общи. Дето има любовъ, тамъ има блага; дете нѣма любовъ, никакви блага не съществуватъ. Въ безлюбието всѣко същество живѣе за себе си. Забелязано е, че ко-

гато любовта отсъства, човѣкъ говори изключително за нея. Тогава той говори за постигане свои лични интереси, за подобрене на своя животъ. Въ такъвъ случай можете ли да изчислите, колко души въ София се интересуватъ лично за васъ? Или, колко хора отъ цѣлото човѣчество се интересуватъ за васъ? Да се интересува човѣкъ за васъ, това значи да взима участие въ живота ви.

Като наблюдавамъ живота на съвременнитѣ хора, като изучавамъ разбиранията на религиознитѣ хора, намирамъ, че тѣ искатъ Богъ направо да взима участие въ тѣхния личенъ животъ. Тѣ се чудятъ, защо Богъ не ги освободи отъ страданията имъ, а ги е оставилъ на произвола на сждбата. Като се натъкватъ на страдания, хората започватъ да се сравняватъ помежду си, да казватъ, че на еди - кого си сж дадени повече знания, повече богатства и здраве, че нѣма правда въ свѣта и т. н. Изобщо, хората сж наклонни да критикуватъ Божествения планъ. Въ това отношение тѣ мязатъ на ония палави, немирни деца, които удрятъ главитѣ си въ стенитѣ. Не, това не разрешава въпроситѣ. Вие задавали ли сте си въпроса, защо приятелитѣ ви трѣбва да се интересуватъ отъ васъ? Или защо Богъ трѣбва да се интересува отъ васъ? Онѣзи, които сж разрешили този въпросъ, тѣ разбиратъ законитѣ и се развиватъ правилно. Които не разбиратъ законитѣ, мислятъ, че въ природата, както и въ живота, сжществува произволъ.

Като не разбиратъ законитѣ, тѣ се намиратъ въ противоречие съ себе си, вследствие на което страдатъ. Тѣ се намиратъ въ положението на пѣтникъ, който се е заблудилъ въ тъмна гора презъ мрачна нощъ и мисли, че всѣко дърво, въ което се спъне, е поставено нарочно, като препятствие въ живота му. Като се удря отъ дърво въ дърво, той се чуди, какъ никой не му влиза въ положението, никой не разбира страданията му.

При голѣмитѣ страдания и противоречия, човѣкъ изпада въ единъ лабиринтъ, дѣто всичко е заплетено. Той трѣбва да знае, че тукъ, именно, действуватъ разумни същества. Ученитѣ обясняватъ страданията съ същитѣ закони, каквито съществуватъ и въ природата. Въ природата съществуватъ горещина и студъ, вѣятъ силни вѣтрове, бури, циклони, но често повѣва лекъ, приятенъ зефиръ. Въ природата става смѣна на енергиитѣ, смѣна на теченията, които смѣни се изразяватъ въ живота като радости и скѣрби, приятности и неприятности. Ученитѣ даватъ различни мнения за магнетичнитѣ и електрични течения въ атмосферата. Една научна теория поддържа, че слънцето нѣма еднаква температура навсѣкжде: отъ единия полюсъ на слънцето се отдѣля енергия, подобна на електричеството; когато тази енергия се докосне до земята, настава студъ. Отъ другия полюсъ на слънцето се отдѣля енергия, подобна на магнетизма; когато тази енергия се докосне до земята, наставатъ горещини. Ако запитвате, защо единиятъ полюсъ на слънцето от-

дѣля електрична, а другиятъ — магнетична енергия — нѣма да ви се отговори. Защо? — На нѣкои въпроси не може да се отговаря. Въ нѣкои отношения съвременнитѣ хора сж като децата, на всичко не трѣбва да имъ се отговаря.

Едно научно твърдение казва, че ако човѣкъ може да си отговори на всички въпроси, които го интересуватъ, отъ него нищо нѣма да остане. Той ще се разруши, ще се превърне на пара и ще изчезне нѣкъде въ пространството. За да живѣе човѣкъ на земята, Провидението казва: Не разрешавай всички въпроси въ живота си изведнѣжъ! Нека останатъ нѣкои неразрешени задачи въ ума, въ сърцето и въ волята ти. — Това не е само научна теория, но положителна наука. Що се отнася до двата полюса на слънцето, единиятъ отъ които е електриченъ, а другиятъ — магнетиченъ, това може да се вземе за предположение, козто търпи корекция, но второто положение е научно. И азъ мога, като апостолъ Павла да кажа: Първото е отъ мене, а второто отъ Бога. Следователно, дойдете ли до второто, кажете: За да живѣя на земята, не трѣбва да разрешавамъ всички задачи изведнѣжъ; за да бжда щастливъ, не трѣбва да зная всичко; за да бжда ученъ, не трѣбва да разбирамъ всичко. Понѣкога знанието спира човѣка въ развитието му, а понѣкога го подтиква къмъ развитие, къмъ придобиване на още знания, на повече наука. Отъ кои хора страда свѣтътъ: отъ беднитѣ или отъ богатитѣ? — Отъ богатитѣ. Отъ слабитѣ, или отъ сил-

нитѣ? — Отъ силнитѣ. Кой лъже: простиятъ, или учениятъ? — Учениятъ. Въпрѣки това всички искатъ да бждатъ богати, учени, силни. Учениятъ мяза на човѣкъ, който прави баня. Като вземе точилката въ ржката си, прави отъ тѣстото, каквото иска.

Като наблюдавамъ съвременнитѣ хора, виждамъ, какви психологически състояния преживяватъ. Вземете, запримеръ, числото десетъ. Това число показва, че вие имате едновременно десетъ състояния, петъ отъ които се отнасятъ къмъ вашия умъ и петъ — къмъ вашето сърце. Можете ли да опредѣлите въ даденъ моментъ, колко отъ тия състояния работятъ за вашето повдигане и колко отъ тѣхъ ще ви спънатъ? Представете си, че ви дойде на умъ още тази вечеръ да отидете на Витоша. Можете ли да опредѣлите, ваша ли е тази мисълъ, или е дошла отвънъ нѣкъде? При това трѣбва да знаете, ако отидете на Витоша вечеръ, ще се ползвате, или не? Най-после решавате да отидете на Витоша. Като религиозенъ човѣкъ, като човѣкъ, който уповава на Бога, тръгвате за планината съ тънки дрехи, не добре екипиранъ. Казватъ си: Щомъ съмъ съ Бога, отъ нищо не ме е страхъ. По едно време излиза вѣтръ, става студено, и вие започвате да се съмнявате, дали нѣма да се простудите. При това положение, можете ли да пѣте, да бждете тихъ и спокоенъ въ себе си? И обратното може да се случи. Тръгвате за Витоша, но времето е много горещо, вънъ температурата е около 35°, а вие сте облѣчени съ дебели дрехи. При

това положение можете ли да издържите на тази горещина, безъ да се страхувате, че ще ви прилошее? Като знаете всичко това, можете ли да опредѣлите, дали мисълта за отиване на Витоша е ваша, или не? Ако мисълта е ваша, тя ще ви донесе благословение. Ако не е ваша, ще ви донесе нещастие.

Човѣкъ трѣбва да се наблюдава, да разбира, кои мисли сж негови, кои не. Сжщевременно той трѣбва да се наблюдава, да види, кои движения въ него сж естествени. Човѣкъ трѣбва да бжде естественъ. Запримѣръ, нѣкой иска да измѣни говора си, но като го измѣни, говорътъ му става неестественъ. Въ това време той има две мисли въ себе си: иска да измѣни говора си, а сжщевременно мисли, какви изрази да употреби. — Тази мисъл вече не е негова. Защо? — Защото никой никого не може да измѣни. Никой не е изпратенъ въ свѣта да ревизира и да изправя кого да е. Да се наблюдава човѣкъ, да се измѣня, това е свободна професия, която той самъ е поелъ върху себе си. Каквото да правите, вие никога нѣма да разберете, кой е праведенъ, и кой — грѣшенъ; кое е лъжа, и кое — истина. Човѣкъ трѣбва да има на разположение известни максими, съ които да разполага при всѣки даденъ случай. Ето защо, за васъ е важно, отъ десетъ състояния, които имате, да опредѣлите, кои и колко отъ тѣхъ съдействуватъ за вашето повдигане. Ако можете да опредѣлите това, вие ще придобиете вжтрешенъ миръ въ себе си;

ако не можете да опредѣлите, ще изпитате голѣмо безпокойствие. Числото десетъ е мѣрка за опредѣляне на нѣщата. Нулата представя условия за развиване на единицата.

Сега ще ви задамъ въпроса: Защо трѣбва да учите? (— За да подобримъ живота си) — Не, нито знанието, нито науката могатъ да подобрятъ живота. При сегашнитѣ условия, науката само улеснява живота, но не го подобрява. Който изучава великитѣ Божии закони и ги прилага, той ще има полекъ, по-сносенъ животъ; който не изучава тия закони, той ще бжде изложенъ на по-голѣми страдания. Въ този смисълъ, истинското знание освобождава човѣка отъ страданията, които биха го сполетѣли. Безъ това знание мжно би могло да се прекара животъ, като сегашниятъ, който е пѣленъ съ препятствия. Има два вида препятствия: едни отъ препятствията сж поставени отъ самата природа: тѣ сж естествени препятствия. Други сж създадени изкуствено, отъ окръжаващата срѣда. Като разполага съ знания, човѣкъ лесно би могълъ да се освободи поне отъ изкуственитѣ препятствия въ живота.

Представете си, че влизате въ една гостилница и не познавате гостилничаря, нито какъ готвятъ, какъ услужватъ, при какви цени и т. н. При това положение вие можете да излѣзете отъ гостилницата съ разстроено стомахъ. Защо? — Защото не познавате гостилничаря, не познавате, какъ той готви. Умниятъ човѣкъ влиза въ гостилница само то-

гава, когато познава гостилничаря. Иначе, той ще се излъже. Ще кажете, може би, че като се нахраните, отъ яденето щѣ познаете гостилничаря. — Не, тогава ще бжде късно. Докато познаете гостилничаря, стомахътъ ви ще се разстрои. Ще кажете, че гостилничарътъ ви се вижда добъръ човѣкъ. — Добъръ човѣкъ е този, който всѣкога е добъръ, а не само за единъ моментъ. Онѣзи, които не сж дошли до това убеждение, казватъ, че се стремятъ да бждатъ добри. — Нѣма защо да се стремите да бждете добри. Вие трѣбва да проявявате доброто, а не да се стремите да бждете добри. Какво значи да се стремите да бждете добри? Това е сложна психологическа идея. Можете ли да прерисувате картината на нѣкой великъ художникъ?—Можете, но какъ? Ще я копирате. Както и да я копирате, тази картина по никой начинъ нѣма да бжде по-хубава отъ оригинала. Сжщото може да се каже и за човѣка. Колкото да се стреми да бжде добъръ, той никога нѣма да стане по-добъръ отъ оригинала, отъ своя първообразъ. Следователно, за да бжде добъръ, човѣкъ трѣбва да се върне въ своето първично състояние, къмъ своята първична добродота. Колкото да се стремите да направите живота си по-добъръ, нѣма да успѣете, докато не се върнете въ своя първиченъ животъ. Първичниятъ животъ е оригиналътъ, а следващитъ животи сж негови копия. Ако трѣбва да продадете оригинала и копието на една картина, коя отъ дветѣ ще струва по-скжпо? — Оригиналътъ ще струва по-скж-

по отъ копието. Вие можете да се упражнявате, да копирате оригинала, но никога не можете да го постигнете. Художникътъ рисува една велика картина. Привилегия е за художника да рисува тази велика картина, но каквото да прави, той не може да я постигне.

Мнозина искатъ да бждатъ като ангелитѣ. — Добре е човѣкъ да бжде като ангелитѣ, но кой човѣкъ на земята може да има силата на ангелитѣ? Кой обикновенъ човѣкъ може да има интелигентността и чистотата на ангелитѣ? — Днесъ нѣма такъвъ човѣкъ, но въ бждеще ще има. Днесъ можете само да рисувате, да копирате ангелитѣ, но не и да станете като тѣхъ. Обаче, вие можете да правите опити, да копирате ангелитѣ, да видите, доколко можете да подражавате на нѣкои тѣхни чѣрти. Каквато рисунка да направите, това ще бжде за васъ придобивка. Невидимиятъ свѣтъ нѣма да ви осжди. Напротивъ, той ще каже: За днесъ още не е много добре, но вървете напредъ, бждещето е ваше.

Съвременнитѣ хора се измжчватъ въ живота си поради своитѣ криви разбирания. Нѣкой казва за себе си, че не е добъръ човѣкъ. Споредъ мене тѣзи думи означаватъ, че този човѣкъ не е нарисувалъ картината си добре. Щомъ е така, нека не се обезсърдчава, въ бждеще ще нарисува картината си по-добре.—Кой ще чака толкова време?—Отъ думитѣ на този човѣкъ се разбира неговото скрито желание. Той иска часъ по-скоро да нарисува картината, за да я продаде. Кой му

прѣчи да я продаде? Той иска да я продаде, но никой не я купува, никой не я харесва. Щомъ нарисува една хубава картина, веднага ще се намѣри човѣкъ да я купи. Богатитѣ хора плащатъ скжпо за хубавитѣ картини. Обаче, за обикновенитѣ картини мжчно ще се намѣри човѣкъ да плати скжпо. Не е ли сжщото и съ музикантитѣ? Когато дойде нѣкой великъ, гениаленъ музикантъ, всички отиватъ да го слушатъ. Веднага му даватъ най-добрия салонъ на разположение, и всѣки се счита щастливъ, че е могълъ да го чуе. Ако пристигне нѣкой обикновенъ музикантъ, колкото и да обикаля салонитѣ, навсѣкжде слуша едни и сжщи думи: Салонътъ е заетъ.

Сжщото може да се каже и за вашия животъ. Една мѣрка сжществува за нѣщата. Животътъ на хората не върви добре, понеже сж попаднали въ една област на вѣчно съмнение, дето живѣятъ всички фалирали души. Тази е причината, дето всички хора говорятъ за своитѣ разочарования. Мнозина отъ васъ сж навлѣзли въ сжщата област—въ областта на съмнението. Тѣ виждатъ всичко наопаки. Каквото добро имъ се направи, тѣ виждатъ въ него само лошото. Дето отидатъ, все ще се натъкнатъ на нѣкакви противоречия. Опасна зона е съмнението! Който се съмнява, той мяза на човѣкъ, боленъ отъ треска. Каквото дадете на трескавия да яде, той все ще каже, че е горчиво. Щомъ треската мине, той приема сжщото ядене съ удоволствие, съ голѣмъ апетитъ. Каквото ядене дадете на болния, той ще намѣри, че му

липсва нѣщо. Като ви наблюдавамъ, виждамъ, че и нѣкои отъ напредналитѣ ученици сж нагазили въ тази опасна зона до поясъ и се мжчатъ, не могатъ да излѣзатъ оттамъ. Казвамъ: Излѣзте часъ по-скоро отъ тази калъ! Не мислете, че можете да разрешите въпроса за съмнението. Докато сте въ калъта, нищо нѣма да разрешите. — Какъ да излѣземъ отъ тази калъ? — Хванете се за вжжетото, което ви се подава. Вжжетото представя вѣрата, която може да ви спаси. Единственото спасение е въ това вжже. Докато излѣзете на повърхността, ще се кривите на една, на друга страна. Не се излиза лесно отъ областъта на съмнението. Колко светии сж плакали отъ тази калъ!

Сега, като говоря върху съмнението, казвате: Какво ли е писано по този въпросъ въ Библията и въ Евангелието? Какъ да разберемъ този въпросъ? — Каквито коментарии да правите върху съмнението, или върху въпроситѣ, които разглеждамъ въ беседитѣ си, вие нищо нѣма да постигнете. Само азъ мога да правя коментарии върху думитѣ си. Когато говоря, азъ имамъ предъ видъ само единъ моралъ, който се заключава въ следното: на първо мѣсто поставямъ Бога, на второ мѣсто — ближния си, а на трето мѣсто — себе си. Отъ това гледище изнасямъ всички въпроси, всички положения. Богъ представя главата на човѣка, ближниятъ — неговия трупъ, а азъ — краката и ржцетѣ, съ които оперирамъ навсѣкжде. Следователно, ближниятъ държи главата, а азъ нося цѣло-

то тѣло и работя за него. Ближниятъ може да разполага съ главата, но безъ моитѣ ржце и крака той нищо не може да направи. Сжщо така ржцетѣ и краката нищо не могатъ да направятъ безъ сърцето и бѣлитѣ дробове. Така трѣбва да се разсжждава, за да имате права философия за живота. Ако нѣмате една положителна идея въ живота си, вие нищо не можете да направите. Дали сте търговецъ, учителъ, свещеникъ, майка или баща, званието не опредѣля вашия животъ. Животътъ на всички хора се опредѣля отъ онази велика, постоянна идея, която тѣ иматъ за Бога. Тя движи хората напредъ, прави ги устойчиви, като имъ дава условия за растене и развиване.

Често слушамъ хората да се произнасятъ, че нѣкои нѣща въ живота представятъ проза, а други — поезия. И прозата, и поезията сж необходими за строежа на човѣшкия животъ. Прозата е нужна за създаване и обработване на полета и на долини въ човѣка. Тя е необходима за човѣшкото сърце. Поезията е необходима при създаване на планини въ човѣка. Тя е нужна за обработване на човѣшкия умъ. Науката е необходима за създаване на градоветѣ въ човѣка. Философията специално е необходима за устройване на обществения животъ въ човѣка. Отъ това гледище, човѣкъ трѣбва да се занимава и съ наука, и съ философия, и съ музика, и съ изкуства. Всички тия нѣща допринасятъ нѣщо за развитието на цѣлокупния човѣкъ. Като знаете тѣзи нѣща, бждете

внимателни едни къмъ други, не се присмивайте на онзи, който е попадналъ въ калъта на съмнението. Всѣки ще мине презъ съмнението. Турцитѣ казватъ: „Не се смѣй на съседа си, за да не дойде сжщото и до твоята глава“. Когато бѣше въ Гетсиманската градина, Христосъ се обърна къмъ ученицитѣ си съ думитѣ: „Молете се, за да не изпаднете въ изкушение!“ Знаете ли, какво бѣше положението на Христа тогава? Той се намираше въ голѣмо затруднение и трѣбваше правилно да реши въпроса. Той се намираше предъ задача, отъ която зависѣше благосъстоянието на цѣлото човѣчество. Затова Христосъ казва: „За този часъ дойдохъ на свѣта“. Голѣмо напрежение прекара Христосъ, но реши задачата си правилно.

Следователно, когато се намирате предъ голѣмо затруднение, знайте, че не сте сами. Отъ васъ се изисква да издържите до край. Щомъ издържите, помощта ще дойде. Тогава ще разберете, че не сте били сами. Ако се усъмните и започнете да казвате, че Богъ ви е забравилъ, че хората не ви обичатъ, вие сте на кривъ пжтъ. Каквито изпитания да ви дойдатъ — сиромашия, болести, изкушения — дръжте се за Бога. Речете ли, че може и по нечестенъ начинъ да живѣте, вие сте пропаднали. Изкушения и съблазни ще дойдатъ, но ако имате вѣра, ще издържите.

Като говоря по този начинъ, мнозина ще помислятъ, че имамъ нѣкого предъ видъ. — Никого нѣмамъ предъ видъ. Азъ изнасямъ

законитѣ, съ които невидимиятъ свѣтъ си служи. Всички минавате презъ изпитания. Защо и за какво сж нужни изпитанията, не е важно. Това е тайна, която обикновениятъ човѣкъ не може да разреши. Изпитанията ще минатъ и ще заминатъ, но вие не трѣбва да се смущавате. Съмнението неизбѣжно ще дойде, но вие не трѣбва да го държите дълго време въ себе си. Единъ вашъ приятелъ ви обещалъ, че въ понедѣлникъ, въ деветъ часа вечерта ще дойде при васъ да ви донесе една книга. Вие го чакате да дойде: минава деветъ, десетъ часа, но той все още не дохожда. Започвате да се съмнявате въ него. Съмнението вече ви е обхванало. Казвате: Излъга ме този човѣкъ. Той обещава само, а нищо не изпълнява. Не разбирамъ, какво приятелство е това. Той трѣбваше да преодолѣе всичко, но да изпълни обещанието си!—Така ще разсждавате, ако не обичате приятеля си. Обаче, ако го обичате, вие ще си кажете: Случило се е нѣщо на приятеля ми. Какво отъ това, че днесъ не е дошълъ? Утре ще дойде, ще ми донесе книгата и ще обясни причината, задето не е могълъ да изпълни обещанието си. Много причини има, които могатъ да попречатъ на човѣка да изпълни едно свое обещание. Може да го е хваналъ нѣкой апашъ и да го е развеждалъ цѣлия день изъ града. Какво не се случва на човѣка? Щомъ разсждавате така, съмнението ще ви напусне. На другия день приятельтъ ви ще дойде при васъ и ще

ви каже истинската причина за закъсняване на книгата.

Ще приведа онзи анекдотъ за една българка, която, каквото говорила, все казвала: „Ако е рекълъ Господъ“. Една сутринъ мъжътъ ѝ станалъ рано, взелъ мотика на рамото си и казалъ на жена си: Жена, отивамъ на лозето. Ти заколи една кокошка, сготви я хубаво и я донеси на лозето. — Добре, ако е рекълъ Господъ, всичко ще направя. — Рекълъ - не рекълъ, ще наготвишъ кокошката и ще ми я донесешъ. Азъ отивамъ на лозето, и ще се надѣвамъ тамъ за кокошка. Това било въ турско време. Тръгналъ той за лозето, но на пътя го срещнали турски челебии, вързали ржцетѣ му и така го развеждали цѣлия день изъ града. Жена му отишла на лозето, но останала очудена, когато не намѣрила мъжа си. Вечерята, като се върналъ мъжътъ ѝ, тя го запитала: Де бѣше цѣлъ день? Нѣмаше те на лозето. — Остави този въпросъ настрана! Отвори ми по-скоро, ако е рекълъ Господъ, че съмъ уморенъ. — Защо го развеждали челебиитѣ цѣлъ день изъ града? — Защото при започване на работата си не е казалъ „ако е рекълъ Господъ“, или не е призовалъ волята Божия на помощъ.

Ще ви дамъ единъ примѣръ изъ живота, съ който ще обясня, какво нѣщо е волята Божия. Често политическиятъ животъ налага на хората въ единъ градъ или въ цѣлата държава военно положение, което трае известно време. Тогава всички поданици счи-

татъ, че държавата имъ се намира въ нѣкаква опасностъ. Презъ това време всѣки трѣбва да има лична карта, която да представя при поискване. Нѣкой казва: Азъ трѣбва да имамъ лична карта! — Това е човѣкъ, който зачита волята на държавата. Това е човѣкъ, който зачита и волята Божия. Другъ казва: Азъ не се нуждая отъ лична карта; и безъ нея мога да минавамъ, дето искамъ. — Да, но щомъ излѣзе отъ дома си, веднага стражарьтъ го спира на пѣтя и му казва: Господине, моля дайте личната си карта! — Азъ нѣмамъ лична карта. — Вървете подиръ мене! — Този господинъ трѣгва подиръ стражаря, който го завежда въ участъка. Тукъ го държатъ цѣль день, изследватъ самоличността му, и вечерьта той се връща у дома си изморенъ, измжченъ. — Де бѣше цѣль день? — пита го жена му. — Остави се, човѣкъ трѣбва да има лична карта! Това значи: човѣкъ трѣбва да зачита волята Божия! Който е богатъ, той лесно ще разреши задачата си. Ще извади една златна монета, ще я даде на стражаря и ще се освободи отъ участъка. И това е добре, но не е изгодно, не е практично. Ако всѣки день вадяшъ отъ джоба си по една златна монета и я давашъ на стражаря, твоето движение изъ града ще излѣзе много скъпо. — Не, всѣки трѣбва да носи съ себе си своята лична карта, да не става нужда да отива въ участъка. Личната карта, или златната монета не сж нищо друго, освенъ знакъ, съ който

човѣкъ показва, че признава волята Божия и апелира къмъ нея.

Следователно, като ученици, вие трѣбва да имате любовъ къмъ учението, за да се справите съ съмнението. И ученикътъ се излага на съмнения, и учениятъ човѣкъ се излага на съмнения, но и единиятъ, и другиятъ трѣбва да се справятъ разумно съ него. Затова отъ всички хора се изисква вѣра. Като четете Евангелието, ще срещнете редъ принципи, които и на времето си, и сега, и въ бждеще ще иматъ и сж имали еднаква стойностъ. Приложението на тѣзи принципи усилва вѣрата на човѣка. Когато предприе неѣкаква работа, човѣкъ трѣбва да бжде тихъ и спокоенъ. Това показва, че вѣрата му е силна. Щомъ се безпокои, вѣрата му е слаба. Това не е упрекъ, но човѣкъ трѣбва да потърси причината за своята слаба вѣра. Ако причината за неговата слаба вѣра се крие въ ума, въ сърцето, или въ волята му, той трѣбва да вземе мѣрки да се засили въ това направление. Една отъ причинитѣ за неустойчивостта на сърцето е страхътъ, а на ума — съмнението. Ученикътъ трѣбва да работи съзнателно върху себе си, да се наблюдава, да знае, колко отъ мислитѣ и чувствата, които минаватъ презъ него, сж действително негови и колко отъ тѣхъ сж чужди. Само по този начинъ той може да прогресира правилно.

Какво представя съмнението? — Съмнението, безвѣрието представятъ утайки, които пълнятъ полето на етерното тѣло на човѣка,

както и неговия мозъкъ. Отрицателнитѣ мисли на съмнението, на безвѣрието се отразяватъ вредно върху цѣлия организъмъ на човѣка — върху мозъка, върху бѣлия и черния дробъ, върху сърцето, върху общата му жизненостъ, вследствие на което нервната му система се напълно изтощава и отслабва. За тази целъ ученикътъ трѣбва напълно да се освободи отъ ненужния товаръ на съмнението. Какъ ще се освободи? — Чрезъ любовта. Любовта му трѣбва да бжде изобилна, за да се проникне отъ готовността всичко да жертвува за Бога. За онзи, който люби, мъжнотии не съществуватъ. Азъ не говоря за човѣшката, но за Божествената Любовъ, заради която всѣки е готовъ да направи всичко. Тази любовъ носи радостъ за човѣка. Това виждаме въ живота на апостолитѣ, на мъченицитѣ, на великитѣ хора въ свѣта. Апостолиитѣ сж били бити, измъчвани, поругавани, но се връщали дома си радостни и весели, че сж удостоени да страдатъ за Христа, за Бога. Нѣкои отъ учениитѣ, отъ изобретателитѣ, отъ носителитѣ на велики идеи въ свѣта сжщо сж били подлагани на мъчения, но тѣ сж знаели, че ако не днесъ, или утре, ще дойде день, когато тѣхното изобретение, или тѣхната идея ще се приеме. Презъ каквито изпитания да минавате, важно е да създадете въ себе си положителна вѣра.

Като ученици, вие трѣбва правилно да разрешите въпроса за страданията. Когато другитѣ страдатъ, вие трѣбва да влизате въ положението имъ, да помагате. Когато вие

страдате, трѣбва да носите страданията разумно и безъ протести. Когато бедниятъ трепери въ стаята си отъ студъ, да благодари, че има възможность да изпита и това страдание. Нѣкога е билъ богатъ, р адвалъ се е на топла стая. Нека сега вземе дѣлъ отъ сждбата на сиромаша. Когато богатиятъ седи на топло въ стаята си, нека благодари за това на Бога, че има възможность да помага на беднитѣ. Сиромаштъ, който служи на Бога, и богатиятъ, който служи на Бога, трѣбва да приематъ страданията съ благодарность. Да помагашъ на ближния си, това не значи, че можешъ да помогнешъ на всички. Ако имашъ желание хората да не страдатъ, обърни се къмъ Господа съ молба да завърти онзи кранъ на слънцето, отъ който да се разлѣе топлина за цѣлия свѣтъ, за цѣлата земя. Щомъ се завърти този кранъ, топлината се разстила по цѣлата земя, и всички живи същества едновременно се стоплятъ. Така се моли светията за хората. Той не може да помага по отдѣлно на всѣки човѣкъ, но се моли за всички, и Богъ изпраща общо помощта си. Ако тия хора иматъ да плащатъ, вие можете да изплатите отъ дълга имъ само една десета часть, останалата тѣ сами ще си плащатъ.

Съвременнитѣ хора, както и ученицитѣ на окултизма, сж дошли до опасно положение. Тѣ сж затънали въ областта на свещения егоизъмъ и мислятъ само за себе си, за своето спасение и самоусъвършенствуване. Житното зърно нѣма какво да се самоусъ-

вършенствува. Ябълката, крушата, лозата нѣма какво да се самоусвършенствуватъ. Свѣтлината и топлината нѣма какво да се самоусвършенствуватъ. Любовта, Мъдростта и Истината нѣма какво да се самоусвършенствуватъ. Всички тия нѣща трѣбва да се проявяватъ, а не да се самоусвършенствуватъ. Човѣкъ трѣбва да прояви хубавото, красивото, което е вложено въ него, а не да се самоусвършенствува. Човѣкъ е дошълъ на земята да прояви Божиата Любовъ. Като проявява тази любовъ, едновременно съ това той ще се развива и усвършенствува. Тѣй щото, първо ще работите за името Божие и Неговата слава, после за доброто на своитѣ ближни и на трето мѣсто за себе си. Така вие ще постигнете всичко, каквото желаете. Този е правиятъ редъ на нѣщата.

Като говоря така, мнозина ще се натъкнатъ на въпроса, дали сж добри, или не. — Това не е важно. Отъ всички се изисква да бждете носители на Божиата Любовъ. Тази любовъ е въ сила да разтопи ония елементи въ човѣка, които сж причина за неговитѣ страдания. Тѣзи елементи се противопоставятъ на Божието влияние, вследствие на което въ човѣка се зараждатъ редъ страдания и противоречия. Въ този смисълъ, страданието не е нищо друго, освенъ голѣмъ студъ, който обхваща главно психиката на човѣка. Когато се намѣри при такива условия, т. е. при температурата на страданието, човѣкъ става добъръ проводникъ на Божиитѣ мисли и чувства, на Божиитѣ блага. Безъ

страдания, човѣкъ мяза на пустиня безъ вода. Само страданието е въ сила да стопи онѣзи твърди елементи въ човѣка, които не се подаватъ на влиянието на добритѣ сили въ природата. Запримѣрь, срѣщате единъ беденъ човѣкъ, искате да му дадете нѣщо; бръкнете въ джоба си, извадите една монета, погледнете я, вижда ви се голѣма. Нѣщо отвлѣче ви казва: Много е това, дай по-малко. Бръкнете втори пътъ, извадите друга монета, погледнете я, намирате, че и тя е много. Най-после извадите една дребна монета и я давате на бедния. Външно искате да дадете повече, но отвлѣче нѣщо не ви позволява. Това, което не ви позволява, не е Богъ.

Ако слушате Бога, вие ще дадете повече. Колкото дадете, ще мислите, че малко сте дали. Каквото добро да направите, ще мислите, че малко сте направили. Такова нѣщо е да живѣе и да постѣпва човѣкъ Божествено. Който живѣе въ свещения егоизъмъ, той се натѣква на редъ мжчнотии въ себе си. Тѣзи мжчнотии сж резултатъ на излишни енергии въ човѣка, които той не може да впрегне на работа. Този човѣкъ мяза на богатъ търговецъ, който има много стока, но малко купувачи. Вследствие на излишната стока, на пазара се явява конкуренция, която става причина за фалитъ. Между търговцитѣ се явява гонение, недоволство. За да се избегнатъ тия лоши послѣдствия, човѣкъ трѣбва да живѣе съ пълна вѣра и упование въ Бога, безъ никакво съмнение. Той трѣбва да се освобо-

ди абсолютно отъ съмнението, което се поражда въ неговия умствень свѣтъ.

Много отъ страданията на съвременитѣ хора се дължатъ на това, че искатъ да живѣятъ, както тѣ разбиратъ, а при това да заставятъ Бога да върши туй, което имъ понася. — Свешено нѣщо е Богъ! Той дава свобода на всички същества, позволява имъ да правятъ, каквото искатъ, но не съизволява въ тѣхнитѣ дѣла. Той знае, обаче, какъ действуватъ законитѣ. Той знае, че всѣка крива постѣпка носи свои лоши послѣдствия, които се трупатъ върху онзи, който я направилъ. Кое е по-хубаво тогава: да живѣете за Бога, или за себе си; да се радвате, или да страдате; да бждете богати съ вѣра и любовъ, или да сте сиромаси? За да живѣе добре, човѣкъ трѣбва да различава нѣщата. Какъвто предметъ да изучава, той трѣбва да се ръководи отъ закона на различаването, да следи въ себе си, какъ се отразява даденъ предметъ върху него. Ако работата, съ която се занимавате, или предметътъ, който изучавате, уравновесяватъ силитѣ у васъ, тѣ сж на мѣсто.

Следователно, да живѣе човѣкъ за Бога, това значи да уравни сили въ своя организъмъ. Да живѣе за себе си, това значи да се самоотравя. Това значи да затворятъ човѣка херметически въ тъмна стая, лишенъ отъ свѣтлина, отъ въздухъ и отъ вода. Не е лесно да живѣе човѣкъ между много хора, но още по-мжно е да живѣе самъ. Човѣкъ трѣбва да знае законитѣ, какъ да се хармо-

низира съ окръжаващата срѣда. Мжчна наука е хармонизирането на душитѣ. Студътъ ли трѣбва да се хармонизира съ васъ, или вие трѣбва да се хармонизирате съ студа? — Вие трѣбва да се хармонизирате съ студа. — Какъ? — Ще запалите печката и ще се стоплите. Значи, когато вѣнъ е студено, вжтре ще бжде топло. Когато вѣнъ е топло, вжтре ще бжде студено. Едно се иска отъ ученика: да възстанови своето вжтрешно равновесие. Ако не успѣе да направи това, той ще изпадне въ положение на пълна индиферентностъ, при което нѣма да върви напредъ, нито назадъ. За да придобиете вжтрешно равновесие, вие трѣбва да си дадете отчетъ, колко отъ мислитѣ и чувствата ви сж ваши, и колко отъ тѣхъ — чужди. Ваши мисли сж тия, които ви сж дадени отъ Бога. Само тѣ могатъ да ви ползуватъ. Тѣ сж вашъ капиталъ, съ който можете да разполагате. Съ този капиталъ човѣкъ може да расте и да се развива. Божественитѣ мисли и чувства внасятъ въ човѣка миръ и спокойствие, и той може лесно да се справи съ студа и съ горещината. Който е неспокоенъ, който се гнѣви лесно, той не може да издържа на рѣзкитѣ промѣни на времето. Като излѣзе вѣнъ, студътъ веднага го заставя да се свива. Кога се свива човѣкъ? — Когато страда. — Кога се разширява? — Когато се радва. Студътъ и страданието предизвикватъ свиване; топлината и радостта — разширяване.

И тъй, отъ всички се изисква положителна вѣра, безъ колебание, безъ съмнение, безъ страхъ. Отъ всички се изисква такава вѣра, каквато детето има въ майка си, каквато ученикътъ има въ учителя си. Ученикътъ отива на училище, защото вѣрва, че учителятъ му ще го научи да чете и да пише, ще отвори очитѣ му. Азъ говоря за онази вѣра, която има мораленъ характеръ, а не за вѣрата, която има характеръ на физическо подчинение, на физическа преданостъ.

„Богъ царува на небето. Богъ царува въ живота. Д'а бжде името Му благословено!

*

9. Лекции отъ Учителя, държана на 21 декемврий, 1927 г. София.

КРЖГОВЕ НА СЪЗНАНИЕТО.

„Богъ царува на небето. Богъ царува въ живота. Да бжде името Му благословено!“

Размишление.

Ще ви дамъ следното мото:

„Вѣренъ, истиненъ, чистъ и благъ всѣкога бжди! И Господъ на мира ще изпълни сърцето ти съ всички добрини“.

Какво разбирате подъ думата „духъ“? Когато се говори за човѣшкия духъ, вие разбирате човѣка въ неговата форма. Въ сжщностъ подъ думата „духъ“ се разбира съзнателно движение. Движатъ се само разумнитѣ нѣща. Дето нѣма духъ, дете нѣма разумностъ, тамъ не може да има движение. Следователно, мъртвитѣ работи не се движатъ; движатъ се само живитѣ, разумнитѣ нѣща. Често се говори, че духътъ обсебилъ нѣкого. — Не, духътъ не може да обсебва, той може само да движи човѣка. Тѣй щото, за да говорите за духа, вие трѣбва да имате ясна представа, що е духъ.

Мнозина говорятъ за душата. Що е душа? Подъ думата „душа“ се разбира възвишеното и благородното въ човѣка, т. е. разумното начало въ него, което твори и съгражда. Душата не е нѣщо отдѣлно отъ чо-

вѣка. Въ човѣка тя се извява като принципъ, който твори, съгражда нѣщата и ги пази отъ разрушаване. Душата представя мекия принципъ въ човѣка, чрезъ който се извява любовта. Духътъ пъкъ представя силния, мощния принципъ въ човѣка. Духътъ и душата сж въ такова отношение помежду си, въ каквото отношение сж умътъ и сърцето. Ако приемемъ, че душата е подобна на топлината, а духътъ — на свѣтлината, могатъ ли тѣ единъ безъ другъ? Духътъ е плоскостъ, върху която душата се отразява. Сжщото става и съ слънчевата енергия. Ако слънчевата енергия не срещне на пътя си нѣкаква плоскостъ, или по-гжста срѣда, която да я отрази, тя никога не би се извила като свѣтлина и топлина. Докато дойде на земята, слънчевата енергия е срещнала въ пространството редъ плоскости съ различни гжстоти, презъ които се е пречупила нѣколкократно. Какви и колко пречупвания е претърпяла слънчевата енергия, това е известно на истински ученитѣ. Обаче, обикновенитѣ учени не знаятъ тия нѣща. Тѣ едва сега навлизатъ въ положителната наука, въ науката на Битието.

Истински ученитѣ знаятъ, че земята е обвита въ особена материя, която служи като трансформаторъ на слънчевата енергия, за да я превърне въ свѣтлина, която ние възприемаме чрезъ очитѣ си. Часть отъ слънчевата енергия се трансформира въ топлина, при температурата на която нашиятъ организъмъ расте и се развива. И топлинната енергия претърпява редъ пречупвания. Ако единъ

денъ трансформаторътъ на слънчевата енергия се развали, животътъ на земята ще изчезне. Това сж научни данни, които могат да се провѣрятъ. Много научни данни има въ науката, много учени хора има въ свѣта, но малцина отъ тѣхъ сж мъдреци. Запримѣрь, учени, интелигентни хора казватъ, че Духътъ обсебилъ нѣкого и го задигналъ. — Какво разбиратъ тѣ подъ „обсебване отъ Духа“? И въ Писанието е казано, че Духътъ задигналъ нѣкого. Това значи, че Духътъ, който разполага съ мощнитѣ сили на природата, задигналъ нѣкой човѣкъ. Той може да задигне не само единъ човѣкъ, но цѣло събрание отъ хора и да ги пренесе отъ едно мѣсто на друго. Ако единъ асансьоръ може да задигне стотици и хиляди хора, или стотици и хиляди тона и да ги пренесе отъ едно мѣсто на друго, защо Духътъ да не може да направи това? Духътъ има знания, той знае законитѣ, съ които природата си служи. Той може да трансформира материята, той може и да я поляризира.

Като говоря върху тѣзи въпроси, едни отъ васъ ги разбиратъ по-добре, а други не разбиратъ всичко. Защо? — Защото не сж учени. Тѣ искатъ да бждатъ наредъ съ ученитѣ и по този начинъ се поставятъ на крива основа. Тѣ трѣбва да знаятъ, че никога нѣма да се постигне равенство въ знанието. Въ неравенството, именно, седи красотата. Всички хора сж братя помежду си, но съ различни разбирания. И волътъ е нашъ братъ, но съ рѣга и копита. И птицата е наша сестра, но

съ човка, съ крила и съ пера. Като ни срещнатъ тия по-малки наши братя и сестри, тѣ бѣгатъ отъ насъ, защото не се отнасяме съ тѣхъ, както трѣбва. Като дойдатъ до науката за отношенията, хората се спъватъ. До едно мѣсто и свѣтскитѣ, и религиознитѣ хора вървятъ добре, но като дойдатъ до ония тънки, деликатни вътрешни отношения, всички спиратъ и казватъ: Опасна е тази зона, по-нататъкъ не може да се върви. Като дойде до това мѣсто, майката казва: Не струва човѣкъ да става майка, да ражда деца. Като дойде до това мѣсто, бащата казва: Не струва човѣкъ да става баща. Учителътъ пъкъ казва: Не струва човѣкъ да бжде учителъ, да учи и да възпитава тия неблагодарни деца. Като дойдатъ до тази зона, всички хора се спиратъ и казватъ: Не струва повече да вървимъ. — Това е зона на замръзване, която непременно трѣбва да се премине и да се върви напредъ. Задъ тази зона има още една, по-опасна, която сжщо така трѣбва да се мине. За да минете благополучно тия две зони, вие трѣбва добре да се екипирате. Задъ тѣзи зони ще влѣзете въ областъта на красивия животъ.

Като ви наблюдавамъ, виждамъ, колко често се мѣнятъ състоянията ви. Единъ день сте вдъхновени, разположени, готови да обхванете цѣлия свѣтъ. Два дня следъ това отпадате духомъ, вървите съ наведена глава, тежко ви е нѣщо. Защо ви е тежко? — Много причини има за това. Преди всичко, не сте дишали правилно, вследствие на което е ста-

нало свиване на кръвоноснитѣ ви сѣдове. Затова мозъчната ви енергия не тече правилно; етерното ви тѣло не е въ хармония съ физическото. Тия състояния предизвикватъ вътрешно подпушване въ човѣка, и той започва да се съмнява, да вижда всичко наопаки. Отъ вашето разположение зависи да виждате нѣщата на лице, или наопаки. Запримѣръ, купувате си лотариенъ билетъ и спечелвате 50,000 лева. Вземате паритѣ въ джоба си и тръгвате къмъ дома си веселъ, разположенъ. Де кого срещнете, виждате все сияещи лица — щастливи, доволни. Въ всѣки човѣкъ виждате доброто. Другъ нѣкой носи въ джоба си 50,000 лева и минава презъ една гора. Срѣщатъ го разбойници и го обиратъ. Като остане безъ петъ пари, де когото срещне на пѣтя си, счита, въ него вижда разбойникъ. Този човѣкъ вижда навсѣкжде лошото. Питамъ: Кое отъ дветѣ положения е право — първото, или второто? Добри ли сѣ всички хора, или лоши? Въ първия случай всички хора бѣха добри, защото вие бѣхте добре разположени. Въ втория случай всички хора бѣха лоши, защото разбойниците ви обраха. Значи, дали хората ще бждатъ добри или лоши, това зависи отъ вашето разположение, или неразположение.

За да не изпадате въ заблуждения, да не правите криви заключения, вие трѣбва да проучавате състоянията си. Разположение и неразположение, това сѣ състояния на съзнанието. Съзнанието представя плоча, подобна на свѣточувствителната плоча въ фотография-

та, вследствие на което върху него се отпечатват и най-малкитѣ промѣни, които ставатъ въ психиката на човѣка. Когато забележите най-малката промѣна въ съзнанието на човѣка, вие трѣбва да бждете внимателни, да не го безпокоите, да не философствувате върху това, което той преживява, защото и вие можете да се натъкнете на сжщото положение. Въпрѣки вашата философия, и вие можете да направите сжщата погрѣшка. Какво трѣбва да направите? — Дайте такъвъ примѣръ на човѣка, че да разбере отъ васъ, какъ трѣбва да постѣпва. Обрали нѣкого. Не му казвайте, че Господъ е добъръ, че ще му помогне, че ще се уреди работата му, но ако е беденъ, а вие разполагате, имате пари, подпишете му единъ чекъ, да види Божията помощъ, изпратена чрезъ васъ. А тъй, че Богъ ще му помогне, че работата ще се уреди, че азъ те обичамъ — това сж празни думи, които нищо не струватъ. Стои предъ тебе гладенъ, голъ, босъ човѣкъ, а ти му казвашъ, че го обичашъ. Докажи това по нѣкакъвъ начинъ. Облѣчи го, нахрани го, задоволи го, и този човѣкъ, безъ твоитѣ изявления въ любовъ, ще разбере, че го обичашъ. Гладниятъ да се моли, разбирамъ. Той се моли, за да го нахрани нѣкой. Но ситиятъ да се моли — не разбирамъ. Трѣбва ли ситиятъ да се моли за гладния? — Не, ситиятъ трѣбва да повика гладния у дома си, да го нахрани, да го облѣче, а после може да му поговори малко за Божията Любовь. Иначе, думи безъ добри дѣла създаватъ противоречия въ живота.

Следователно, преди да учите хората, какъ да постъпватъ, вие трѣбва себе си да научите. Тази наука е най-мъчна. Тя е особенъ родъ педагогия, която малцина иматъ търпение да изслушатъ, а още по-малко търпение да я приложатъ. Не е лесно човѣкъ да възпита себе си, да си създаде правилна обхода къмъ всички живи същества. Изнасямъ въ беседитѣ си единъ примѣръ, но вие казвате: Този примѣръ се отнася за еди-кого си. Другъ казва: Този примѣръ визира мене — и се обижда. — Не, примѣритѣ, които се даватъ въ Школата, сж общи за всички живи същества. Тѣ сж обиколили и обикалятъ цѣлия свѣтъ, съ цель да поучатъ хората. Тѣ се отнасятъ до животѣ същества, а не до мъртвитѣ, не до камънитѣ. Следователно, ако искате да се ползвате отъ тѣхъ, тълкувайте ги въ положителенъ смисълъ. Не е лесно да се възпита човѣкъ, да придобие добра обхода, външна и вътрешна. Мжжъ и жена се скарали. Жената казала нѣколко обидни думи на мжжа. Той се ядосалъ, потъмнѣлъ, не може да преглътне тѣзи горчиви думи на жена си. Той ги носи като забити гвоздеи въ съзнанието си, не може да се освободи отъ тѣхъ. Срѣщате този човѣкъ на пята си и се чудите, защо не иска да ви поздрави. Заетъ е човѣкътъ, бори се съ тия обидни, горчиви думи, които жена му е казала. — Оставете го спокоенъ, време се изисква, докато той асимилира тази отрова въ себе си.

Единъ българинъ отъ Костенецъ-баня ималъ обичай да понатупва жена си по всич-

ки правила на Евангелието. Той наскоро се обърналъ къмъ Евангелизма, започналъ да чете и да изучава евангелието. Като понаби-валъ отъ време на време жена си, той се оправдавалъ съ единъ стихъ отъ Евангелието, споредъ който се казвало: „Когото Богъ обича, него наказва.“ Единъ день жена му била нѣщо неразположена, преживявала нѣ-какво особено състояние, което раздразнило мжжа ѝ, и той я набилъ. Огорчена и обидена, тя му казала: Да знаешъ, че цѣлъ животъ нѣма да ти простя за този бой! Той оти-шълъ на лозето и започналъ да копае, но работата не му вървѣла. Защо? — Измжчвало го нѣщо, съжбявалъ, че билъ жена си. От-ново започвалъ да копае, но копането не му се подавало. Върналъ се най-после отъ ло-зето, отишълъ право при жена си и казалъ: Моля ти се да ме простишъ! Не постъпихъ добре съ тебе. Отидохъ на лозето да копая, но не можахъ, мжчно ми е, искамъ да ме простишъ. Иначе, мисли си той, отиде моятъ евангелизмъ. Питамъ: Защо този човѣкъ пѣшка и се мжчи? — Като ударилъ жена си, той възприелъ нейното тежко състояние, затова се мжчи. Въ този случай тя станала господарка, а той — слуга. Цѣлиятъ день той се разправялъ съ състоянието, което било въ нея. Той се запитвалъ: Като си тол-кова голѣмъ евангелистъ, любишъ ли жена си? Нѣщо отвѣтре го запитвало: Ами тя покорява ли се на мжжа си? — Дето има любовъ, тамъ има покорство; дете нѣма лю-бовъ, никакво покорство не съществува. Сле-

дователно, подчинение, покорство може да съществува само при любовта. Щомъ нѣма любовъ, това вече е насилие. При любовта подчинението иде по естественъ пѣтъ, защото, който люби, той не злоупотрѣбва съ своята власть.

И тъй, всичко, каквото се случва въ живота на човѣка, трѣбва да се обяснява разумно. Всѣка промѣна въ съзнанието има своето разумно обяснение. Не е достатъчно само да кажете, че ви е мжно, но трѣбва да знаете причинитѣ, защо ви е мжно. Мжнотиитѣ могатъ да бждатъ отъ физически характеръ: яли сте нѣкаква мжносмилаема храна. Тѣ могатъ да се предизвикатъ и отъ нѣкаква сърдечна, или умствена причина. Следователно, човѣкъ трѣбва да знае причинитѣ за промѣнитѣ, които ставатъ въ съзнанието му. Всѣко съзнание може да се представи въ видъ на кръгъ. Споредъ това, доколко е широко и пробудено дадено съзнание, дотолкова и този кръгъ ще бжде голѣмъ. Въ такъвъ смисълъ съзнанията на всички същества се представятъ въ видъ на безброй концентрични кръгове, отъ които вътрешниятъ е най-малкъ. Външниятъ кръгъ, като най-голѣмъ, прониква презъ всички останали съзнания, които неизбѣжно трѣбва да му се подчиняватъ. Тѣ съставятъ органи на външното съзнание, ксето, отъ своя страна, ги направлява. Значи, всѣко вътрешно съзнание трѣбва да се подчини на всѣко външно, което е надъ него, а всички заедно трѣбва да се подчиняватъ на най-външния кръгъ. Каз-

вате: Азъ не вѣрвамъ въ Бога. — Ти риташъ противъ остень. Азъ не вѣрвамъ на ангелитѣ. — Ти риташъ противъ остень. — Азъ не вѣрвамъ въ светиитѣ, и въ гениитѣ. — Ти риташъ противъ остень. Светиитѣ, ангелитѣ, гениитѣ, това сж кржгове, които сжществуватъ въ самия тебе и стоятъ надъ твое-то съзнание. Ти можешъ да виждашъ само това, което е подъ тебе, но не можешъ да виждашъ онова, което е надъ тебе. Това, което е надъ тебе, всѣкога може да те вижда. Понѣкога вие усѣщате влиянията на външни-тѣ кржгове. Сжществата отъ тия кржгове предварително още знаятъ, какво ви чака, какви страдания ви се готвятъ, затова взиматъ мѣрки да ви помогнатъ. Тѣ виждатъ, че вие сте тръгнали въ кривъ пжтъ, и започватъ да ви въздействуватъ. Ако не можете да ги разберете, тѣ ще ви създадатъ такъвъ родъ страдания, които събуждатъ вашата мисль. Щомъ почнете да мислите, започвате правилно да чувствате и тръгвате въ правилния пжтъ.

Да допуснемъ, че имате всичко 30 кржга, т. е. 30 съзнания, които се проникватъ едно друго. Най-външниятъ кржгъ има сила и власть да заповѣда на останалитѣ 29; обаче, най-вжтрешниятъ нѣма никаква власть, никаква сила. Той се чувствува самъ, всички могатъ да му заповѣдватъ. Той заповѣдва само на себе си. Съзнанието на всѣки човѣкъ постепенно се разширява, и въ този процесъ той изживява различни състояния. Когато се намира въ най-вжтрешния кржгъ на съзна-

нието, човѣкъ се усѣща съвършено самъ, отъ всички изоставенъ, никой не го обича, и мисли, че нищо не може да направи. Това състояние се продължава около два-три часа. Следъ това съзнанието му започва помалко да се разширява; той минава презъ всички останали кръгове на съзнанието, докато най-после дойде до 30 кръгъ. Щомъ влѣзе въ това съзнание, човѣкъ започва да се чувства свободенъ, доволенъ отъ себе си. Той мисли, че много знае, че всичко може да направи. Споредъ законитѣ на астрологията и на хиромантията може точно да се опредѣли, въ кой кръгъ на съзнанието се намира човѣкъ. Никой не може да остане постоянно въ единъ и сжщъ кръгъ. Въ съзнанието му ставатъ постоянни слизания и качвания. Това, именно, представя красотата на живота. Художникътъ може да нарисува тия кръгове, споредъ които всѣки день можете да опредѣляте, въ кой кръгъ на съзнанието се намирате. Всѣки кръгъ е свързанъ съ известни сили на природата, вследствие на което човѣкъ е носителъ на тия сили. Добре е да нарисувате тия кръгове съ цвѣтни моливи, а въ срѣдата имъ да поставите човѣка. Ще имате една хубава картина, която трѣбва да изучавате. Тѣзи кръгове представятъ новитѣ съзнания, които действуватъ въ свѣта.

Сега, като говоря за съзнанията, мнозина могатъ да се изложатъ на противоречия, да кажатъ: Защо трѣбва да изучаваме кръговетѣ на съзнанията, презъ които минава човѣкъ? Днесъ ние се нуждаемъ отъ хлѣбъ, и

само отъ хлѣбъ — нѣмаме време да учимъ. Всѣки гледа да изкара нѣщо, да се прехрани. — Споредъ мене, какъвто и да е човѣкъ, каквото положение да заема той, пакъ има малко време да учи. — Търговецъ съмъ, нѣмамъ свободно време. — И като търговецъ имашъ малко свободно време да учишъ. Учението е необходимостъ за всѣка душа. Що се отнася до сиромашията, до болеститѣ и страданията въ свѣта, тѣ сж условия, които подтикватъ човѣка къмъ учение. Азъ не искамъ сега да демонстрирамъ тия работи. И безъ да ги демонстрирамъ, вие сами имате много случаи въ живота, отъ които провѣрявате истинността на моитѣ думи.

Наскоро единъ нашъ братъ заболѣ отъ нищо и никакво. На врата му се явилъ малкъ сърбежъ, и той се почесалъ нѣколко пжти. Съ почесването той разранилъ мѣстото, потекло малко кръвъ, но като нѣмалъ памукъ, нито чистъ платъ, съ който да попие кръвта, станало инфекция на кръвта, вследствие на което вратътъ му се подулъ. Ако не бѣха се обърнали за помощъ, кръвта му щѣше напълно да се отрови. Като отидохъ да го видя, намѣрихъ положението много сериозно. Почудихъ се, какъ се е оставилъ до това положение, да се инфектира кръвта му. — Както и да е, въпросътъ бѣше. по-скоро да му се помогне. Въ това време близкитѣ му го убеждавали да му се направи операция. — Защо ще ти правятъ операция? — —Остави се, съвсемъ капитулирахъ. — Не си капитулиралъ, но отсега нататкъ ще учишъ

уроцитъ си. Сега научи първия урокъ. Важното е, че домашнитъ на този нашъ братъ решили да му правятъ операция. И той се убедилъ, че не може безъ операция. — Не, и безъ операция ще мине. — Какъ? — Имай търпение, ще видишъ. — Не се мина много време, на врата се отвориха нѣколко дупки, отдето изтече около кило и половина нечиста материя. Следъ това братътъ се усѣщаше отслабналъ. — Какъ да не се усѣща отслабналъ? Мнозина отъ васъ се плашатъ, дали ще оздравѣятъ, дали ще мине болестъта имъ. Тѣ се боятъ отъ смъртъта. Писано е на човѣка, дали ще умре отъ дадена болестъ, или не. Лѣкаритъ казватъ за нѣкой боленъ, че ще умре. — Нѣма да умре. Когато трѣбва да умре, и здравъ да е, човѣкъ, пакъ ще умре. Ще го взематъ по нѣкакъвъ начинъ, и той нѣма да разбере, какъ е станало това. Досега азъ съмъ казалъ само на единъ човѣкъ, кога ще умре. Опредѣлихъ точно деня и часа на неговото заминаване. Казахъ му, че следъ шесть месеца ще замине за онзи свѣтъ. На другъ човѣкъ досега не съмъ казвалъ, кога ще замине, и нѣма да кажа. На всѣки човѣкъ е опредѣлено точно, кога ще замине.

Като ученици, вие не трѣбва да се страхувате отъ смъртъта, нито отъ болести и изпитания. Болеститъ и изпитанията ще дойдатъ, но задъ всѣка болестъ, задъ всѣко изпитание има кржгове, които играятъ важна роль въ процеситъ на съзнанието. Всички болести се дължатъ на известна дисхармония въ човѣка. Когато черниятъ дробъ на чо-

вѣка се разстрои, това показва, че въ неговитѣ низши чувства има нѣщо неправилно. Когато го боли главата, това показва, че въ мислителнитѣ му способности, въ неговитѣ мозъчни центрове има нѣкаква дисхармония. Това значи, че той не мисли право. Когато сърцето на човѣка се свива, това показва, че въ милосърдието му има нѣкаква дисхармония. Досега не съмъ срещналъ милосърденъ човѣкъ, на когото сърцето да се свива. Щомъ сърцето ти се свива, ти трѣбва да проявишъ своето милосърдие. Като проявишъ милосърдието си, сърцето ти ще почне да се разширява. — Ама сърцето ми тупа неправилно. — Какъ да не тупа? Ще тупа, защото не си милосърденъ. Преди години ти бѣше по-милосърденъ, отколкото сега. Щомъ проявишъ милосърдието си, сърцето ти ще почне правилно да бие. Децата сж по-милосърдни отъ възрастнитѣ, но майкитѣ имъ не даватъ да проявяватъ милосърдието си. Какво искате отъ човѣкъ, който държи ржцетѣ въ джобовѣтъ си, или отъ онзи, който държи ржцетѣ си подъ мишцитѣ си? За такъвъ човѣкъ ние не можемъ да имаме добро мнение. Вие не можете да си обясните причината на тѣзи нѣща, но тѣ се дължатъ на известни недъзи у хората. Всѣки недъгъ показва, че единъ отъ кржговетѣ на тѣхното съзнание не функционира правилно. Нѣкой обича да почесва главата си. Това показва, че единъ отъ кржговетѣ на съзнанието му не действа правилно. Другъ държи главата си малко накриво. Защо? — Единъ отъ кржговетѣ на

неговото съзнание не действува правилно. Всички кржгове на съзнанието трѣбва да се поставятъ въ редъ и порядъкъ. Тѣзи кржгове представятъ известни сили, известни енергии, които заобикалятъ човѣшката душа. Тѣзи сили се предаватъ, именно, чрезъ кржговетъ на съзнанието. Отъ тѣзи кржгове зависи успѣха, или неуспѣха на човѣка.

Това, което ви говоря за кржговетъ, представя положителни знания, които всички трѣбва да придобие. Ще кажете, че знаете тия нѣща, че сте ги учили. Който казва, че знае тия нѣща, нека се опита да превърне желѣзото въ злато. Може ли да има мжнотии онзи, който е въ състояние да превърне желѣзото въ злато? Невъзможно е този човѣкъ да има мжнотии, които да не може да разреши. Този човѣкъ ще вземе сто килограма желѣзо и ще го превърне въ злато. Съ тѣзи пари той ще има най-скжпитѣ книги въ свѣта, ще обиколи свѣта и ще придобие много знания. Ще кажете, че това не се отнася до васъ. Това знание е достъпно и за васъ, но кой досега е могълъ да превърне желѣзото въ злато? Други ще кажатъ, че не се нуждаятъ отъ такова знание, съ което да превръщатъ желѣзото въ злато. — Това е другъ въпросъ; важно е, че желѣзото може да се превърне въ злато. Наистина, вие сте далечъ отъ това знание. Както ви гледамъ сега, за да дойдете до това знание, трѣбватъ ви поне още хиляда години учение, и то само половината отъ васъ ще

могатъ да направятъ това. На останалата половина трѣбватъ още хиляда години, за да дойдатъ до положение да превръщатъ желѣзото въ злато. Изобщо, изискватъ се още три хиляди години, докато частъ отъ човѣчеството бжде въ състояние да превръща желѣзото въ злато.

И тъй, виждате, какво нѣщо е съзнанието, колко бавенъ е процесътъ на разширяване и пробуждане на човѣшкото съзнание. Азъ самъ ще се чудя, ако мога да превърна една желѣзна пръчка въ златна. Сила е това! Кой нѣма желѣзо въ своята мисль? Изкуство е, обаче, това желѣзо да се превърне въ злато. Представете си, че вие имате едно любовно чувство въ себе си, обичате нѣкого. Значи, намирате се подъ влиянието на Венера. Това е Божествено чувство. Но по едно време се яви Сатурнъ, понеже и той обича Венера, и пусне микроскопическа частъ отъ своето желѣзо въ кръвта ви. Това желѣзо веднага пуца отровата си, и вие усѣщате, че е станала нѣкаква промѣна у васъ. Тази частъ отъ желѣзото, която Сатурнъ е внесълъ въ кръвта ви, е микроскопическа, съставя една милионна частъ отъ милиграма, но тя създава известна пертурбация у васъ, вследствие на което по цѣли нощи не можете да спите. Какво трѣбва да направите при това положение? Ще вземете това желѣзо и ще го превърнете въ злато. По кой начинъ? — Ще внесете слънчевата енергия у васъ. Като повикате на помощъ Слънцето, богъ Аполонъ, той веднага ще ви покаже начини,

какъ да превърнете желѣзото въ злато. Щомъ успѣете да превърнете желѣзото въ злато, веднага въ ума ви ще просветне една свѣтла, красива мисль. Така постъпватъ и християнитѣ. Като се намѣрятъ въ нѣкакво затруднение, тѣ дълго време се молятъ на Бога, докато най-после въ ума имъ блѣсне нѣкаква свѣтла мисль, и по този начинъ разрешаватъ своята мъчнотия. Следъ това, колкото да ги биятъ, тѣ сж радостни и весели: пѣятъ и благославятъ Бога. Тѣ се обръщаха къмъ своитѣ братя съ думитѣ: Братя, нѣма защо да се страхувате. Богъ е дошълъ на земята и превърналъ желѣзото въ злато.

Следователно, намѣрите ли се въ трудно положение, ще се молите день, два, три, седмици и месеци наредъ, докато превърнете всичкото желѣзо въ кръвта си въ злато. Нѣкога не сж нужни много дни. Достатъчни сж нѣколко часа, за да стане това превръщане. На какво се дължатъ отрицателнитѣ състояния у васъ? Тѣ се дължатъ на това, че кръговетѣ на вашето съзнание не сж още уравновесени. Нѣколко часа сте радостни и весели, и следъ това казвате: Тежко ми е нѣщо на душата. — Нѣма какво да ви е тежко. Трѣбва да работите върху себе си, за да изпитате силата на вашата молитва. Има начинъ, по който всѣки отъ васъ трѣбва да се научи специфично да се моли. Учителътъ нѣма да ви даде на готово тази специфична молитва; всѣки самъ трѣбва да я намѣри. Тази молитва е магическа. Тя е въ състояние да превръща неблагоприятнитѣ метали въ благородни.

Тази молитва е сила Божия. Тя е формула, предъ която нѣма нищо невъзможно.

Питамъ: вие вѣрвате ли въ това? Ще кажете, че вѣрвате. Споредъ мене, наполовина вѣрвате, защото ще се запитате, дали сте провѣрили това нѣщо. Вие отчасти знаете това, защото сте още въ началото на своето учение. Въ бждеще съ това знание никжде нѣма да ви приематъ. Не е въпросъ само да се проповѣдва. Въ този животъ се изискватъ сили отъ човѣка. Не е достатъчно само да обърнете човѣка къмъ Бога, но трѣбва да му покажете начинъ, какъ да работи. Като отидете на небето, можете да останете нѣколко години тамъ, но трѣбва да знаете, какъ се работи. Не е достатъчно да заведете приятеля си въ университета, но той трѣбва да учи, за да свърши успѣшно. Казвате: Ние знаемъ тия работи, знаемъ, че трѣбва да се любимъ. — Това знание, което имате, може да ви помогне, но има едно съществено знание, къмъ което всички се стремятъ: то е знанието на безсмъртието.

Казвате, че много работи не ви сж ясни. Питамъ: изучавали ли сте кржговетъ? Знаете ли имената на всички кржгове? По-нататкъ, въ 30 последователни лекции ще се спра да говоря за всѣки кржгъ специално, да ви запозная съ тѣхнитѣ отличителни чърти. Вие наистина имате много знания, но едно, което ви пречи, е че имате високо мнение за себе си. Това подразбира, че мислите за себе си повече, отколкото сте въ сжщность. Нѣкой казва, че е много силенъ.

За да познае, колко е силенъ, ще го подложимъ на подигравкитѣ, на закачкитѣ на всички ученици отъ класа, да видимъ, доколко ще издържи. Ако нѣкой братъ каже нѣщо лошо за него, той веднага ще започне да се оплаква: Знаете ли, какво ми каза еди-кой си братъ? — Какво е казалъ братъ ти? Случайно езикътъ му се е подхлъзналъ и казалъ нѣщо лошо. Кой отъ васъ не е казалъ лоша дума за нѣкого? Кой отъ васъ не се е заканвалъ на нѣкого?

Една ученичка отъ осми класъ, въ една отъ софийскитѣ гимназии, разправяше следното: Единъ день дошълъ инспекторъ да ревизира единъ отъ учителитѣ. За да покаже на инспектора, че има добра дисциплина въ класа, отъ време на време учителятъ се обръщалъ къмъ ученичитѣ и имъ се заканвалъ съ прѣстъ. Съ това искалъ да имъ обърне внимание да се държатъ добре предъ инспектора. Като видѣли това, ученичитѣ започнали още повече да се смѣятъ, видѣло имъ се смѣшно.

Сега ще ви дамъ една елементарна формула, която можете да употребявате при всички случаи на животаси, добри или лоши. Каквото добро, или зло да ви се случи, веднага произнесете въ себе си тази формула и вижте, какво ще стане въ душата ви. Формулата е следната: „Господи, азъ Те благославямъ хиляди и милиарди пжти“. Кажете формулата само тогава, когато не мислите нищо лошо. И въ най-голѣмото зло, или нещастие да се намѣрите, не казвайте: Господи, азъ ли

съмъ най-голѣмиятъ грѣшникъ въ свѣта? Кажете си новата формула: „Господи, азъ Те благославямъ хиляди и милиарди пѣти“. Докато се считаашъ голѣмъ грѣшникъ, ти си въ най-вътрешния кръгъ самъ, изоставенъ. Щомъ кажешъ: „Господи, азъ Те благославямъ хиляди и милиарди пѣти“, веднага ще се намѣришъ въ най-външния кръгъ, ще имашъ сила и животъ. Веднага пѣтътъ ти ще се отвори навсѣкжде, и по най-естественъ начинъ ще се справишъ съ мжнотиитѣ си и ще постигнешъ всичко онова, за което си роденъ. Всѣки човѣкъ е роденъ за нѣщо.

За да обясня своята мисль, ще взема за примѣръ Библията, или Евангелието. Виждате, че тѣзи Свещени книга сж съставени отъ много листа. По какво се различаватъ листата на Свещената книга? Листата на Свещената книга се различаватъ по това, че всѣки отъ тѣхъ съдържа специфично знание. При това, всѣки листъ е съставенъ отъ опредѣленъ брой редове; всѣки редъ се отличава отъ другитѣ по своето специфично съдържание. Не само това, но всѣка дума, всѣко изречение се отличава отъ другитѣ сжщо по своето специфично съдържание. Слоговетѣ, думитѣ и изреченията на всѣки редъ се различаватъ едни отъ други. Ако липсва единъ отъ слоговетѣ на една дума, той лесно може да се възстанови. Ако липсва цѣло изречение, възстановяването му е вече още по-мжчно. При това, всѣки трѣбва да знае за себе си, какво представя въ тази Свещена, въ тази Божествена книга: дали е само буква,

слогъ, дума или цѣло изречение. Ако сте буква само, трѣбва да знаете, колко пжти се повтаряте въ цѣлата книга. Броили ли сте, запримѣръ, на колко мѣста се среща буквата „б“ въ Библията? Колко време ще употребите, ако трѣбва да преброите на колко мѣста се съдържа всѣка буква въ Библията? Това е една трудна задача, която въ бждеще ще ви се даде.

Има една наука кабала, споредъ която по единъ правиленъ начинъ може да се направятъ изчисления, да се види, колко пжти се среща въ Библията буквата б, запримѣръ. За това се изисква постоянство. Тази задача не може да ви се даде сега, понеже нѣмате време да я изпълните. Ако направите това изчисление, сега то ще представя за васъ безполезенъ трудъ. Вие нѣма да знаете, защо и за какво ще ви послужи това изчисление. Като правите тѣзи изчисления, трѣбва да имате специаленъ дневникъ, специаленъ бележникъ, въ който да си отбелязвате всички тия нѣща. Нѣкои си държатъ дневникъ за всичко, каквото имъ се случва въ живота. Една госпожица пише въ дневника си: Днесъ ми дойде на гости моята добра приятелка, съ която размѣнихме доста остри думи. Тя ме обиди, и азъ на свой редъ я нарѣзахъ, както трѣбва. — Това не е дневникъ. Когато човѣкъ говори, или пише, той трѣбва да регулира чувствата си, да знае, какво да каже. За всѣка дума се държи смѣтка. Христосъ казва: „За всѣка празна речъ ще бждете сждени, ще давате отчетъ“.

Като знаете това, вие трѣбва да държите сметка за всѣка изговорена, или написана дума.

„Богъ царува на небето. Богъ царува въ живота. Да бжде името Му благословено“.

*

10. Лекция отъ Учителя, държана на 28 декемврий,
1927 г. София.

ФОРМИ НА СЪЗНАНИЕТО.

„В ъренъ, истиненъ, чистъ и благъ всѣкога бжди! И Господъ на мира ще изпълни сърцето ти съ всички добрини“.

Размишление.

Въ природата съществуватъ редъ процеси, нѣкои отъ които сж съзнателни, иматъ отношение къмъ разумния животъ, а нѣкои сж несъзнателни. Запримѣрь, вижте, какво прави простиятъ каменарь. Даватъ му задача да издѣла единъ камъкъ, да му предаде четирижгълна форма, или да издѣла отъ него нѣкакъвъ корнизъ за кжщата на нѣкой човѣкъ. Всичко това той прави по нѣкакъвъ образецъ, но ако го запитате, какво е работилъ днесъ, той ще ви каже: Зная, че дѣлахъ единъ камъкъ, изработихъ отъ него нѣщо, но де ще се тури този предметъ — не зная. — Това е единъ отъ несъзнателнитѣ процеси. Какво ще постигнѣ този каменарь, ако презъ цѣлия си животъ дѣла само камъни, или прави корнизи на хората? Този каменарь ще постигне изкуството да дѣла камъни, отъ които хората ще се ползуватъ.

Често съвременнитѣ хора, съвременнитѣ учени се занимаватъ съ такива маловажни мисли, като тѣзи, да дѣлатъ камъни, да правятъ отъ тѣхъ корнизи, безъ да знаятъ, де могатъ да се употребятъ тѣзи мисли.

Това показва, че въ живота на хората всички нѣща не могатъ да бждатъ еднакво важни: ония, които сж далечъ отъ сърцето ни, считаме маловажни, а тѣзи, които сж близо до сърцето ни, считаме важни. Ето защо, мнозина считатъ като важна, велика, Божествена идея тази — да обичаме цѣлото човѣчество. Съзнателна идея е тази, но човѣкъ не може да обхване въ себе си цѣлото човѣчество. Да обичате ближния си, това е възможно, но при съзнанието, въ което се намирате, по никой начинъ не можете да обичате цѣлото човѣчество. Подъ ближенъ разбирамъ нѣкой вашъ приятелъ, или приятелка, ваша сестра, нѣкой вашъ съученикъ, нѣкой вѣренъ вашъ слуга и т. н.

Питамъ: какъвъ трѣбва да бжде вашиятъ моралъ като ученици? Ще кажете, че моралътъ на свѣта е известенъ вече, а вие, като ученици, се стремите къмъ новъ, възвишенъ моралъ, а не къмъ сегашния, който съществува отъ осемъ хиляди години насамъ. Той е създаденъ отъ хората, но такъвъ, какъвто е днесъ, крачка напредъ не може да отиде. Сегашниятъ моралъ е остарѣлъ, той е вече на израждане. Всичко въ свѣта остарява: религия, наука, философия, изкуства. Всѣко нѣщо, което има форма, остарява. Въ съвременния свѣтъ, отъ памти-вѣка, съществуватъ четири вида религии, на които хората и до днесъ още се кланятъ. Тѣзи четири форми религии сж били известни отъ най-стари времена, на всички стари народи. Първата форма на религията наричаме кле-

рикализъмъ, т. е. обрядна форма: палене на свѣщи, на кандила, кланяне на икони, зачитане на разни образи, като трижгълникъ, кръгъ съ точка въ срѣдата, пентограмъ, шестограмъ, на нѣкакви муски, като парченца отъ дрехата на нѣкой светия и т. н. Къмъ тази религия и до днесъ още принадлежатъ маса хора.

Втората форма религия наричаме милитаризъмъ — религия на ножа, на револвера, на насието. Когато срещнете отъ тази религия, той ще ви каже: Този свѣтъ съ сила само може да се оправя.

Третиятъ видъ религия е капитализъмътъ. Тази религия е мека, нѣжна, прилича на жена, която, дето ходи, навсѣкжде се обръща. Въ нея нѣма никакъвъ моралъ. Тя си служи съ всички видове далавери.

Четвъртиятъ видъ религия е социализъмътъ. Първитѣ три форми религии представятъ семейството: клерикализъмътъ е майката, милитаризъмътъ е бащата, капитализъмътъ — децата, социализъмътъ представя слугитѣ на това семейство. Слугитѣ работятъ за своитѣ права предъ господаритѣ си.

Като проследите развитието на цѣлото човѣчество, всички тия религии ще намѣритѣ въ всѣки човѣкъ отдѣлно. Наблюдавайте себе си, наблюдавайте и хората, ще видите отличителнитѣ чѣрти на всѣка форма, на всѣки видъ религия. Всѣки день чвѣкъ може да бжде или клерикалъ, или милитаристъ, или капиталистъ, или социалистъ. Ставашъ сутринъ и започвашъ съ молитва,

съ обряди. Вървишъ така до едно време, и после казвашъ: Не може само съ молитва. Трѣбва да се приложи грубата сила. Следъ това казвашъ: И туй не помага. Човѣкъ трѣбва да разполага съ пари. Най-после, като видишъ, че и това не помага, казвашъ: Ние, слабитѣ, трѣбва да се обединимъ, да станемъ силни, да устояваме на труднитѣ условия. Трѣбва да образуваме братство, да опитаме силата си. Въ това отношение всички форми на религиитѣ иматъ свои богове, на които се кланятъ. Всички форми, всички обряди на тия религии сж външни заблуждения, въ които човѣчеството е попаднало.

Обаче, това сж форми, наложени отъ черната ложа, отъ тѣй нареченитѣ „тъмни сили“. Всѣка отъ тия четири форми на религията съответствува на една отъ проявитѣ на истинскитѣ религии. Клерикализъмътъ съответствува на любовта, милитаризъмътъ — на мъдростта, капитализъмътъ — на истината, а социализъмътъ — на правдата. Клерикалитѣ иматъ грѣхове, молятъ се на Бога, палятъ свѣщи и кандила. Тѣ се занимаватъ съ въздуха. Милитариститѣ палятъ огънь, навсѣкжде стрелятъ, тѣ се занимаватъ съ огъня. Капиталиститѣ се занимаватъ съ водата, а социалиститѣ — съ почвата, съ земята. Обаче, свѣтътъ нѣма да се изправи нито по единъ отъ тѣзи начини. Следователно, религията е изопачена форма на любовта; военщината е изопачена форма на мъдростта; капитализъмътъ, който представя кръвообръщението въ човѣка, е изопачена

форма на истината; социализмът е изопачена форма на правдѣта. Всички тия форми на религията искатъ свобода, а въпрѣки това си служатъ съ закона на насилието. И клерикалътъ ще те обеси; и милитаристътъ ще те обеси; и капиталистътъ ще те обеси; и социалистътъ ще те обеси. Защо? — Защото всички сж деца на една майка. Тѣ си приличатъ, понеже една майка ги е родила. И следъ всичко това единъ ще се хвали, че е клерикалъ, другъ — милитаристъ, трети — капиталистъ, четвърти — социалистъ. Това сж учения, които не могатъ да оправятъ свѣта. Убийството, насилието трѣбва да се изхвърли вече навънъ. То е външна, а не вътрешна идея. Има законъ, който може да оправи свѣта, но хората още не сж дошли до този законъ. Тѣзи учения трѣбва да се замѣстятъ съ единствения великъ законъ въ живота — любовта, която е въ сила да оправи свѣта. Този законъ трѣбва да се приложи въ живота. Следователно, новиятъ моралъ въ свѣта трѣбва да бжде моралъ на любовта.

Сега азъ засѣгамъ въпроса принципално. Когато човѣкъ е вървѣлъ презъ нѣкоя гора и се е спиралъ предъ нѣкои извори, въ пжтуването си той е направилъ доста пакости. Обаче, ако съзнанието му е будно, той ще се обърне къмъ Бога съ думитѣ: Господи, прости прегрѣшенията ми. Като минавахъ презъ гората, изплашихъ много птички, изпочупихъ доста клончета, изкаляхъ водата на малкитѣ изворчета. Трѣбзаше да бжда внима-

теленъ, да не причинявамъ никаква пакостъ. Нека птичкитѣ, дърветата, цвѣтята и изворитѣ знаятъ, че човѣкъ минава край тѣхъ. Такова трѣбва да бжде съзнанието на всички ония, които живѣятъ споредъ новия моралъ. Който живѣе по новия моралъ, той не може да направи пакостъ нито на растенията, нито на животнитѣ, нито на своитѣ близки. Вие искате сега да изправите живота си, но докато не дойде е до онова високо съзнание въ себе си, да чувствувате Бога, да се свържете съ Него, никога нѣма да постигнете това. Не само вие искате да изправите живота си; всички хора иматъ сжщото желание, но будно съзнание се изисква за това. Вие се молитѣ на Бога и казвате: Дали ни слуша Господъ? Въ това отношение вие положително трѣбва да знаете, слуша ли ви Господъ, или не ви слуша. За да ви слуша Господъ, вие трѣбва да заемете положението на едно разумно дете, което е готово да се учи. Какво правятъ съвременнитѣ религиозни хора? Тѣ се изправятъ предъ Господа, изпжчатъ се и започватъ да се молятъ като че кой знае, какво сж направили. Какво сж направили? Съ какво ще се похвалятъ? Ако е въпросъ да се похвалятъ съ главата си, слонътъ има по-голямъ глава отъ тѣхъ. По тегло слонътъ има повече мозъкъ отъ човѣка. Съвременнитѣ учени се стремятъ да намѣрятъ ония сжществени чърти, които отличаватъ човѣка отъ животното.

За следния пжтъ и вие пишете върху темата: „Отличителнитѣ чърти на човѣка и

животнитѣ“. Нѣкои окултисти казватъ, че човѣкъ се отличава отъ животнитѣ по свѣтлината. Човѣкъ има повече свѣтлина отъ животнитѣ. Обаче, това различие се отнася главно по отношение на неговото съзнание. Какви сж отличителнитѣ качества на човѣшкото съзнание и какви — на животинското? Мислете върху този въпросъ.

И тъй, като разсждавате върху четиритѣ форми на религията, ще ги разглеждате като учения, като школи, като фази на живота, презъ които човѣчеството е минало. Обаче, съ тѣзи вѣрвания човѣкъ не може да влѣзе въ Царството Божие. Всички тѣзи възгледи, тѣзи вѣрвания трѣбва да се измѣнятъ. Ако единъ набоженъ човѣкъ може да те обеси, че не сподѣляшъ неговитѣ възгледи, каква набожностъ е тази? Ако единъ милитаристъ може да те обеси само за това, че не подѣржашъ неговитѣ възгледи, какъвъ милитаризъмъ е това? Въ Америка, въ 1905 година двама американски милиардери взели участие въ една борсова игра: единиятъ купувалъ, другиятъ продавалъ, а всички останали около тѣхъ страдали. Хиляди хора се опропастили материално, хиляди полудѣли и т. н. Питамъ: коя е формата, по която съвременнитѣ хора трѣбва да живѣятъ? Всички тия учения дадохъ ли образецъ, по който хората да живѣятъ въ хармония помежду си? Никой не пожертвува нѣщо отъ себе си, съ което да внесе миръ въ свѣта. Кой господаръ днесъ ще бжде доволенъ, ако види, че слугитѣ му го управляватъ? Като

погледне на слугата си, господарът казва: Слуга е това! Тъй щото, ако и за въ бждеще продължават да се прилагатъ четиритѣ вида учения, въ свѣта ще продължава да съществува кастовата система, която не допринася никаква свобода, никакъвъ просторъ между хората.

Ученицитѣ на новото учение трѣбва да иматъ опредѣлена форма, опредѣленъ начинъ на живѣене. Човѣкъ самъ създава формитѣ. Запримѣръ, клерикализъмътъ, милитаризъмътъ, капитализъмътъ и социализъмътъ сж човѣшки учения. Тѣзи учения не сж създадени отъ Бога, но отъ хората. Въ природата не съществува никакъвъ клерикализъмъ, никакъвъ милитаризъмъ, никакъвъ капитализъмъ, никакъвъ социализъмъ. Ако влѣзете въ разумния животъ, който е задъ сцената, на която хората живѣятъ, ще видите, че тамъ никакви форми не съществуватъ. Често разумнитѣ същества напушатъ своя животъ и слизатъ на земята, за да си създадатъ едно забавление само за нѣколко часа. Тѣ могатъ да взематъ формата на нѣкое низше същество и да изиграятъ известна роля. Тѣ разполагатъ съ знания, които могатъ да приложатъ, когато и както пожелаятъ. Докато гледате съ очитѣ на вашето съзнание, вие нищо не можете да видите. Въ очитѣ на едно млѣкопитаеще, на единъ волъ, вие можете да видите голѣма красота — това зависи отъ васъ. Ако търсите красиви очи, вгледайте се въ тия на вола. Волътъ има по-красиви очи и отъ човѣка. Очитѣ му сж дълбоки

и изразителни. Като гледа, какъ господарьтъ му се отнася съ него, волътъ казва: Нѣма нищо, единъ день и ние ще се освободимъ отъ това бreme. Понеже ходи на два крака, като човѣкъ, господарьтъ ни мисли, че ние нищо не разбираме. И ние разбираме живота, макаръ и не като нашия господарь. Волътъ върви спокоенъ, невъзмутимъ; въ него има тишина, спокойствие. Той не знае, какво е злоба. Като гледа, че господарьтъ му бърза, волътъ казва: Защо толкова бърза господарьтъ ми? Не знае ли, че за всѣко нѣщо има опредѣлено време? После сбърне погледъ къмъ господаря си и продължава работата си. Понѣкога господарьтъ мине покрай вола, потупа го по гърба и казва: Волъ е това, нищо повече! — Не, подъ тази козина на вола се крие разумна, не проявена още душа. Тази душа може да се прозре само въ очитѣ му. Който познава добре хиромантията, френологията, по особени белези въ животнитѣ, той ще разбере тѣхната сждба, принципѣ, къмъ които спадатъ тѣ и т. н. И тѣ, като хората се различаватъ едни отъ други. Нѣкой конь, запримѣрь, обича да хапе, да рита, а другъ не върши това.

Тѣзи учения, за ксито ви говоря, сж допринесли нѣщо за развитието на човѣчеството. Тѣ сж помагала въ човѣшкия животъ. Наистина, когато постѣпва по човѣшки, човѣкъ ще се прояви или като клерикалъ, или като милитаристъ, или като капиталистъ, или като социалистъ. Обаче, като постѣпва по Бо-

жествения законъ, човѣкъ не може да бжде клерикалъ, той ще бжде човѣкъ на любовта и ще говори или за живота, или за любовта; гой не може да бжде милитаристъ, но ще бжде човѣкъ на мъдростта, ще говори за знанието, за силата; той не може да бжде капиталистъ, но ще бжде човѣкъ на истината и ще говори за свободата, за простора: той нѣма да търси само материалното богатство, което не строи, не създава нищо, но ще търси онова богатство на истината, което строи, което създава нѣщата; и най-последно, който постъпва по Божествения законъ, той не може да бжде социалистъ, но ще бжде човѣкъ на правдата. Истинскиятъ човѣкъ трѣбва да бжде човѣкъ на любовта, която ражда живота; на мъдростта, която ражда знанието; на истината, която ражда свободата и опредѣля посоката. къмъ която първитѣ два принципа се движатъ. И най-последно, истинскиятъ човѣкъ трѣбва да бжде човѣкъ на правдата, която показва, какво може да се реализира на физическия свѣтъ. Правдата показва крайния предѣлъ на това, което можемъ да реализираме.

Следователно, всѣки день човѣкъ може да минава презъ едно отъ тия четири състояния. Нѣкой казва: Безъ пари въ живота не може. Този човѣкъ е капиталистъ. Другъ казва: Човѣкъ не може самъ да живѣе, все трѣбва да има единъ другарь. Този човѣкъ е социалистъ. Домътъ е първата фаза на социализма. Въ дома бащата представя милитаризма и казва: Хайде, деца, всички на кракъ! Трѣбва да знаете, че законъ

сжествува въ свѣта. Майката представя клерикализъма. Тя казва: Деца, трѣбва да се молите, да се подчинявате на Бога, на Великия законъ. Какво представятъ децата? Тѣ сж импулсътъ на родителитѣ. Тѣ сж капиталътъ, който движи и домоветѣ, и общества-та, и държавитѣ. Въ дома децата движатъ ума и сърцето на родителитѣ. Докато децата сж при родителитѣ си, домътъ е богатъ, майката и бащата иматъ импулсъ да работятъ. Щомъ изгубятъ капиталитѣ си, т. е. синоветѣ и дъщеритѣ си, бащата и майката казватъ: Какво ще се прави сега? Най-после тѣ се примиряватъ съ положението си и казватъ: Да сж живи слугитѣ! Така бѣше и съ Адама. Той първо бѣше самъ, но пожела да има другаръ. Богъ му каза: Ще родишъ синъ. Най-после Адамъ роди своя пръвъ синъ—Ева.

Сега отъ всички се изисква установенъ моралъ. Когато ви питатъ нѣщо за учението което ви се преподава въ Школата, вие трѣбва да имате опредѣлено понятие. Това учение не е учение на любовта, нито е учение на мъдростта, на истината, на правдата или на добродетельта. То се стреми къмъ тѣхъ, но още не ги е достигнало. Това учение се нуждае отъ нови форми, които още не е изработило. Не трѣбва да се говори само за моралъ, или че трѣбва да се обичаме. Когато обичате нѣкого, не трѣбва да имате абсолютно никакво съмнение, никакво подозрение. Щомъ дойдете до любовта, новото учение изключва абсолютно всѣкакво съмнение. Щомъ дойде въ дома ви нѣкой човѣкъ

вие трѣбва да имате пълно довѣрие къмъ него, да можете тихо и спокойно да спите, да не мислите, че той може да ви обере. Какви трѣбва да бждатъ отношенията между учители и ученици въ новото учение?—Тѣ трѣбва да почиватъ на пълно довѣрие, на взаимна любовъ. Съмнението неизбежно ще дойде, но човѣкъ трѣбва да се справи съ него. За това се изисква съзнателна работа. Обаче, има цѣръ за съмнението; сѣщо така има цѣръ и за малодушието, за безвѣрието и т. н. За да се въздействува на тия отрицателни прояви въ човѣка, преди всичко самиятъ човѣкъ трѣбва да се познава.

Астролозитѣ познаватъ, кой човѣкъ е страхливъ или кой е подозрителенъ. Сатурновитѣ типове сж подозрителни. Каквото да имъ се говори, тѣ казватъ: Тази работа не ни радва, тя нѣма да се нареди добре. Защо работитѣ на българитѣ не се уреждатъ добре? — Понеже Сатурнъ ги управлява. Каквато работа да започне българинътъ, въ края на краищата той ще фалира. Българинътъ започва добре, но като дойде до едно мѣсто, казва: Тази работа не върви напредъ, нѣма да се нареди, както трѣбва. Той обича да разсждава, да философствува. Българинътъ е енергиченъ, малко марсианецъ, но щомъ дойде Сатурнъ, всичкитѣ му работи се развалятъ. Отъ астрологическо гледище е интересно да се знае, кога ще дойде времето, когато България ще се управлява отъ друга нѣкоя планета, освенъ Сатурнъ. Днесъ всички се запитватъ, кога Сатурнъ е взелъ надмощие надъ българитѣ?

Кога сж изпаднали българитѣ подѣ влиянието на Сатурна, това е метафизически въпросъ, върху който нѣма да се спирамъ. Едно нѣщо, което може да повдигне българитѣ, е да дойдатъ подѣ влиянието на Венера. Сатурнъ има особена слабостъ къмъ Венера. Щомъ я види, сърцето му веднага започва да тупти, и той се съживява. Сатурнъ, Венера, както и останалитѣ планети, сжществуватъ като реалности и указватъ въздействие, както върху отдѣлния човѣкъ, така и върху отдѣлнитѣ народи.

Не само планетитѣ влияятъ върху човѣка. Въ невидимия свѣтъ сжществуватъ цѣли иерархии отъ напреднали, разумни сжщества, ангели, които влияятъ, помагатъ на цѣлото човѣчество. Тѣзи сжщества сж отражение на любовта. Азъ разглеждамъ Венера като напреднало сжщество, като отражение на любовта, отъ чието влияние българитѣ сж лишени. Сега тѣ трѣбва да направятъ връзка съ този принципъ. Не само българитѣ, но всички хора, следъ грѣхопадането още, сж изгубили връзката си съ любовта, съ този великъ принципъ, и днесъ трѣбва да я възстановятъ. Всѣки човѣкъ може да бжде българинъ, въ смисълъ—сатурновъ типъ. Българинътъ е повече замисленъ, обича да философствува. Като седне нѣкъде, той веднага започва да мисли, да разсждава и да мълчи. За да се развесели, той трѣбва да пийне поне половинъ или едно кило винце. Тогава Венера дохожда при него. Той хвърля калпакътъ си настрана и започва да пѣе: „За-

плакала е гората, гората и планината“. Или, „Стоянь мами думаше“.

Сега азъ ви навеждамъ на тия въпроси, за да се заинтересувате отъ тѣхъ, да почнете да ги изучавате. Вие трѣбва да изучавате християнството отъ нозо гледище. Когато дойдете до характера на Христа, трѣбва да го разглеждате като проява на Божията Любовь. Така ще дойдете до реалността на нѣщата, до онази положителна наука, която трѣбва да се подложи на опитъ. По този начинъ вие ще придобиете поне микроскопически резултати. Който има това положително знание въ себе си, той трѣбва да бжде въ състояние да стисне тебешира и да го превърне въ злато. Този човѣкъ може да каже: Знаешъ ли кой съмъ азъ? Той има вѣра въ себе си, въ своитѣ знания. Ще ви поиска едно обикновено камъче и веднага ще го превърне въ злато. Въ златото се крие истинското изкуство на живота, изкуството да се трансформиратъ нѣщата. Ако нѣмате въ себе си изкуството да трансформирате нѣщата, ако нѣмате любовь, вие не можете да разберете посоката на вашитѣ идеи. Идеитѣ могатъ да се трансформиратъ, да се облагородятъ, или да се превърнатъ въ мощна сила въ живота, само ако имате влиянието на възвишенитѣ сжщества. За да се убедите, дали сжществуватъ тѣзи възвишени сжщества, вие трѣбва да направите опитъ. Ако не можете да направите никакъвъ опитъ, трѣбва да приемете това твърдение като аксиома. Въ духовния свѣтъ не е позволено да се говорятъ

нѣща, които не сж опитани и прозѣрени. За всѣко нѣщо трѣбва да направите опитъ, и ако опитътъ излѣзе несполучливъ, трѣбва да намѣрите единъ учителъ, който ще ви каже, защо не сте успѣли въ опита си. Всѣко нѣщо, което е опитано и провѣрено, е всѣкога вѣрно и истинно.

Ако вземете единъ квадратъ, ще знаете, че дветѣ му страни сж положителни, а другитѣ две — отрицателни. Тѣзи четири страни могатъ да бждатъ положителни низходящи и отрицателни низходящи, както и положителни възходящи и отрицателни възходящи. Като познавате законитѣ и силитѣ, които действуватъ въ квадрата, вие можете да се ползвате отъ тѣхъ за трансформиране на своитѣ мисли и чувства. Докато сж въ зародишъ, идеитѣ сж положителни, кинетически; тѣ сж впрегнати на работа. Щомъ се оплодятъ, тѣ ставатъ отрицателни, т. е. съ отрицателна енергия. Когато дойде нѣкаква идея въ ума ви, гледайте, дали тя е възходяща или низходяща. Споредъ идеята и вие ще взимате съответна посока. Съ други думи казано: всѣка идея има своя посока на движение — или къмъ центъра на земята, или къмъ центъра на слънцето. Ако дадена идея има посока къмъ центъра на земята, вие трѣбва да вземете мѣрки, за да не попаднете подъ нейното влияние. Докато минавате презъ центъра на земята, никога не трѣбва да се ползвате отъ нейнитѣ плодове. Следователно, не взимайте нищо на заемъ отъ сжществата, които живѣятъ на земята. Ако взима-

те отъ тѣхнитѣ плодове, ще изпаднете въ низходящо състояние. Обаче, когато пжтувате къмъ центъра на слънцето, къмъ възвишенитѣ принципи, съ които вашата душа е въ съгласие, всичко, каквото тѣ иматъ, ще бжде въ ваша услуга, на ваше разположение. Тоза показва, че не може и не трѣбва да приемате всичко като храна за вашия организъмъ. Запримѣрь, можете ли да употребите дребнитѣ камъчета или прѣстѣта за храна? — Не можете. Следователно, пазете се отъ всѣка храна, която не е полезна за васъ. Тази храна ще ви причини редъ болезнени състояния. Обаче, можете да се ползвате само отъ плодове, които взиматъ соковетѣ си отъ дълбоко.

Много научни въпроси, които могатъ да ви ползватъ, сж обяенени въ моитѣ беседи, но вие не ги изучавате, както трѣбва. Въ беседитѣ сж дадени важни, специфични правила и методи, отъ които, ако се приложатъ, и слѣпитѣ биха прогледали. Ако се заемете сериозно да изучавате беседитѣ, вие щѣхте да имате по четири очи: две отпредъ и две отзадъ. Като имате четири очи, всичко ще виждате. Ако проучите беседитѣ отъ първа серия, ще придобиете много нѣщо. Въ беседата „Житно зърно“, запримѣрь, се вижда начина, по който човѣкъ може да расте. Ако житното зърно може да пренесе толкова много страдания и да храни цѣлия свѣтъ, колко повече човѣкъ може да направи това. Кажете: Каквото житното зърно може да направи, и азъ мога да направя. Англичанинътъ

казва: Каквото хората могат да направятъ, и азъ мога да направя. Каквото растенията могат да направятъ, и азъ мога да направя. Наистина, въ нѣкои отношения растенията сж по-добри химици отъ най-добритѣ химици въ свѣта. Въ своитѣ лаборатории, тѣ изработватъ това, което хората химици не могатъ да постигнатъ. Ще кажете: Нима хората трѣбва да се учатъ отъ растенията? — Да, отъ растенията ще се учатъ. Тѣ владѣятъ изкуството да боядисватъ така, което хората не могатъ да постигнатъ. Тѣ трѣбва да изучаватъ това изкуство отъ растенията.

И тъй, вие трѣбва да се ползвате отъ живата, отъ разумната природа. Като работите съзнателно върху себе си, ще видите, че Божествениятъ принципъ единъ день ще ви докосне. Често този великъ принципъ минава и заминава покрай васъ, но въ това време вие сте нѣкжде замислени и пропускате случая да се възползвате отъ Неговото добро въздействие. Когато Богъ се приближава къмъ една душа, веднага около нея се натрупватъ много сжщества, съ разумни съзнания, които искатъ да ѝ влияятъ, и по този начинъ ѝ причиняватъ редъ страдания. Следователно, когато имате страдания, знайте, че Богъ се е приближилъ къмъ васъ. Въ този моментъ около васъ се трупатъ не едно — две, но хиляди сжщества. Щомъ усѣтите това натискане, вие трѣбва да излѣзете надъ тази тълпа и да ѝ кажете, че разбирате повече отъ нея. И Христосъ разреши въпроса по сжщия начинъ. — Какъ?

— Съ любовъ. Когато се запитвате, защо страдате, ще знаете, че страданията носятъ велики блага за васъ. Задъ всѣко страдание се крие едно велико благо. Казвате: Защо страдамъ? — За да станешъ богатъ. — Защо страдамъ? — За да станешъ ученъ. — Защо страдамъ? — За да станешъ уменъ. — Защо страдамъ? — За да станешъ силенъ. — Защо страдамъ? — За да станешъ добъръ, да познавашъ живота. Това сж отговори на въпроса: Защо страдамъ? Следъ като разрешите тѣзи въпроси, още има да отговаряте на въпроса: Защо страдамъ? Единъ день, като отидете на небето, ще пригръщате, ще цѣлувате страданието и ще му благодарите за доброто, което ви е причинило. Ако не бѣше страданието, вие никога не бихте могли да влѣзете въ небето. Вие ще искате извинение отъ страданието за лошитѣ работи, които сте говорили за него. Кой отъ васъ не е казалъ поне една лоша дума за страданието? Като ви дойде нѣкое страдание, казвате: Да не дава Господъ никому такова страдание! Като не можете да разрешите въпроса за страданията, търсите смисъла на живота, дано се домогнете до нѣкакво обяснение на страданията. Едно трѣбва да знаете: Степенъта на съзнанието, до което днесъ сте достигнали, не може да помогне за разрешаване смисъла на живота.

Сега вие трѣбва да се наблюдавате, да видите, колко бързо се смѣнятъ състоянията у васъ. Ставате сутринъ, клерикалъ сте. После взимате ножа и съ него се разправяте —

милитаристъ ставате. Не се минава много, ставате капиталистъ. Скоро следъ това минавате въ друго състояние, ставате социалистъ. Обаче, вие трѣбва да дойдете до положение да видоизмѣните тия състояния. Това може да се постигне само чрезъ закона на любовта. На клерикала може да се въздействува главно съ любовта; на милитариста — съ мъдростта; на капиталиста — съ истината, а на социалиста — съ правдата. Следователно, който има любовъ въ себе си, той ще бжде богатъ; който има мъдростъ въ себе си, той ще бжде силенъ; който има истината въ себе си, той ще бжде свободенъ; той ще бжде господарь и слуга на себе си, а не на другитѣ хора.

Въ Америка единъ милионеръ срещналъ единъ метачъ и му казалъ: Ти ми се харесвашъ. Искамъ да те направя свой наследникъ. Имамъ седемъ милиона долари; искашъ ли да ги завеща на тебе? — Не ми трѣбватъ пари, не зная, какво да ги правя. Азъ имамъ много хубава работа, за нищо не я смѣнявамъ съ друга нѣкаква. — Вземи паритѣ и ги употреби, както знаешъ — казалъ милионерътъ. Метачътъ взелъ паритѣ, раздалъ ги на бедни, а за себе си задържалъ метлата, съ която и по-рано мелъ улицитѣ. Въ лицето на метача, милионерътъ видѣлъ единъ добъръ, справедливъ човѣкъ, една събудена душа, затова далъ милионитѣ си на него и казалъ: „Вземи тѣзи пари и ги употреби, както знаешъ“. Нека по този начинъ Богъ благослови и тебе, и мене. Ще кажете: Глу-

павъ човѣкъ билъ този метачъ. Да не задържи паритѣ за себе си, а да ги раздаде на беднитѣ! — Не е лошо човѣкъ да задържи и за себе си една частъ отъ паритѣ, но съ тѣзи пари той трѣбва да изпълни Божия законъ.

Обратенъ на Божия законъ е човѣшкиятъ. Отивате въ една банка да вземете пари. Обаче, отишли сте много рано и намирате гишетата затворени. Какво ще правите? Ще чакате да се отворятъ гишетата. Всички гишета ли ви интересуватъ, или само едно отъ тѣхъ? Въ дадения случай ви интересува само едно гише, и то това, което може да посребри вашия чекъ. Спирате предъ гишето, взимате паритѣ и си излизате. Ако вървите по човѣшкия законъ, вие ще се интересувате отъ всички гишета. Колкото да се интересувате отъ всички гишета, вие нѣма да получите това, което тѣ съдържатъ. Ако вървите въ Божествения животъ, едно гише ви интересува; то ще ви даде поне частъ отъ това, което съдържа въ себе си.

Като ученици, вие искате да знаете цѣлия смисълъ на живота. Не, нужно ви е само едно гише, на което да размѣните чека си. Не ви сж нужни всички гишета, не ви е нужна цѣлата банка. Следователно, когато искате да разберете изцѣло смисъла на живота, това значи, че искате да разгледате цѣлата банка. Едно гише ви трѣбва. Ще вземете чека си, ще се представите предъ касиера на банката и ще кажете: Заповѣдайте, имамъ единъ

чекъ, ще ви моля да ми услужите. Споредъ Божествения законъ, като отивате при нѣкой човѣкъ за известна услуга, първо ще го поздравите, после ще се ржкувате съ него и ще кажете: Радвамъ се, че случаятъ ми даде възможность да ви видя. Той ще ви запита: Какво обичате? Приятно ми е, че мога да ви услужа. Заповѣдайте и втори пжтъ.

Всѣки отъ васъ трѣбва да има поне една основна идея, около която всички останали да се централизиратъ: една основна идея на любовта, около която всички други да се централизиратъ; една основна идея на мъдростта, около която всички други да се централизиратъ; една основна идея на истината, около която всички други да се централизиратъ. Като живѣете по този начинъ, ще имате резултати, ще бждете свободни. Само умниятъ човѣкъ е свободенъ да живѣе, както иска. Той не може да прави погрѣшки. Какъвто методъ да избере въ работата си, той всѣкога ще го осмисля. Хиляди начини има за работа, но единъ отъ тѣхъ е най-близъкъ до истината, най-близъкъ до идеала. Колкото по-уменъ е човѣкъ, толкова по-близъкъ пжтъ ще избере той; колкото е по-малко интелигентенъ, толкова по-далеченъ пжтъ ще избере въ работата си, но това ни най-малко не спѣва желанието му да свърши работата си.

Сега, като разглеждамъ живота, съзнателно поставямъ нѣкои нѣща предъ васъ да събудятъ вашия песимизъмъ. Казвамъ, запримѣрь, че еди коя си работа не може да се по-

стигне. Вие взимате буквално въпроса и сте готови да се обезсърдчите. Казвамъ: Който не разбира живота, той ще страда; който не разбира любовта, той ще страда; който не се учи, той ще страда; който не дружи съ хората, той ще страда. Следователно, човѣкъ трѣбва да бжде въ съприкосновение съ всички души, съ своитѣ ближни. Исполно, кой за каквото е роденъ, трѣбва да го извърши. Като ученици на живота, на Божественото учение, вие ще кажете въ себе си: Каквата работа ми се даде, веднага ще я започна безъ отлагане. Мнозина отлагатъ работитѣ си за друго нѣкое прераждане. Въ следното прераждане работитѣ ще бждатъ толкова сложни, че нѣма да остане време да завършите изоставенитѣ работи отъ сегашния си животъ. Който отлага работитѣ си за следното прераждане, той мяза на онзи ученикъ отъ първи класъ, който казва: Сега азъ нѣма да уча, ще отложамъ уроцитѣ си за догодина. Тогава добре ще изуча този материалъ. Той не знае, че въ втори класъ ще има по-трудни уроци, за изучаването на които трѣбва да владѣе материала отъ първи класъ. Такова нѣщо представя въпросътъ за следнитѣ прераждания.

Когато ученикътъ минава отъ класъ въ класъ, като започне отъ първи класъ и дойде до осми, той завършва най-после гимназия. За ученика отъ великата окултна школа, гимназията се състои отъ 12 класа. Университетскиятъ курсъ се състои пакъ отъ 12 курса съ четири кардинални специалности. Тѣй

щото, за да свърши гимназия и университетъ, на ученика сж потрѣбни цѣли 24 години. Всѣка година пъкъ се състои отъ 25,000 години. Сметнете, колко години сж нужни на окултния ученикъ, за да свърши гимназия и университетъ, вѣнъ отъ четиритѣ отдѣления. Това не трѣбва да ви обезсърдчава. Като ви говоря за продължителността на времето, азъ повече ви насърждавамъ, отколкото обезсърждавамъ. Представете си, че нѣкой човѣкъ е осъденъ на смъртъ. Разглежда се дѣлото му и се издава присъда още утре да бжде обесенъ. По нѣкаква щастлива случайность, изпълнението на присъдата се отлага за една година. Докато сърцето на този човѣкъ туптѣше отъ ужасъ, отъ страхъ, сега вече започва радостно да тупти — животътъ му е продълженъ съ една година. Щомъ дойде опредѣлениятъ день за присъдата, изпълнението ѝ се отлага за две години още. После за още четири, петъ, шесть години, докато най-последенъ престъпникътъ се амнистира. Той излиза отъ затвора, доволенъ, щастливъ, радва се на живота. Какво лошо има въ това продължаване на времето? Съ продължаване на времето, този човѣкъ продължава живота си.

Тѣй щото, когато се говори за продължаване на времето, ние подразбираме дълъгъ процесъ на изкупление. Щомъ кажемъ, че времето е дълго, това е идея, която осмисля живота. Въ този дълъгъ пе-

риодъ отъ време, ако пжтувате съ бързината на свѣтлината, изискватъ се хиляди години, за да извървите вашия пжтъ. Ако трѣбва да минете единъ кжсъ периодъ отъ време на земята и се движите съ бързината на свѣтлината, де ще отидете? За осемъ минути вие ще стигнете на слънцето. Бързината на движението, броятъ на годинитѣ, това сж въпроси, които се опредѣлятъ отъ съзнанието. За сжщества, на които съзнанието е развито, 25,000 години представятъ 25 деня. Казва се въ Писанието, че предъ Бога хиляда години сж като една година; значи, 25,000 години се равняватъ на 25 години. Като разглеждате нѣщата по този начинъ, вие ще влѣзете въ особена зодия, дето изчисленията сж съвсемъ други. Бждещиятъ животъ, въ който ще влѣзете, астрологически коренно ще се различава отъ сегашния. Въ този животъ вече вие ще намѣрите смисъла на нѣщата. Това, което сега се говори, ще ви бжде като подарено. Много отъ идеитѣ, които сега не ви сж понятни, тогава ще станатъ понятни. Тогава ще разберете, че животътъ е непрекъснатъ.

И тъй, впрегнете тази година ума си на работа, да не допускате никаква тжжна мисълъ да вземе надмощие надъ васъ. Ако Богъ ви е далъ единъ спасителенъ поясъ, дрѣжте го, даже и да сте добри плувци. При положението, въ което се намирате сега, за предпочитане е да имате спасителенъ поясъ, от-

колкото да нѣмате. Така само ще можете да преодолѣете мжнотиитѣ, които имате.

„Вѣренъ, истиненъ, чистъ и благъ всѣкога бжди! И Господъ на мира ще изпълни сърцето ти съ всички добрини“.

*

11. Лекция отъ Учителя, държана на 4 януарий, 1928 г. София.

НОВИ ВЪЗГЛЕДИ И МЕТОДИ.

„В ъренъ, истиненъ, чистъ и благъ всѣкога бжди! И Господъ на мира ще изпълни сърцето ти съ всички добрини“.

Размишление

Чете се темата: „Разлика между човѣка и животнитѣ“.

Съвременнитѣ хора сж дошли до една фаза на знанието, въ която теорията е почти завършена. Сега иде нова фаза на знанието, въ която теорията се свързва съ практическото приложение на принципитѣ, които сж известни. Запримѣръ, ако паякътъ направи своята мрежа по-тънка, отколкото трѣбва, тя непременно ще се скжса. Ако и вие направите вашата мисъл по-тънка, отколкото трѣбва, и тя непременно ще се скжса. Какво ще разберете отъ сравнението, което правя между паяжината и човѣшката мисъл? Ако напиша на дъската цѣлата азбука, или числата отъ едно до десетъ, какво ще разберете? Какъвъ смисълъ иматъ тѣзи букви и числа за васъ? Тѣ иматъ смисълъ за разумния, но не и за неразумния човѣкъ. За онѣзи отъ васъ, които знаете да пишете и да смѣтате, буквитѣ и числата иматъ смисълъ. Обаче, за онѣзи, които се занимаватъ съ висшата математика, нужни сж вече други елементи. Тѣ боравятъ съ елементитѣ на живота, а не само съ обикновенитѣ числа и букви. Тѣзи,

които се занимаватъ съ висшата математика, могатъ точно да изчислятъ, какво ще се случи на човѣка и кога ще му се случи това. Тѣзи, които се занимаватъ съ обикновената математика, не сж въ състояние да направятъ това. Следователно, всѣки, който се занимава съ висшата, съ положителната наука, може да разбере аналогията, която се прави между паяжината и човѣшката мисль.

Казвамъ: Голѣма е разликата между нѣщата на физическия свѣтъ и тѣзи отъ Божественія. Запримѣръ, човѣкъ може да вѣрва, но неговата вѣра се отнася само до една отъ областитѣ на физическия свѣтъ: до сърцето, до ума и до волята на човѣка. Вѣрата на човѣка може да се отнася и до причинния свѣтъ. Най-после вѣрата на човѣка може да се отнася до абсолютния свѣтъ. Оттукъ виждаме, че има физическа, сърдечна, умствена, причинна и абсолютна вѣра. Това сж термини, които трѣбва да се разбиратъ. Ученицитѣ решаватъ редъ задачи и намиратъ, че $x = 0$. Какво означава това, тѣ не разбиратъ, обаче, учениятъ, математикътъ вижда цѣла вселена въ нулата. Нулата представя колело въ движение, т. е. пжтъ, по който енергията се движи. Да разберешъ нулата, това значи да намѣришъ пжтя, по който енергията се движи. Който намѣри този пжтъ, той намира вече начинъ да впрегне енергията на работа. Щомъ впрегне енергията на работа, човѣкъ вече придобива знания. Този човѣкъ има колело, което може да върти. Това значи да успѣва човѣкъ.

Като ученици, вие трѣбва да работите, да придобивате знания, богатства, сила. Трѣбва ли ученикътъ да очаква майка си, баща си, дѣдо си и баба си часъ по-скоро да умратъ, че да му оставятъ наследство? Ако ученикътъ очаква на дѣдо си и на баба си, ако поставя своя успѣхъ и знание върху труда на другитѣ, той е на кривъ пѣтъ. За тази негова мисль той ще бжде изпжденъ отъ училището. Докато е вънъ отъ училището, ученикътъ може да мисли, каквото иска; щомъ влѣзе въ училището и очаква на този, на онзи, въ скоро време той ще се намѣри вънъ отъ училището. Само онзи може да бжде ученикъ, който има обичъ къмъ знанието, обичъ къмъ своитѣ учители. Какво ще стане съ училището, ако единъ ученикъ, който е недоволенъ, запримѣръ, отъ учителя си по математика, пожелае да махнатъ този учителъ? Следъ време този ученикъ ще бжде недоволенъ отъ другъ учителъ, ще пожелае и него да махнатъ. Вторъ ученикъ пъкъ ще бжде недоволенъ отъ другъ нѣкой учителъ и ще иска неговото отстраняване. — Не, това не е ученичество. Всѣкога ще има нѣщо, отъ което ученикътъ ще бжде недоволенъ, но не е този пѣтътъ, по който трѣбва да се задоволи. Какво учение, какво училище е това, въ което ученицитѣ и учителитѣ умиратъ и се отстраняватъ? Смъртъ може да има, но вънъ отъ училището. Въ училището има само учение. Тамъ се изучаватъ уроцитѣ на живота въ пълния смисль на думата.

Друго положение, до което човѣкъ може да се домогне, е да се научи да рисува. Казвате, че изкуството действува възпитателно. Право е това, но не трѣбва да очаквате само на великитѣ художници. Всѣки човѣкъ трѣбва да се учи да рисува. Запримѣръ, гледате една картина, която представя изгрѣващото слънце. На сжщата картина сж представени земята, която се движи около слънцето, и луната, която се движи около земята. Всички сте виждали, какъ изгрѣва и залѣзва слънцето; виждали сте, какъ изгрѣва и залѣзва луната, но не сте виждали въртенето на земята. Защо? — Защото и вие се въртите заедно съ земята, вследствие на което ви се вижда, че земята стои на едно мѣсто. Оттукъ ние вадимъ следния законъ: ако се движите съ единъ човѣкъ въ една и сжща посока, вие ще мислите като него. Когато обикне свѣта, човѣкъ започва да се върти заедно съ него. Този човѣкъ казва: Каквото свѣтътъ върши, това е идеалъ за мене. Нѣкой се увлѣче въ театъра и казва: Каквото театърътъ върши, всичко е добро, заслужава да се подражава. Каквото и когото обикне човѣкъ, въ него се явява желание да му подражава.

Всички говорятъ за изкуството, но въпросъ е, какъ може да се приложи това изкуство въ живота. Изкуството е положителна, кинетическа сила въ природата, която трѣбва да се приложи. Да мислите, че художникитѣ само трѣбва да рисуватъ, това е неразбиране на нѣщата. Рисуването започва съ

геометрията. Не може да бжде художникъ онзи, който не разбира математика и геометрия. Геометрията е основа на художеството. Който работи върху себе си, който рисува, пѣе, учи, той по-лесно носи страданията.

Мнозина се оплакватъ отъ страданията, чувствуватъ се тжжни, самотни, нещастни, неразположени духомъ. Причината за тѣхното неразположение се дължи на обстоятелството, че тѣ се намиратъ въ нѣкоя пуста областъ, било на физическия, било въ астралния, било въ умствения свѣтъ. Значи, въ положението, въ което се намиратъ, тѣ сж лишени отъ нѣщо, липсва имъ нѣщо. И тогава ние казваме, че когато е лишенъ отъ нѣщо човѣкъ всѣкога страда. Защо страда бедниятъ? — Защото нѣма пари. — Защо страда малокръвниятъ? — Защото нѣма достатъчно кръвъ. — Защо страда невежиятъ? — Защото нѣма знания. — Защо страда болниятъ? — Защото нѣма здраве, нѣма достатъчно жизнени сили въ себе си. Животътъ е течение, токъ отъ сили, които трѣбва да се вливатъ въ всѣки човѣкъ. За да не страда, човѣкъ трѣбва да работи, да върви напредъ. Когато умниягъ остане безъ работа, той непременно ще стане художникъ. Художеството е единъ отъ добритѣ методи за трансформиране на енергиитѣ. Щомъ сте неразположени, вземете рисувателенъ листъ, моливъ и започнете да рисувате за себе си. Не е нужно да излагате картинитѣ си на показъ. Правете изложба за себе си. Когато ви е скучно, нарисвайте единъ високъ планински връхъ, по-

критъ съ дебелъ снѣгъ, който на мѣста само се топи и образува потоци, извори, рѣки. После нарисувайте една долина, опъстрена съ различни цвѣтя. На друга картина нарисувайте голѣма рѣка, покрай която сж насадени плодни дървета. Частъ отъ рѣчната вода е отбита и полива хубава цвѣтна градина. Освенъ тази картина, можете да отидете нѣкой день край морето и да нарисувате морето съ параходитѣ, които пжтуватъ по него. Ако не можете да нарисувате тия картини въ действителность, нарисувайте ги мислено. Представете си, че се качвате по единъ планински връхъ, че слизате въ долина, че садите дървета, цвѣтя, които отглеждате. Представете си още, че мислено отивате край морето, возите се съ лодка, съ параходъ и после пакъ се връщате назадъ. Като рисувате съ въображението си, по този начинъ ще трансформирате състоянието си и ще станете веселъ, радостенъ.

Нѣкой се оплаква, че нѣмалъ приятели. Отъ него зависи да си създаде приятели. Колко струва на човѣка да си направи една градина? Ще купи семена, ще ги насади, ще ги полива и нѣма да забележи, какъ семената ще изникнатъ, ще цвѣнатъ и ще разнесатъ своитѣ благоухания надалечъ. Тѣхното благоухание ще привлѣче свѣтли сжщества отъ невидимия свѣтъ, които ще му оставятъ своето благословение. Тъкмо се замислилъ, впрегналъ се въ нѣкаква работа, и току вижъ нѣкое свѣтло сжщество отъ невидимия свѣтъ посети неговата градина, благослови

работата му. Другъ пжтъ нѣкой вашъ ближенъ дойде отъ невидимия свѣтъ и се поразходи изъ вашата градина. Вие сте готови да го нахраните, да го облѣчете. Ще кажете, може би, че това е забавление. Когато майката роди дете и мечтае, какъ ще порасне детето ѝ, какво ще излѣзе отъ него, това не е ли забавление? Умътъ на човѣка се забавлява, но и въ това забавление има красота. Детето расте, пораства, но единъ день заминава за другия свѣтъ, и майката остава пакъ сама. Де е детето ѝ? Нѣма го. Въ въображението си майката е рисувала редъ картини, които за другитѣ хора изчезватъ, но за нея все остава нѣщо отъ рисункитѣ ѝ.

Питамъ: де е реалното въ живота? Реалността седи въ творчеството. Умътъ пкъъ твори. Следователно, това, което умътъ твори, е реално. Реалността има свойство да расте. Това, че нѣщата изчезватъ и отново се появяватъ, не говори, че не сж реални. Всѣко нѣщо, което обичаме, става ясно за насъ; всѣко нѣщо, което не обичаме, остава тъмно. Това, което обичаме, иде при насъ, приближава се; това, което не обичаме, се отдалечава, изчезва отъ насъ. Въ който моментъ имате неприязнена мисълъ къмъ нѣщо, то веднага изчезва, отдалечава се отъ васъ. Нѣкой се оплаква, че нѣмалъ знания, че не билъ ученъ. Ако обичашъ знанието, науката съ всичкото си естество, тѣ непременно ще дойдатъ при тебе. Обаче, това не значи, че науката ще дойде при тебе така, както

паритѣ могатъ да дойдатъ въ джоба ти. Такъвъ законъ не сѣществува.

Знание, наука се придобиватъ чрезъ усилие, чрезъ работа и приложение. Ученицитѣ очакватъ отъ учителя си повече, отколкото трѣбва. Учителътъ може да даде много знания на ученицитѣ си, но следъ това ще ги изпитва. Ако сѣ научили уроцитѣ си добре, той ще имъ предаде нови лекции, нови уроци; ако не сѣ научили уроцитѣ си, никакво знание повече нѣма да имъ даде. Следователно, отъ ученика се изисква приложение, но не евангелско приложение, нито православно, нито окултно приложение.

Сега да се върнемъ къмъ изкуството като възпитателно сръдство въ живота. Чрезъ изкуството човѣкъ възпитава и своя домъ. Като говоря за изкуството като възпитателенъ методъ, разбирамъ не само рисуването, но изкуството въ най-широкъ смисълъ на думата. Само рисуването не помага за възпитанието на ученика. Къмъ него трѣбва да се прибавятъ редъ още изкуства: музика, пѣние, поезия и т. н. Като дойдете до художеството, прибавете къмъ него и музиката. При картината, която сте създали — своята градина, започнете да свирите и пѣете. Ако не можете да свирите и пѣете, започнете да поетизирате, да декламираете. Ще декламираете на цвѣтята, на дърветата. По-добри слушатели отъ дърветата и цвѣтята нѣма. Тѣ ще слушатъ, безъ да ви критикуватъ. Свѣтъ, въ който сѣществува критика, е анормаленъ. Да критикува човѣкъ и да разсѣждава, това

сж две различни нѣща. Човѣкъ всѣкога трѣбва да мисли, да разсждава, а не само когато се намира въ мжноти. Турцитѣ казватъ, че умътъ на гяурина работи само когато бѣга, когато го гони нѣкой. Това може да се каже и за животнитѣ. Умътъ на животнитѣ работи, когато ги гонятъ, когато се намиратъ въ опасностъ. Не е достатъчно само да се разсждава, но окултниятъ ученикъ трѣбва да прилага. Каквото знание придобие, той трѣбва да го приложи. Отъ ученика се изисква не сбикновено приложение, но приложение, въ което има творчество, гениалностъ, изобретателностъ. Въ приложението на нѣщата всѣки трѣбва да прояви своя талантъ. Безъ това приложение, нѣщата оставатъ за него чужди, неразработени.

Като се говори за изкуството, направете опитъ да напишете буквитѣ на азбуката, но да ги поставите въ такъвъ редъ, че да образувате отъ тѣхъ нѣщо цѣло, завършено. Изкуство е, наистина, човѣкъ да напише буквитѣ въ такъвъ редъ, че да образува отъ тѣхъ срички; отъ сричкитѣ — думи; отъ думитѣ — изречения; отъ изреченията — цѣла речъ, която да представя нѣщо добре изразено, логически и граматически. Изкуство има въ нареждане на буквитѣ, изкуство има въ нареждане на тоноветѣ при музиката и пѣнието, изкуство има и въ говоренето. Хората могатъ да ви слушатъ като говорите, свирите и пѣете, само ако видятъ нѣкакво изкуство въ васъ, което може да ги удовлетвори. Какъ ще се удовлетвори единъ учителъ, ако уче-

ниците му не учатъ и не го разбиратъ? Какъ ще се задоволятъ ученицитѣ, ако учителтъ имъ не може да преподава, или нѣма знания? Какъ и съ какво ще задоволите единъ ангелъ, който е слѣзълъ отъ небето и дошълъ при васъ? Вие искате Духа да дойде при васъ да ви ръководи. За да дойде Духътъ при васъ, вие трѣбва да сте готови да изпълните всичко, каквото Той ви каже. Ако не Го разбирате, вие ще Го критикувате и нѣма да се ползвате отъ Неговото знание.

Единъ европейски князь поканилъ на гости единъ селянинъ. Князътъ заповѣдалъ на слугитѣ си да наготвятъ най-добри ястия, да сложатъ трапезата красиво, изящно; той искалъ да приеме селянина като скъпъ, великъ гостъ. Като седналъ да се храни, селянинътъ погледналъ къмъ лъжицитѣ, вилицитѣ и ножоветѣ, сложени на трапезата, но отчупилъ хлѣба съ ржката си и започналъ да топи хапкитѣ въ яденето направо съ пръститѣ си. Князътъ веднага заповѣдалъ на слугитѣ си да махнатъ вилицитѣ и лъжицитѣ отъ трапезата, и самъ той почналъ да топи въ яденето хапкитѣ си, да яде безъ вилица, както направилъ селянинътъ. Съ това той искалъ да изкаже уважението си къмъ своя гостъ.

Следователно, когато ангелъ дойде на гости у васъ, вие трѣбва да топите хапкитѣ си, както той топи. Законъ е това. Ако вие не топите хапкитѣ си, като ангела, или ако не топите като мене, работата ви е свършена.

Ако азъ съмъ на гости у васъ, вие ще топите като мене; ако вие сте на гости у мене, азъ ще топя като васъ. Това сж елементарни правила и закони, които трѣбва да се приложатъ въ новата етика. Въ живота има хубави, красиви нѣща, но зависи, какъ гледа човѣкъ на нѣщата. Който гледа на красивата страна на живота, въ погрѣшкитѣ на хората той ще вижда тѣхни бжещи добродетели. Защо? — Защото ние не знаемъ още, кои сж истински погрѣшки. Вашиятъ моралъ е неустановенъ, вследствие на което за васъ нѣщата не сж още абсолютни. Не мислете, че вашиятъ моралъ е единственъ, абсолютенъ и установенъ. Природата си служи съ съвсемъ други правила и закони, съ другъ моралъ, съвършено различенъ отъ този, споредъ който вие живѣте. И методитѣ, съ които природата работи, сж различни отъ вашитѣ. Методитѣ, правилата и законитѣ въ човѣшкия животъ не сж абсолютни, вследствие на което хората се колебаятъ, съмняватъ се едни въ други. При това положение тѣ се отегчаватъ отъ живота, не искатъ да живѣятъ. Когато нѣкой не иска да живѣе, това показва, че той е нарисувалъ вече своята картина.

Тази вечеръ четохте темитѣ си върху: „Отличителнитѣ чърти на човѣка и на животнитѣ“. Казвате, че човѣкъ се отличава отъ животнитѣ по мисълта си. Човѣкъ е мислещо същество. По-право е да се сравнява човѣкъ съ човѣкъ, а не човѣкъ съ животно и да се търсятъ отличителнитѣ имъ чърти. Защо не може да се сравнява човѣкъ

съ животно? Представете си, че имате сто незапалени свѣщи и една запалена. Можете ли да сравните незапаленитѣ свѣщи съ запалената? Сравнение може да става само между две запалени свѣщи, но не и между запалена и незапалена свѣщъ. Следователно, да сравняваме човѣка съ животното, това значи да сравняваме запалената свѣщъ съ незапалената. Животното не съдържа въ себе си този огънь, този пламъкъ, тази свѣтлина, каквато човѣкъ съдържа. Какъ ще ги сравнявате тогава? Човѣкъ има мисълъ, а животното нѣма. Животното има материала на свѣщъта, но този материалъ не гори, не дава свѣтлина. Тѣй щото, запалената и незапалената свѣщъ можете да сравнявате по чистота на веществото, отъ което сж направени, по голѣмината на фитила, но по никой начинъ по свѣтлината. Когато сравнявате хората, имайте предъ видъ тѣхнитѣ добродетели: сравнявайте любовта на единъ човѣкъ съ любовта на другъ; разумността на едного съ разумността на другиго и т. н. Значи, могатъ да се сравняватъ, да се съпоставятъ само очевидни и еднородни нѣща.

Казвате: еди-кой си е добъръ човѣкъ. За добрината на човѣка не се говори, тя се изпитва. Нѣкой проповѣдва, че трѣбва да си помагаме. Обаче, близо до него живѣятъ десетъ бедняци. Дойде единъ при него, иска да му помогне. Съ колко трѣбва да му се помогне. Да се осигури живота му за единъ день само, защото земята се завъртва въ де-нонощие единъ пжтъ около себе си. Ако нѣ-

кой иска сто лева, ще го заведете на едно въртешко колело и ще му кажете, че ще му дадете сто лева, но ще го накарате да се завърти единъ път съ колелото. Ако иска хиляда лева, ще го накарате да се завърти десетъ пъти съ колелото. Това значи да подпишешъ полица. Като се завъртишъ съ колелото, ще се благословишъ. Нѣкой дойде, иска пари, а не иска да се завърти съ колелото. Такъвъ законъ не съществува въ природата. Наистина, който е готовъ да се качи на колелото и да се завърти съ него, той вѣкога ще има пари; който не е готовъ да направи това, той никога нѣма да има пари. Следователно, докато колелото се върти около осъта си, пари ще има; щомъ спре това движение, пари нѣма да има. Това не е само фигура, нито сбразъ на речъта, но действителностъ.

Като ученици, вие трѣбва да изучавате същественитѣ нѣща въ живота, за да различавате постоянното, непреходното, отъ непостоянното, отъ преходното. Като се домогнете до това различаване, вие ще измѣните начина на живота си. Животнитѣ, растенията живѣятъ по свой начинъ, но ученицитѣ, които сж влѣзли въ новия, въ Божествения животъ, не могатъ да живѣятъ по своему; тѣ трѣбва да живѣятъ по новъ начинъ, по Божествения законъ. Въ този животъ законитѣ сж съвършено различни отъ тия въ обикновения животъ. Докато е у дома си, при майка си, детето може да живѣе, както иска; щомъ влѣзе въ училището, детето трѣбва да се подчинява

на законитѣ, които тамъ сѣществуватъ. Такъвъ е редътъ и порядъкътъ и въ живата природа. Който иска да прогресира, да бѣде здравъ, той трѣбва да изпълнява, да се подчинява на законитѣ, които регулиратъ разумния животъ. При това положение всичко може да се постигне — нѣма непостижими нѣща. Кой не може да нарисувъ една картина, или единъ портретъ? Всѣки може да бѣде художникъ. Ще вземе апарата, ще го тури предъ лицето и следъ това ще промие плочата. Въ нѣколко минути само портретътъ ще бѣде готовъ. Какво по-голѣмо изкуство отъ това, да нарисувате човѣка такъвъ, какъвто е, безъ никакво ретуширане, безъ никакво заглаждане? Нарисувайте работника на нивата такъвъ, какъвто е: черенъ, изгорѣлъ отъ слънцето, мускулестъ. Нарисувайте аристократа такъвъ, какъвто е: бѣлъ, изнѣженъ. Отъ първия портретъ ще познаете, че човѣкътъ е работникъ на нивата. Отъ втория пъкъ ще познаете, че този човѣкъ е живѣлъ охолно, свободно. Това значи да рисува човѣкъ нѣщата такива, каквито сѣ въ действителность. Когато рисувате нѣщата въ въображението си, свободно можете да рисувате, каквото и както пожелаете. Обаче, копирате ли нѣщата, тамъ се изисква точность. Който иска да стане талантивъ, гениаленъ художникъ, той трѣбва да обръща внимание на много нѣща, той трѣбва да се справя съ най-малкитѣ подробности. Отъ всички се изисква работа, учение и приложение. Каквото научите, прилагайте. Правете опити, ако искате да имате

резултати. Иначе, знанието ви ще се вкисне. Знанието, идеитъ иматъ опредѣлено тегло. Ако не ги приложите въ живота си, тѣ ще започнатъ да натежняватъ върху нервната система, вследствие на което организъмътъ ще заболѣе. Всѣко знание, всѣка идея трѣбва да се превърне въ кинетическа енергия.

Казвате, че човѣкъ трѣбва да бжде добъръ и може да бжде добъръ. Като твърдите това, правила ли сте опити да видите, доколко това е вѣрно? Щомъ казвате, че човѣкъ може да се поправи, направете опитъ да видите, доколко вашата мисль е силна и може да повлияе на другитѣ. Влизате въ една кръчма и на една отъ маситѣ виждате вашъ познатъ, който пие вино. Вие сѣдате на столъ при него и казвате на кръчмаря: Моля, можете ли да ми донесете единъ чай? — Може. Веднага ви донасятъ чай, и вие започвате да пиете. Въ това време мислено се разговаряте съ вашия познатъ като му казвате, и той да си заржча чай, да пиете заедно. По едно време забелязвате, че вашиятъ познатъ туря настрана чашата съ вино и тропане масата, вика келнера да донесе и на него чаша чай. Щомъ започнете и двамата да пиете чай, между васъ се създава по-тѣсна връзка. Това показва, че мисльта ви е дала резултатъ. Следъ това вие продължавате мислено да се разговаряте съ него. Казвате му, че той трѣбва да се грижи за семейството си, да не се разсипва материално и т. н. Обаче, ако започнете устно да му говорите, че не трѣбва да пие, не трѣбва да се разсипва материално,

той ще се противопостави на думитѣ ви и ще каже: Ти проповѣдникъ ли ще ставашъ? Не искамъ да слушамъ съветитѣ ти. Ще пия, ще пилѣя срѣдствата си, както искамъ — това не е твоя работа.

Това сж два различни метода, съ които човѣкъ може да си служи. Първиятъ методъ е новиятъ, вториятъ — стариятъ. Тѣзи методи коренно се различаватъ единъ отъ другъ. При първия методъ вие ще си спечелите приятелъ, който всѣкога ще ви благодари, ще остане доволенъ отъ васъ и ще ви следва въ живота. При втория методъ вие можете даже да изгубите приятеля си. Вие трѣбва само да прилагате. Като прилагате, ще придобивате все повече и повече знания. Сега вие имате много знания, но ако не ги прилагате, ще дойдете до положение да опитате отрицателната страна на вашето знание. И тогава ще придобие-те опитности, но съ повече мжнотии и страдания. При това положение у васъ ще се яви съмнение, ще загубите правата посока на движение. Не е лошо, че сте изпаднали въ съмнение, но трѣбва да правите научни изследвания, да видите, доколко това съмнение е вѣрно.

Като се изучавате, ще видите, колко често се мѣнятъ състоянията ви: сега сте весели, радостни, и следъ половинъ, или единъ часъ ставате скръбни. Тѣзи промѣни въ състоянието ви не сж произволни. Често промѣнитѣ въ състоянията се дължатъ на натрупване на излишно количество желѣзо въ кръвта

на човѣка. Нѣкога въ кръвта на човѣка се натрупва излишно количество фосфоръ, мѣдь, сребро, или други нѣкои елементи, които не могатъ да се асимилиратъ отъ организмъ и създаватъ особени психически състояния, или нѣкакви болезнени състояния. Какъ ще се освободите отъ излишното желѣзо въ кръвта? Когато се натрупа излишъкъ отъ захаръ въ кръвта, човѣкъ заболява отъ захарна болестъ. За тази болестъ препоръчватъ на болния да яде прѣсно масло по 200—300 грама на день, но да избѣгва употребата на бѣлтъчни вещества, хлѣбъ и др. Ако въ кръвта има излишъкъ злато, човѣкъ става експансивенъ, жизненъ, разширява се, харчи много енергия, но сжщевременно въ него се развива гордостъ и щестлавие. Освенъ тѣзи елементи, има и други, които влизатъ въ кръвта на човѣка. Тѣ сж сжщо така отъ физически характеръ. Обаче, има елементи, които влизатъ направо въ живота и го видоизмѣнятъ. Ако попаднете въ нѣкоя област на живота, дето тия елементи сж проникнали, вие ще изпитате голѣмъ страхъ. Защо? — Защото не разбирате характера имъ, не можете да се справите съ тѣхъ.

Единъ офицеръ челъ едно спиритическо списание, въ което се разправяло за тѣзи особени прояви въ живота, за тѣй нареченитѣ „таинствени страни на живота“ и толкова се изплашилъ, че се страхувалъ вечеръ самъ да излиза вънъ. Казвалъ на жена си: Ако е нѣщо, което се отнася до физическия свѣтъ, не ме е страхъ. Имамъ сабя, имамъ

пушка, съ всичко мога да се разправа. Но съ невидимитѣ нѣща не зная, какъ да се разправамъ.

Какво показва това? Това показва, че въ живота има мъжни задачи, които трѣбва, обаче, правилно да се разрешатъ. Мъжнотията седи въ това, че тѣзи задачи не сж на физическия свѣтъ, но въ по-високъ свѣтъ, дето условията сж по-трудни. За това се изисква наука, а не критика. И критиката има смисълъ, но да бжде на мѣсто. Всичко, каквото вършите, трѣбва да бжде на време и на мѣсто.

Сега всички искате да ви се каже нѣщо ново. Какво ще направите, ако ви кажа още тази вечеръ всички да тръгнете въ 12 ч. въ полунощъ отъ „Изгрѣвъ“ за Витоша? Вие веднага ще се уплашите, какво ли ще стане съ васъ, ако веднага изпълните задачата? Всички сте облѣчени съ тънки, съ леки дрехи, затова ще се уплашите, да не би да се простудите. За да не се уплашите, прѣвъ азъ ще направя опита: ще отида на Витоша съ тънки дрехи, съ тънки чорапи. Това ще направя, за да ви покажа, че въ природата сжществуватъ редъ сили, съ които човѣкъ може да оперира. Той всѣкога може да използува тѣзи сили, щомъ това се отнася за благото на цѣлото човѣчество, както и за неговото лично благо.

Едно се изисква отъ васъ: да се пазите отъ съмнението. То е наука, която трѣбва да изучавате. Ако съмнението обхване цѣлия ви мозъкъ, ще изпаднете въ аномално състояние. То ще усили дейтелността на

чувствата ви и ще събуди страха у васъ. Чувството на страхъ е силно развито въ животнитѣ.

Когато страхътъ се събуди въ човѣка, въ съответния мозъченъ центъръ се развива много топлина, вследствие на което въ организма настава известна аномалия. Това показва, че се е нарушило равновесието между силитѣ, които протичатъ въ човѣшкия организъмъ. За да се възстанови нормалното състояние на силитѣ въ човѣшкия организъмъ, презъ едното полушарие на мозъка трѣбва да текатъ топли течения, а презъ другото — студени.

Като говоря за анормални, за болезнени състояния на организма, вие се плашите, защото не сте готови, нѣмате онова положително знание въ себе си, което може да трансформира вашитѣ сили. Нѣкой се оплаква отъ главоболие и се страхува, че мозъкътъ му заболялъ. — Не, мозъкътъ никога не заболява. Причината за главоболието се крие другаде, не въ заболяването на мозъка. Мозъкътъ е много устойчивъ. На десетъ хиляди болни, едва единъ случай може да се яви отъ заболяване на мозъка. При това, може да заболѣе задната частъ на мозъка, и въ рѣдки случаи предната. Заболяването на задната частъ на мозъка се дължи на нѣкакво сблъскване между ума и сърцето на човѣка. Когато заболѣе задната частъ на мозъка, всѣкога се констатира повишаване на температурата. Ако това повишаване на температурата се премахне, болниятъ оздравява. Ако не се премахне,

тогава се явява усложнение. Щомъ заболяването на задната частъ на мозъка за свѣтския човѣкъ е толкова рѣдко, за ученика е още по-рѣдко. Понѣкога ученикътъ се оплаква отъ силно напрежение на мозъка и казва, че мозъкътъ му ще се прѣсне. — Не, мозъкътъ не може да се прѣсне. Невидимиятъ свѣтъ създава тия напрежения, за да предизвика въ съзнанието на ученика известно разтрѣсване. Това разтрѣсване има предъ видъ пробуждане на неговото съзнание. Мозъкътъ се нуждае отъ разтрѣсвания. Такива разтрѣсвания сж ставали и ставатъ съ всички велики, съ всички талантливи и гениални хора, вследствие на което мисълта имъ всѣкога е раждала нѣщо ново, нѣщо възвишено и красиво. Четете историята на великитѣ хора, да видите, презъ какви страдания и изпитания сж минали, докато родятъ нѣщо ново. Щомъ е така, не мислете, че вие ще избегнете страданията. И вие ще минете презъ страдания и изпитания, съответни на вашето развитие. Като знаете това, не трѣбва да се смущавате. Бждете герои да понесете всичко, каквото ви е опредѣлено отъ Провидението.

„Вѣренъ, истиненъ, чистъ и благъ всѣкога бжди! И Господъ на мира ще изпълни сърцето ти съ всички добрини“.

*

12. Лекция отъ Учителя, държана на
11 януарий, 1928 г. София.

СЪДЪРЖАНИЕ.

	стр.
1. Великото и красивото	3
2. Малкитъ резултати	28
3. Козмически възприятия	58
4. Превръщане на киселинитъ	95
5. Същъ, която не гасне	126
6. Въроятности и възможности	151
7. Вѣчно обновяване	171
8. Време и вѣчностъ	191
9. Благото на човѣка	219
10. Кръгове на съзнанието	243
11. Форми на съзнанието	264
12. Новитъ възгледи и методи	290